

ΘΗΣΑΥΡΟΣ

ΜΑΙΗ ΜΠΡΙΤ

Τὰ δράματα τῆς καρδιάς

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ ΑΛΛΗΣ

Δυό χρόνια περίμενε αυτή τη στιγμή ή "Εστερ... Από τότε, που την είχε εγκαταλείψει ο Τζών, είχε αποφασίσει να τον παρακολουθήσει και να τον βοηθήσει.

Αυτό έκανε πραγματικά. Κι' άπώθε τον είχε βοηθήσει τέλως!

Είχαν παντρευτεί από έρωτα με το Τζών. Άλλα μάλ' λοναν δ' αρκώς γιατί ή "Εστερ το' ζήλευε και γιατί δέν είχε υπορέσει. ποτέ να τον ήκανοποίηση συνοσηματικά. "Ισως να μὴν ήταν φτιαγμένη για έμωτα

«Παντρευτικά μια γεροντοκόρη!» τῆς είχε πὴ κάποτε ο Τζών νευρισμένος. Πόσο την είχαν πλῆγσει αὐτὰ τὰ λόγια του!..

Ύστερα από λίνα καιρό, τῆς δῆλωσε πὴς θέσυνε για πάντα.

Τῆς είχε εξασφαλίσει — τῆς είπε — ένα ταχτικό επίδομα που θα τῆς ἐπέτρεπε να ζῇ με κάποια άνεσι.

— Φεύγεις; Μένος σου; τὸν ρώτησε ή "Εστερ.

Τῆς ωολόγησε τότε για πρώτη φορά πὴς ἀγαπούσε μίαν ἄλλη: τὴ Λύν, μίαν γλυκειά και τρυφερή κοπέλιτσα 18 χρονών, που ήταν ὀφρανή και φτωγή

— Εὰ μου δώσες διαζύγιο; τὴν παρακάλεσε.

— Ποτέ! φώναξε ή "Εστερ. "Ήταν δικός της, ο άντρας της κι' έννοωσε να τὸν κρατήσῃ.

"Όστόσο, από τότε, ο Τζών χάθηκε απ' τῆ ζωή της. Ο δικηγόρος που τῆς πλήρωσε κάθε μήνα τὸ ἐπίδομα, ἀρνιότανε να τῆς πῇ ποὺ βρισκόταν ο άντρας της.

Αὐτῆ όμως, με ἐπιμονή και ὑπομονή, ἀνακάλεσε τὰ ίχνη του.

ΟΙ ΑΘΛΟΙ ΤΟΥ ΓΕΡΟ ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΥ

Μονομαχία

Συνοχετιόθηκε μετὰ Διδός τὰ μάλα καλινγράμμου και γὰρ ἐσκέφθην μετ' αὐτῆς τὴν συναψιν τοῦ γάμου μετέθην εἰς τὸν οἶκον της μ' ἀπόφασιν ὀπτην πλὴν εὖρον ἐνδὸν ἑτερον, ὡμέ, ἀντεραστὴν. "Εφ' ὃ τὸ πρᾶγμα λογισθεὶς ἱποτικῶς ἐν πρώτοις και βλέπων τὸν ἀντεραστὴν ὡς ἄλλος Δὸν Κικῆτης τοῦ ἐρρίφον τοῦ γάντιον με πλὴρῃ εὐστοχίαν κι' ἀπέστειλον τοὺς μάρτυρας διὰ μονομαχίαν. Κατόπιν τούτου εὐκλεῆς με ἐξαορὶν και ὕφος ἀπὸ τῆς θῆκης ἔσυρον τὸ κοπερόν μου ζίφος κι' εἰς τὸ πεδὶον τῆς τιμῆς ἀφίχθην πομπῶδως ἐνδὸς ὡν προπεμπόμενος και ὑπὸ... μαριδός. Λαθὼν δὲ στάσιν ἐξοχον μεστὴν ἐκ μερακίου και βλέπων τὸν ἀντίπαλον ὡς εἶδος μυρμηκίου — "Εμπερὸς, ἱππότη! ἐκράζον τὸ ζίφος μου προβάλας ἀλλὰ οὐαί κι' ἀλλοιμονον τί ἐπαθον οὐ τάλας! Τὸ ζίφος οὐ ἀντεραστῆς προβάλας στα-

(θερῶς καιρίως μ' ἐτραυμάτισεν και δὴ δια- (μπερῶς.

— "Ω! ἀποθνήσκω! ἐκράζον τετράκις (ἐναλλάξ, ὅτε ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐξύπνισον (ὁ βλάξ.

Κι' ἰδὼν ὅτι εἰς ὄνειρον διήλθον τὸ (σὺν φρίκην.

— "Ω! συμφορά! ἀνέκραζον ἀπληπ- (ομένου δίκην.

"Αδίκως, φεῦ! ἐπέρασον τρομάραν (καταχθόνιον, ἀλλὰ δικαίως ἤλλαζον, ὡ παῖδες... (πανδαλόνιν!

Ο ΓΕΡΟ ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

Κι' ἐπιτέλους βρῆκε τὸ καταφύγιό του: μίαν μοναχική βιλλίτσα, σὲ κάποια ἄγρια και ὀρεινὴ περιφέρεια. Τώρα είχε φτάσει ἡ ὥρα που θάπαιρνε τὴν ἐκδίκρισίν της!

Κατέβηκε ἀπ' τὸ δωμάτιό της και ζήτησε πληροφορίες ἀπ' τὸν ξενοδόχο τοῦ χωριοῦ γιὰ τὸ δρόμο ποὺ ἔπρεπε ν' ἀκολουθήσῃ — ἓνα μονοπάτι γεμάτο λάσπες, ἀπ' τὶς τελευταίες βοονές.

Εἶχε νυχτώσει πιά, ὅταν εἶδε τὰ φωτ' ἑμένα παράθυρα τῆς βιλλίτσας. Χαμογέλασε πικρά... Εὰ τᾶχαναν κι' οἱ δυό τους, ὅταν θὰ τῇ βλέπανε!

Ο κῆπος ἦταν ἀπεριποίητος, ὅλο ἀγκάθια και τσουκνίδες, που τῆς πλῆγαναν τὰ πόδια.

Χτύπησε τὴν ἐξόπορτα. "Ενας ἤχος ἀκούστηκε ἀπὸ μέσα... κάτι σὰν βογγητό πουνού. Ξαναχτύπησε. ἄλλα δέν πῆρε ἀπάντησι.

Εἶχαν μαντέψει ἴσως πὴς ἦταν αὐτῇ και δὲ θέλανε νὰ τῆς ἀνοίξουν! Μὰ θάμπαινε ὅπωςδῆποτε...

Τὸ βογγητό ξανακούστηκε. "Η "Εστερ ἐσπρώξε τὴν πόρτα. "Ήταν ξεκλειδωτή.

Μπήκε σὲ μίαν κάμαρα ἀπλὰ ἐπιπλωμένη. Σ' ἓνα κρεβάτ'... στῇ γωνιά, ἦταν ἐσπλωμένη μίαν κοπέλλα. Βογγούσε και στριφογυρῶσε ἀπ' τοὺς πόνους.

Κύτταξε τὴν "Εστερ και τῆς εἶπε, με σδυσμένη φωνή: — Εὐτυχῶς, πὺ ἤρατε! Δὲ βαστούσα πιά μὲνᾶν μονάχη μου...

«Αὐτῇ θῆναι ἡ Λύν». σκέφτηκε ή "Εστερ.

Καὶ τὰ ρώτησε τί τῆς συμβαίνει.

— Τὸ μωρό... μωρμουρούσε ἐκείνη. "Ἦρθε κωρίτερα ἀπ' τὴν Λύν.

δ,τι τὸ περιμέναμε... και δέν πρόφτασα νὰ πάω στὴν κλινική... Ο Τζών πῆγε νὰ φέρῃ τὸ γιατρό...

"Ενα μωρό! Δέν τὸ είχε σκεφθῇ καθόλου ή "Εστερ... Τώρα ἄλλαξαν τὰ πράγματα... "Η κοπέλλα δόγγηξε πάλι και τῆς ἐσφίξε σπασμωδικὰ τὸ χέρι.

Κι' ή "Εστερ ἄκουσε με κατὰπληξιν τὸν αὐτὸ τῆς νὰ τῆς λέει:

— Κρατηθετε ἀπάνω μου... Κάνετε κουράγιο! Εὰ σὰς βοηθήσω... Δὲ θὰ κρατήσῃ πολὺ...

Τῆς σκούπισε τὸ μέτωπο με τὸ μαντήλι της, ψιθυρίζοντας τῆς κι ἄλλα ἐνθαρρυντικὰ λόγια.

Τὶ εἶχαν γίνει, λοιπόν, οἱ πικρές και θριαμβευτικές φράσεις που είχε ἐτοιμάσει; Τῆς είχε ξεχάσει ὀλότελα... Κι' ἔβλεπε με τὸ νοῦ της πὴς ἦταν κρίμα νὰ ὑποφέρει ἓτσι μίαν κοπέλλα...

Βρῆκε τὰ ρουχαλᾶκια που εἶχαν ἐτοιμάσει γιὰ τὸ μωρό, και τὰ ταχτοποίησε.

— Εἰσάστε πολὺ καλὴ! ψιθύρισε ἡ Λύν. Ξέρετε, εἶναι τὸ πρῶτο μου παιδί... Δὲ φανταζόμουν πὴς θὰ πονούσα τόσο...

Μέσα στὰ ἐπόμενα 20 λεπτὰ τῆς ὥρας, ή "Εστερ ἔζησε μίαν ἀλόκληρη ζωή... Μὰ γιατί ἀργούσαν τόσο ο Τζών κι' ο γιατρός;...

Παρακαλούσε θερμὰ τὸ Θεὸ νὰ μὴ γεννηθῇ τὸ παιδί πρὶν ἔρθουν.

Ξαφνικὰ όμως, ή Λύν ἔβγαλε μίαν φωνὴ δυνατώτερη ἀπ' τὶς ἄλλες... κι' ὕστερα ἀπὸ λίγες στιγμὲς ἀκούστηκε τὸ πρῶτο κλάμμα τοῦ νεογνύντου!

"Η "Εστερ δοβήθηκε για μίαν στιγμὴ νὰ τὸ σηκώσῃ. "Υστερα τὸ πῆρε στὰ χέρια της, με χίλιες προφυλάξεις. "Ήταν μικρό και κατακόκκινο...

— "Αγόρι εἶναι, εἶπε στῇ μητέρα.

"Η Λύν τὴν κύτταξε, μ' ἓνα εὐχισμένο χαμόγελο.

— "Αγόρι τὸ θέλαμε... μωρμουρούσε.

"Η "Εστερ σπαργάνωσε τὸ μωρό, κοντὰ στῇ φωτιά. "Εκείνο τὴν κύτταξε με τὰ γαλανὰ ματάκια του — και τῆς ἔβλεπε τὴν ἐντύπωσιν πὴς τὴν ἀγαπούσε.

Τὸ ἄπλωσε τὸ δάχτυλό της και τῆς τὸ ἐσφίξε στὸ χεράκι του.

"Ἦθελε νὰ κλάψῃ ή "Εστερ, δίνως νὰ ἔρῃ τὸ γιατί...

Δέκα λεπτὰ ἀργότερα, ὅταν εἶχε κάμει πιά δ,τι μπορούσε, ἄκουσε ἀπ' ἔξω ἀντρικὲς ὁμιλίες. "Η Λύν φαινόταν ἀποκοιμισμένη.

"Η "Εστερ περίμενε, θριαμβευτικά.

Μὰ δέν ἦταν ο θρίαμβος για τὸν ὅποιο είχε ἔρβει ἐκεῖ. Δέν ἐνοιῶσε τώρα πιά καμμία πικρία.

Κρατούσε στὰ χέρια της τὸ μωρό, που εἶχε πᾶσει νὰ κλαίῃ κι' εἶχε βρῇ ζεστασιά στὸ στήθος της.

"Η πόρτα ἀνοίξε και μπήκε ο Τζών. Τὸν ἀκολουθοῦσε ο γιατρός.

"Η "Εστερ κύτταξε τὸ Τζών και τὸν χαμογέλασε, πὴς ζεστὰ ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά.Τοῦ δειξε τὸ πλάσματάκι που κρατούσε. Κι' ἀντὶ γιὰ τῆς φράσεις που εἶχε ἐτοιμάσει, τὸ εἶπε μόνο:

— Εἶν' ο γιός σου, Τζών!

ΟΥΡΣΟΥΛΑ ΜΠΛΟΥΜ

Ο ΘΕΑΤΡΟΦΙΛΟΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ παρασκῆνια

Πιάντινο ρεπορτάζ

Στὸ θέατρο Λογοθετίδου, που εἶναι και ο πρώτος ἑλληνικὸς θέατρος, που θὰ δώσῃ παραστάσεις στὴν Ἀγγλία, ἐτοιμάζεται θερμὴ ὑποδοχὴ ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ ἐγκατεστημένους Κυπρίους, που φθάνουν τὶς 40.000.

— Τὶς δυὸ παραστάσεις του, που θὰ ἀποτελέσουν καλλιτεχνικὸ γεγονός και που θὰ δοθοῦν τὴν ἴδια μέρα — Κυριακὴ 8 "Ιουνίου — στὸ θέατρο «Παλλὰς», ἀνέλαβε τὴν τὴν προετοιμασία του ο ἀρχιεπίσκοπος Θεατέρων.

Ο «Κύκλωπας» τοῦ Εὐριπίδου, τὸ μοναδικὸ ἀρχαῖο σατιρικό δράμα, που διασώζεται, θὰ παιχθῇ τὸ καλοκαίρι μαζί με τὴν «Ἀνδρομάχη», ἀπὸ τὸ συγκρότημα τοῦ κ. Λίνου Καρῆ, στὸ θέατρο "Ἡρώδου τοῦ Ἀττικού.

— Χαρακτηριστικὸ τοῦ σατιρικοῦ αὐτοῦ δράματος εἶναι, ὅτι παίζουν μόνον τρία ἀνδρικά πρόσωπα.

— Στὴν «Ἀνδρομάχη», ἐξ ἄλλου, τὸ ρόλο τῆς ἡρώιδος θὰ υποδυθῇ ἡ νέα ἡθοποιὸς Λιάνα Μιχαήλ, που κάνει για πρώτη φορά τὴν ἐμφάνισίν της στὴν τραγωδία.

Ο σκηνογράφος Μάριος Ἀγγελόπουλος, πραγματοποιεῖ ἓνα ρεκόρ: "Εκτός ἀπὸ τὰ σκηνικά τῆς «Ἀντιγας», τῆς «Κάρμεν» και τῆς «Πομπαντούρ», που φιλοτέχνησε για τὴ Λυρικὴ Σκηνή, μέσα σ' ἓνα χρόνο, ἔφτιαξε τὸ διακόσμω τριῶν νέων κινήματα, γράφων, τοῦ «Ριόλι», τοῦ «Ἀστρου» και τῆς «Μαργαρίτας».

Ο "Η Νινὴ Ζαχὰ, κατόπιν σχετικῶν διαπραγματεύσεων, ἔφυγε για τὴ Γερμανία.

— "Η δημοφιλὴς Βεντέττα συνελήθη με τὴν ἑταιρεία δίσκων «Πολυντόρ», για νὰ γράφῃ σὲ ἑλληνικὴ ἀποδοσὶ ὅλα τὰ τραγούδια, που θὰ ἡχογραφηθοῦν για τὴν ἑλᾶδα, ταυτοχρόνως δὲ θὰ κἀν τὴν ἐμφάνισίν της στὸ θέατρο «Χάνσεν».

Μετὰ τὸ «Ριάλτο», ἓνας ἀκόμη θερινὸς ἀθηναϊκὸς κινηματογράφος, προκίετι νὰ μεταταχθῇ, τὸ καλοκαίρι, σὲ θέατρο.

— Τὸν «Ἀτλάντα» διεκδικοῦν ἦδη ο Γιώργος Οικονομίδης, με σχέδιο νὰ παρουσιάσῃ ἓνα μεγάλο «βραριετέ», και ο Ἀπ. Ἀβδῆς, για θέατρο πρὸς πρόξας.

Ο Ριζικὸς θ' ἀνακαινισθῇ, ἐξ ἄλλου, τὸ θερινὸ θέατρο τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς, στῇ λεωφόρῳ Ἀλεξάνδρας.

— Τὸ νέο θέατρο θὰ παρουσιάσῃ με διπλάσια σκηνή, ἔτσι ὥστε νὰ μποροῦν νὰ μποροῦν νὰ παιχθοῦν με εὐχέρεια ὀπερέτες με μεγάλᾳ μπαλλέτα.

Ο "Ορέστης Λάσκος γυρίζει για δεῦτερὸν φορά σὲ ταῖνια τὸ γνωστὸ ρομάντζο «Μακρυὰ ἀπ' τὸν κόσμο».

— Στὴν πρώτη ταῖνιά του, που γυρίσθηκε τὴν ἐποχὴ ἀκόμα τοῦ βορροῦ κινηματογράφου, πρωταγωνίστρια ἦταν ἡ Μαίρη Σαγιάνου, ἔπεισε δὲ και ο ἴδιος ο Λάσκος.

— Στῇ σύγχρονῃ ταῖνιά, πρωταγωνιστεῖ ἡ Σωλβία Πουλοπούλου, που ἔχει ἐξαιρετικὴ φωτογένεια, ἔχουν δὲ ἐπίσης ἐνδιαφέροντας ρόλους ἡ Χριστίνα Καλογερίκου, στὸ ρόλο τῆς καλογριάς, ἡ Σωτηρία Ἰατρίδου, δ' Ἀνδρέας Μπαρκουλῆς, ο Μπινιάρης, ο Αὐλινίτης, και πολλοὶ ἄλλοι γνωστοὶ ἡθοποιοί.

Στὸ μετὰ, ο Λάσκος, που παρασύρθηκε ἀπὸ τὴν ἐπιτυχία τῆς «Μαρίας Πενταγιώτισσας», ἡ ὁποία συναγωνίζεται σὲ εἰσπράξεις τὴν ἐμπορικώτερη ἐφετηνὴ ἑλληνικὴ ταῖνια, ἐτοιμάζει τὸ γυρίσμα τοῦ «Καπετὰν Κρικέλας», με τὸ Γιώργο Φούντα, στὸ ρόλο τοῦ περιδότηου ληστάρου.

— Για τὸν ἴδιο ἐπίσης σκοπὸ, ἀναζητοῦν, τὸν τελευταῖο καιρὸ, για νὰ τὰ μεταφέρουν στὴν ὁθόν, βουκαλικά εἰδύλλια.

Ο Νίκος Γούναρης, που συνεχίζει με μεγάλη ἐπιτυχία τὶς ἐμφανίσεις του στῇ Νέα Ὑόρκη, ἔλαβε μέρος κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Ἀποκριᾶς, σὲ πολλὲς μεγάλες χοροεσπερίδες.

— Σὲ μίαν ἀπ' αὐτὲς γνωστὸς ἐφοπλιστῆς, νοσταλγὸς τῆς Ἑλλάδος, τοῦ ἔδωσε ὡς δῶρο για τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ τραγουδιοῦ του «Γλυκεῖά μου πατρίδα», 300 δολλάρια.

Ο "Η χορευτρία Μπουμπουκά, που συνεχίζει με πολλὰ ἐπιτυχία τὶς ἐμφανίσεις της στὴν Ἀμερική, θὰ ἐπιστρέψῃ τὸ Μάιο στὴν Ἑλλάδα.

— Στὴν ἀποψινὴ τιμητικὴ τοῦ μαέστρου Μιχ. Σουγιουλῆ, ο Φώτης Πολυμῆρης θὰ τραγουδήσῃ για πρώτη φορά δυὸ νέα τραγούδια τοῦ συνθέτου, τὸ «Χαμένη μου ἀγάπη» και «Μέσ' τὸ καταχείμωνο».

Ο ΘΕΑΤΡΟΦΙΛΟΣ

Παροιμίες καὶ παραδόσεις ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΡΤΗ

Ο μήνας ὁ Πεντάγνωμος, ὁ Παλουκοκαύτης

«Πέντε μῆνες ἓνας κόμπος ἓνας μῆνας πέντε κόμπος».

Ο Μάρτης εἶναι φορτωμένος με τόσα παρατσούκλια, τόσες παροιμίες και δοξασίες, που λίγοι μῆνες τοῦ χρόνου μποροῦν νὰ τὸν συναγωνιστοῦν. Τὸ πλούσιο αὐτὸ ονοματολόγιο, που ἔχει δώσει στὸ Μάρτη ἡ λαϊκὴ φαντασία, ἔχει φυσικὰ τὴν ἐξήγησί του. Ο τρίτος αὐτὸς μῆνας τοῦ χρόνου θεωρεῖται σὰν ὁ πὸς κρίσιμος γιατὶ με τὸν μῆνα αὐτὸν περνᾶμε στὴν ἀνοιξὴ και τὸ καλοκαίρι, ὅπως ἀντίστοιχα ο Αὐγουστος μ' ὅλα τὰ λιγυρία του εἶναι ἡ εἰσαγωγή για τὸ φθινόπωρο και τὸν χειμῶνα. Αὐτὸ ἀκριβῶς λέει κι' ἡ παροιμία:

«Ἀπὸ Αὐγουστο χειμῶνα κι' ἀπὸ Μάρτη καλοκαίρι».

Φυσικὰ ἡ παροιμία αὐτὴ ἔχει και τὴν ἀντιθεσί της, που δέν ἐννοεῖ νὰ συμμεριστῇ τὴν πρόβλεψιν, και γι' αὐτὸ με τῇ σειρά της προσθέτει:

«Ὅτε ο Αὐγουστος χειμῶνας οὔτε ο Μάρτης καλοκαίρι».

Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ ἐπιθετα, που ἔχει δώσει ο λαὸς στὸ Μάρτη, ἀναφέρονται κυρίως στὶς καιρικὲς ἀλλαγές, που παρατηροῦνται τὸ μῆνα αὐτό. "Ετσι κι' ἡ λαϊκὴ μετεωρολογία τὸν ἐχει βαπτίσει «Πεντάγνωμος», για νὰ δείξῃ ὅτι εἶναι τόσο ἀστατος, που μπορεῖ μετὰ σὲ μίαν μόνο μέρα ν' ἀλλάξῃ πέντε γνώμες:

«Ο Μάρτης ο πεντάγνωμος πέντε φορές ἐκίονισε και πάλι τὸ μετάνιωσε πὴς δέν ἐξανηλόνισε».

"Η μαρτιάτικὴ ἡμέρα μπορεῖ ν' ἀκρίσῃ τὸ πρῶτ' με χιόνι, κροῦ, ἀληθινὸ φῶ- φος, εἶναι ὅμως πολὺ πιθανὸν κατὰ τὸ μεσομερακί ν' ἀνοίξῃ ἡ ἡμέρα και νὰ φανῇ ἥλιος — που κατὰ μίαν ἐκφρασί «ὁ ἥλιος τοῦ Μάρτη βάφει, και πέντε μῆνες δέν ξεβάφει» — για νὰ κλείσῃ τὸ σούρουπο με μίαν ἀτέλειωτὴ βροχή. Γνωστότα- πο μετὰ ἐπιγραμμωτικὴ εἶναι ἡ παροιμία, που δείχνει τὴν καιρικὴ ἀσάθεια τοῦ μῆνα αὐτοῦ:

«Ο Μάρτης τὸ πρῶτ' τὸ φώρησε και τὸ βράδυ τὸ βρώμισε».

Σὲ πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ἡ παροιμιώτικὴ αὐτὴ ἐκφρασί για τὴν ἀσά- θεια και τὸ ἐμετάβολο τοῦ Μαρτίου ὀ- ρο, εἶναι ὅμως πολὺ πιθανὸν κατὰ τὸ ὅχι δοθῇ και σὲ ἀνθρώπους, για τοὺς ὁ- ποίους ἐπικρατεῖ ἡ γνώμη ὅτι ἀλλάζουν τοίους ἐπικρατεῖ ἡ γνώμη καὶ δέν ἔχουν σταθερὸ συνεχὲς γνώμην και δέν ἔχουν σταθερὸ χαρακτήρα. Λένε ἔτσι πολλὲς φορές ὅτι ο δεινὰ εἶναι πεντάγνωμος σὰν τὸν Μάρτη.

Ἀλλὰ παρ' ὅλες τὶς ζαβολιές και τὶς ἀσάθειές του ο Μάρτης, εἶναι ἀπὸ τοὺς μῆνες, που κρατοῦν στὰ χέρια τοὺς τὴν ἐπιτυχία τοῦ γεωργοῦ και γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ λόγο, ἔχει ἀποθησαυριστῇ για τὸ μῆνα αὐτὸν τόση λαϊκὴ παρατήρησι και τόσο πλούσιο ὕλικὸ ἀπὸ παροιμίες. Οἱ ἀγρότες προτιμοῦν τὸ Μάρτη με τὶς βροχές και τὰ κροῦ, παρὰ τὸν καλοκαίρι κατὰ καιρὸ με τὶς ἀναβροχίες:

«Κάλλιο Μάρτης στὶς γωνιές παρὰ Μάρτης στὶς αὐλές».

Και ἡ ἴδια παροιμία ἔχει ἀμέσως τὸ συμπληρωμά της:

«Κάλλιο Μάρτης στὰ δαυλιά, παρὰ στὰ προσήλιακά, Κάλλιο Μάρτης καρβουνιάρης παρὰ Μάρτης λιπουριάρης».

"Η βροχή, ἡ ὅπως τὴν ἀποκαλοῦν οἱ χωρικοὶ «οἱ κλάμες τοῦ Μάρτη», εἶναι πολὺ ὠφέλιμη για τὴν γεωργίαν, κυρίως για τὰ σπαρτά, που ἔχουν κοκκαλώσει ἀπὸ τὰ κροῦα τοῦ χειμῶνα. Με τὶς βρο- χές αὐτὲς και με τὶς πεταχτές λιακαδίτσες, που ζεσταίνουν τὴ γῆ, πραγματοποιεῖται και τὸ θαῦμα στὸ μεγάλωμα τὸν σπαρτῶν, που ἡ καλαμιά τοὺς πετιέται τόσο πολὺ, ὅσο δέν εἶχε ψηλώσει ὅλο τὸ χειμῶνα.

Τὶς τρεῖς τελευταῖες ἡμέρες, ἡ γῆ ἀναθάρρησε και τὸν περιπαῖζε λέγοντάς του: «Πρίτς, Μάρτη μου!»

Τὸν ἀνέμωσαν γι' αὐτὸ και Πενταδεῖλνο, γιατὶ ο ἥλιος ἀνοεῖ νὰ βασιλέυσῃ.

Ο γεωργός, που τοὺς χειμωνιάτικους μῆνες μόλις πρόκανε νὰ κἀν μίαν δουλειά στὸ χωράφι του, γιατὶ ἡ ἡμέρα ἦταν μικρὴ και βροδούσε γρήγορα, τώρα ναίρεται τὸν ἥλιο, καθὼς ἀνοεῖ νὰ χαθῇ στὸν ὀρίζοντα.

Γι' αὐτὸ ὑπάρχει και ἡ σχετικὴ προτροπὴ για τοὺς ἀνθρώ- πους τῆς υπαίθρου:

«Πάρε ἔργατὴ τὸ Μάρτη κι' ἄς εἶναι κι' ἀκαμάτης».

Αὐτὸς εἶναι ὁ Πεντάγνωμος μῆνας τοῦ χρόνου κι' ἔτσι περιόπου τὸν ἔχει παραστήσει στὶς γεμᾶτες σοφίαι παροιμίες του ο λαὸς μας.

Ν. ΚΑΡΑΝΤΗΝΟΣ

ΤΖΩΝ ΚΡΙΣΤΙ

ΠΡΟΣΩΠΑ:

ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, Έλληνας Έξ. Αμερικής, Πεννηντάρης, Επιχειρηματίας, ΚΩΣΤΑΣ ΑΤΣΙΔΑΤΟΣ, Έλληνας Έξ. Ελλάδας και ειδικός εκ Κεφαλληνίας, Καταστηματούχος, ΜΠΕΡΔΕΛΑΡΑΣ: Μεσίτης και «ποδο-δουλευτής».

ΣΚΗΝΗ 1η
(Σ' ένα ζαχαροπλαστείο, σε μία συνοικιακή πλατεία, τριγυρισμένη από πολυτελή μαγαζιά και πολυκατοικίες).

ΑΤΣΙΔΑΤΟΣ: (Συνεχίζει κουβέντα)... Έτσι που λέτε κύριε Χριστοδημιτρουλάκη.

ΓΙΑΝΝΗΣ: Κρίστι! Τζών Κρίστι! Έτσι να με λέτε. Έτσι είμαι γνωστός και στην Αμερική.

ΜΠΕΡΔΕΛΑΡΑΣ: Έκεϊ, βλέπεις, δε μπορούμε να τα προφέρουμε τα ελληνικά όνοματά.

ΑΤΣΙΔΑΤΟΣ: Ξέρω, ξέρω. Και τον ξάδελφό μου το Γεράσιμο τον Ατσιδάτο, «Σίμ Ατσι» τότε λένε. Λοιπόν κύριε Κρίστι, αυτό το μαγαζί που βλέπεις έχει πολύ ψωμί. Μην κυττάς που έγω το παραμέλησα. Είχα κάτι οικογενειακές ανωμαλίες και ξέρεις όσα ο άνθρωπος δε μένει ήσυχος στο σπίτι του, όλα στραβά πάνε. Δε μπορεί να κυττάει τη δουλειά του.

ΓΙΑΝΝΗΣ: Γίε... ΑΤΣΙΔΑΤΟΣ: Γίε, βέβαια. Και παραγίε, μάστα! Έγω είχα γκρίνιες, ιστορίες με τη γυναίκα μου, — έμπλεξα με άνθρωπο που δεν ήπνευσε συνειδήσεις κατάλαβες — και ήπικα σε δικαστικό αγώνα κι άμα ανακατευτεί με δικηγόρους και δικαστήρια ο Θεός κι ο άγιος Γεράσιμος να σε φυλάει.

ΓΙΑΝΝΗΣ: Γίε... ΑΤΣΙΔΑΤΟΣ: Γίε, βέβαια! Το λοιπόν, το μαγαζί ετούτο έχει πολύ ψωμί, ΜΠΕΡΔΕΛΑΡΑΣ: Πολύ ψωμί! Πάα πολλή ψωμί.

ΑΤΣΙΔΑΤΟΣ: Χρυσώου... Ο ΕΡΩΣ ΚΑΙ Η ΓΥΝΑΙΚΑ

* Μεταξύ ενός άντρα και μίας γυναίκας που δεν έχουν ακόμα καμμία αγάπη στην καρδιά τους, υπάρχει πάντα, στην πρώτη συνάντησή τους, μία αμοιβαία όσο και ασυνείδητη πρόκληση.

* Ο έρωτας δε χάνει ποτέ τις ελπίδες του. Και όσο πιο παράλογες είναι αυτές οι ελπίδες, τόσο πιο πιστός γίνεται ο έρωτας.

* Όσο πιο ξερή είναι μία καρδιά, τόσο πιο εύκολα φωνάζει από την ερωτική πυρκαϊά.

* Σ' την αγάπη, όπως και στον πόλεμο, δεν πρέπει ποτέ να υποχωρείς όταν πέφτει ο ήλιος. Γιατί οι δένεις που καταλαμβάνονται τη νύχτα, είναι οι πιο ουσιαστικοί.

* Αν θέλετε να προκαλέσετε την προσοχή μίας γυναίκας μην της μιλάτε ποτέ προσβολητικά για τον άνδρα της. Το πνεύμα αντίλογισ που έχει μέσα της, θα την κάνει να το βοηθήσει να σωρώ χαρίσματα, που δεν τα είχε ποτέ όποτευθεή.

Α. ΚΑΠΥΣ

πει). «Αυ' αν δεν ήταν αυτός ο λόγος, τ'όχινα έγω το μαγαζί; Ούτε πέντε χιλιάδες λίρες δεν τ'όχινα!... Έδω μέσα μπαίνεις, λες το πρώτο «καλημέρα» και το βράδυ «καληνύχτα» και φεύγεις μ' ένα χιλιάρικο. Ξέρεις τί θα πη τριάντα χιλιάδες δραχμές το μήνα, καθαρές; Μεγάλη υπόθεση! Ποιος τις βγάζει;

ΜΠΕΡΔΕΛΑΡΑΣ: Βέβαια! Είναι λογαριασμός! ΓΙΑΝΝΗΣ: Και πεντακόσες την ημέρα να είναι, πάλι καλά.

ΑΤΣΙΔΑΤΟΣ: Μα είναι χιλίες! Χιλίες εκατό υπο-ρεϊ, αλλά κάτω από χιλίες δεν πέφτει. Ούτε έννησες έννησες έννησες, Κατάλαβες κύριε Κρίστι μου;

ΓΙΑΝΝΗΣ: Γίε... ΑΤΣΙΔΑΤΟΣ: Λοιπόν, συμφωνώ; ΓΙΑΝΝΗΣ: Γίε... Ο κεϊ!

«Έννησες λίρες. ΑΤΣΙΔΑΤΟΣ: Πάλι μου τα χαλάς. Έπρεπε να σου πω χιλίες εκατό. Τώρα πάει. (Καπνίζει). Τέλος πάντων, τί προκαταβολή θα μου δώσεις; Γιατί μου το ζητάνε κι' άλλοι, βλέπεις. Νά, τώρα, το μεσημέρι έχω τρία ραντεβού.

ΜΠΕΡΔΕΛΑΡΑΣ: Μα θα το καταρώσω ο κύριος Κρίστι.

ΓΙΑΝΝΗΣ: Γίε... ΑΤΣΙΔΑΤΟΣ: Δε γίνεται τρακόσες; ΓΙΑΝΝΗΣ: Γίε. Νά πά- ρουμε ένα «τάξι» να πετα- χτούμε στο «Οτέλ» να σάς τα μετρήσω.

ΑΤΣΙΔΑΤΟΣ: «Ο κεϊ! ΣΚΗΝΗ 2η.

(Στο «χάλ» του ξενοδο- χείου ενώ περιμένουν τον Κρίστι να τους φέρη τα λε- πτά).

ΜΠΕΡΔΕΛΑΡΑΣ: Τον τυλίξαμε τον άνθρωπό! Και λέει πως ήτανε και «γκάγκστερ» στο Σικάγο.

ΑΤΣΙΔΑΤΟΣ: Μωρέ τί «γκάγκστερ» και πράσιν' αλογα; Έγω τον 'Αλ Κα- πόνε δε θα τον ήθελα στο μαγαζί ούτε για «ρεπατζή» του σεοδιδόρου!

ΓΙΑΝΝΗΣ (πλησιάζει): Όρίστε το «τσέκ». ΑΤΣΙΔΑΤΟΣ: Νά σάς κάνω μία απόδειξη.

ΣΚΗΝΗ 3η.

(Στο ζαχαροπλαστείο με- τὰ μία ώρα).

ΓΙΑΝΝΗΣ: (Μπαίνει βια- στικός με τον Μπερδελά- ρα)... Με συγχωρείτε! Δί- πλα στη μεγάλη «οκέλλα» που χιτίζεται, νοικιάζεται μα- γαζί καλύτερο χωρίς «άε- ρα». Παρακαλώ να μου επι- στρέψετε το «τσέκ».

ΑΤΣΙΔΑΤΟΣ: Το «κα- πάρο»; Το «καπάρο» το χά- νετε, όπωςδὴποτε.

ΜΠΕΡΔΕΛΑΡΑΣ: Τηλε- φώνησε στην Τράπεζα και το άκύρωσε.

ΑΤΣΙΔΑΤΟΣ: Τι «άκύ- ρωσε»; Άστειλεσαι; Έγω τα λεφτά τα πήρα! Και τὰ- δωσα, μάστα και ξόφλη- σα κάποιον χρέος!... (Κυτ- τάζει το Γιάννη που έχει γί- νει πρασινοκίτρινος). Θέλεις ένα ουζάκι να συνέλθεις κύ- ριε Κρίστι;... (Πιάνει το μπουκαλί). «Αυ' τί νόμισες πώς είν' εδῶ; Σικάγο; Έ- δῶ είν' «Αουγαστόλι»!...

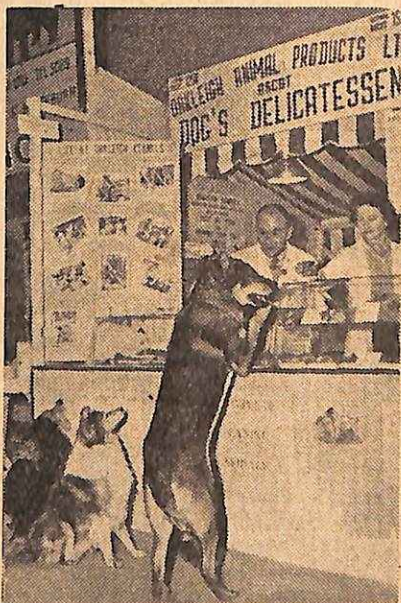
(Αυλαία)

ΕΨΙΛΟΝ

Η ΜΟΪΡΑ ΣΗΡΕΡ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕ- ΣΙΑ ΤΟΥ ΣΥΖΥΓΟΥ ΤΗΣ

Η περίπτωση Άγγλιδα στάρ και γο- ρεύτρια Μόιρα Σήρερ, γνωστή μας (ιδί- ως από το μεγάλο της θρίαμβο «Τα κό- κκινα παπούτσια» άπορρίπτει τη μία μετά την άλλη τις προτάσεις, που της γινο- νται και αφιερώνει όλη της τη δραστηριό- τητα στην ένισχυση της πολιτικής θέ- σεως του συζύγου της Λούντοβικ Κέν- νεντυ. Υποψήφιος βουλευτής των Φιλε- λευθέρων, ο κ. Κέννεντυ ήρθε δεύτερος σε μία τελευταία αναπληρωματική εκλό- γη, άμέσως μετά τους εργατικούς και με μεγάλη διαφορά ψήφων από τους συν- τηρητικούς, που θεωρούσαν την έρω δι- κή τους. Η ανέλπιστη αυτή επιτυχία κάνει τους φιλελευθέρους να πιστεύουν πως οι προσεχείς γενικές εκλογές τους έ- πιφυλάσσουν πολλές ευχάριστες εκπλή- ρξεις. Στη φωτογραφία μας η Μόιρα με την κορούλα της Ραχίλ.

ΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΣΚΥΛΟΥΣ

Στην Όλυμπια της Άγγλιας άνοιξε ένα καταστημα το οποίο έχει ειδικότητα στην πώληση τροφών για σκύλους. Οι σκύλοι της πόλεως πληροφορήθηκαν την ύπαρξη του και σπεύδουν να πάρουν διάφορες λι- χουδιές τις οποίες κατόπιν πληρώνουν τα άφεντικά τους. Ση φωτογραφία μας ένα μεγάλο λυκόκυκλο παίρνει πάνω ά- πό το πάγκο το κόκκαλό του, ενώ δύο άλ- λοι «πελάτες» περιμένουν υπομονετικά τη σειρά τους.

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΑΣ

Οι κίνδυνοι και οι άρρώστειες τους

Κάθε παιδί, μία μέρα το χρόνο, πρέ- πει να οδηγηθή στον οφθαλμίατρο. Έ- ται προλαμβάνει κανείς διάφορες άνω- μαλίες, που μπορούν να παρουσιαστούν και όπλίζει τον οργανισμό του παι- διού του, ώστε να μη το κάνει δυστυ- χισμένο.

Μία δόθηκε πολλές φορές η εύκα- ρια να συζητήσουμε πάνω σ' αυτό το θέμα με τον καθηγητή κ. Κοσμετάτο, τον κ. Χαραμή, τον κ. Δασκαλόπουλο, και άλλους διακεκριμένους επιστήμο- νες. Έτσι, σήμερα, χωρίς να σά- τρο- μάσουμε, θα σάς αναφέρουμε τὰ βάσα- ια, στα όποια μπορεί να βελούν τον άν- θρωπο τα μάτια του και πως μπορεί κά- νει, από άγνοια στοιχειωδών πραγμά- των, να χάσει το φῶς του!

Ο διακεκριμένος οφθαλμίατρος κ. Δασκαλόπουλος σε φιλική συνομιλία μού έδωσε την ίδια τερη σημασία, που παί- ζει στη ζωή του παιδιού μας η τακτι- κή παρακολούθησή του από τον ειδικό γιατρό. Πολλές φορές, η πλήρης άγνοια μας, κάνει δυστυχισμένα τα παιδιά μας για όλη της τη ζωή.

Όλα τα μικρά παιδιά έχουν τη μα- νία, όταν γράφουν, να σκουρούν το κε- φάλι και να το κολάνε σκεδόν στην άκρη του μολυβιού τους! Κακή συνη-θεια θά πητε που διορθώνεται. Μα εί- ναι μόνο κακή συνηθεια; Αυτό μόνο η εξέταση ενός οφθαλμίατρου θα μπορεί- σε να το βεβαιώσει. Άλλα παιδιά πάλι προτιμούν να κῶνιωνται στις πρώτες σειρές των καθισμάτων ενός κινηματο- θεάτρου. Πολλά υπαίθρια σινεμά δια- θέτουν μάλιστα για τῆς... μαρίδα, τα πρώτα πάντα καθίσματα τους. Ωστό- σο, δεν υπάρχει πιο έγκληματική πρά- ξις από αυτή για το παιδί. Το κουρά- ζει αφάνταστα τα μάτια! Άλλοι γονείς δεν προσέχουν πως διαβάσει το παιδί τους. Τ' αφήνουν να έχη μπροστά στα μάτια του ένα εκτυπωτικό φῶς. Ωσ- τόσο, όλοι οι οφθαλμίατροι τονίζουν ό- τι, όταν εργάζεται κανείς με τεχνικό φῶς, αυτό δεν πρέπει να είναι έντονο και τῶ αντικείμενο, το βέλλιο, το χα- ρτί, το τετραδίο, πρέπει να απέχη το λιγώτερο τριάντα με σαράντα εκά- τοστα από τα μάτια μας. Ιδιαίτερα μά- λιστα από τα μάτια ενός παιδιού. Επί- σης το φῶς να μην πέφτει κατ' εῤθείαν στα μάτια.

Άπειρες είναι οι ατίτες που υποπο- νει να προκαλέσουν άνωμαλίες στην όρα- σι του παιδιού. Ο βρωκίος αυτές άνω- μαλίες είναι — όπως έξοουμε όλοι — η μυωπία, η δальноπие, ο στραβι- σμός κι' ο αστιγματισμός.

Ελάχιστοι, ωστόσο, γνωρίζουν πό- σες άρρώστειες μπορούν να δοκιμάσουν επκίνδυνα την όρασή μας. Ας σας τις αναφέρουμε.

Ποτέ! άπ' όλα είναι οι παθήσεις των βλεφάρων οι παθήσεις του έπιπεφυκό- τος, οι ασθένειες του κερατοειδούς, του κρυσταλλοειδούς φακού. Οι παθήσεις του χοριοειδούς και του αμφιβλεβσσο- ειδούς χιτῶνος και του όπτικού νεύρου

Άπο τῶ ερχόμενο τεύχος του «ΘΕΣΑΥΡΟΥ» αρχίζει το νέο συ- ναρπαστικό άστυνομικό μυθιστό- ρημα του δημοφιλούς Αμερικα- νού συγγραφέως

ΤΣΕ'ΙΜΣ ΤΣΕ'ΙΖ

Ο ΠΡΟΔΟΤΗΣ ΜΕ ΤΟ ΣΗΜΑΔΕΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

Ο ένας είναι προδότης και δο- λοφόνος, που ζῇ κάτω άπ' το βα- ρύ ίσκιό της άγχόνης. Ο άλλος είναι δολοφόνος, σαδιστής και άνθρωπος με διπλή ζωή. Κι' η γυναίκα είναι κλέφτρα και κου- φή. Μα κι' οι τρεις τους δε μπο- ρούν να ξεφύγουν άπ' τα άν- θρώπινα πάθη και τις άδυναμίες. Κι' η μακάβρια ιστορία τους, που έχει για πλαίσιο ένα γραφικό και ρωμαντικό τοπίο της Άνγκλι- ας, είναι γεμάτη χαρές και πρό- μους. Ελπίζεις και άθλιότητες — τις ίδιες που δοκιμάζει κάθε κοι- νός βνήπτος — όσωπου να καταλή- ξη στο μοιραίο τέλος της.

και τέλος οι παθήσεις του συνόλου του ματιού. Το μάτι συνήθως είναι ο κα- θρέφτης της ύγείας του ανθρώπου. Η έπιπεφυκίτις είναι φλεγμονή του έπιπε- φυκότος, που προκαλείται από διάφορα μικρόβια, όπως ο πνευμονόκοκκος, ο βα- κύλλος της διφθερίτιδος, ο σταφυλόκο- κκος, ο στρεπτόκοκκος, το βακτηρίδιο της φυματιώσεως, και από πλήθος άλλες μολύνσεις.

Οι ασθένειες του κερατοειδούς είναι: Η κερατίτις, που μπορεί, αν δεν την προ- σέξη κανείς, να καταστρέψη το μάτι. Οι θολές κηλίδες του ματιού, όπως η πυώδης όφθαλμία των νεογνώντων ή οι διφθερικές άνωμαλίες. Ο καταρρά- κτης που προέρχεται από την πῆξη πα- θολογικών υγρών του ματιού, που πέ- φτουν σαν καταρράκτης πίσω από την κόρη του ματιού με άποτέλεσμα να θα- λώσει ο κρυσταλλοειδής φακός. Το γλαύκωμα, η σκλήρυνση του κρυσταλ- λοειδούς και του βολβού του ματιού. Ο άνθρωπος που έχει γλαύκωμα βλέ- πει τ' αντικείμενα σαν σκεπασμένα με κάπνους ή τυλιγμένα με άλω κι' έχει πόνους που απλώνονται σ' όλο το κε- φάι του. Το γλαύκωμα άποδίδεται σε γενική διαταραχή του οργανισμού.

Οι παθήσεις του χοριοειδούς, του αμ- φιβλητροειδούς χιτῶνος και του όπτι- κού νεύρου είναι πάρα πολλές. Έτσι έχουμε την όπτική νευρίτιδα, που ό- φείλεται σε άκατονόμαστες άρρώστειες, σε άφθρητισμό, σε παθήσεις του νευρικού συστήματος. Την άστροφία του όπτικού νεύρου, που όφείλεται σε έγκεφαλικές παθήσεις κ. ά. Την όπισθοβολική νευ- ρίτιδα, που προέρχεται από διάφορες δηλητηριώδεις και από διάφορες άποτέλεσμα της άπάλης της δράσεως. Άποτέλεσμα της άπάλης της δράσεως, άποτέλεσμα του όπτικού νεύρου και τέλος πλήθος άλλες, που θα χρειάζόν- τισαν πολλές στήλες για να σάς τις αναφέρουμε.

Υπάρχουν πολλά παιδιά, άλλα και μεγάλοι, που δε μπορούν να ξεχωρί- σουν τα χρώματα. Υποφέρουν από βαλ- τανισμό. Πρόκειται κυριολεκτικά περί τυφλώσεως, γιατί δε μπορεί κανείς να διακρίνη το κόκκινο χρώμα. Υπάρχει ό- μως μία φοβερή άνωμαλία της όρασως, η άχρωματρία, που δε μπορεί δηλαδή κανείς να ξεχωρίση καλά τα χρώματα και που όφείλεται σε παθήσεις του έν- κεφάλου, του όπτικού νεύρου, του αμ- φιβλητροειδούς κ. ά.

Υπάρχουν όμως και μερικά παιδιά άλλα και μεγάλοι που δε μπορούν να δουν καλά, παρά μόνο στο λίγο φῶς ή δαύν στο σκοτάδι! Υποφέρουν, όπως ανα- φέρουν οι γιατροί, από νυκταλωπία. Η πάθησι αυτή προέρχεται από όπερευαι- σθησία του αμφιβλητροειδούς ή της ί- ριδος, από κηλίδες του κερατοειδούς, από καταρράκτη ή και από χρόνιες δι- λτηριασείες. Στους ηλικιωμένους συ- νήθως ο καπνός και η κατάχρηση του οινόπνευματος προκαλούν παρόμοιες πα- θήσεις.

Όπως βλέπετε, χιλίες παθήσεις μπο- ρούν να παρουσιάσουν τα μάτια μας κι' από έκληκτικές και άπῆθανες αί- τίες. Άπο μία κληρονομική άρρώστια, μία μόλυνση, ένα τίποτα. Υπάρχουν άν- θρωποι που έχασαν την όρασή τους, γιατί τους μῆκε στο μάτι τους ένας κόκκος άσέστη ή ένα μικρό πετραδά- κι! Είναι πολλές αυτές οι τραγικές πε- ριπτώσεις. Η τελευταία με την όποια άσοληθήκαμε, ήταν ένας κοριτσάκι 15 χρόνων, που έχασε το φῶς του σε μία παιδική κατασκήνωση. Τραβούσε άπῆρες γυαμίες σ' ένα γῆπεδο. Κάθως μετέ- φερε τον τεχνικό με τον άσέστη τινά- χτηκε στα μάτια της μία στογύνα. Έ- χασε, φυσικά, η μικρούλα την όρασή της και χρειάστηκε να της γίνη μετα- μόσχευσι κερατοειδούς χιτῶνος για να ξαναδῇ το φῶς της. Υπάρχουν πολλοί άνθρωποι που με δραματικές συνθήκες έχασαν το φῶς τους κι' ωστόσο το ά- νεκτησαν πάλι χάρις σ' αυτές τις λε- πτότατες έχειρήσεις.

Θ. ΔΡΑΚΟΣ

Αταξία κατά ούστας

Η Διεύθυνσι των Ταχυδρομίων, στο Μπριςμπαϊν της Αυστραλίας, βοήθη- ριζότανε τελευταίως με γραμματα και τηλεφώνηματα άπ' τους συνδρομη- τας τηλεφώνου, που διατάπωναν μία εύλογη άπορία: Γιατί οι μηνιαίοι λο- γαριασμοί που λάβαμεν, περιείχονταν μέσα σε φακέλους με την έπιγραφή «ΟΙ καλοί πολίτες παύσαν να φακέ- λουν». Ήσαν, άσφαλώς, άπο τις πιο άκατάλληλες συστάσεις, για ένα συν- δρομητή τηλεφώνου!... Άλλα η ύμνη- σία έξηγοῦσε σε όλους ότι, για λόγους οικονομίας, χρησιμοποιούσε άκόμα φα- κέλλους που είχαν περισσέψει άπ' την έποχή του πολέμου!

Επίμαχοι διίχοι

ΧΩΡΑ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ

Είς την χώραν των Έλλήνων, που φημίζετ' έπειδιθ είναι πλουσιωτάτη στα έσπεριδοειδή άρχινούν και τα λεμόνια να σπανίζουν όσο πάγε κι' όλο νάτι παραπάνο οι τιμές τους να «τσιμπάνε».

Δηλαδή σ' αυτά τα φαῦλα και τ' άσύδοτα τα χρόνια είδη σπάνια κοντεύουν να βρεθῶν και τα λεμόνια, που, ναι μεν δεν θά εκλείψουν άπ' την πιάστα παν- (τελῶς, αλλά θάναί η τιμή τους... Έννοτάτη άσφαλώς!

«ΤΟΥΜΠΙ ΟΡ ΝΟΤ... ΚΟΥΜΠΙ»

Στις ημέρες μας τίς κοφύρες, τίς άνούσιες και βλάβες άταντες παθαίνουν και πολλοί άνεγκυστή- (ρεσ και σε δέκα μέρες μέσα, τρεις άνούποτοι άστοι άπ' την πόρτα του άσανσέρ τους έχουν γκρεμοστα- (μιστή...

Σε σκοτούρες τέτοιο πράγμα, σ' οδηγεί, λοιπόν, με- (γάλα και σε κάνει να δηλώσης πίστι άμέριστη στις σκά- (λες, γιατί στον άνεγκυστήρα, άγ τυχόν και δώσης βάσι, πιθανόν στον άλλα κόσμο την... ψυχή σου ν' άνε- (δάση!

ΑΣΚΟΠΟΣ ΘΟΥΡΥΒΟΣ

Στην οητή άπόφασί τους καταλήξαγε, τίς άλλες, της Καλκούτας οι δασκάλοι και πρό πάντων οι δα- (σκάλες...

να σκαρώσουν άπεργία άμασίας γενική και συνέχεια να μείνουν δυο-τρεις μέρες νηστικοί.

Κι' όμως άδικα, τελείως, γτόρον έκαμαν και σάλον, έπειδιθ έμειναν νήστεις δυο και τρεις ημέρες μόνο, τη στιγμή που η όλότης των Έλλήνων διδασκάλων νηστική τά καταφέρνει νάνα... όλόκληρο το χρόνο!

ΑΛΛΑΓΗ ΜΟΤΙΒΟΥ

Μία μοντέρνα κομπανία άπο δυο, τρεις νεανίσκους είχε άφανταστη μαγία με της μονίμως τους δισκούς, κι' όταν εύρισκε, συνήθως εύκαιρία κι' εύκολα τους έσοφώργανε δρόντως άπο τα δισκοπωλεία!

Άλλα πιάστηκε στα πράσα η... μονοφύλος παρέα κι' όδηγήθηκε στο Τμήμα, μ' άλλα όργανα μοιραία, όπου έσπευσε το μάμπο και το «ρόν» ν' άποκηρύξη και στους πλέον πονεμένους άναγέδες να το ρίξη!

ΚΥΡΙΟΛΕΞΙΕΣ

Πλήν των άλλων Συνεδρίων των πολλών κι' άλλε- (πάλλων και Συνεδρίων θά γίνη των άνδρών των... παννύ- (λων οι όποιοι θά μιλήσουν, μετά πάσης παρηγοίας και σφῆς θ' άλλαξουν γνώμες και... ύνιστης ση- (μασίας!

Ευχερώς κατόπιν τούτου και σάφως υποεεί να πῶς υπάρχουν κι' έμδηλώσεις «ύψηλης περαιοπῆς» κι' ότι γίνονται, κυρίως, μεταξυ άλλων πολλών και συσκέψεις επί νέων «επιπέδων... ύψηλων».

ΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΩΝ

Σ' έποχή που ζούν άνέτως μερικοί προνομιοῦχοι κι' η ζωή για μας τους άλλους είναι μόνιμη λα- (ντάρα, την περίστασι εύρηκαν πλείστοι λεωσορευῶχοι να προσθέσουν στο ναῦλο κι' άλλη άκμα μία δε- (κάρα.

Έτσι πειθόνται και πάλιν όλοι οι ζῶντες έν' Ελλάδι πως οι λεωφορεῖοιγιοι ήθισκον πάντοτ' άφορές να μας βγάσουν έλευθέρως κι' άνερόκλητοι το... (λάδι (...τιμές!

Γ. ΘΙΣΒΙΟΣ

Η Ψυχική

Πολύτιμες συμβουλές

έκτοψίζουν μοιραία και θα σβύσουν όπωσδήποτε τον πρώτο έρωτα. Πάντως, εκείνος που νομίζει πως αγαπάει δυο άτομα συγχρόνως, στην πραγματικότητα, δεν αγαπάει κανένα απ' τα δυο.

5) Ποιοι παράγοντες μάς κάνουν να έρωτευθούμε; — Τα «συστατικά» του έρωτος είναι πολλά. Ο περίφημος Χάβελος «Ελλης» χαρακτηρίζει κάποτε τον έρωτα σαν «ένα μίγμα αισθημάτων και αισθησιασμού». Περιλαμβάνει τα συναισθήματα της στοργής και της τρυφερότητας, τα φυσικά στοιχεία της σωματικής έλξης και τις κοινωνικές ιδιότητες της αμοιβαίας κατανοήσεως και συντροφικότητας. Δυο άνθρωποι έρωτευονται ό ένας τον άλλο, όταν καθένας τους εκπληρώνει τις σωματικές και ψυχικές ανάγκες του άλλου.

6) Πόσο σπουδαίος είναι ο σωματικός κός παράγων στον έρωτα; — Δίχως τη σωματική έλξη και τον πόθο, ο έρωας δε μπορεί παρά να μαραζή και να σβύση. Στο συζυγικό έρωτα, ο σωματικός παράγων παίζει βασικό ρόλο. Οι σύζυγοι που αγαπιούνται, ποθούν κανονικά ο ένας τον άλλο. Ωστόσο, ο φυσικός πόθος, μόνος του, δε σημαίνει έρωτα. Είναι μόνο ένα απ' τα στοιχεία του έρωτος, σχεδόν ένα «υποπροϊόν». Εκείνοι που περιμένουν να φτάσουν στον έρωτα, ξεκινώντας απ' τον απλό πόθο, αποτυγχάνουν συνήθως.

7) Σε ποιά εποχή της ζωής μας έχουμε περισσότερες πιθανότητες να έρωτευθούμε; — Δεν υπάρχει ώριμη εποχή. Ο άνθρωπος μπορεί να έρωτευθεί σ' οποιαδήποτε περίοδο της ζωής του, σε κάθε ηλικία. Όταν είμαστε παιδιά, έρωτευόμαστε ένα σύντροφο των παιχνιδιών μας, ένα δασκαλό μας, ένα αστέρα του κινηματογράφου. Στα εφηβικά χρόνια μας γινόμαστε περισσότερο αισθηματίες και ρομαντικοί και έρωτευόμαστε — ή μάλλον νομίζουμε πως έρωτευόμαστε — πολλές φορές. Όταν προχωρήσουμε στην ηλικία, γινόμαστε πιο ρεαλιστές, ωριμάζουμε συναισθηματικά κι είμαστε επομένως Ικανοί ν' αγαπήσουμε ειλικρινέστερα και βαθύτερα. Πάντως η Ικανότης να έρωτευόμαστε διατηρείται ως τα γεράματα.

8) Ο έρωας ενδосέφθου μπορεί ν' αετ να είναι δυνατός και ελίκρινος δος ενδосέφθου άνθρώπου; — Αυτό εξαρτάται κυρίως από το βαθμό της συναισθηματικής ωριμότητας του εφθου. Ωριμένοι νεαροί έχουν ωριμάσει πολύ περισσότερο απ' τους άλλους συνομηλίκους τους και μπορούν ν' αφοσιωθούν βαθειά και απόλυτα. Ωστόσο, συνήθως, ο έρωας των εφθων είναι πολύ ρομαντικός, αισθηματικός και έξω απ' την πραγματικότητα. Τείνουν να στολίσουν το πρόσωπο που αγαπάνε με φανταστικά και ιδανικά χαρίσματα. Ο Νίτσε είπε κάποτε: «Ο έρωας είναι μία κατάρσι, στην οποία βλέπει κανείς τα πράγματα όπως δεν είναι». Αυτό, λοιπόν, Ισχύει ιδίως για τα εφθια των εφθων.

9) Είναι βλαβερός ο ρομαντικός έρωας; — Κάθε έρωτικός δεσμός έχει ως ένα βαθμό ιδεαλισμό και αισθηματικότητα, κι επομένως είναι ρομαντικός. Αλλά ο ρομαντισμός δεν αποτελεί αρκετά σταθερή βάση για ένα μόνιμο δεσμό διαρκείας. Η πιθανή βλάβη που προκαλεί ο ρομαντικός έρωας έγκειται κυρίως στο ότι ενισχύει την ψευδαίσθηση και δίνει υπερβολική σημασία στην αυταπάτη. Κάνει τον άνθρωπο να νομίζει, ότι «ο έρωας είναι το πάν» κι ότι δε χρειάζεται τίποτ' άλλο στη ζωή. Η πραγματικότητα όμως είναι διαφορετική. Πρέπει δηλαδή να υπάρχουν κι άλλα στοιχεία, που έχουν πρωτεύουσα σημασία για ένα σταθερό δεσμό: η αμοιβαία κατανόηση, ο σεβασμός, η εκτίμηση κι η ομοιότητα κλίσεων και αντιλήψεων.

10) Συχνά μιλάμε για έρωτα, έκει που δεν υπάρχει πραγματικά; — Ναι, υπάρχουν πολλές συγκινήσεις, που φορούν τη μάσκα του έρωτος. Αυτό συμβαίνει συχνά π. χ. με το σωματικό πόθο. Άλλοτε πάλι, αυτό που νομίζουμε για έρωτα, είναι μία παιδιαστική ανάγκη εξάρτησεως, μία ανάγκη «ψυχικής διατροφής» από ένα άλλο άτομο. Δεν αγαπάμε δηλαδή πραγματικά, αλλά θέλουμε να μας αγαπάνε, όπως οι γονείς τα παιδιά τους. Κάποτε πάλι, ο υποτιθέμενος έρωας δεν είναι παρά μία έπιθυμία κατακτήσεως και κυριαρχίας.

Θα σάς έχουν τύχει, ασφαλώς περιπτώσεις νέων που συνδέονται έρωτικά με γυναίκες μεγαλύτερες τους. Αυτοί, λοιπόν, βλέπουν τη γυναίκα μάλλον σά μητέρα, παρά σά σύζυγο ή σά φίληνάς. Τέτοιου είδους δεσμοί σπάνια είναι έπιτυχημένοι.

11) Πώς μπορούμε ν' αναγνωρίσωμε τον πραγματικό έρωτα; — Δεν υπάρχει κομμι' στερεότυπη μέθοδος, για να κρίνει κανείς πόσο ώριμο, βαθύ και αληθινό είναι ένα έρωτικό αίσθημα. Μπορούμε να πούμε μόνο, ότι υπάρχει πραγματικός έρωας όταν η αμοιβαία έλξη συνοδεύεται και από συνταύτιση Ιδιοσυγκρασίας, ενδιαφερόντων και κλίσεων, κι όταν το άτομο ζητά κυρίως να Ικανοποιήσει όχι τόσο τις δικές του ανάγκες και έπιθυμίες όσο του συντρόφου του. Μόνο πάνω σ' αυτό τον έρωτα μπορεί να βασιστεί ένας μόνιμος δεσμός.

12) Μπορεί ν' υπάρξη ο λεγόμενος «πλάτωνικός» έρωας, χωρίς ανάμεσα σ' έναν άντρα και μία γυναίκα, χωρίς καμιά σωματική έλξη; — Όταν μιλάμε για

Ανατομία του Έρωτος

για τους νέους και τις κοπέλλες

Έρωτα, συμπεριλαμβανόμε σ' αυτόν, μαζί με άλλους παράγοντες, και τη σωματική έλξη άνδρος και γυναίκας. Μπορεί να υπάρξη στενή φίλια, σεβασμός, ακόμα και μία βαθειά στοργή μεταξύ δυο έτεροφύλων προσώπων, χωρίς σωματική έλξη. Σ' αυτές όμως τις περιπτώσεις δεν πρόκειται για έρωτα. Κάποτε ωστόσο μεταξύ ηλικιωμένων προσώπων, που έχουν σβύσει πια ό πόθο τους, μπορεί να άπομείνη μία βαθειά φίλια και συντροφικότης. Αυτό όμως είναι μία αγάπη διαφορετικής ποιότητας.

14) Η έπιθυμία της άποκτήσεως σπιδιών έρωτα, σά συνέπεια του έρωτος, ή άπεναντίας μπορεί ν' αφέρη αυτή τον έρωτα; — Η έπιθυμία για παιδια μπορεί ν' άπέρη ιδίως στις γυναίκες, τελείως άσχετα προς τον έρωτα. Ούτε κι η γέννηση των παιδιών φέρνει άναγκαστικά τον έρωτα στους γονείς τους. Ωστόσο, όταν είμαστε έρωτευμένοι, έπιθυμούμε συνήθως να γίνη ο σύντροφός μας μητέρα ή πατέρας των παιδιών μας.

Αν μία γυναίκα ενδιαφέρεται κυρίως ν' άποκτήση παιδια, μπορεί ν' αναζητήση ένα κατάλληλο σύζυγο για νά γίνη ο πατέρας τους. Αφού όμως τον βρή σπάνια τον έρωτευεται κατόπιν. Σχεδόν πάντοτε, ο έρωας παρουσιάζεται πρώτος, και ακολουθεί άργότερα η έπιθυμία της άποκτήσεως παιδιών.

14) Μπορούμε ν' αμίσήσουμε πραγματικά το πρόσωπο που αγαπάμε; — Είναι δυνατό να συμπαθούμε και ν' αγαπάμε το ίδιο πρόσωπο. Δυο άτομα τα οποία συνδέονται στενά, είναι μοιραίο να μαλλώνουν κάπου-κάπου, για τον ένα ή τον άλλο λόγο, και ν' αιώθουν τότε θυμό και μίσος. Μία γυναίκα π. χ. που ο άντρας της άογει να γυρίση στο σπίτι, άνησχει μήπως του συνέβη τίποτε κακό, ενώ συγχρόνως υποπτεύεται μήπως την άπατάει. Όταν, λοιπόν, τον βλέπν να μπαίνει, έπιτέλους τον άοχίζει σά φίλιά, αλλά και στίς γροθίες και τις κλωτσιές μαζί, γιατί νοιώθει πως τον αγαπάει και τον μισεί. Τέτοια πράγματα συμβαίνουν συχνά κι' είναι άπολύτως φυσικά σ' ένα κανονικό έρωτικό δεσμό. Ωστόσο, το πραγματικό μίσος δε συμβιβάζεται με τον πραγματικό έρωτα και δε μπορεί να συμπάρουν, αυτά τα δυο για πολύν καιό.

15) Ο Ιεύτυχος έρωτας ν' αβασίζονται στον παθητικό έρωτα ή στον ήρεμο; — Δεν είναι άνάγκη νάναι ήρεμος ο έρωας, στον οποίο βασίζεται ένας γάμος. Μπορεί νάναι βαθύς, έντονος, συγκλονιστικός. Αν όμως μιλάμε για παθητικό έρωτα, έννοούμε το κατρίσιο, που στηρίζεται μόνο σε μία Ισχυρή σωματική ή και ρομαντική έλξη, τότε μπορούμε να πούμε θετικά πως αυτό δεν αποτελεί την καλύτερη βάση ένός ευτυχισμένου γάμου. Γιατί αυτά τα στοιχεία μπορεί να σβύσουν γρήγορα, και μαζί υ' αυτά κι' ο «παθητικός έρωας», έφ' όσον δεν έχει άλλες βάσεις.

16) Μπορεί ένας παθητικός έρωας ν' αδιαρκέση

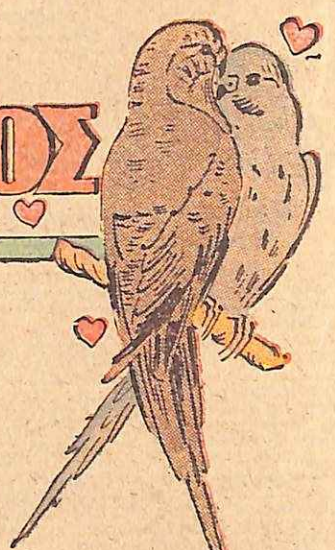
έπί πολλά χρόνια; — Ο έρωας μπορεί και πρέπει να διαρκή, ακόμα κι' όταν τα κύματα του πάθους παραχωρήσουν σιγά-σιγά τη θέση τους σε μία ήρεμη θάλασσα. Ο βαθύς έρωας είναι γαλήνιος και Ικανοποιητικός.

Υπάρχουν ωστόσο σπάνιες περιπτώσεις, που ο παθητικός έρωας εξακολουθεί ακόμα και μετά 10 ή 20 χρόνια γάμου, το ίδιο όπως στην αρχή. Αυτό εξαρτάται από τα άτομα. Αλλά εξακολουθούν να έλκύονται σωματικά επί πολλά χρόνια, ενώ άλλα μένουν αισθηματικά και ρομαντικά. Μία γυναίκα 50 χρονών εκμυστηρεύεται στις φίλες της της, κάθε φορά που ο άντρας της έλειπε σε ταξίδι για δουλειές του, της έστειλε γράμματα τόσο φλογερά, ώστε κοκκίνιζε που τα διάβαζε!

17) Τί κάνει τον έρωτα ν' αεθάνη; — Με τον καιρό, μπορεί ν' αλλάξουν τα ενδιαφέροντα, οι ανάγκες και οι έπιθυμίες του ανθρώπου. Έτσι, έκείνο που τον τραβούσε άλλοτε Ισχυρά και που το έπιθυμούσε, μπορεί ν' μην έχη πια την ίδια μαγνητική δύναμη πάνω του. Οι ρομαντικές αυταπάτες μπορεί ν' αραχωρήσουν τη θέση τους στην άπογορευτική πραγματικότητα. Η έλλειψη ελίκρινεας και σεβασμού εκ μέρους μας μπορεί ν' άπηρεσθή τη σισθηματικά του συντρόφου μας, τόσο, ώστε ο έρωας του να σβύση σιγά-σιγά. Ο έρωας μοιάζει μ' ένα φυτό. Για να μεγαλώση και να προκόψη, χρειάζεται την κατάλληλη τροφή και περιποίηση. Αν δεν προσπαθούμε να τον κρατάμε ζωντανό με τη στοργή, την τρυφερότητα, την άφοσίωση, είναι πιθανό να πεθάνει.

18) Οι χωρισμένοι σύζυγοι εξακολουθούν να κέμα ν' αγαπιούνται; — Το διαζύγιο αποτελεί ένα κοινωνικό και νομικό θεσμό, που χωρίζει δυο ανθρώπους για πολλούς συνεδητους και ύποσυνειδητους λόγους. Δε σημαίνει, όμως, άναγκαστικά, ότι έλειψε η στοργή και η αγάπη μεταξύ τους. Συχνά, λοιπόν, δυο χωρισμένοι καταλαβαίνουν ξαφνικά, ότι ο έρωας εξακολουθεί να ύπαινη μέσα στις καρδιές τους κι' ότι το διαζύγιο τους αποτέλεσε ένα θλιβεό λάθος. Σε τέτοιες περιπτώσεις μάλιστα, δεν άποκλείεται να συμφιλιωθούν νά ξαναπαντρευτούν και νά ζήσουν στο έξης ευτυχισμένοι.

19) Ποιός είναι ο όρισμός του αληθινού έρωτος; — Νά πως τον διατύπωσε έπιτυχημένα μία νέα, μιλώντας για τον άρροβωνιστικό της: «Είναι ο άνθρωπος, μαζί με τον οποίο θέλω να περάσω την υπόλοιπη ζωή μου και που θέλω να γίνη ο πατέρας των παιδιών μου».

Ο ρομαντικός έρωας ενισχύει την ψευδαίσθηση και δίνει υπερβολική σημασία στην αυταπάτη...

Ο ΚΟΣΜΟΣ είναι γεμάτος έρωτα. Μυθιστορήματα, διηγήματα, τραγούδια και φίλμ, μιλάνε γι' αυτόν και τον εξετάζουν από χίλιες διάφορες πλευρές. Ο Φρόυντ, ο «Ελλης» κι' άλλοι μεγάλοι έπιστήμονες, τον μελέτησαν από την ψυχολογική του όψη. Μερικά από τα συμπεράσματα αυτής της «ψυχικής ανατομίας» του έρωτος, θα βρήτε στις παρακάτω έρωταποκρίσεις, που θα σάς λύσουν ασφαλώς πολλές άπορίες σας γύρω απ' αυτό το παλαιό και όμως πάντα ζωηρά ενδιαφέρον θέμα.

1) Ολοι οι άνθρωποι έρωτευόμαστε κάποτε; — Ναι. Ζητάμε όλοι την Ικανοποίηση των βασικών προσωπικών αναγκών μας: της ανάγκης για προσοχή, για στοργή, για σωματική και ψυχική ανταπόκριση. Κι' όταν συναντήσουμε κάποιο άτομο, που κρίνουμε πως μπορεί ν' ανταποκριθή σ' αυτές τις ανάγκες μας, το έρωτευόμαστε.

Υπάρχουν, είναι η αλήθεια, άνθρωποι που παρουσιάζουν τα έξω-τερικά γνωρίσματα του έρωτος, κι' όμως δεν είναι πραγματικά έρωτευμένοι. Υπάρχουν π. χ. τύποι τόσο έγωκεντρικοί, ώστε αγαπάνε πραγματικά μόνο τον εαυτό τους, κι' άλλοι τόσο άφοσιωμένοι στους γονείς τους, ώστε δε μπορούν ν' αγαπήσουν κανέναν άλλον. Έχουμε έπειτα τους συναισθηματικά άνωριμους τύπους, που δε μπορούν να δημιουργήσουν ένα πραγματικό έρωτικό δεσμό μ' ένα πρόσωπο του αντιθέτου φύλου. Όλοι αυτοί όμως αποτελούν εξαιρέσεις.

2) Τόκατα λαβαίνουμε πάντα όταν έρωτευόμαστε; — Ο έρωας είναι μία πολύ βαθειά συγκίνηση, κι' είναι αδύνατο επομένως να μη τον αντιληφθώ κανείς. Μά, που δεν κατορθώνουμε πάντα να κάνουμε σαφή διάκριση ανάμεσα σ' ένα περαστικό κατρίσιο κι' ένα βαθύ και ελίκρινό έρωτικό δεσμό.

3) Μπορούμε πραγματικά ν' έρωτευθούμε βεβαίως περισσότερο από μιό φορά; — Και βέβαια! Ο έρωας δεν είναι άναγκαστικά αιώνας. Όταν σβύσει έρωας είτε όταν δε βρή ανταπόκριση, μπορεί κανείς να δαναγοπήση. Ένώ στην άοχή άοκίζεται πως δε θα άναφίση νά χωλή αυτό το αίσθημα στην καρδιά του, με τον καιρό, άοχίζει ν' αντιμετωπίση την πραγματικότητα και στέοφει άλλοι την προσοχή και το ενδιαφέρον του.

4) Μπορούμε ν' έρωτευθούμε δυο άτομα συγχρόνως; — Όχι, προκειμένου για βαθύ και πραγματικό έρωτα. Δε μπορεί κανείς να χωρίση στη μέση τις συγκινήσεις του και νά δώσει τις μισές σ' ένα άτομο και τις άλλες μισές σε άλλο. Βέβαια, συννά υπάρχουν και «δευτερεύοντες» δεσμοί, αυτοί είναι όμως μόνο έπιφανειακοί και προσωρινοί. Αν άποκτήσουν βάθος και διάρκεια, τότε θα

Πραγματικός έρωας ύπαιξη όταν η αμοιβαία έλξη συνοδεύεται και από συνταύτιση Ιδιοσυγκρασίας, ενδιαφερόντων και κλίσεων...

Μεταποικίδες στὸ φῶς

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Ἐνας ἀκατανίκητος γόνος τῶν παλαιότερων Ἀθηναίων, ὁ Στέφανος Χαλαζής γέρος πιά, θυμάται τὰ παλιά του, τὰς ἐρωτικές ἐπιτυχίες του — τότε πού οἱ γυναῖκες πέφτανε σὲν ἀπληροπία ἀγκαλιάς του γιὰ νὰ καοῦνε σάν πεταλούδες στὸ φῶς... Ἡ θυμὸς τοῦ γερασμένου γόνου περνᾷ ἀπὸ τὴν ἀπὸ τὰ παλιά του θυμάτα του, γιὰ νὰ σταθῇ σὲ μὴ ἱστορία τὴν πρὶν δραματική, τῆς ἐρωτικῆς καριέρας του, πού δημιούργησε μὴ πραγματικὴ τραγωδία μετὰ τὴν ἀρραβωνιαστικίαν τοῦ ἀδερφοῦ του φίλου Γιώργου Χαλέπη, τὴ Λίνα, πού τὸν ἀγαπᾷ τρέλλα καὶ πεθαίνει θυμητικὴ στὸ Μαρουσι, καὶ τὸν ἴδιο τὸ φίλο του, πού σκοτώθηκε ὕστερα ἀπὸ τὸν τάφο τῆς ἀρραβωνιαστικίαν του... Ὑστερα ἀπὸ τὴν δραματικὴ αὐτὴ περιπέτεια, ὁ Χαλαζής θυμάται τὴ Ρίτα, μὴ φτωχὴ μοδιτροῦλα, πού εἶχε ἀλλοτε ἀσπασχολήσει γιὰ λίγο τὴν ἀσπασχολημένη καρδίαν του. Μὴ συμπῶσι κάνει τὸ παιδί τῆς Ρίτας νὰ φτάσῃ γιὰ νὰ τοῦ ζητήσῃ μετὰ ἀποτυχίας ἐὼς τὸ κακὸ, πού ἔκανε σὲν μπελάς του ἄλλοτε... Ὁ Χαλαζής, βλέποντας μπροστά του τὸ γυῖο τῆς παλίας φίλενάς του — τὸ γυῖο του — νοιώθει τὴς τῆς νύχτας νὰ τὸν πολιορκῶν... Ζητάει νὰ κρατήσῃ κοντὰ τὸν τὸν καρπὸ ἐνὸς ἀπὸ τοὺς ἐπιπόλαιους ἐρωτῆς του, ὁ γυῖος του ὅμως φεύγει μακριὰ του, γιὰ τὴς Ἰνδίες, γιὰ νὰ θέλῃ νὰ δεχτῇ τίποτα ἀπὸ αὐτόν, πού στέργει τὴν χαρὰ τῆς μητέρας του... Ἐνὰ ἄλλο βράδυ, ὁ Χαλαζής, γκρίφος κύριος πιά, συναντᾷ σὲ ἕνα σπίτι φιλικὸ μὴ περήφανη παλιὰ του ἀγαπημένη, πού εἶχε ἀλλοτε τὸν ἥρωισμὸν νὰ τοῦ ἀντισταθῇ... Ἡ Ἀρτεμὶς Παυλῆ — ἐστὶ τὴν λέγε — ἡλικιωμένη κυρία τώρα, τὸν ἐκδηλώνει τὴν πικρὰ τῆς μετάνοιαν γιὰ τὴν παλιὰ τῆς ἀρνῆσιν, πού στέργει τότε κι' ἀπὸ τοὺς δύο τὴν εὐτυχία... Μέσα στὰ παλιά γράμματα του, ὁ Χαλαζής βλεπᾷ καὶ τὴν ἀποκαρτετιστὴν γράμμα μὴς ἄλλης ἀγαπημένης του, τῆς ὁρῶσας πού ἀπὸ τὸν εἶδε δὲν μποροῦσε νὰ τὸν κρατήσῃ σκεπτικῶς! Μετὰ τὸ τραγικὸν περὶ τῆς αὐτοκτονίας τῆς, ἔρχεται τὸ σπῆσι τοῦ Χαλαζή ἕνας ἐρωτικὸς γόνος, πού τοῦ δὴλυνε ὅτι ἀγαποῦσε τὴν ὁρῶσα, ἀλλὰ αὐτὴ εἶχε ἀρνῆσθαι τὴν ἀποκαταστάσιν τῆς στὸ πλευρὸν τῆς, γιὰ τὴν ἀπὸ τὴν ἐπιπόλαιον ἀγαπημένην τῆς. Καὶ τώρα, ἡ ἐξιστορήσιν τῶν ἐρωτικῶν ἐπιτυχιῶν τοῦ Στέφανου Χαλαζή μεταποικίδες εἶναι σὲ μὴ ἱστορία περιπέτεια: Βριόκομα-στὸ σπῆσι τοῦ πλοῦσιου ἐμπόρου Γιάννου Δελίνου τὴν ἡμέραν πού αὐτὸς μετακομίζει ἀπὸ τὸ παλιὸ ἀρχοντικὸν τοῦ σπῆσι καὶνοῦργον κατοικία του. Μέσα ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἀρχοντικὸν ξεκινᾷ ὁ πατέρας τοῦ Γιάννου Δελίνου, ὁ Γιώργος Δελίνης, μὴ τὴν γυναῖκα του Ζωή, γιὰ νὰ γερᾷ λίγο-λίγον κοντὰ τῆς γεμάτης ἀξιοπρέπειαν.

ὅτι τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς ζωῆς τῆς εἶχε κυλήσει, ἡ γρηὰ κυρία ποιοῦσε πού ἀναγκαζόταν ν' ἀφήσῃ τὸ σπῆσι αὐτῶν... Ὁδὲ ἔλεγε τόσο νὰ πεθάνῃ μέσα στὶς ἴδιες αὐτὲς εὐρύχωρες κάμαρες, ὅπως εἶχε ζήσει... Ἐφινικά, ἕνα σγουρομάλλο ἀγοράκι ὡς δέκα ἐτῶν, ζύγισε τὴν πολυθρόναν τῆς γρηὰς κυρίας. Βαστοῦσε στὰ χέρια του ἕνα χοντρὸ βιβλίο, ἔκαστε στὰ πόδια τῆς πολυθρόνας, κι' ἄρχισε νὰ τὸ ξεφυλλίζει. Ἡ γρηὰ κυρία χόρδισε στοργικὰ τὸ σγουρομάλλο κεφαλάκι. — Τ' εἶν' αὐτὸ πού βαστάς, Γιωργάκη;... ρώτησε σιγὰ. — Ἐνὰ παλιὸ βιβλίο, γιανιάκα. Τὸ βοή-κε ἡ μαμά σ' ἕνα παλιὸ συρτάρι καὶ μοῦ τὸδωσε νὰ τὸ κάνω κοκοράκια... Τὰ πρεσβυτικὰ μάτια τῆς γιανιάς κορφοθήκανε στὸ βιβλίο. Ἐφινικά, ἡ γρηὰ κυρία πῆρε τὸ βιβλίο, τὸ ἀρπάξε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ μικροῦ καὶ τὸ κτύπησε ἀπὸ κάτω. Ἐξω ἀπὸ τὸ ξωφύλλο τοῦ ἀπὸ γκρενὰ βελούδο, ἦταν γραμμένο μὲ χρυσὰ γράμματα:

Εὐστακίαι

Σπουδαῖος πελάτης

Σ' ἕνα δικηγορικὸ γραφεῖο κάνει τὴν ἐμφάνισιν τὸ ἕνα ὑπόκοπος τύπος. Ἀ-ξυρίστος, ἀπνεύματος καὶ ὑπόκοπος καθαριότητος κυττάζει δεξιά κι' ἀριστερά γεμάτος καχυποψία, καὶ τελικὰ προχωρεῖ πρὸς τὸ δικηγόρον. — Τί ἐπιθυμῶ; ὁ κύριος; ρωτᾷ ἐκεῖνος ἀπὸ ἐπαγγελματικὸν ἐνδιαφέρον. — Σὰς παρακαλῶ ν' ἀναλάβετε τὴν ὑπεράσπισίν μου, λέει μὴ σιγανὴ φωνὴ ὁ παράξενος πελάτης. — Κατ' ἀρχὴν θὰ ἤθελα νὰ ξέρω τὸ δνομὸ σας καὶ ἂν θὰ εἶχατε μὲ συγχαρεῖτε! — τὴ συναισθητικὴν νὰ πληρῶ-σετε τὴν ἀμοιβή μου τοῦ λέει ὁ δικηγόρος. — Μὲ λένε Τρακίδη κι' ἀπὸ λεφτὰ δὲν ἔχω οὔτε δεκάρα τσακιστὴ!... ἀπαντᾷ ὁ ἄλλος. — Αἱ! Τότε ἀγαπᾷτε μου, τὸ πρᾶγμα εἶναι κάπως δύσκολον... Ὁ Τρακίδης ὅμως τὸν διακόπτει καὶ σκυδόντας σ' αὐτὸν τοῦ λέει ὅσο μπορεῖ πρὶν σιγᾷ: — Μπορεῖ νὰ μὴν ἔχω χρήματα, ἀλλὰ ἔχω μὴν κούρσα ἀεροδυναμικὴ τελευταίου τύπου... — Κι' ὁ δικηγόρος, πού νόμισε γιὰ μὴ στιγμὴν ὅτι ἔχει νὰ κάνει μὴ κανένα ἐκ-κεντρικὸν πλοῦσιον, ἀλλὰ ζώντας ὕψος τὸν ρωτᾷ μ' ἐνδιαφέρον: — Καὶ γιὰτί κατηγορεύεσθε, κύριέ μου; — Γιατί ἐκλεφθὰ τὴν κούρσαν! ἀπαν-τάει ἀτάραχος ὁ Τρακίδης.

Ο ΦΑΚΟΣ

τα ποῦχανε μὲ τὰ χρόνια μαυρίζει: «Ἄλ-μπος». Καὶ στὴν πρώτη σελίδα, ἕνα χέρι κοριτσιότικο—τὸ δικό της!—εἶχε γράψει μὲ τὴν ἀσπὴν καλλιγραφίαν τοῦ Ἀρσακείου καὶ τὴν ἐπίσημην ἀσπὴν καθαρεύουσαν τῆς ἐποχῆς: «Ἐλθετε, φίλοι μου, πρὸς με, ἀ-δοντες ζῶντες εἰς τὰς ἀπόχους σελίδας τοῦ παρόντος λευκώματος. Ζωὴ Κωνσταντινί-δου». Ἦταν τ' ὄνομά της, τὸ κοριτσιότι-κό της ὄνομα!...

— Ποῖος σοῦδωσε αὐτὸ τὸ βιβλίο, Γιω-γάκη; εἶπε πάλιν τὸν ἐγγονὸν τῆς με αὐ-στηρὸ ὕψος.

— Δόσμου το, γιανιάκα!... τσίριξε ὁ μικρός, προσπαθώντας νὰ πάρῃ τὸ λεύ-κωμα.

Ἡ γιανιά δὲν εἶχε σφίξει στὴν ἀγ-καλιά της:

— Ποτέ! ἔκανε μὲ δύναμι. Αὐτὸ εἶναι δικό μου!

— Θέλω νὰ κάνω κοκοράκια!...

— Πάρτε τον, δεσποινίς!... πρόσταξε ἡ γιανιά τὴν γκουδόνισαν πού πλησίαζε.

Ὁ μικρὸς ἐφυγε τσιρίζοντας πάντα. Καὶ τότε μόνον τῆς, ἡ γρηὰ κυρία ἀνοίξε μὲ χέ-ρια πού τρέμανε τὸ λεύκωμα τοῦ παλίου καίρου, καὶ βούλιαξε στὶς σελίδες του...

Ἐνὰ ψευδώνυμο ἐκρύβει πίσω του ἕνα ἀντρα, ἕνα ὠραῖο ἀντρα μὲ ἀκατανίκητη γοητεία, ποῦχε τότε γεμίσει ὅλες τὶς σελί-δες τοῦ ἀλμπουμ τῆς κοριτσιότικης ζωῆς της, ὅλα τὰ δειλὰ τῆς ὄψεως... Διάβασε μὴ ἀπάντησιν τοῦ σπῆσι ἐρωτῆσι «Ποῖὸ χρώ-μα ὀφθαλμῶν καὶ κόμης προτιμᾷτε;». «Τὸ χρώμα τῶν ὀφθαλμῶν σου, τῆς κόμης σου — τὴν ὁποῖαν ὀρκίζομαι ν' ἀγαπᾶω καὶ λευκὴν...»

Λόγια! Ὁμορφὰ ὅσο καὶ ψεύτικα λό-για, ἀπ' αὐτὰ πού μεθᾶν τὰ κορίτσια, καὶ τὰ οἰκονομῶν σπῆσι ἀγκαλιὰ τοῦ ἐπιτή-δειου πού ἔρεε σ' αὐτὸ τὸ λεύκωμα, ἡ-ταν ὁ πρὶν ἐπιτήδειος ἀπ' ὅλους... Ἐφύλλι-σε τὸ λεύκωμα ἡ γρηὰ κυρία, καὶ φθάνον-τας στὶς τελευταῖες σελίδες, διάβασε ἀνά-μεσα σ' ἄλλα ὀνόματα τὴν ἀποκαλύψιν τοῦ νεανικοῦ ἡγυκόντι: «Νάρκισσος—Στέφα-νος Χαλαζής»!

Πῶς τὸν θυμότανε τώρα τὸν ὠραῖο τῆς ἀγαπημένης ἡ σπῆσιν γιανιά... Εἶχε δια-γράψει μὴ φανερὴν τροχίαν μὲσ' σπῆσι κορι-τσιότικῃ ζωῇ της, γιὰ νὰ χαθῇ ὕστερα, μακριὰ, στὸ χάος, σὰ λατρεμένους διὰ-των... Θυμότανε τώρα τὰ ζεστὰ τὸν λόγια, τὰ φιλιὰ ἀπὸ τὰ χεῖλια του—πρὶν ζεστὰ καὶ πρὶν γλυκὰ ἀπὸ τὰ λόγια. Ἡ ἀγαπη-μένη του φωνὴ ἀντηχοῦσε ὁλοζώνταν σ' αὐτιά της: «Σ' ἀγαπᾶω, μικρὴ μου Ζωή, καὶ θὰ σ' ἀγαπᾶω αἰώνια...». Αἰώνια! Πάλι τὰ μεγάλα λόγια... Σὲ μὴ ἀπὸ τῆς τε-λευταίας σελίδας τοῦ λευκώματος, ἡ καρ-διά της πικραμένη ἀπὸ τὸν πόνον τοῦ κα-ρδιοῦ, εἶχε ξεσπάσει σ' ἕνα ἔμμετρο πα-ράνομον:

«Μοῦπες ὅτι θὰ μ' ἀγαπᾷς χρόνια ἐκα- (τό—αἰώνια)»!

Πόσο τὰ λόγια σου αὐτὰ μοῦ φάνηκαν (παρήγορα...)

Κι' ὅμως, δὲν ἔνοιωσα ποτὲ πῶς τὰ ἐκα- (τό σου χρόνια)

πέρασαν τόσο γρήγορα...»

Χαμογέλασε μελαγχολικὰ ἡ γρηὰ κυ-ρία... Πόσο τότε τὴν εἶχε πικράνει ἡ ἐγ-καταλείψιν του!... Πόσο τὴν εἶχε πληγώσει βαθεῖα. Κι' ὅταν οἱ γονεῖς τῆς τὴν ῥίξανε σπῆσι ἀγκαλιὰ τοῦ Γιώργου Δελίνου, ἐκείνη ἐγκαταλείφθηκε, χωρὶς διαμαρτυρίες, σπῆσι τῆς... Ἀπὸ καὶ καὶ πέρα, ἡ ζωὴ τῆς εἶχε κυλήσει χωρὶς ἐλπίδες καὶ ὄνειρα... Πάντα ὅμως, ὁ Στέφανος Χαλαζής εἶχε μεί-νει ἡ μόνιμη πληγὴ τῆς καρδιάς της πού ἀφορμὴ ζήτουσε γιὰ νὰ ματώσῃ...

Νά, ὅπως σήμερ! Τόσα χρόνια εἶχανε περάσει, κι' εἶχε φτάσει αὐτὸ τὸ λεύκωμα

τοῦ παλίου καίρου γιὰ νὰ τῆς ζωντανέψῃ παλιὰς συγκινήσεις... Σηκώθηκε ἀπὸ τὴν πολυθρόναν τῆς ἡ γρηὰ κυρία—ἡ γιανιά... —καὶ βγήκε ἀπὸ τὸ ἀδείο δωμάτιο μὲ τὸ λεύκωμα τῶν ἀναμνήσεων σφιγμένο πάνω σπῆσι καρδίαν τῆς... Καὶ μέσα τῆς, μὴ δι-καλολογημένη κακεντρέχεια τῆς ἔδινε μὴ παρὰ δὴν χαρὰς: «Ὅτι ὁ «Νάρκισσος» τῶν σελίδων αὐτῶν, ὁ Στέφανος Χαλαζής τῶν δειλῶν κοριτσιότικων ὀνείρων τῆς, δὲ θά-τανε πρὶν σήμερ παρὰ ἕνας γεροντάκος κι' αὐτός...»

Τὰ χρόνια εἶχαν ἐκδικηθῇ τὴν ἐγκατά-λειψιν τῆς...

ΙΖ'

Πόσος κόσμος εἶχε μαζεστῇ στὸ «Ρεβ ντ' ὄρ» ἐκεῖνο τὸ Σαββατοβράδυ! Τὸ πρὶν κοσμικὸ κέντρο τῆς Ἀθήνας ἦταν γεμάτο καπνοῦς τσιγάρων κι' ἔντονη μουρῶν γυ-μνῆς γυναικείας σάρκας. Τὰ νοῦμερα μὴ-λὶς εἶχανε τελειώσει: Τὸ κουβανέζικο μπα-λέττο Μοραλές, τὸ βιεννέζικο ἀκροβατικὸ ντουέτο Γκρίνσπερ, ὁ Αἰγύπτιος ταχυδα-κτυλοῦργος καὶ ζονγκλέρ Ἀχμέτ Κερίμ, τὸ περίφημο «Τρίο Μελωδία» τοῦ Καζινὸ ντὲ Παρί, ἡ γλυκύτατη φανταζίστρια Ροῦθ Μπλάκι, τοῦ «Στάρταστ» τῆς Νέας Ὑόρ-κης. Ὅλοι κι' ὅλες εἶχανε μ' ἐνθουσιασμὸ χειροκροτοῦν. Θερμὴ ἀπόψις ἡ ἀτιμωμένη τοῦ κέντρου. Κι' οἱ πελάτες, μισομεθυμέ-νοι ἀπὸ οἶνον καὶ σκανδαλιστικὸ θέα-μα, δὲν βαρύνονταν νὰ χειροκροτοῦν, νὰ γελάει καὶ νὰ πίνουν...

Στὸ βάθος ἐνὸς θεωρείου τῆς δεξιάς σειρᾶς, ὁ Χαλαζής εἶχε ἀγκαλιάσει μὴ με-λαχροινὴν πικαντικὴν Κάμεν, τοῦ μπα-λέττου Μοραλές, καὶ τῆς μίλουσε μὲ πά-θος σπῆσι αὐτῇ. Ἐκείνη τὸν ἀκούγε ψυχραι-μῇ, ἀμύλητῇ, μὲ τὸ νοῦ τῆς ὁλοφάνερα ἄλλου.

Ὁ Χαλαζής νευρίασε:

— Γιατί δὲ μὲ προσέχεις;...

Σὰ νὰ ἀντιλέγῃ ἐκείνη, γύρισε, τὸν κύτ-ταξε καὶ τοῦ χαμογέλασε:

— Πῶς δὲ σὲ προσέχω;... Μοῦλεγεσ ὅτι ἔχω φιδένιο κορμί, βελουδένια μάτια, φιλ-ντισμένο δέμα... Δὲν τὰ ἀκούσα καλά ὅλα;...

Μιλοῦσε ἄνετα τὰ γαλλικά, τὸ ἴδιο ὅ-πως κι' ὁ Χαλαζής: ἐκεῖνος τὸ παρατήρη-σε καὶ τῆς τὸ εἶπε:

— Μιλάς σάν Παριζιάναν. Τὸ ξέρεις;... Ἡ μικρὴ χορεύτρια ἔκανε μὴ χαριτωμέ-νη γκριμάτσαν:

— Μὰ φυσικά. Τὸ Παρίσι εἶναι ἡ πα-τρίδα μου...

— Δὲν εἶσαι Κουβανέζα;

— Ὅσο κι' ἐσύ Ἑσκιμώσιος!

Γέλασαν, ὁ Χαλαζής κούνησε τὸ δά-κτυλό του, ἀπειλώνοντας τὴν κομικὰ:

— Ὡστε γελάς τὸν κόσμον;

— Καθόλου! ὁ Μοραλές βέβαια εἶναι ὑ-ποχρεωτικὰ Κουβανέζος... Ἐγὼ εἶμαι Πα-ριζιάναν, ἡ Ζοῦντι Ἀμερικανοεβραῖα, ἡ Γκρέτα Τσεχοσλοβάκα, ἡ Ρομπέρτα Ναπο-λιτάναν... Καὶ μόνο οἱ ἄλλες εἶναι γνή-σιες Κουβανέζες ἀπὸ τὴν Ἀβάνα...

— Μπράβο σας!... Ὡς πρὶν εἶναι κι' ἄλ-λη συμπάναν!

— Ὅπως θές...

Ἦταν ἡ τρίτη πού ξεβούλωνε ἀπὸψε αὐ-τὸς ὁ περίφημος πελάτης... Ἡ Κάμεν ἔ-κανε μέσα τῆς τὸ λογαριασμὸν τῆς γιὰ τὰ ποσοστὰ πού εἶχε νὰ εἰσπράξῃ καὶ τούδε-σε ἐνθουσιασμένη ἕνα φίλιν στὸ δεξιὸ μά-γουλο...

— Ἐρεῖς, δὲ μὲ λένε Κάμεν... τοῦ ἐμ-πιστεύτηκε ἀπάνω σπῆσι ξεχειλίσιμα τοῦ ἐν-θουσιασμοῦ τῆς. Ἀλλὰ Ζερμαῖν... Τὸ «Κάμεν» εἶναι κουβανέζικο ψευδώνυμο! μού τὸ κόλλησε ὁ Μοραλές ὅταν μὲ πῆρε σπῆσι μπαλέττο του...

— Για νὰ γελάς τὸν κόσμον. Ἐ;... Κα-τεργάρα!

Ἐάντανε τὴν γκριμάτσαν τῆς ἡ μικρὴ Παριζιάναν:

— Γιατί, δηλαδή; Ἐπρεπε νάμιν γνή-σια Κουβανέζα γιὰ νὰ σ' ἀρέσω;...

— Τ' εἶν' αὐτὰ πού λές;... Μ' ἀρέσεις ὅ,τι καὶ νάσαι!

Ἦτανε κι' ἄλλο. Μεθύσανε. Κατὰ τῆς τέσσαρις, ὁ Χαλαζής προσπάθησε μὲ κόπο νὰ σηκωθῇ. Τὸν βοήθησε ἕνα γκαρσόνι ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ζερμαῖν. Πέταξε σπῆσι γκαρ-σόνι μερικὰ μεγάλα χαρτονομίσματα, καί, χωρὶς νὰ περιμένῃ ρέστα, τράβηξε τὴν κα-

ριτωμένη ἰαλλισούλα πρὸς τὴν ἐξοδον... — Μιά στιγμὴ, νὰ φορέσω τὴν κάπα μου... τοῦ φώναξε ἐκεῖνη. — Ὅταν βῆκα, ψιλόβρεχε. Μὲ ἀρκετὴ δυσκολία ὁ Χαλαζής βῆκε τὸ αἶμά του. Δηλαδή, μάλλον τὸ βῆκε ὁ σωφὲρ του, πού μὲ τὸ καπέλλο σπῆσι χέρι τοῦ ἀνοίξε τὴν πόρταν, κι' ὕστερα τὸν βοήθησε ν' ἀνε-βῇ μαζί μ' ἐκείνη πού συνώδεσε.

Μπαίνοντας σπῆσι μὲγάρου τοῦ, ὁ Χαλα-ζής ἀναψε ὅλα τὰ φῶτα, κι' ἔπεσε βαρὺς σπῆσι μὴ πολυθρόναν.

Δεῖλὰ ἡ Ζερμαῖν τοῦ παρατήρησε:

— Νομίζω πῶς θάταν πρὶν καλὰ ν' ἀνα-βάλομε τὸ ραντεβού μας...

Ἐκεῖνος διαμαρτυρήθηκε μ' ὅλην τὴν δύναμιν:

— Για ποῖο λόγο;...

— Μοῦ φαίνεται λίγο ζαλισμένος...

— Θὰ συνέλθω σὲ δύο λεφτά... Κάστε κοντὰ μου νὰ τὰ πούμε...

Ἐκαστε κοντὰ του, σπῆσι πλατὺ ντιβάνι, ἡ Γαλλιδούλα. Ὁ Χαλαζής τῆς ἐπίασε τὸ χέρι.

— Μίλα μου γιὰ σένα... Ἐχεις γονεῖς;

Τὸ προσωπικὸν τῆς σκυθρώπασε ξα-φνικά:

— Δὲ γνῶρισα παρὰ μόνον τὴν μητέρα μου...

— Τὸν πατέρα σου δὲν τὸν γνῶρισε;

— Ὁχι, γιὰτί δὲν προέρχομαι ἀπὸ νό-μιμο γάμο... Ὁ πατέρας μου ἦταν μὴ περαστικὴ περιπέτεια τῆς μητέρας μου...

Κάποιος φοιτητὴς σπῆσι Παρίσι, ἐδῶ καὶ εἰ-κοσιπέντε χρόνια, ὅπως μού τὰ διηγήθηκε ἡ μητέρα μου.

— Φοιτητής;...

Τὴν κύτταξε μέσα ἀπὸ τὴν οὐμὴν τοῦ μεθυσίου του... Οἱ γραμμὲς τοῦ προσώπου τῆς σάν κατὶ νὰ τὸν θυμίζανε... Κατὶ πα-λιό, ξεθωριασμένο ἀπὸ τὰ χρόνια...

— Πῶς τὴν λέγανε τὴν μητέρα σου;...

— Κολέτ...

«Κολέτ»...

Σὰ ν' ἀνοίξε ἀργὰ μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ ἡ αἰσία τῶν ἀναμνήσεων, καὶ νὰ τὸν ἀφίσε νὰ δῇ σπῆσι παρελθόν: Ἐνὰ μικρὸ προσωπικὸν—νὰ, ὅμοιο μ' αὐτὸ πούχε τῶ-ρα μπροστὰ του—δὴν κόκκινα χεῖλια πού τρεμουλιάζαν ἡδονικά, μὴ γλυκερὰ φωνὴ πού μουρμούριζε κάτω ἀπὸ τὰ πυκνὰ φυλ-λώματα τοῦ Λουξεμβούργου: «Σ' ἀγαπᾶω, Στέφανε, σ' ἀγαπᾶω... Κι' ἐσύ θὰ φύγης κάποτε γιὰ τὴν Ἑλλάδα...»

Τὴν βεβαίως γιὰ τὸ ἀντίθετο, χωρὶς ὅ-μως νὰ τὴν πείθῃ καὶ χωρὶς νὰ πείθεται κι' ὁ ἴδιος...

Κι' ὕστερα, ὅταν κάποια μέρα ἡ Κολέτ

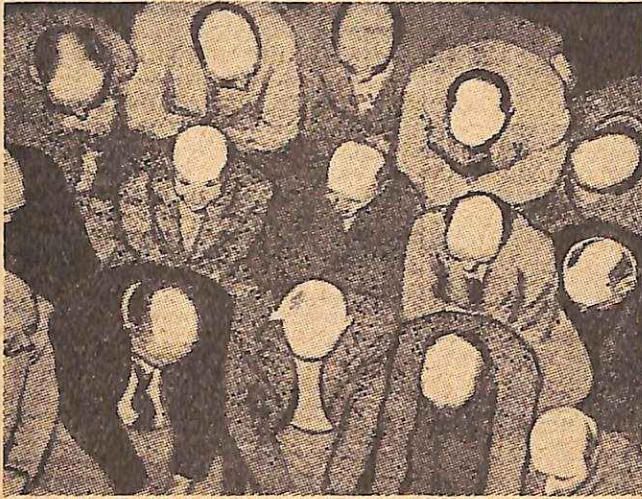

— Πόσων χρόνων εἶσαι; ρώτησε βραχνὰ τὴν μικρὴ Γαλλιδούλαν.

15

Τα μέλη της «Αδελφότητας των φαλακρών της Γαλλίας» συνεδριάζουν...

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΦΑΛΑΚΡΩΝ!

Οι Ίταλοι και οι Γάλλοι φαλακροί θα συνέλθουν σε κοινή σύσκεψη τον Ιούλιο!

«Φαλακροί όλου του κόσμου, ενωθείτε!». Στο σύνθημα αυτό, που εξαπολύθηκε από ένα Γάλλο φαλακρό, το Ρομπέρ Γκεγκάν, κούρεα στη γαλλική πόλη Σαβενάι, πρόκειται ο Ιταλός έδωσαν απάντηση. Τον ερχόμενο Ιούλιο, θα πραγματοποιηθεί, στο Σαβενάι, μια συνάντηση, που πρόκειται, α-σφαλώς, να μείνει ιστορική: Οι φαλακροί της Γαλλίας και της Ιταλίας, θα συναντηθούν για μια κοινή σύσκεψη, που θα θέσει τις βάσεις για τη σχεδιαζόμενη παγκόσμια οργάνωση των φαλακρών, θα εγκριθεί... τον ύμνο της φαλακρίας, που συνέθεσε, αρχίζοντας με το στίχο: «Εμπρός οι φαλακροί, εμπρός με θάρρος!», ένας Παρισινός μουσικοσυνθέτης, και θα κλείσει τις «εργασίες» της, απευθύνοντας χαιρετιστήριο μήνυμα ασιόδοξας προς όλους τους φαλακρούς του πλανήτη μας!

Πώς, όμως, οι φαλακροί, που, ως τώρα, δεν έκαναν άλλο, παρά να καταφεύγουν, ματαιопωνώντας, σε όλα τα πιθανά και απίθανα φάρμακα, που έχουν εφευρεθεί για τη θεραπεία της φαλακρίας, πήραν μονομιάς... τόσο άρα; Ο Ρομπέρ Γκεγκάν, ο εμπνευστής της κίνησης, που ξεκίνησε από μια μικρή πόλη, απλώθηκε σε ολοκληρωτή τη Γαλλία και πλησιάζει τώρα να αποκτήσει παγκόσμιο χαρακτήρα, ομολογεί πως όφειλε την ιδέα του... στους γιατρούς. Οι γιατροί, αν δεν κατάφεραν να αναδώσουν, με κανένα μέσο, το... χαμένο τρίχινο θησαυρό τους στους φαλακρούς, μπόρεσαν, όμως, να τους εμπνεύσουν ασιόδοξια και αυτοπεποίθηση.

Με ποιά τρόπο; Με την ανακοίνωση, που έγινε στο τέλος ενός διεθνούς συνεδρίου των ειδικών, το οποίο συνηλθε εδώ και μερικούς μήνες στο Λονδίνο, ότι η φαλακρία «ένδεχομένως να είναι το αποτέλεσμα ενός υπερβάλλοντος ανδρισμού»!

Φυσικά, όσοι φαλακροί διάβασαν εκείνη την ανακοίνωση, αισθάνθηκαν τη χαρά να πλημμυρίσει το στήθος τους. Δεν ήταν λίγο να αναγνωρίσει η επιστήμη έστω και με την επιφύλαξη του «ένδεχομένως», ότι υπερέβαιναν σε ανδρισμό από τους υακουμάλληδες γόπτες του Χόλλυγουντ!

Αλλά κανένας, ίσως, ή χαρά δεν έφτασε τον έσχατο θουσαίσμο, πηρ δοκίμασε ο

«Αδελφότητα των φαλακρών της Γαλλίας»!

Το καινούργιο σωματείο, στο οποίο, πριν περάσει η έβδομάδα, είχαν προσχωρήσει όλοι οι φαλακροί του Σαβενάι, ψηφισε καταστατικό, διάλεξε έναν πρόεδρο κι ένα διοικητικό συμβούλιο και ανέθεσε σε έναν καλλιτέχνη, φαλακρό επίσης, να κατασκευάσει το... έμβλημά του: Μια άσημενη χτένα κι έναν άσημενο φακό, χιαστί, σε βαθυκόκκινο φόντο. «Η χτένα, είχε, βέβαια, το χαρακτήρα αυτοειρωνείας. Όσο για το φακό, είναι φανερό ο συμβολισμός του: Πως ούτε μ' αυτόν δε θάποτε να μπορέσει να ανακαλύψει μια τρίχα στο κεφάλι ενός μέλους του σωματείου!»

Το καταστατικό, αποτελούμενο από δώδεκα άρθρα, ώριζε και το βασικό σκοπό, που θα εξυπηρετούσε η «Αδελφότητα των Φαλακρών»: Ο σκοπός αυτός ήταν να εμποτισθούν όλοι οι φαλακροί, πρώτα στο Σαβενάι, έπειτα στη Γαλλία κι, αργότερα, σε όλα τα κράτη, από την άκρα κληρο τον κόσμο, από την ακράδαντη πεποίθηση, ότι η φαλακρία είναι σημείο ανδρισμού και ότι, κατά συνέπεια, δεν πρέπει να εμπνέει κανένα συναίσθημα κατωτερότητας!

Το σύνθημα έπιασε τόπο. Κόμια ασιόδοξας απλώθηκε στους τους φαλακρούς της Γαλλίας! Διάσημα γυμνά κεφάλια συγγραφέων, ηθοποιών, πολιτικών, δημοσιογράφων, ζήτησαν, μαζί με τα γυμνά κεφάλια των κοινών θνητών, να γίνουν μέλη του σωματείου. «Η «Αδελφότητα των φαλακρών της Γαλλίας» διαδέχτηκε την «Αδελφότητα των φαλακρών του Σαβενάι». Κι ένας μουσικοσυνθέτης ανέλαβε, όπως είπαμε στην αρχή, να συνθέσει και τον ύμνο της, σε ένα χαρούμενο σκοπό εμβατηρίου.

Το παράδειγμα των Γάλλων δεν έμεινε χωρίς μιμητές. Στο Καστίλιον, οι φαλακροί Ιβηρικής την «Ασσοσιασιόναρ Πελάτι ντ' Ιταλία» και ήρθαν άμεσα με το συμβολαιογράφο Πιέρ Τουνουά, τον πρόεδρο της «Αδελφότητας των φαλακρών της Γαλλίας», που δήλωσε τελευταία, μεταξύ σοβαρού και αστείου, ότι, στηριζόμενος στις ψήφους των φαλακρών συμπατριωτών του, θα εκθέσει υποψηφιότητα και για πρόεδρος της γαλλικής Δημοκρατίας!

Το αποτέλεσμα των επαφών, που πραγματοποιήθηκαν ανάμεσα στα γαλλικά και τα Ιταλικά άτριχα κεφάλια, στάθηκε η απόφαση της κοινής συσκέψεως για τον ερχόμενο Ιούλιο.

Αυτό, όμως, δε θάβει παρά το πρώτο βήμα, για την παγκόσμια κίνηση, που διενεργήκε ο κούρεας Ρομπέρ Γκεγκάν. Στο πρώτο ετήσιο συνέδριο των μελών της «Αδελφότητας», που θα προηγηθεί από την κοινή Ιταλογαλλική σύσκεψη, θα εξετασθούν συστηματικά οι δυνατότητες για την οργάνωση ανάλογων σωματείων και στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Πιθανό είναι, μάλιστα, να σταλούν κι αντιπρόσωποι, για να παρατρέψουν τους Άγγλους, τους Γερμανούς, τους Βέλγους, τους Σουηδούς και λοιπούς φαλακρούς της ηπείρου μας να κινηθούν!

Ετσι, δεν αποκλείεται να δοθεί πολύ σύντομα — όλα γίνονται στον αλλόκοτο αιώνα μας — να δημιουργηθεί μια διεθνής ομοσπονδία των φαλακρών, που θα αγωνισθεί να πείσει άτριχους και μη πως όσοι διατηρούν τα μαλλιά τους... γυναικοφούνται!

ΤΗΝ ΕΝΤΥΞΕ ΝΥΦΗ Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΗΣ

Ο περίφημος ράφτης της Ρώμης Έμιλιο - Φεντερίκο Σουμπέρτ, πάντρεψε, προ ημερών, την κόρη του Γκρέτα με το βιομήχανο Κάρλο Ράπ. Ο Σουμπέρτ έγραψε ο ίδιος το νυφικό της κόρης του, το οποίο έκανε εξαιρετική εντύπωση στους χιλίους περίπου καλεσμένους στο γάμο. «Κι όμως — έδηλωσε ο ίδιος ο Σουμπέρτ — το νυφικό αυτό της κόρης μου είναι το πιο απλό απ' όλα νυφικά φορέματα έφτιαξα κατά το διάστημα της μακρόχρονης σταδιοδρομίας μου».

ΝΙΚΗΤΑΙ ΧΟΡΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Στο διεθνή χορευτικό διαγωνισμό, που έγινε προ ημερών στο Μόναχο της Γερμανίας και στον οποίο πήραν μέρος διάφορα περίπου ζευγάρια επαγγελματιών χορευτών από όλον τον κόσμο, το πρώτο βραβείο κέρδισαν οι Άγγλοι χορευτές Χάρρυ Σμιθ - Χαμπίερ και Ντόρκυ Κάρεϊ. Οι δύο χορευτές χειροκροτήθηκαν ιδιαίτερα σε ένα ρόκ - εντ - ρολ, το οποίο η Ντόρκυ χορεύει φορώντας ένα χρυσοφάντο αντρικό παντοφύλλι. «Αλλά και τα υπόλοιπα ζευγάρια ήταν πραγματικά χάρμα οφθαλμών».

ΖΩΑ ΤΟΥ ΕΜΕΝΑΝ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ο ελέφανς του Πώρου

Ο ΠΩΡΟΣ ήταν ένας από τους πιο ισχυρούς βασιλείς των Ινδιών. Πρωτεύουσά του είχε τη σημερινή Λαχώρα, που η λαμπρότητα της ήταν σχεδόν παραμυθένια. Οι τρούλοι των ναών της ήταν δολοφονικοί και περίφημα αγάλματα κοσμούσαν τις απέραντες πλατείες με τους εξασίτους κήπους και τις μαρμαρίνες βρύσες. Την εποχή εκείνη ο Μέγας Αλέξανδρος, μέσα στις τόσες κατακτήσεις του, ήθελε να προσθέσει και τη φημισμένη αυτή χώρα, που οι ταξιδιώτες την εξυμνούσαν με τα πιο ζωηρά χρώματα. Η αλήθεια όμως είναι πως ο Μακεδόνας είχε ως δώρο του την παλλακιά του Πώρου. Προτού κινήσει, λοιπόν, για την Λαχώρα, έκανε μεγάλες προετοιμασίες. Γιατί ήξερε πως θαχε να αντιμετωπίσει αφάνταστες δυσκολίες. Είχε ακουστά πως ο Ινδός βασιλιάς ήταν ο πιο γενναίος απ' όλους τους αντιπάλους, που είχε πολεμήσει ως τότε.

Όλοι ανέμελτες, οι Ιστορικοί τον παρουσιάζουν προικισμένο με ακατάβλητο θάρρος. Ο Διόδωρος ο Σικελιώτης, μάλιστα, λέει πως ήταν τεραστίως διαστάσεων κι' ωραιότατος άντρας. Πετούσε με τέτοια δύναμη το κοντάρι του, ώστε νομίζε κανείς πως ήταν άστραπη. Ο έθρονός του ήταν από καθαρό χρυσάφι και θάμπανε δούους των έλεφαντων. Άλλοι, όμως, δεν ήταν μονάχα άνθρωποι. Ήταν κι' άνθρωποι γεμάτοι καλοσύνη. Γι' αυτό απορούσε για ποιά λόγο ο Μακεδόνας σκεφτόταν να του επιτεθεί. Τι του είχε κάνει; Είχε φτάσει κιόλας στα σύνορά του, αφού υπάταξε προηγούμενος όλους τους άλλους ηγεμόνες. Άνταμια στους τελευταίους ήταν ο Ταξίλος κι' ο Αβιζάρος, ο ένας θανάσιμος εχθρός του κι' ο άλλος πιστός του σύμμαχος. Ο Πώρος, ωστόσο, ήταν άποφοιστος με πολέμητη σκληρά, άδισφορδής για το αποτέλεσμα.

Μπορεί να νικήθω, έλεγε στους φίλους του. Αλλά δεν πρόκειται να του παραδώσω τη χώρα μου σαν κανένας σκλάβος. Άς έρθει να την πάρω...

Πάνω που προετοιμαζε την άμυνά του, του άγγελλαν πως ο Αλέξανδρος του είχε στείλει ένα από τους πιο αγαπημένους του αξιωματικούς, τον Κλεοχάρη. Τού έφερνε μήνυμα. Ο Πώρος πρόσταξε τότε να του τον παρουσιάσουν άμεσα. Ο Κλεοχάρης ήταν νέος κι' ωραίος, φορώντας τη μακεδονική στολή με το λευκωτό θώρακα και τους αστραφτερούς κόθρονους, έκανε εντύπωση όχι μόνο στους παρευρισκόμενους, αλλά και σ' αυτόν ακόμη τον ηγεμόνα. Δεν είχε όμως τίποτα ο Πώρος και παρακάλεσε να του εκθέσει τις προτάσεις του Αλεξάνδρου.

Ο κύριός μου, αποκρίθηκε εκείνος, που η φήμη των κατορθωμάτων του θάχει φτάσει ασφαλώς ως τ' αυτιά σου, μ' έστειλε για να σου πω ότι όφειλε να του πληρώσει ο φόρος υπαταγής, όπως κάνουν ήδη ο Ταξίλος κι' ο Αβιζάρος. Επίσης, σου παραγγέλλει να βρεις να τον υποδεχτείς, τη στιγμή που θα περνά τα σύνορα του βασιλείου σου. Έτσι θ' αποδείξει πως είσαι φίλος του.

Ο Πώρος γέλασε ανοιχτοκαρδιά. «Υποτάξαμε τον κύριό σου, Πήγανι, να πής στον κύριό σου, ότι όλοι οι βασιλείς των Ινδιών δεν είναι σαν το Τεξίλο και τον Αβιζάρο. Όσο για την αξίωσή του να πάω να τον υποδεχτώ, θα μ' εύρη να τον πετύχω υποχρεωμένο με τους στρατιώτες και τα όπλα μου. Και τότε θα δοίμε ποιος απ' τους δύο θα μετανοήσει...»

Ο Κλεοχάρης, που δε περίμενε μια τέτοια απερίφραστη απάντηση, έφυγε γεμάτος θάυμασμα για τον Ινδό ηγεμόνα. Πάντως ο τελευταίος, από τη στιγμή εκείνη άρχισε να ετοιμάζεται πυρετωδώς. Ο στρατός του αποτελείτο από τριάντα χιλιάδες πεζούς, τετρακόσιους καβαλλάρηδες, τριακόσια πολεμικά άρματα και διακόσιους ελέφαντες. Όλη αυτή η δύναμη ετοιμάστηκε με καταπληκτική ταχύτητα, για να σπεύσει να... υποδεχτεί το Μακεδόνα. Τη στιγμή όμως στά ήταν έτοιμοι να ξεκινήσουν, ένας νεαρός Ινδός, γονάτισε μπρος στα πόδια του Πώρου και δείχνοντας του ένα λευκό ελέφαντα, του είπε:

— Κύριε, καταβέσω να δεχτείς το δώρο μου. Μπορεί να είναι άσημαντο, αλλά πρέπει να είσαι βέβαιος για την αφοσίωσή του και την εξυπνάδα του. Τον ανέθρεψα μονάχα για σένα!

Και γυρίζοντας στο θαυμάσιο εκείνο ζώο, πρόσταξε:

— Γιούρι, γονάτισε!

Εκείνος υπάκουσε άμεσα. Χαμήλωσε, περιμένοντας να ανεβή πάνω του ο βασιλιάς. Ο Πώρος ένοθευσάστηκε. Αντάμειψε πλουσιπάροχα το νεαρό υπήκοό του κι' από τη στιγμή εκείνη δεν άσπαρησε το Γιούρι, που τ' όνομά του σημαίνει «πιστός». Υστερα ξεκίνησαν για τη μεγάλη εκστρατεία. Τα Ινδικά στρατεύματα στρατοπέδευαν στη μία όχθη του Υδάστη, όπου, απέναντι ακριβώς, βρισκόταν ο Αλέξανδρος με τους δικούς του. Η πρώτη φροντίδα του Πώρου ήταν να τους πείσει, τήση κατά μήκος του ποταμού, τους ελέφαντες του με τους πυργούς τους και τα κατ' αλφειο χρώμα του και το πελώριο ανάστημά του — αντίπαλο του βασιλιά — έκανε τους Μακεδόνες να νιώσουν πως δε θα κείτο ληστεύοντάς τον. Ο ελέφαντας τους τρώεζαν κυριολεκτικά, γιατί δεν ήξεραν πως να τους αντιμετωπίσουν.

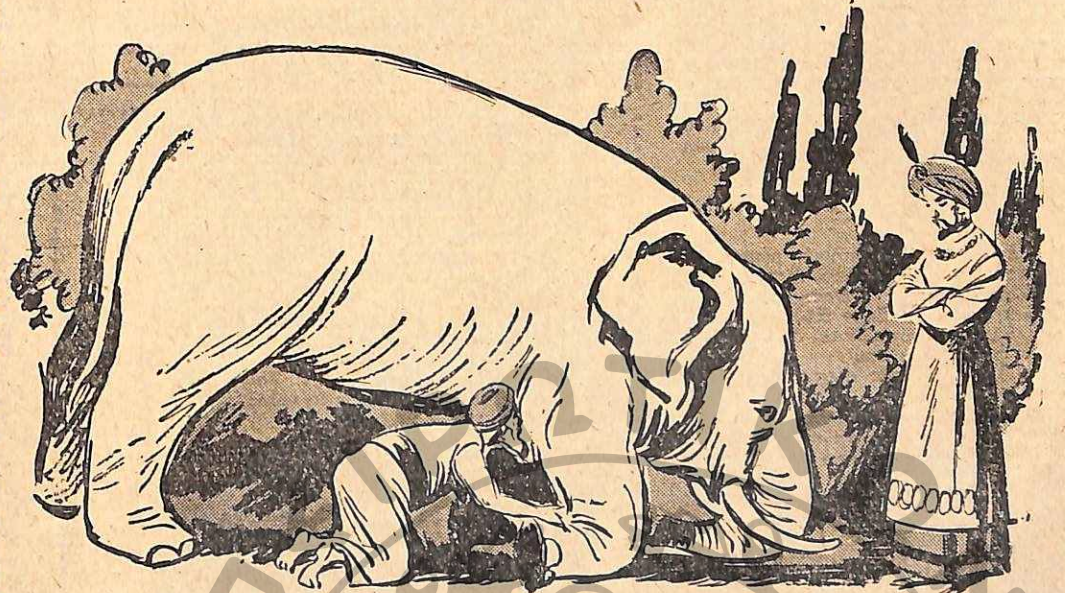
Ωστόσο, η διάδοσή του ποταμού ήταν εξαιρετικά δύσκολη. Ο Αλέξανδρος όμως ανακάλυψε ένα μυστικό πέρασμα και μια κατακόρυφη νύχτα, κατόρθωσε να περάσει απέναντι με πέντε χιλιάδες πεζούς. Ο Πώρος όμως τους μυριάδες έγκαιρα κι' έσπευσε να τους υποδεχτεί. Στην πρώτη γραμμή έβαλε τους ελέφαντες του κι' ο ίδιος, με το Γιούρι, μπήκε επί κεφαλής. Οι Μακεδόνες, βλέποντας τα μεγάλα εκείνα ζώα κι' ακούγοντας τους βρυχηθμούς τους, τρομοκρατήθηκαν, αφήνοντας το βαθμό. Δεν υπεχώρησαν όμως. Η υποχώρησή τους άρχισε, όταν αντίκρισαν τον Πώρο όρθιο πάνω στο Γιούρι. Βασιλιάς και ζώο, τεράστιοι σ' εμφάνιση, προέβιναν αληθινό πανικό στις τάξεις των ε-πιβρομένων. Τότε ακριβώς ο Αλέξανδρος είπε:

— Έπί τέλους βρήκα κίνδυνο ανάλογο με το θάρρος μου! Σήμερα

όφειλα να παλέψω συγχρόνως με άγρια ζώα κι' εκλεκτούς άντρες.

Ελπίζω όμως, όπως πάντα, στην καλή μου μοίρα!... Γρήγορα ο Μακεδόνας κατακτητής κατόρθωσε να ξανασυντάξει τους άντρες του και με απαράμιλλο θάρρος, να πετύχει εναντίον των Ινδιών. Η μάχη γενική έγινε μονομιάς. Ο Πώρος με τον Γιούρι μάχονταν στην πρώτη γραμμή. Μαχόνταν με πεισματική γενναίότητα, λες άνθρωπος και ζώο να γίναν ξαφνικά ένα, μια ψυχή. Ο λευκός ελέφανς έβγαζε δυνατές κραυγές έμπυλώνοντας έτσι τους άλλους συναδέλφους του, που έτρεχαν δεξιά κι' αριστερά, άρπάζαν με τις προσοκίδες του τους όπλιτες και τους πετούσαν, από ψηλά στη γη. Τ' άλλα, άσυνήθιστα από τέτοιου είδους αντίπαλους, έτρεχαν αφηνιασμένα στη πεδιάδα του Υδάστη, παρασπέρνοντας τους αναστατές τους προς το εχθρικό στρατόπεδο. Για πρώτη φορά ο Αλέξανδρος έπασε τέτοια πανωλεθρία. Καταλαβαίνοντας ωστόσο πως η αιτία όλων αυτών ήταν ο Γιούρι και ο Πώρος, πρόσταξε τους άντρες του να στρέψουν τα όπλα τους επ' αυτούς. Μονομιάς τότε, βέλη κι' ακόντια, έπεσαν πάνω στο δυστυχισμένο ζώο. Ο Γιούρι έμοιαζε τώρα σαν ένα άγκυρατό τέρας, που έβγαζε από κάποιον άλλο κόσμο. Το αίμα τον έβαζε κόκκινο. Παρ' όλα αυτά δεν τάραξε κάτω. Έξακολουθούσε να κραυγάζει και να διηγήθεται στους όμοιους του.

Ο Αλέξανδρος άρχισε πάλι να χάνει τις ελπίδες του. Τότε όμως σκέφτηκε να όπλιση τους άντρες του, αντί με σπαθιά κι' ακόντια, με κοφτερά πελέκια. Έτσι θα μπορούσαν, μ' ένα χτύπημα, να κόψουν τις προσοκίδες των ελεφάντων. Η σκέψη αυτή ήταν πραγματικά σωτήρια. Τέτοια πελέκια είχαν άφθονα μαζί τους γι' άλλες ανάγκες. Και τότε, μέσα σε λίγες στιγμές, η νίκη άρχισε να τους χαμογελά. Οι Ινδοί, με καταπληγμένους κι' άχρηστους πια τους ελέφαντες τους, άρχισαν να υποχωρούν άτακτα, αφήνοντας στο πεδίο της μάχης εκατοντάδες νεκρούς. Ο Πώρος, βλέποντας να εγκαταλείπεται από τους περισσότερους οπαδούς του, άρχισε να έκτοξευε από το ύψος του ακόντιο, που σφύριζαν σαν δαιμονισμένα με τη δύναμη που έφευγαν. Αλλά κι' ο ίδιος είχε έννενα τραύματα στο κορμί του!

— Γιούρι, γονάτισε! πρόσταξε ο Ινδός τον ελέφαντα.

Ο Γιούρι, σαν να διασθένθηκε ξαφνικά όλη την αξία του φορτίου, που κουβαλούσε, ώρμησε μπροστά σπάζοντας τον κλοιό των Μακεδόνων, που προσπαθούσαν να τους αιχμαλωτίσουν. Ο Αλέξανδρος πρόσταξε τότε να τους κυνηγήσουν, αλλά συγχρόνως έδωσε εντολή να μην περάσουν το λευκό ελέφαντα.

— Τον θέλω ζωντανό, είπε. Τέτοιο ζώο είναι περισσότερο πολύτιμο από πολλούς ανθρώπους.

Στο μεταξύ ο Πώρος, εξαντλημένος από το αίμα, που έχανε, έπεσε από τον πυργό του και κατακλύθηκε στο χώμα. Ο Αλέξανδρος, γονάτισε τον νεκρό, διάταξε να του αφαιρέσουν το θώρακα, για να τον κρατήσει ως τρόπαιο. Άλλοι, όμως, τον τοποθέτησαν στη ράχη του. Ο τελευταίος, που συνήλθε ξαφνικά, είδε πως έμεινε ολόμοναχος στο πεδίο της μάχης. Έτσι, χωρίς να φοβή τη δίωξη, άνοιξε δρόμο ανάμεσα στους Μακεδόνες όπλιτες και πήγε να σταθεί μπρος στον Αλέξανδρο.

Είπαρ δυνατότερός μου, του είπε, με νίκησες. Γι' αυτό ήρθα να σου παραδώσω τον εαυτό μου.

Και πάλι θέλει να τον μεταχειριστώ; τον ρώτησε εκείνος. Έσ' τί θα έκανες αν βρισκόσουν στη θέση μου;

— Θα σε μεταχειριζόμουν σαν βασιλιά, έφρόσον θα το άξιζες. — Τότε κι' έχω αυτό θα κάνω...

Και τον κράτησε κοντά του. Από τη στιγμή εκείνη, ο Πώρος έγινε ο πιο πιστός σύντροφος του Μακεδόνα κοσμοκράτορα. Όσο για το λευκό ελέφαντα, ο Ινδός βασιλιάς τον δώρισε στον Αλέξανδρο. Ο τελευταίος, θέλοντας να διασώσει τη μνήμη του, του άλλαξε τ' όνομα, τον βάφτισε Αίτα και τον απέριεσε στον «Ηλιο, που τον πίστευε σαν θεό και τον έκανε θεοίτε. Πάνω στους χαυλιόδοντες του, που τότε είχε σκεπασεί με άποιο χρυσάφι, διάβαζε κανείς την έξη επιγραφή:

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΣ ΑΝΤΙΟΝΗΣΙ ΤΩ ΗΛΙΩ ΤΟΝ ΕΛΕΦΑΝΤΟΝ ΤΟΥΤΟΝ

Ο Ιστορικός φιλόδοξτος Ισχυρίζεται ότι ο Αίτας έζησε 400 δόκληρα χρόνια μετά το θάνατο του Πώρου και του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΡΙΑΝΟΣ

ΤΟ ΓΕΛΙΟ μακραίνει τη ζωή

‘Ο γενναίος!

— Μεγάλη αυτοθυσία έκ μέρους σου γερά μου, να πηδήσεις από τόσο ύψος, για να σώσεις την κυρία, που κινδύνευε, λέει συγχάριοντας τον ήρωα, ένας γηραιός θεατής του έπεισοδίου.

— Εύχαριστώ, απαντάει εκείνος ρίχνοντας μια βλοσυρή ματιά ολόγυρά του.

Καί προσθέτει:

— Ήθελα μόνο νάξερα ποιός ήταν ο Βλάκας που μ' έσπρωξε!

‘Ο σύζυγος επιστρέφει το βράδυ σπίτι και βρίσκει τη γυναίκα του αναστατωμένη.

— Λέονδρε, του λέει, κάτι φοβερό συνέβη σήμερα το πρωί.

— Τι συνέβη, ‘Ηρώ μου;

— Νά, το έκκρεμές του σαλονιού έπεσε απ' τον τοίχο ακριβώς πάνω στη θέσι όπου, ένα λεπτό πριν, καθόταν η μαμά.

‘Ο σύζυγος βρίσκει την είδησι πράγματι συνταρακτική!

— Για κύττα εκεί! Για ένα λεπτό! Πάντα το έλεγα πως αυτό το χουσουζίκιο το ρολόι πήγαινε πίσω!

‘Ενας άλλοτε επίτροπος της εκκλησίας του χωριού του, υπόβαλ αιτήσι να καταταγής ως αστυφύλακας στην αστυνομία. Μεταξύ των άλλων, η επιτροπή που τον υπέβαλε στις σχετικές εξετάσεις, του έθεσε και το εξής ερώτημα:

— Ποιός νομίζετε πως είναι ο καλύτερος τρόπος, για να διαλυθεί γρήγορα μια λαϊκή συγκέντρωση; Κι' εκείνος:

— Να βυθίτε γύρω με το δίσκο!...

Σε μια βροδυή συγκέντρωσι ένας γιατρός απήγγειλε μερικά ποιήματα από την πλούσια ποιητική συλλογή του κι' άφου μάζεψε άθρονα χειροκροτήματα, ξεπλώθηκε αναπνευστικά στην πολυθρόνα του.

Μια κυρία της συντροφιάς του λέει τότε:

— Δεν ήξερα, γιατρέ μου, πως γράφετε τόσο δυσόμοια ποιήματα!...

— Για να σκοτώσω την ώρα κυρία μου! απαντάει ο γιατρός.

— Μπα! Μά δεν έχετε άσους;

— Τον ρώτησε άφελώς η κυρία.

‘Η Μαρία κι' ο μικρός αδελφός της ο Γιαννάκης, ξεχασμένοι στο παιχνίδι και γυρίζουν άργα στο σπίτι, φοβισμένα. ‘Αθόρυβα γλιστρούν μέσα στο σπίτι, στέκονται στην πόρτα της τραπεζαρίας και κουφακούνε.

— Είμαστε τυχεροί, Γιαννάκη, λέει η Μαρία. Σίγουρα δεν πρόκειται να φάμε ξύλο...

— Γιατί; ρωτάει ο Γιαννάκης.

— Έχουμε επισκέψεις. Δεν ακουε το μπαμπά που φωνάζει τη μαμά «Άγαπη μου»;

Μια γοιούλα χωρική συνοδεύει τον άντρα της σ' ένα νοσοκομείο της πρωτεύουσας.

— Έχει πυτζάμα; την ρωτάει η άδελφή.

— Πυτζάμα; ‘Οχι, απαντάει η γοιούλα. ‘Ο γιατρός μας είπε πως έχει έλκος του στομάχου!

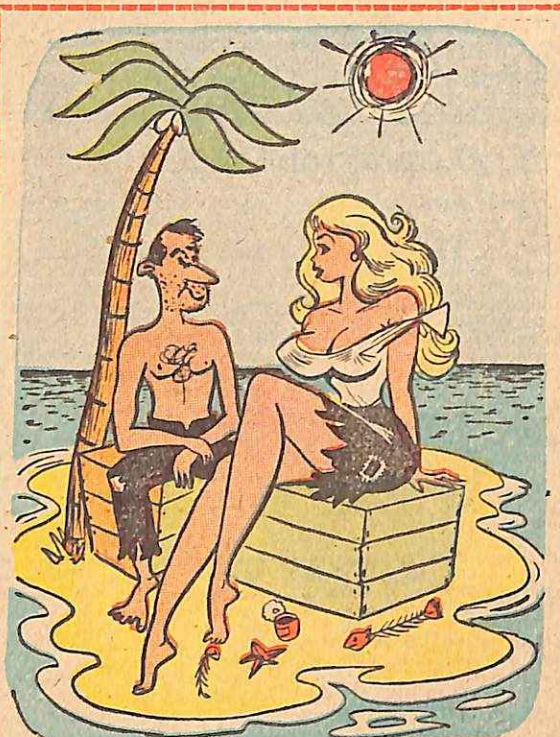
‘Ο Ρετσίνας, γνωστό γερό ποτήρι, πήγε στο γιατρό να εξεταστή.

‘Ο γιατρός για να τον εξετάσει καλύτερα τον υποκρόωσε να γδυθεί και πλένοντας στο μέρος που βρίσκεται το σπέντι, τον ρώτησε:

— Πίνει;

— Αν πίνει; Καί βέβαια! του απαντάει με λαμπερό βλέμμα ο Ρετσίνας. ‘Αλλά να ντυθώ πρώτα, γιατρέ!

14

— Τελευταία συμμορφώθηκες, ‘Αησιόλα! ‘Επαφες πια να με βασανίζεις με την ανυπόφορη ζήλεια σου!...

ΛΥΡΙΚΑ ΓΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΕΙΣΑΙ ΜΕΤΑΛΗ

Είσαι μεγάλη... Τι θαρρείς: Τά παιδικά σου χρόνια δεν κράτησαν αιώνα. Τώρα παντού κυκλοφορείς κι' ενώ ματιές σκοσιζεις, πολν μας απελπιζεις.

Είσαι μεγάλη... Κι' όμως νά. Σ' άρεσουν τά παιχνιδια και πάντα είσαι ίδια. Στά χρόνια σου τά τωρινά δεν έχεις γίνει άλλη κι' άς είσαι πιο μεγάλη.

Θέλεις νά νοιώθης τή χαρά κι' οι άρες σου περνάνε σαν παίξεις μ' ότι νάναι μιά σκέπτεσαι πιο πονηρά και μ' άντρος παίζεις τώρα για νά περνά ή ώρα.

‘Αντρος τριγύρω σου πολλοί με πόθο σε κυτάνε και όλοι σ' αγαπάνε... ‘Ολοι ζητούν ένα φιλή, αλλά τους απελπιζεις και δεν τους το χαρίζεις.

Μέσα σ' αούτους, είμαι κι' εγώ που μ' έχεις τον καυμένο, πάντα να περιμένω γλυκά, στο πόθου τον ζυγό και καρτερώ—φαντάσου!—κι' εγώ τον έρωτά σου...

Μά σύ, που άδιαφορείς—τό βλέπω και τό νοιώθω—για καθενός τον πόθο, παίζεις με δόλους μας, χωρίς νά ξεχωρίζεις ένα με μάτια έρωτευμένα.

Είσαι μεγάλη... Τι πικρή που είναι αυτή ή αλήθεια, γιατί από συνήθεια, έμεινες κοκίλα μου, μικρή και θές να παίζεις μόνο με τής καρδιάς τον πόθο...

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

ΘΥΜΑΤΑ της γκρίνιας

Βασανιστήρια άνδρων από τις γυναίκες τους

Μία νεαρή ‘Αμερικανίδα παντρεμένη, ήθελε ν' αποκτήσει την έλευθερία της, για να μπορέσει να ξεαναπνεύσει με κάποιο πλουσιοπαρομπιστή της. ‘Αλλά, ο άντρας της δεν ένοούσε να της δώσει διαζύγιο, γιατί εξακολουθούσε να την αγαπά, παρ' όλη τη συνεχή γκρίνια της και τους κακούς της τρόπους. Προσπαθούσε μάλιστα να τη συγκινήσει και να την κάνει να μετανοήσει και να μείνει κοντά του. Τό αποτέλεσμα όμως ήταν τό αντίθετο από κείνο που επιδίωκε: ‘Η συμβία του τον μίσησε κι' αποφάσισε να του κάνει τό βιο άδικο...

Τις νύκτες δεν τον άφινε να κοιμηθί ήσυχά. Στην άρχη, έκρυβε κάτω απ' τό κρεβάτι ή ζυμπνητήρια ρυθμίζετα ώστε να χτυπάνε στις 2 ή στις 3 ή νύκτα...

Ύστερα, όταν είδε ότι τό... θύμα της τά είχε πιά συνήθεισε και δεν του κάνανε έντύπωση, κατέφυγε σε δραστηκώτερα μέσα. ‘Εμπόρισε π. χ. σιγά-σιγά στην κάμαρά του, την ώρα που κοιμότανε, και τοίχωνε εσφινικά παγωμένο νερό στο πρόσωπο, χωρίς μάλιστα νά βγάλη από μέσα τά κομματάκια του παγού!

‘Αλλοτε πάλι, πασάλειβε στον ύπνο του τό πρόσωπο του με ζυμάρη. Στο τέλος ο δυστυχισμένος άνδρας, έσπασε την υπομονή του, την πρόσφερε ένα νομίμο λόγο διαζύγιου!

‘Αλλες γυναίκες δε φτάνουν στο άκρο, γιατί δε θέλουν να χάσουν τους άντρες τους. Τους βασανίζουν όμως συνεχώς με τη γκρίνια τους. Τά βασούν μαζί με τη γκρίνια τους, δίνουν αρκετά λεφτά ή γιατί δεν κερδίζονται καλά, για τον τρόπο, που φέρνονται ή για τη γραβάτα που φοράνε... ‘Αλλοι σύζυγοι υπομένουν, σωμαίνοντας. ‘Αλλοι όμως βρίσκουν τον τρόπο να διορθώσουν την κατάσταση, δίχως να σπάσουν τό οικο...

Στή δεύτερη κατηγορία άνήκει ένας ‘Αμερικανός, που ή γυναίκα του του παραπονιότανε πως δεν την περιποιόταν όπως ένας άνδρας τη δική του γυναίκα.

Αυτός λατρεύει και τό χύμα, που πέφτει ή σκιά της! τούλεγε μία μέρα. ‘Ενώ έού δε βλέπει καν τη σκιά μου, ούτε κι' όταν στέκωμαι δίπλα σου...

Ότε και σύ θα ξαναδής πιά τη δική μου σκιά, χρυσή μου! απάντησε εκείνος.

Πραγματικά, έφυγε άμέσως απ' τό σπίτι, με τ' αυτοκίνητό του, και έξαφανίστηκε επί 4 βδομάδες. Όταν ξαναγύρισε, ή γυναίκα του έπεσε στην άγκαλιά του με λαχτάρα. ‘Είχε πάρει ένα καλό μωθμια κι' από τότε δεν τον ξαναγκρίνει πια!

Μία άλλη γκρινιέρα τάβαζε με τον άντρα της, επειδή είχε τό μανία να μαζεύει γραμματόσημα. Τον κατηγορούσε πως έκανε τον καιρό του και πως έδενε ένα σωρό λεφτά γι' αυτή τη μανία του.

Βλέποντας ότι δεν έκανε τίποτα με τό λόνι, άρχισε νά κολλάει πάνω στα παπούτσια του παλιν γραμματόσημα, από φακέλλους και δέματα! Καί τό πρωί, ενώ ο σύζυγος διαζότανε νά πάη στη δουλειά του, ήταν αναγκασμένος νά τό ξεκολάει με άτιμο και νά φεύγει ύστερα με τό παπούτσι του άγυάλιστο.

Τό πράγματά χειροτέρευε, όταν, ένα βράδυ που τον είχε καλέσει ο επίμοπος τραπέζι, ο προϊστάμενός του, βρήκε τό στήθος του σκεπασμένο από γραμματόσημα!...

Τέλος ή γυναίκα του άρχισε νά βάζει χέρι στη συλλογή του, παίρνοντας σπάνια γραμματόσημα και πουλώντας τα για λογαριασμό της!

‘Ο σύζυγος βασέθηκε πιά, παραιτήθηκε απ' τό πάθος του και πούλησε τη συλλογή του. Μά νομίζετα ωστόσο πως ή συμβία του ίκανοποιήθηκε και σταμάτησε τη γκρίνια... Τώρα τον γκρινιάζει, γιατί μένει άμείλητος και άκερος στο σπίτι...

— Τι άπελπισία με τον άντρα μου! λέει στις γειτονίσσες. ‘Οσο γεννάει γίνεται ανυπόφορα άνδρας, δε μπορεί νά βρή καν ήνδιαφέρον, που νά τον άπασχολή...

4-6 τορίες της ζωής

‘ΕΜΠΟΡΟΡΑΦΕΙΟΝ τό Λονδρέζικο στυλ. Ράφια, ύφασματα, πάγκος, πολυθρόνες κι' ένας μεγάλος καθρέφτης σε σχήμα «όβάλ», που μέσα του βλέπουμε τό Σπύρο, έκτός αν προτιμήσουμε νά τον δούμε απ' έξω, έκ του φυσικού. ‘Ο Σπύρος κάνει πρόβα στο καινούργιο τό κοστούμι, φανέλλα γκρίζα, πολύ σκούρα, τό χρώμα που λέγεται «γκρί-νους». Κοντά του δ' καλλιτέχνης έμποροράφτης, κ. Χρήστος, που στριφογυρίζει γύρω από τον έκλεκτό του πελάτη, για νά εηλώσει ένα τρύπωμα τού σακακιού, νά τραβήξη ένα σημάδι με τό σαπουνάκι, νά βάλει μία καρφίτσα, νά καμαρώσει τό έργο των χειρών του. ‘Ο κ. Χρήστος είναι όλο χαμόγελο—τό χαμόγελο εκείνο της αοικανοποίησε, που παίρνουν όλοι οι ραφάδες, για νά πείσουν τον πελάτη, ότι βρίσκονται μπροστά σε μία μεγάλη ραπτική έπιτυχία και νά του κλείσουν τά μάτια στα κοστούρια. ‘Ο Σπύρος δεν έχει σοβαρές αντηρήσεις για τό σακάκι. Φτάνει ακόμα νά παραδεχτή πως κι' αυτό τό ελάττωμα, που κάνει ο γιάκος, «πρέπει νά τό κάνει». Εκεί που έμμένει, είναι τό παντελόνι. Τό βρίσκει μακρύ.

— Μην άνησυχήτε, ‘Εφ' όσον θα τό φοράτε με τράντες, θα πάη μόνο του πιο ψηλά, στη θέσι του. Τό άλλο που σας είχα φτιάξει, δεν ήρθε καλά.

— Ναι, καλά ήρθε.

— Στά ίδια μέτρα είναι και τούτο.

Γι' αυτές τις τράντες είχε γίνει ολόκληρη συζήτηση, που κράτησε μιάμιση ώρα την πρώτη φορά, που ο Σπύρος άδηγήθηκε από ένα φίλο του σε κείνο τό ραφάδιο. ‘Εκεί άνάπτυξε τις πεποιθήσεις του σχετικά με τό στερέωμα τού παντελονιού. ‘Ενας άλλος ράφιας: «‘Αν θές νά φορέσης παντελόνι, νά καταργήσης τη ζώνη και νά βάλεις τράντες».

‘Ακολουθώντας τη συμβουλή του και δε μετάνοισε, ‘Ισως ή ζώνη νά είναι πιο πρακτική, και πιο εύχρηστη, οι δε τράντες λίγο υπελαϊδικοί. Πλην όμως, ή ζώνη έχει μεγάλα ελαττώματα: Ποτέ δε στερεώνει τό παντελόνι στην εμπρόσθια θέσι, τό άφινει νά πέφτει, νά κρεμάη, νά κάνει γόνατα και ο κάτοχος υποκρινέται κάθε τόσο νά σηκώνη τη ζώνη με τό παντελόνι, για νά τό επαναφέρει στην τάξι. ‘Ενώ ή τράντα κρατάει τό παντελόνι σ' ευθεία γραμμή, διατηρεί την τάξι σαν κοψί ευραφιά και δε στενοχωρεί καθόλου τη μέση του κυρίου. Με την τράντα, τό παντελόνι έρχεται «χυτό».

— Γι' αυτό φοράω τράντες, κύριε Χρήστο. ‘Από την ήμερα που τις πρωτόβαλα, ευχαριστήθηκε παντελόνι.

‘Ετσι, λοιπόν, ή φράσι, που επανειλάμβανε ο Χρήστος «έφ' όσον φοράτε τράντες», είχε τό λόγο της.

— Τό κοστούμι θα είναι έτοιμο μεθαύριο τό πρωί. Θα τό στείλω σπίτι.

‘Οχι. Θα περάσω πρώτα νά τό δοκιμάσω τελειωμένο. Μην έχω κανένα ελαττωματάκι κι' εκείνο που αντιπαθώ είναι νά τό ξαναφέρνω για διορθωμα και νά τό ξαναπαίρω. Μ' έκνευρίζει φοβερά. Στό προηγούμενο κοστούμι, καθώς θυμάσαι, είχες ξεχάσει νά φτιάξης τό άπομωσα τοεπάκι τού σακακιού. Καί σ'όχα πη. Καί στο πρώτο κοστούμι, που μού έφτιάξες, είχες ξεχάσει νά μού βάλεις καπάκι στο τσεπάκι τού παντελονιού. Κι' αυτό τόχα πη.

— Μην άνησυχήτε, τώρα δε θα ξεχάσουμε τίποτα. ‘Ολ' αυτά γάχω κρατήρη υπό σημείωση.

— Δεν είναι τίποτα σπουδαίο, βέβαια, αλλά αυτές οι μικρολεπτομέρειες, έμένα μου δίνουν στό νεύρα.

Πέρασε, δοκίμασε τό σακάκι και τό γιλέκο τελειωμένα—έν τάξι.

— Τό παντελόνι; ρωτάει.

— Σιδερώνεται, άπάνω. Μά δεν υπάρχει λόγος νά τό δοκιμάσετε κι' αυτό. Σας έπα πως είναι στό ίδια μέτρα με τ' άλλα, ακριβώς. Τό άπόγευμα θα είναι σπίτι.

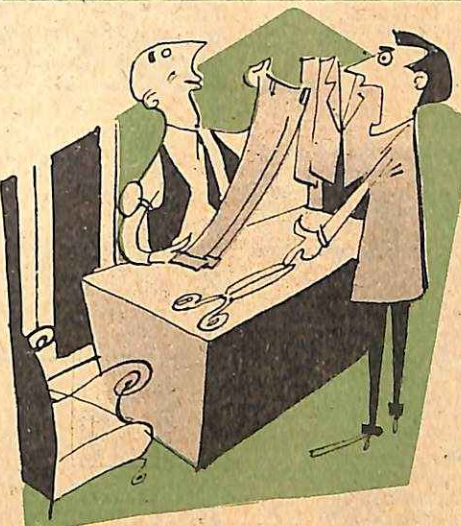
‘Ηταν δε Σάββατο.

15

— Κύτταξε μην άργήσης τό βράδυ, είπε στο Σπύρο ή Καίτη, ή γυναίκα του. ‘Η παρέα θα περάση στις δέκα και μισή νά μας πάρη.

— Στις έννιάμιση θα είμ' εδω. Είχαν συμφωνήσει νά πάνε με την τακτική τους συντροφιά σ' ένα κέντρο, νά διασκεδάσουν. ‘Ο Σπύρος γύρισε στο σπίτι του στις έννιάμιση. Βρέθηκε μπροστά σ' ένα άπίστευτο θαύμα: ‘Η Καίτη ήταν κίελας έτοιμη και άερίχη τά νύχια της για νά στεγνώσει τό «μακρόν».

— Μούφεραν τά καινούργια μου ρούχα.

ΚΟΥΜΠΙΑ και ΤΙΡΑΝΤΕΣ

ΠΑΝ ΠΑΠΑΔΟΥΚΑ

ρωτάει ο Σπύρος.

— Ναι. Είναι στή ντουλάπα. Τά έβγαλε κι' άρχισε νά γδύνεται. ‘Αδειασε τις τσέπες των ρούχων που φορούσε. Πορτοφάλι, καρνέ, στυλό, κλειδιά, άλυσίδι-τσα, τσιγάρα, άναπτήρας, πίπα, άπλωθηκαν πάνω στο κρεβάτι, για νά μεταφερθούν στις τσέπες τού καινούργιου κοστούμιού.

— Μά κοστούμι φανέλλα θα φορέσης άπόψε; του λέει ή Καίτη. Γιατί δε βάζεις τά μπλέ σου;

— Καί γιατί τά μπλέ;

— Μά ο κόσμος όταν βγαίνει τό βράδυ, φοράει κάτι άμπιγιέ.

— Πόσες φορές θά σού πώ, ότι ή γκρίζα σκούρα φανέλλα, με μαύρη γραβάτα και μαύρο παπούτσι, είναι τό πιο άριστοκρατικό άμπιγιέ που υπάρχει. ‘Άσε με, καυμένη Καίτη. Στά ζητήματα άνδρικής έμφάνσεως, δε δέχομαι υποδείξεις. Τά έχω.

‘Ο Σπύρος άλλαξε παπούτσια, ενώ έλεγε τη γνώμη του για την άνδρική εμφάνισι. Είχε βγάλει τά καφέ. Φόρεσε τά μαύρα, έσκυψε με κόπα κι' έβесе τά κορδόνια. Φόρεσε και καθαρό ποικάμισο, κρέμ, με μισοκολλημένο γιάκα. Πέρασε και μία μαύρη πλεχτή γραβάτα, που την είχε αγοράσει εκείνη την ήμερα. ‘Επειτα παίρνει τό καινούργιο του κοστούμι, τραβάει τό παντελόνι, τό φοράει κι' αυτό. Τό κουμπώνει.

— Λίγο μακρύ είναι, παρατηρεί ή Καίτη.

— ‘Αμα θά περάσω τις τράντες, θάρρη στή θέσι του. Δάσε μου τις τράντες.

Τις ρίχνει στους ώμους του, κάνει νά τις κουμπώσει και ξεσπάει ένα ήφαισείο.

— Στό διάολο!... Τόν άτιμο!

Τά μάτια τού Σπύρου πετάνε άγριες σπι-θες, τά χέρια του τρέμουν κι' από τά χείλη του έξορμά ένας καταράχτης από βρισιές.

‘Η Καίτη εσφινιάζεται για λίγο.

— Μά τί τρέχει; Τι σ' έπιασε; Με ποιόν τάχεις;

— Με κείνο τον άτιμο, τό ράφτη!

— Τι έκανε;

— Ξέχασε νά βάλει κουμπιά για τις τι-ράντες.

— Αί, καλά, μην κάνης έτσι. ‘Ανθρωπος είναι, τού διέφυγε.

— Τον κακό του τον καιρό! ‘Ολόκληρη διάλεξι τού έχω κάνει για τις τράντες. Ξέρει, ότι ενώ τά παντελόνια μου τά φοράω πάντα με τράντες, Γι' αυτό και τ' άφινει λίγο μακρύ. Τι πάει νά πη ετού διέφυγε; Τώρα θα τον πάρω στο τηλέφωνο και θα τον στολίσω γι' καλά.

Τρέχει στο τηλέφωνο, αλλά δεν άπάντα.

— Ορίστε! φωνάζει έξω φρενών ο Σπύρος, κατεβάζοντας τό ακουστικό. ‘Εκανε τη βρωμία του, έκλεισε τό μαγαζί, και πάει νά γλεντήσει, ο άτιμος, με ήσυχη τη συνείδησι. Ξαναπαίνοντας στην κρεδατοκάμαρα, βρίσκει μπροστά στο άνοιχτό φύλλο της ντουλάπας, Δίνει μία κλωστή και τό φύλλο κλείνει, τρομοκρατημένο.

— Σιγά ντέ! Τι σού φταίει ή ντουλάπα;

— Όλα μού φταίνει!

— Μην παραφροσάι, χριστιανέ μου. Δεν έγινε δα και καμμία καταστροφή. Δόξα σοι ο Θεός, έχεις κι' άλλα ρούχα νά βάλεις. Τά μπλέ σου είναι σχεδόν καινούργια.

— Τά μπλέ! Έσύ εκεί, μωρία με τά μπλέ, νά γίνη τό χατήρι σου. Λοιπόν, αυτό βγάλε από τό νού σου. Τσουβάλια θα φορέσω, αλλά τά μπλέ δεν τά βάζω. Τελείωσε!

— Κι' έσύ μανία με τη φανέλλα! Σού κόλλησε.

— Μάλιστα, μαντάμ. Μού κόλλησε. ‘Ητανε κάτι που τόχα στο μυαλό μου. Δεν είναι δικαίωμά μου, επί τέλους. Καί μού στέλνεις, κύριε, τό κοστούμι και παραλείπεις τά κουμπιά. Που θα στερεώσω, ενώ τις τράντες; Στό κεφάλι μου; Μαγιά, σου λέει ο άδελος.

‘Αμα δεν έχης τό μυαλό σου, κύριε, νά είσαι έν τάξι άπέναντι των πελατών, νά μην άνοίγης μαγαζί. Θα τού τό κλείσω! Τ' άκουε; Θα τού τό κλείσω!

‘Η Καίτη ήφερε πως ο άντρας της ήταν ευερέθιστος και προσπάθησε νά τον καμάρη.

— Τό πράγμα διορθώνεται, του λέει. ‘Εφ' όσον έπιμένεις σάνη και καλά νά κουρντίσης τη φανέλλα, νά σου ράψω εγώ τά κουμπιά.

— Τι κουμπιά θα μού ράψης;

— Θα εηλώσω από ένα άλλο παντελόνι και θα στό περάσω σε τούτο.

— ‘Από άλλο παντελόνι, αί; φωνάζει ο Σπύρος μ' ένα φαρμακωμένο χαμόγελο, γεμάτο σαρκασμό. Διηλαδή κουμπιά άλλο χρώμα. Διαφορετικό από τούτα!

— Καί τί σημασία έχει; Μήπως θα τά δη κανείς; ‘Από μέσα θα είναι.

— Καί πού θα τό ξέρω εγώ, λίγο είναι;

— Αϊ, και πού θα τὸ ξέρης εσύ, δηλαδή, τί πειράζει;
— Μὲ πειράζει. Γιατί θὰ αὐθάνωμα ἀσχημα.
— Ὄχι, καὶ μὲν. Εἶσαι πολὺ σχολαστικός!

Ὁ Σπύρος ἀγρίεψε πάλι:
— Ἐγὼ σχολαστικός; Ὁχι, μαντάμ. Ἀπλῶς δὲ μὲ ἀρέσουν οἱ τσαπατσουλίες. Κι' αὐτὰ πού μού λές ἐσύ, νὰ ξηλώνης κουμπιὰ ἀπὸ ἄλλο παντελόνι καὶ νὰ τὰ ράψης σὲ τούτο, εἶναι τσαπατσουλίες.

— Δηλαδή, θές νὰ πῆς, ὅτι εἶμαι τσαπατσουλὴ! διαμαρτυρήθηκε, πειραγμένη, ἡ Καίτη. Γιατί δὲν τὸ λές καθαρά;

— Δὲ θέλω νὰ πῶ αὐτὸ καὶ μὴ διαστρέψης τὰ λεγόμενά μου. Ἀλλὰ στὴ συγκεκριμένη περίπτωση, αὐτὸ πού προτείνεις εἶναι τσαπατσουλία. Πῶς νὰ τὸ κάνουμε;

— Μωρέ, καταλαβαίνω πολὺ καλά τί ἐννοεῖς. Δὲν εἶμαι δὲ καὶ τόσο ἀνόητη, ὅσο μὲ νομίζεις.

— Ἀεῖντε, πᾶψε, σὲ παρακαλῶ. Μὴ μ' ἐκνευρίσης κι' ἐσύ!

Ἡ Καίτη τὸν ἄφησε γιὰ λίγο, χωρὶς νὰ τοῦ πῇ κουδέντα, μὲ τὴν ἐλπίδα πῶς ὁ θυμὸς θὰ τοῦ περνοῦσε. Ἐκεῖνος ὅμως, πού νὰ καλυμάρη. Ἀναψε ἕνα τσιγάρο κι' ἔκανε κυρτὸς βόλτες μεσὰ στὴν κρεβατοκάμαρα, βρίζοντας τὸ ράφι, μὲ τὶς πιδὲ βαναύσες ἐκφράσεις. Ἡ Καίτη πρότεινε μιὰ μέση λύση:

— Τὸ πράγμα διορθώνεται. Βάλε ζώνη.

— Ζώνη; φώναξε πιδὲ ἀγρίεμένος ὁ Σπύρος. Τὴν ἔχω καταργήσει ἀπὸ δεκαετίας καὶ θὰ τὴ φορέσω τώρα, γιατί τὸ θέλει ἡ κείνος ὁ ὄστιμος;

— Ὁχι γιατί τὸ θέλει ἐκεῖνος. Ἀλλὰ γιὰ νὰ φορέσης τὸ καινούργιο κοστούμι, ἀφοῦ ἐπιμένεις...

— Νὰ βάλω ζώνη! ἐπανέλαβε εἰρωνικά ὁ Σπύρος. Καὶ νὰ κρεμάω τὸ παντελόνι καὶ νὰ τὸ τραβάω πάνω κάθε δυὸ λεπτά. Ὁχι, μαντάμ!

— Καλὰ, τόσοι ἄντρες πῶς φορᾶνε;

— Κι' ἐπειδὴ φορᾶνε ζώνη οἱ ἄλλοι, πρέπει νὰ βάλω κι' ἐγώ; Ὅποτε ἀν' οἱ ἄλλοι φορεῖσουν περικεφαλαία...

— Μὲ συγχωρεῖς, ἀλλὰ ζώνη καὶ περικεφαλαία δὲν εἶναι τὸ ἴδιο.

— Γιὰ μένα εἶναι χειρότερο! Κι' ἐμένα, νὰ ξέρης, κανεὶς δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ μὲ ἀναγκάσῃ νὰ βάλω ζώνη. Τ' ἀκούς; Οὐτ' ἐσύ, οὔτε ἄλλος τις!

— Τότε ντύσου ἕνα ἄλλο κοστούμι.

— Οὔτε αὐτὸ γίνεται.

— Μὰ τότε πῶς θὰ πάμε ἔξω;

Ὁ Σπύρος φούντωσε:

— Ἐξῶ; Στὴν ψυχικὴ κατάστασι πού βρίσκομαι; Νὰ πῶ ἔξω νὰ κάνω τί; Τὸ ἔξω προϋποθέτει ψυχικὴ ἡρεμία, κέφι, διάθεσι. Κι' ἐγὼ αὐτὴ τὴ στιγμή σκοτῶν ἄνθρωπο.

— Ἀμ' ἐτοίμ' πές μου ντὲ! Ὅτι βρήκες ἀφορμὴ νὰ τὸ ἀναβάλῃς. Τρεῖς μῆνες μ' ἔχεις κλεισμένη καὶ μιὰ φορὰ πού εἶπαμε νὰ βγοῦμε νὰ ξεσκάσουμε, ἀρπάζηκες ἀπὸ τὴ κουμπιὰ τῆς τσαντίνας γιὰ νὰ τὸ ματαιώσης.

— Κάνε μου τὴ χάρι, Καίτη, καὶ μὴ μ' ἐρεθίζης κι' ἐσύ περισσότερο. Ὡς ἐδῶ εἶμαι!

Ἐκεῖνη τὴ στιγμή ἀκούστηκε ὁ θόρυβος αὐτοκινήτου, πού φρενάρησε κάτω στὴν πόρτα καὶ τὸ κλάξον — τρεῖς φορές.

— Ἦρθανε! λέει ἡ Καίτη. Τί θὰ τοὺς πῶ; Ὁ θὰ βγοῦμε ἢ ὀχι;

— Ὁχι!

Ἡ Καίτη ἀνοίξε τὴ μπαλκονό-

πορτα. Βῆκε στὸ μπαλκόνι. Στὸ πεζοδρόμιο εἶχε κατέβει ἕνας ἀπὸ τὴν παρέα.

— Δὲ θάρρουμε! τοὺς φώναξε ἡ Καίτη.

— Γιατί;

— Ὁ ράφτης ἔχεσσε νὰ περάσῃ κουμπιὰ στὸ καινούργιο κοστούμι τοῦ Σπύρου κι' ὁ Σπύρος τὸ πήρε πολὺ βαρειά. Ἐχασσε τὸ κέφι του.

— Πές του νὰ βῇ στὸ μπαλκόνι.

Βῆκε καὶ φώναξε:

— Θὰ πάτε μόνοι σας. Δὲν ἔχω διάθεσι γιὰ ἔξω.

— Γιατί, βρέ Σπύρο; Γιὰ τὰ κουμπιὰ τῆς Ἀλεξιάνας;

Οἱ ἄλλοι, πού ἦταν μεσὰ στὸ αὐτοκίνητο, ἔδωσαν τὰ γέλια, ἀκούγοντας τὸ καλαμπουρί.

Ὁ Σπύρος ἀναψε:

— Ἔτσι μ' ἀρέσει καὶ ἀπαγορεύω τίς εἰρωνείες!

— Πάντα ἔτσι μᾶς τὰ φτιάχνεις, κύριε Πελοπίδα! ἀπάντησε ὁ φίλος του, ἀπὸ κάτω.

Ὁ Σπύρος ἔκλεισε μὲ πάταγο τὴ μπαλκονόπορτα.

— Σιγά, θὰ σπάσης τὰ τζάμια! εἶπε ἡ Καίτη.

— Δικὰ μου εἶναι, ἐγὼ τὰ πληρώνω καὶ δικαίωμά μου εἶναι νὰ τὰ σπάσω! Καὶ ὀρίστε!

Δίνει μιὰ κλωτσιὰ καὶ στὴν μπαλκονόπορτα. Τὸ ἕνα τζάμι πέφτει θύμα τοῦ θυμοῦ τοῦ Σπύρου.

— Δὲν εἶναι τρόπος αὐτός! φωνάζει ἡ Καίτη. Γίνεσαι ἔξω φρενῶν μὲ κατὶ ἀσχημαντεῖς αἰτίες.

— Ἔτσι εἶμαι! βρόντηξε ὁ Σπύρος. Κι' ἂν δὲ σ' ἀρέσω...

— Πές το, ντὲ! Ἀν δὲ μ' ἀρέσης, νὰ πάρω τὴ βόλτα μου, αἱ; Τόβγαλές, ἐπὶ τέλους, αὐτὸ πού εἶχες μεσὰ σου!

— Δὲ μὲ παρατᾶς κι' ἐσύ, λέω ἐγώ!

— Αὐέως κιόλας!

Ἡ Μαίρη χλαπατᾷνε κι' αὐτὴ τὴν πόρτα μὲ τὴ σειρά τῆς καὶ σὲ λίγο καὶ τὴν ἐξώπορτα.

ἔχει πῇ πῶς θάβγαίνει. Καὶ βῆκε. Ὁχι γιὰ κέντρο διασκέδασης, ἀλλὰ γιὰ τὴ μαμά τῆς.

★

Δευτέρα πρωτὶ-πρωτὶ, ὁ Σπύρος τυλίξε τὸ παντελόνι καὶ τράβηξε κατ' εὐθείαν στὸ ράφι. Τὸ τὸ πέταξε πάνω στὸν μπαγκό.

— Τί ἔχει; ρωτᾷ ὁ ράφτης.

— Κουμπιὰ γιὰ τίς τσαντίτες!

ἔπειτα σφίγγοντας τὰ δόντια του ὁ Σπύρος.

— Ὁ! Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε Σπύρο. Μοῦ διέφυγε. Ἀλλὰ δὲν εἶναι τίποτα. Μιὰ μικρὴ λεπτομέρεια. Θὰ σᾶς τὸ στεῖλω σπῆτι.

— Νὰ μὴν τὸ στεῖλῃς! γρύλλισε ὁ Σπύρος.

— Γιατί;

— Γιατί δὲν εἶναι κανεὶς! Δῶσε μου τὸ φαλλίδι!

Ἀρπάξε τὴ μεγάλη φαλλίδα, πού βῆκε μπροστά του κι' ἔκοψε φέτες-φέτες τὸ παντελόνι.

— Κύριε Σπύρο! Γιὰ λίγο κουμπιὰ; εἶπε ὁ ράφτης, πού κυττάζε παγωμένους αὐτὴ τὴ σκηνή.

— Κι' ἔχε νὰ λαβαίνῃς! τοῦ σφύριξε ὁ Σπύρος κι' ἔφυγε, γιὰ νὰ πᾶν νὰ βρῇ τὴ γυναῖκα του.

Κι' αἰεῖντε νὰ πῆς τώρα στὸ ράφι τὴ συνέπειες ποὺ εἶναι νὰ χῶν ἔξω κουμπιὰ μὲ δὲ μῆκαν ἐγκαίρως στὴ θέσι τους!

ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑΣ

***

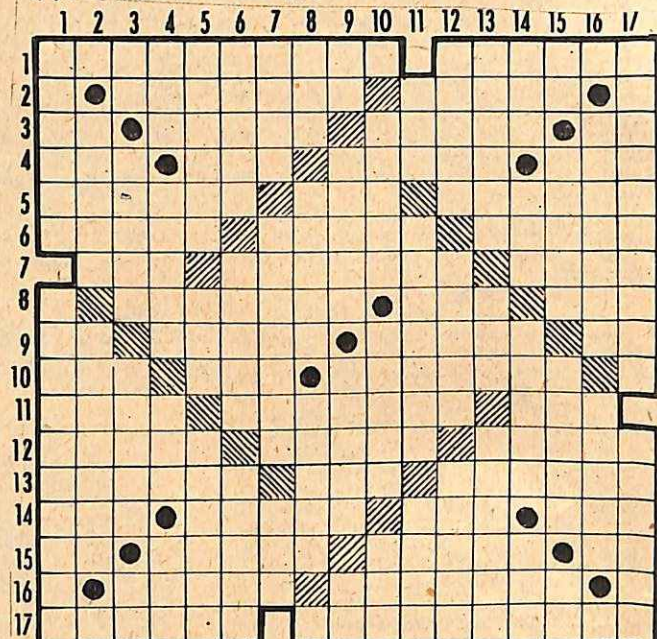
Ἐπρεπε κάποιος νὰ λείψῃ!

Ἡ Ἐσθὶ Τόρντικ, ἀπὸ τὸ Λίβερπουλ, λίγο καιρὸ μετὰ τὴ γέννησι τοῦ ἰδίου παιδιοῦ τῆς, σκότωσε τὸν ἄντρα τῆς. Πῆγε ἐπειτα καὶ παραδόθηκε μόνη τῇ στῆν ἀστυνομία: «Ἦμασταν πολὺ στενόχωρα μεσὰ στὸ σπῆτι κι' ὁ μακαρίτης ἔπιασε πολὺν τόπο», εἶπε μὲ ἀπάθεια.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 684

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- Περίφημος κατακτητὴς τοῦ 14ου αἰῶνος. — Τὰ βλέπετε χωρὶς προσάθεια.
- Πάθος πού οφείλεται στὸ αἶμα. — Ἡ ἐπίσημη προσπάθει νὰ τὸν νικήσῃ.
- Τὰ δυὸ ἄκρα τοῦ Μωρίς. — Ὁθλυκὸ πρόβατο. — Βουνὸ τῆς Παλαιστίνης, ὅπου ἔγινε ἡ μεταμόρφωσι τοῦ Σωτῆρος.

- Κτητικὴ ἀντωνυμία.
- Ὁ καθένας. — Τίτλος εὐγενείας. — Παραφορά. — Ἐδωκε τὸ ὄνομά του σὲ μιὰ διαστροφή.
  - Περίχει ἀκάθαρτα νερά. — Ὁχυρωμένη πόλις τῆς Β. Γαλλίας. — Προέρχονται ἀπὸ ἕνα ἀσιατικὸ κράτος.
  - Γιὸς τοῦ Ἡρακλῆ, γενάρχης μιᾶς τῶν τριῶν Δωρικῶν φυλῶν. — Ἀβλῖος. — Ἐπιχρίσμα τοιχοδομῆς.
  - Ποταμὸς τῆς Ἑλβετίας. — Μουσουργὸς ἀπὸ τὴν Κέρκυρα. — Τοπικὸ ἐπίρρημα.
  - Διάσημος Ῥωμαῖος ρήτωρ. — Ἡ γυναῖκα τοῦ ἔγινε στήλη ἀλάτος. — Σκῶρος.
  - Συνοδοῦν βασιλεῖς. — Τὸ ἀντίθετο τοῦ ζενιθ. — Μεγαλοποιεῖ τὰ πάντα.
  - Νότα.
  - Μεταδίδει εἰδήσεις. — Κακοποιὸς θεὸς τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων. — Ἐκεῖ γίνεται ἡ ἀσβεστοποίησι λίθων.
  - Ποταμὸς τῆς Μ. Ἀσίας. — Χώρα τῆς Ἀν. Ἀφρικῆς. — Ἀγγλὸς θαλασσοπόρος.
  - Χρονικὴ περίοδος 18 ἐτῶν καὶ 11 περίπου ἡμερῶν. — Μεγάλη ἀναταραχὴ. — Λέγετα καὶ γόπα.
  - Πλανήτης τοῦ ἡλιακοῦ μας συστήματος. — Ἀνεστραμμένη νότα. — Ὁ πατέρας τοῦ αὐτοῦ.
  - Τὸ πρόβατο κατὰ τοὺς ἀρχαίους. — Σᾶς ἀπασχολεῖ αὐτὴ τὴ στιγμή. — Μαῦρος φύλαρχος τῆς Ἀφρικῆς (ἀνεστραμμένος). — Γαλλικὸ τροπικὸ ἐπίρρημα.
  - Βυζαντινὴ νότα. — Πνευστὸ ὄργανο. — Ὁ χαρακτήρας τοῦ τὸν κάνει ἀντιπαθῆ. — Καλύπτουν τὸ μισὸ Ἰράκ.
  - Πλατσομύτης. — Τίτλος εὐγενείας.
  - Χώρα τῆς Α. Ἀφρικῆς. — Ἐπώνυμο οἰκογενείας Ἰταλῶν πατριωτῶν.

- Κτητικὴ ἀντωνυμία.
- Ὁ καθένας. — Τίτλος εὐγενείας. — Παραφορά. — Ἐδωκε τὸ ὄνομά του σὲ μιὰ διαστροφή.
  - Περίχει ἀκάθαρτα νερά. — Ὁχυρωμένη πόλις τῆς Β. Γαλλίας. — Προέρχονται ἀπὸ ἕνα ἀσιατικὸ κράτος.
  - Γιὸς τοῦ Ἡρακλῆ, γενάρχης μιᾶς τῶν τριῶν Δωρικῶν φυλῶν. — Ἀβλῖος. — Ἐπιχρίσμα τοιχοδομῆς.
  - Ποταμὸς τῆς Ἑλβετίας. — Μουσουργὸς ἀπὸ τὴν Κέρκυρα. — Τοπικὸ ἐπίρρημα.
  - Διάσημος Ῥωμαῖος ρήτωρ. — Ἡ γυναῖκα τοῦ ἔγινε στήλη ἀλάτος. — Σκῶρος.
  - Συνοδοῦν βασιλεῖς. — Τὸ ἀντίθετο τοῦ ζενιθ. — Μεγαλοποιεῖ τὰ πάντα.
  - Νότα.
  - Μεταδίδει εἰδήσεις. — Κακοποιὸς θεὸς τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων. — Ἐκεῖ γίνεται ἡ ἀσβεστοποίησι λίθων.
  - Ποταμὸς τῆς Μ. Ἀσίας. — Χώρα τῆς Ἀν. Ἀφρικῆς. — Ἀγγλὸς θαλασσοπόρος.
  - Χρονικὴ περίοδος 18 ἐτῶν καὶ 11 περίπου ἡμερῶν. — Μεγάλη ἀναταραχὴ. — Λέγετα καὶ γόπα.
  - Πλανήτης τοῦ ἡλιακοῦ μας συστήματος. — Ἀνεστραμμένη νότα. — Ὁ πατέρας τοῦ αὐτοῦ.
  - Τὸ πρόβατο κατὰ τοὺς ἀρχαίους. — Σᾶς ἀπασχολεῖ αὐτὴ τὴ στιγμή. — Μαῦρος φύλαρχος τῆς Ἀφρικῆς (ἀνεστραμμένος). — Γαλλικὸ τροπικὸ ἐπίρρημα.
  - Βυζαντινὴ νότα. — Πνευστὸ ὄργανο. — Ὁ χαρακτήρας τοῦ τὸν κάνει ἀντιπαθῆ. — Καλύπτουν τὸ μισὸ Ἰράκ.
  - Πλατσομύτης. — Τίτλος εὐγενείας.
  - Χώρα τῆς Α. Ἀφρικῆς. — Ἐπώνυμο οἰκογενείας Ἰταλῶν πατριωτῶν.

- Κτητικὴ ἀντωνυμία.
- Ὁ καθένας. — Τίτλος εὐγενείας. — Παραφορά. — Ἐδωκε τὸ ὄνομά του σὲ μιὰ διαστροφή.
  - Περίχει ἀκάθαρτα νερά. — Ὁχυρωμένη πόλις τῆς Β. Γαλλίας. — Προέρχονται ἀπὸ ἕνα ἀσιατικὸ κράτος.
  - Γιὸς τοῦ Ἡρακλῆ, γενάρχης μιᾶς τῶν τριῶν Δωρικῶν φυλῶν. — Ἀβλῖος. — Ἐπιχρίσμα τοιχοδομῆς.
  - Ποταμὸς τῆς Ἑλβετίας. — Μουσουργὸς ἀπὸ τὴν Κέρκυρα. — Τοπικὸ ἐπίρρημα.
  - Διάσημος Ῥωμαῖος ρήτωρ. — Ἡ γυναῖκα τοῦ ἔγινε στήλη ἀλάτος. — Σκῶρος.
  - Συνοδοῦν βασιλεῖς. — Τὸ ἀντίθετο τοῦ ζενιθ. — Μεγαλοποιεῖ τὰ πάντα.
  - Νότα.
  - Μεταδίδει εἰδήσεις. — Κακοποιὸς θεὸς τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων. — Ἐκεῖ γίνεται ἡ ἀσβεστοποίησι λίθων.
  - Ποταμὸς τῆς Μ. Ἀσίας. — Χώρα τῆς Ἀν. Ἀφρικῆς. — Ἀγγλὸς θαλασσοπόρος.
  - Χρονικὴ περίοδος 18 ἐτῶν καὶ 11 περίπου ἡμερῶν. — Μεγάλη ἀναταραχὴ. — Λέγετα καὶ γόπα.
  - Πλανήτης τοῦ ἡλιακοῦ μας συστήματος. — Ἀνεστραμμένη νότα. — Ὁ πατέρας τοῦ αὐτοῦ.
  - Τὸ πρόβατο κατὰ τοὺς ἀρχαίους. — Σᾶς ἀπασχολεῖ αὐτὴ τὴ στιγμή. — Μαῦρος φύλαρχος τῆς Ἀφρικῆς (ἀνεστραμμένος). — Γαλλικὸ τροπικὸ ἐπίρρημα.
  - Βυζαντινὴ νότα. — Πνευστὸ ὄργανο. — Ὁ χαρακτήρας τοῦ τὸν κάνει ἀντιπαθῆ. — Καλύπτουν τὸ μισὸ Ἰράκ.
  - Πλατσομύτης. — Τίτλος εὐγενείας.
  - Χώρα τῆς Α. Ἀφρικῆς. — Ἐπώνυμο οἰκογενείας Ἰταλῶν πατριωτῶν.

- Κτητικὴ ἀντωνυμία.
- Ὁ καθένας. — Τίτλος εὐγενείας. — Παραφορά. — Ἐδωκε τὸ ὄνομά του σὲ μιὰ διαστροφή.
  - Περίχει ἀκάθαρτα νερά. — Ὁχυρωμένη πόλις τῆς Β. Γαλλίας. — Προέρχονται ἀπὸ ἕνα ἀσιατικὸ κράτος.
  - Γιὸς τοῦ Ἡρακλῆ, γενάρχης μιᾶς τῶν τριῶν Δωρικῶν φυλῶν. — Ἀβλῖος. — Ἐπιχρίσμα τοιχοδομῆς.
  - Ποταμὸς τῆς Ἑλβετίας. — Μουσουργὸς ἀπὸ τὴν Κέρκυρα. — Τοπικὸ ἐπίρρημα.
  - Διάσημος Ῥωμαῖος ρήτωρ. — Ἡ γυναῖκα τοῦ ἔγινε στήλη ἀλάτος. — Σκῶρος.
  - Συνοδοῦν βασιλεῖς. — Τὸ ἀντίθετο τοῦ ζενιθ. — Μεγαλοποιεῖ τὰ πάντα.
  - Νότα.
  - Μεταδίδει εἰδήσεις. — Κακοποιὸς θεὸς τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων. — Ἐκεῖ γίνεται ἡ ἀσβεστοποίησι λίθων.
  - Ποταμὸς τῆς Μ. Ἀσίας. — Χώρα τῆς Ἀν. Ἀφρικῆς. — Ἀγγλὸς θαλασσοπόρος.
  - Χρονικὴ περίοδος 18 ἐτῶν καὶ 11 περίπου ἡμερῶν. — Μεγάλη ἀναταραχὴ. — Λέγετα καὶ γόπα.
  - Πλανήτης τοῦ ἡλιακοῦ μας συστήματος. — Ἀνεστραμμένη νότα. — Ὁ πατέρας τοῦ αὐτοῦ.
  - Τὸ πρόβατο κατὰ τοὺς ἀρχαίους. — Σᾶς ἀπασχολεῖ αὐτὴ τὴ στιγμή. — Μαῦρος φύλαρχος τῆς Ἀφρικῆς (ἀνεστραμμένος). — Γαλλικὸ τροπικὸ ἐπίρρημα.
  - Βυζαντινὴ νότα. — Πνευστὸ ὄργανο. — Ὁ χαρακτήρας τοῦ τὸν κάνει ἀντιπαθῆ. — Καλύπτουν τὸ μισὸ Ἰράκ.
  - Πλατσομύτης. — Τίτλος εὐγενείας.
  - Χώρα τῆς Α. Ἀφρικῆς. — Ἐπώνυμο οἰκογενείας Ἰταλῶν πατριωτῶν.

- Κτητικὴ ἀντωνυμία.
- Ὁ καθένας. — Τίτλος εὐγενείας. — Παραφορά. — Ἐδωκε τὸ ὄνομά του σὲ μιὰ διαστροφή.
  - Περίχει ἀκάθαρτα νερά. — Ὁχυρωμένη πόλις τῆς Β. Γαλλίας. — Προέρχονται ἀπὸ ἕνα ἀσιατικὸ κράτος.
  - Γιὸς τοῦ Ἡρακλῆ, γενάρχης μιᾶς τῶν τριῶν Δωρικῶν φυλῶν. — Ἀβλῖος. — Ἐπιχρίσμα τοιχοδομῆς.
  - Ποταμὸς τῆς Ἑλβετίας. — Μουσουργὸς ἀπὸ τὴν Κέρκυρα. — Τοπικὸ ἐπίρρημα.
  - Διάσημος Ῥωμαῖος ρήτωρ. — Ἡ γυναῖκα τοῦ ἔγινε στήλη ἀλάτος. — Σκῶρος.
  - Συνοδοῦν βασιλεῖς. — Τὸ ἀντίθετο τοῦ ζενιθ. — Μεγαλοποιεῖ τὰ πάντα.
  - Νότα.
  - Μεταδίδει εἰδήσεις. — Κακοποιὸς θεὸς τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων. — Ἐκεῖ γίνεται ἡ ἀσβεστοποίησι λίθων.
  - Ποταμὸς τῆς Μ. Ἀσίας. — Χώρα τῆς Ἀν. Ἀφρικῆς. — Ἀγγλὸς θαλασσοπόρος.
  - Χρονικὴ περίοδος 18 ἐτῶν καὶ 11 περίπου ἡμερῶν. — Μεγάλη ἀναταραχὴ. — Λέγετα καὶ γόπα.
  - Πλανήτης τοῦ ἡλιακοῦ μας συστήματος. — Ἀνεστραμμένη νότα. — Ὁ πατέρας τοῦ αὐτοῦ.
  - Τὸ πρόβατο κατὰ τοὺς ἀρχαίους. — Σᾶς ἀπασχολεῖ αὐτὴ τὴ στιγμή. — Μαῦρος φύλαρχος τῆς Ἀφρικῆς (ἀνεστραμμένος). — Γαλλικὸ τροπικὸ ἐπίρρημα.
  - Βυζαντινὴ νότα. — Πνευστὸ ὄργανο. — Ὁ χαρακτήρας τοῦ τὸν κάνει ἀντιπαθῆ. — Καλύπτουν τὸ μισὸ Ἰράκ.
  - Πλατσομύτης. — Τίτλος εὐγενείας.
  - Χώρα τῆς Α. Ἀφρικῆς. — Ἐπώνυμο οἰκογενείας Ἰταλῶν πατριωτῶν.

- Κτητικὴ ἀντωνυμία.
- Ὁ καθένας. — Τίτλος εὐγενείας. — Παραφορά. — Ἐδωκε τὸ ὄνομά του σὲ μιὰ διαστροφή.
  - Περίχει ἀκάθαρτα νερά. — Ὁχυρωμένη πόλις τῆς Β. Γαλλίας. — Προέρχονται ἀπὸ ἕνα ἀσιατικὸ κράτος.
  - Γιὸς τοῦ Ἡρακλῆ, γενάρχης μιᾶς τῶν τριῶν Δωρικῶν φυλῶν. — Ἀβλῖος. — Ἐπιχρίσμα τοιχοδομῆς.
  - Ποταμὸς τῆς Ἑλβετίας. — Μουσουργὸς ἀπὸ τὴν Κέρκυρα. — Τοπικὸ ἐπίρρημα.
  - Διάσημος Ῥωμαῖος ρήτωρ. — Ἡ γυναῖκα τοῦ ἔγινε στήλη ἀλάτος. — Σκῶρος.
  - Συνοδοῦν βασιλεῖς. — Τὸ ἀντίθετο τοῦ ζενιθ. — Μεγαλοποιεῖ τὰ πάντα.
  - Νότα.
  - Μεταδίδει εἰδήσεις. — Κακοποιὸς θεὸς τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων. — Ἐκεῖ γίνεται ἡ ἀσβεστοποίησι λίθων.
  - Ποταμὸς τῆς Μ. Ἀσίας. — Χώρα τῆς Ἀν. Ἀφρικῆς. — Ἀγγλὸς θαλασσοπόρος.
  - Χρονικὴ περίοδος 18 ἐτῶν καὶ 11 περίπου ἡμερῶν. — Μεγάλη ἀναταραχὴ. — Λέγετα καὶ γόπα.
  - Πλανήτης τοῦ ἡλιακοῦ μας συστήματος. — Ἀνεστραμμένη νότα. — Ὁ πατέρας τοῦ αὐτοῦ.
  - Τὸ πρόβατο κατὰ τοὺς ἀρχαίους. — Σᾶς ἀπασχολεῖ αὐτὴ τὴ στιγμή. — Μαῦρος φύλαρχος τῆς Ἀφρικῆς (ἀνεστραμμένος). — Γαλλικὸ τροπικὸ ἐπίρρημα.
  - Βυζαντινὴ νότα. — Πνευστὸ ὄργανο. — Ὁ χαρακτήρας τοῦ τὸν κάνει ἀντιπαθῆ. — Καλύπτουν τὸ μισὸ Ἰράκ.
  - Πλατσομύτης. — Τίτλος εὐγενείας.
  - Χώρα τῆς Α. Ἀφρικῆς. — Ἐπώνυμο οἰκογενείας Ἰταλῶν πατριωτῶν.

- Κτητικὴ ἀντωνυμία.
- Ὁ καθένας. — Τίτλος εὐγενείας. — Παραφορά. — Ἐδωκε τὸ ὄνομά του σὲ μιὰ διαστροφή.
  - Περίχει ἀκάθαρτα νερά. — Ὁχυρωμένη πόλις τῆς Β. Γαλλίας. — Προέρχονται ἀπὸ ἕνα ἀσιατικὸ κράτος.
  - Γιὸς τοῦ Ἡρακλῆ, γενάρχης μιᾶς τῶν τριῶν Δωρικῶν φυλῶν. — Ἀβλῖος. — Ἐπιχρίσμα τοιχοδομῆς.
  - Ποταμὸς τῆς Ἑλβετίας. — Μουσουργὸς ἀπὸ τὴν Κέρκυρα. — Τοπικὸ ἐπίρρημα.
  - Διάσημος Ῥωμαῖος ρήτωρ. — Ἡ γυναῖκα τοῦ ἔγινε στήλη ἀλάτος. — Σκῶρος.
  - Συνοδοῦν βασιλεῖς. — Τὸ ἀντίθετο τοῦ ζενιθ. — Μεγαλοποιεῖ τὰ πάντα.
  - Νότα.
  - Μεταδίδει εἰδήσεις. — Κακοποιὸς θεὸς τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων. — Ἐκεῖ γίνεται ἡ ἀσβεστοποίησι λίθων.
  - Ποταμὸς τῆς Μ. Ἀσίας. — Χώρα τῆς Ἀν. Ἀφρικῆς. — Ἀγγλὸς θαλασσοπόρος.
  - Χρονικὴ περίοδος 18 ἐτῶν καὶ 11 περίπου ἡμερῶν. — Μεγάλη ἀναταραχὴ. — Λέγετα καὶ γόπα.
  - Πλανήτης τοῦ ἡλιακοῦ μας συστήματος. — Ἀνεστραμμένη νότα. — Ὁ πατέρας τοῦ αὐτοῦ.
  - Τὸ πρόβατο κατὰ τοὺς ἀρχαίους. — Σᾶς ἀπασχολεῖ αὐτὴ τὴ στιγμή. — Μαῦρος φύλαρχος τῆς Ἀφρικῆς (ἀνεστραμμένος). — Γαλλικὸ τροπικὸ ἐπίρρημα.
  - Βυζαντινὴ νότα. — Πνευστὸ ὄργανο. — Ὁ χαρακτήρας τοῦ τὸν κάνει ἀντιπαθῆ. — Καλύπτουν τὸ μισὸ Ἰράκ.
  - Πλατσομύτης. — Τίτλος εὐγενείας.
  - Χώρα τῆς Α. Ἀφρικῆς. — Ἐπώνυμο οἰκογενείας Ἰταλῶν πατριωτῶν.

- Κτητικὴ ἀντωνυμία.
- Ὁ καθένας. — Τίτλος εὐγενείας. — Παραφορά. — Ἐδωκε τὸ ὄνομά του σὲ μιὰ διαστροφή.
  - Περίχει ἀκάθαρτα νερά. — Ὁχυρωμένη πόλις τῆς Β. Γαλλίας. — Προέρχονται ἀπὸ ἕνα ἀσιατικὸ κράτος.
  - Γιὸς τοῦ Ἡρακλῆ, γενάρχης μιᾶς τῶν τριῶν Δωρικῶν φυλῶν. — Ἀβλῖος. — Ἐπιχρίσμα τοιχοδομῆς.
  - Ποταμὸς τῆς Ἑλβετίας. — Μουσουργὸς ἀπὸ τὴν Κέρκυρα. — Τοπικὸ ἐπίρρημα.
  - Διάσημος Ῥωμαῖος ρήτωρ. —

Τα μάτια του 1958

Πώς τα θέλει η καινούργια μόδα

ΕΙΝΕ μάταιο να προσπαθήσει κανείς να κρίνει τη μόδα. "Ας την δεχτούμε, λοιπόν, όπως είναι. Η σημερινή μόδα θέλει τα φορέματα σαν καμικώλες, με τη μέση χαμηλά, τους ώμους γυμνούς προς τα εμπρός και μια ελαφρή κύρτωση της σάκας (που μπορεί να υπάρχει μόνον στο απλόχρωο φόρεμα) και τις φούστες στενές. Ξαναγυρίζουμε, δηλαδή, στη μόδα του 1925. Είναι καλύτερα έτσι; Το μόνο που μπορούμε να πούμε είναι ότι η μόδα του 1958 διαφέρει βασικά από εκείνη του 1957.

Αλλά η καινούργια μόδα απαιτεί επίσης χτενίσματα και μακιγιάζ, που να ταιριάζουν μ' αυτήν. Το βασικό χαρακτηριστικό της είναι: μεγάλο κεφάλι και μικρό πρόσωπο. Αυτά τα δύο πράγματα, δεν πρέπει να σας φανούν ότι βρίσκονται σε αντίθεση το ένα με το άλλο.

Τα σημερινά χτενίσματα, που δεν είναι «κολλητά» όπως άλλοτε, αυθάνουν τον όγκο του κεφαλιού. Θα μικρύνετε, έξ' αλλου, το πρόσωπο με το κατάλληλο μακιγιάζ, που μπορεί να συνοψιστεί στον ακόλουθο κανόνα: μεγάλα και έντυπωσιακά μάτια, μικρό στόμα.

Το ενδιαφέρον ενός γυναικείου προσώπου, λένε οι σύγχρονοι αισθητικοί, πρέπει να βρίσκεται περισσότερο στα μάτια παρά στα χείλη. Θα τονίσετε, συνεπώς, τα πρώτα και θα εξασθενίσετε τα δεύτερα (το χτυπητό βάψιμο του στόματος, όπως συνηθίζονταν ως προχτές, δεν είναι πια της μόδας).

Ας δούμε, λοιπόν, ποιά είναι τα μακιγιάζ των ματιών σύμφωνα με τις απαιτήσεις της καινούργιας μόδας. Κι' ας αρχίσουμε από τα φρύδια, που δεν είναι μόνο το εξωτερικό στέλεχος των ματιών, αλλά μπορούν επίσης να τροποποιήσουν οπτικά το μέ-

γεθός τους, την έκφρασή τους κλπ.

Η σημερινή μόδα θέλει τα φρύδια μεγάλα και στρωτά. Η γραμμή τους θα προεκτείνεται προς τους κροτάφους. "Αν είναι αδύνατα, θα τα ενισχύσετε με το κατάλληλο μακιγιάζ. "Αν είναι πολύ πυκνά, θα λεπτύνετε το τόξο τους. Βγάζοντας τις τρίχες που περισσεύουν από το κάτω μέρος. "Αν τα φρύδια σας αρχίζουν από πολύ χαμηλά, μη διστάσετε να βγάλετε μερικές τρίχες στο κάτω μέρος, για να μεγαλώσετε την απόστασι από το μάτι. Τα φρύδια, που κατεβαίνουν πολύ χαμηλά σκληραίνουν το βλέμμα και αυτό πρέπει να το αποφύγετε. Τα φρύδια, τουναντίον, που αρχίζουν από πιο ψηλά ξανοίγουν το μάτι και κάνουν το βλέμμα φωτεινό. "Ας τη στιγμή, οι αισθητικοί δε βρήκαν τίποτα καλύτερο γι' αυτό το σκοπό.

Σε περίπτωση που τα φρύδια σας είναι αδύνατα, όπως είπαμε και παραπάνω θα τα ενισχύσετε. Να πώς θα τα κάμνετε να φαίνονται πιο πυκνά: Θα πάρετε ένα κραγιόν με πολύ λεπτή μύτη και θα τραβήξετε πάνω στο φρύδι μερικές λοξές γραμμές. Θα στρώσετε κατόπιν με το δαχτυλό σας το φρύδι. Έτσι που το φτιασίδι ν' απλωθεί σ' ολόκληρη την επιφάνειά του. Δεν πρέπει να περνάτε ποτέ με το κραγιόν ολόκληρο το φρύδι. Γιατί τότε το μακιγιάζ σας θα φαίνεται.

Πρέπει να δώσετε, έξ' αλλου, βάθος στο μάτι σας. Αυτό θα το επιτύχετε με το μασκαρά. Θα βάλετε το μασκαρά μόνο στο επάνω βλέφαρο, αρχίζοντάς το από τη μέση και σβύνοντάς το προς το μέρος των κροτάφων.

Κι' εδώ, όπως και προκειμένου για τα φρύδια, το χέρι σας πρέπει να είναι ελαφρό. Αυτό σημαίνει πώς το φτιασίδι που χρησιμοποιείτε πρέπει να είναι ελάχιστο, μιά ιδέα μόνο. "Αν βάλετε περισσότερο, το αποτέλεσμα θα είναι αντίθετο από εκείνο που επιθυμείτε. Οι πολύ νέες ιδέες πρέπει να χρησιμοποιούν τα διάφορα φτιασίδια με εξαιρετικά μεγάλη τσιγκουνιά.

Μεγάλη σημασία έχει και το χρώμα του μασκαρά. Το χρώμα που ταιριάζει σε όλες σχεδόν είναι το γαλάζιο ή το γκρι-μπλέ. Το χρώμα αυτό πηγαίνει περισσότερο στα ανοιχτά μάτια, αλλά μπορούν να το χρησιμοποιήσουν κι' εκείνες που έχουν σκούρα μάτια. "Αν έχετε μάτια γκριζα ή καστανά, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μασκαρά γκριζοκασίνο. Το καστανό δεν είναι αξιολύστατο. Θα αποφύγετε, τέλος, το μαύρο ή το γκρι-νιούαρ μασκαρά, που δίνουν στο πρόσωπο γερασμένη και θλιβερή έκφραση.

Για τα ματωσίνορα θα χρησιμοποιήσετε ρίμμηλ σκούρου καστανού χρώματος. Είναι προτιμώτερο από το μαύρο, που ταιριάζει μόνο σ' εκείνες που έχουν πολύ μαύρα μαλλιά.

Ο σκοπός του ρίμμηλ είναι να κάμει το μάτι να φανεί μεγαλύτερο. Θα το βάλετε, λοιπόν, από τη μέση προς τα έξω. Μπορείτε ακόμη να κάμνετε το έξω: Θα περάσετε μιά ή δυό φορές τα ματωσίνορα από τη μιά άκρη ως την άλλη με ρίμμηλ. Θα ξαναπεράσετε κατόπιν το μισό ματωσίνορο από τη μέση προς τα έξω.

Το «τρύκ» αυτό ζωντανεύει το μάτι και το κάνει μεγαλύτερο, αλλά απαιτεί πολύ μεγάλη προσοχή. Γιατί, αν το τονισμένο μέρος των ματωσίνορων δεν ξεχωρίσει από το υπόλοιπο, χωρίς, όμως, ο διαφορετικός τόνος, που έχει να είναι χτυπητός το μάτι θα φανεί μικρότερο και επί πλέον θα δίνετε την εντύπωση καρκατούρας.

Αλλά το μακιγιάζ, όσο προσεχτικό κι' αν είναι, δε θα σας εξυπηρετήσει σε τίποτα, αν τα μάτια σας δεν είναι ξεκούραστα και φωτεινά. Γι' αυτό, δεν πρέπει να παραμελήτε τις ειδικές πλύσεις των ματιών με ελαφρό σαπύ, χαμομήλι, φύλλα μολόχας κλπ. Στο κεφάλαιο αυτό συμβουλευτήτε τις μητέρες ή τις γιαγιάδες σας. Η καινούργια αισθητική δεν πρόσθεσε τίποτα καλύτερο.

Μην ξεχνάτε, έξ' αλλου, ότι η ειδική τροφή των ματιών είναι η Βιταμίνη Α. Τρώτε, λοιπόν, άφθονες σαλάτες και φρούτα. Για να έχετε όμορφα και φωτεινά μάτια, θα αποφύγετε επίσης κάθε κούρασι. "Αν έχετε την κακή συνήθεια να διαβάσετε το βράδυ στο κρεβάτι σας, πρέπει να την αποβάλετε. Τίποτα δε βλάπτει περισσότερο τα μάτια.

Τρία «τρύκ» για τα μάτια: "Αν το μάτι είναι στρουγγυλό (α), θα κάμνετε έντονότερο το τόξο των φρυδιών και θα τα βάψετε περισσότερο προς το μέσα μέρος (α). 2) "Αν το μάτι είναι μακρουλό (β) θα περιορίσετε τη γραμμή των φρυδιών και θα αποφύγετε να την τονίσετε υπερβολικά (β). 3) "Αν το μάτι γέρνει προς το μέρος της μύτης (γ), για ν' αντισταθμίσετε αυτή την κλίση, θα βάψετε τα φρύδια σας από τη μέση προς το εξωτερικό μέρος (γ).

Μεγάλη το υπέδαφος φρονούν πώς έχει άδαντα, γι' αυτό, λοιπόν, θα κάνουν, χωρίς καιρό να χάνουνε υπόγεια τα πάντα.

Εχουνε, ίσως, κατά νουν αυτά που χρόνια γίνονται σε όλη την υδρόγειο, κι' έτσι μελέτες εκπονούν και για γκαράζ υπόγεια και για «μετρό» υπόγειο.

Κι' εφ' όσον το υπόστρωμα προσόντα έχει σπάνια ειν' άσκοπο κι' άνηθο να κωλυσιεργούμε. "Ας την εγκαταλείψουμε, λοιπόν, την επιφάνεια και σαν τους τυφλοπόντικες ν' αρχίσουμε να ζούμε!

Στο κάτω-κάτω, η ζωή —πως καθείς το εννοεί— χρειάζεται οπωσδήποτε αλλήνη αλλαγή. γι' αυτό, ας μη διστάσουμε κι' ας μη χασομερούμε. Έξ' αλλου, ειν' ενδεχόμενον, θαρρώ, από την γήνη πάρα πολύ καλύτερα οι πάντες να περνάμε.

Ο μπρός, λοιπόν! Στα γρήγορα, μιά κι' έχουμε υγεία μια ζωή ν' αρχίσουμε καινούργια κι'... υπόγεια! Κάτω οι εξεις οι παλιές, που δλοι μας τις έχουνε—και δή, πάππου προς πάππου! Καί, για να γίνουν σύγχρονες οι ερωτοδουλειές, τα ραντεβού να δίνονται... υπό του Φιλοπάππου!

Ας γίνη το υπέδαφος ευδαιμονίας πηγή, γιατί δε θάχη κίνησι, θορύβους, φωτανίες. Προς δέ, ειν' ανατρεχτην πώς κάτω από τη γή δε θα συγχρωτίζώμεθα με... ερωτοδουλειές!

Το σχέδιο μου φαίνεται σοφό, κι' έχω τη γνώμη εύθους ν' ανοίξουν σήραγγες και να... κλειστούν οι δρόμοι! Και τα ζευγάρια του λοιτού, αντί μιάς κάποιας άτραπου, που έχει ελαττώματα πολλά, λογής-λογής, να κάνουν τα σουλάτσα τους στα... έγκατα της γής!

Ο μπρός! Εμπρός, να δράσουμε πολύ κεραυνόβολα, με σύνθημα: «Υπόγεια να γίνουν πλέον όλα!» Δράσις με ζήλο και σπουδή! Κι' έτσι στο μέλλον, δηλαδή, θ' ακούμε κάποιον Στέφανο να λήη σε μιάν «Εφη, πικάντικη και άφθαστη σε γλύκα και σε χάρη: «Απόψε στις οκτώμισι, άγάπη μου, στού Στρέφη, που είναι τό... βαθύτερο μέχρι στιγμής νταμάρ!»

Κι' η Φρόσω ή αντάμισσα με το Μηνά τον τσίφτη θα συμφωνούν να βλέπονται... κάτω απ' τον Ποδόγιγτη. Κι' ο Νίκος με τη Δέσποινα, κι' η Δέλα με το Μάκη που ερωτοχτυπήθηκαν παράφορα, με πάθος στην Κηφισιά θα βλέπονται, ή και στο Καραμάκι, μα όχι πια στο έδαφος... σέ... δέκα μέτρα βάθος!

Η κίνησις άπλήρη θα έχη τεραστία! Θα γίνουν υπέρ υπόγεια και ζαχαροπλαστεία, ή δημοφη Αθήνα μας θ' αλλάξη όνι και χρώμα, κανέναν, μα κανέναν μας, δε θα πατά στο χώμα και τα ζευγάρια, άγέρωχα, γεμάτα υπερφάνεια... Θα... διαπραγματεύονται υπό την επιφάνεια!

Και, μες στα τόσα εύθυμα, μιά νότα τραγική: Θ' αρχίσουν, πάντ' ασθμαίνοντες και πάντα βιαστικοί, να σκαπάνε... υπόγεια οι εφοριακοί!...

Ευμορφάραξις της Τάσας

Ο Ευγενής Τ.

ΜΙΑ ΗΡΩΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΠΟ τις πρώτες κιόλας μέρες της κατοχής στην Κρήτη, η 'Αθήνα έστειλε μυστικούς πράκτορες στη μεγαλόνησο. Οι Γερμανοί, βλέποντας πως με την τρομοκρατία και τις εκτελέσεις δε μπορούσαν να πάρουν με το μέρος τους τον πληθυσμό, αποφάσισαν ν' αντιδράσουν ανάλογα. 'Η μονάς «3000» της οδού Παμισίου —το κέντρο δηλαδή της γερμανικής αντικατασκοπείας— πήρε εντολή τότε να στήσει στην Κρήτη δύο από τους πιο δραστήριους κι' εξυπνούς ανθρώπους της, δυο Φραγκολεβαντίνο: Τό Νικόλο Πόρτα, που είχε ψευδώνυμο Γιάννη Σαράτση, και τόν 'Ιάκωβο Μαργώνη, γνωστό με το παρατσούκλι «Μπουφόλο Μπίλν», επειδή παρίστανε τόν 'Αμερικανό. Και οι δυο ήταν πολύ νέοι και δεν είχαν αποφοιτήσει ακόμη από τη σχολή αντικατασκοπείας του Ψυχικού. 'Ομως ο ταγματάρχης φόν Στράτς, αρχηγός της προαναφερομένης μονάδας, που τους είχε ξεχωρίσει από την πρώτη στιγμή, τους κάλεσε στο γραφείο του, τους εφοδίασε με πλαστές ταυτότητες και πριν τους αποχαιρετήσει, τους είπε:

— Κιττάξετε να φανήτε άξιοι της εμπιστοσύνης μας. 'Από σ'ας περιμένουμε πολλά. 'Η Κρήτη αυτή την εποχή αποτελεί ένα αληθινό ηφαίστειο. Τό παραμικρό λάθος, μπορεί να σ'ας στοιχίση τη ζωή. 'Ελπίζω να κάνετε καλή δουλειά. 'Αν δεν πετύχετε, τόσο το χειρότερο για σ'ας...

Οι δυο πράκτορες έφτασαν ως «πλάσι» στην Κρήτη. Μόλις όμως πάτησαν τόν πόδι τους εκεί, πιάστηκαν άμέσως από τους ανθρώπους τού αρχηγού της γερμανικής αντικατασκοπείας της νήσου, τού διαβόητου Χάρτιμαν. 'Εφαγαν ξύλο, φυλακίστηκαν, δοκίμασαν μαρτύρια και νησιέτες και στό τέλος, αφού πέρασαν απ' όλες αυτές τις δοκιμασίες, είπαν την αλήθεια:

— Είμαστε άνθρωποι δικιά σας. 'Επικοινωνήστε με την 'Αθήνα και δώστε αυτά τ'α στοιχεία για μ'ας.

— Και γιατί δέ μιλούσατε τόσες μέρες; Γιατί αφήσατε να σ'ας βασανίσουμε;

— Γιατί όσοι Κρητικοί μ'ας είδαν στά χέρια σας, θά παίρνουν όρκο σ' εμένας μας. Οι περισσότεροι απ' αυτούς είναι κιόλας φίλοι μας.

Κι' αυτή ήταν η αλήθεια. Μόλις οι Κρητικοί είδαν ν' αφήνονται ελεύθεροι οι δυο κολληφθέντες, με την αγνότητα και τόν ηρωισμό, που τους διακρίνουν, τους πήραν στα στήτια τους και τους περιέβαλαν όσο περισσότερο μπορούσαν. Οι δυο πράκτορες παρίσταναν θαυμάσια τούς πατριώτες. Τό πρώτο που ζήτησαν να μάθουν, μόλις... συνήλθαν από τό ξύλο τών Γερμανών, ήταν μήπως υπήρχε τρόπος να ενταχθούν στις ανταρτικές ομάδες, που είχαν κιόλας αρχίσει να δρουν στην ύπαιθρο, με τη βοήθεια ώριμων συμμαχητών δικών των. Οι Κρητικοί δεν είπαν ούτε ναι, ούτε όχι. Στό σημείο αυτό φέρόθηκαν με τό παραπάνω έξυπνα.

— Δεν έχουμε ιδέα πως υπάρχουν στο νησί μας αντάρτες, τους είπαν. 'Εσ'ας πείτε σ'ας τό έπτε;

— 'Ενας 'Ελληνας αξιωματικός στην 'Αθήνα. 'Αλλωστε κι' οι Γερμανοί που μ'ας έπιασαν, αυτό ήθελαν να μάθουν από μ'ας: 'Αν δηλαδή ήρθαμε στην Κρήτη, για να ενισχύσουμε τό μυστικό της αγώνα.

— Περίεργο. 'Εμείς δεν ξέρουμε τίποτε.

— Καλύτερα έτσι. Γιατί, αν σ'ας πιάσουν οι Γερμανοί και σ'ας βασανίσουν, δέ θά προδώσετε κανένα.

'Εφυγαν οι δυο πράκτορες από τ'α Χανιά κι' άρχισαν να γυρίζουν τη μεγαλόνησο, προσπαθώντας δ'ήδην να πιάσουν ειδή, που δεν είχαν καμμία πέρασι τότε: Φουρκέτες, καλλυντικά, μαντηλάκια κι' ένα σωρό άλλες άνοησίες. Κατέβηκαν στά χωριά. Μά απ' όπου κι' αν περνούσαν, προσπαθούσαν ν' ανακαλύψουν ώρισιμένα μυστικά τών κατοίκων. 'Ο Μαργώνης μάλιστα, νέος μ' ευγενικό παρουσιαστικό, είχε κατορθώσει ν' αποσπάση τη γενική συμπάθεια. 'Ολοι κάτι τούδιναν, για να βοηθήσουν κι' αυτόν και τό σύντροφό του, να μη πεθάνουν της πείνας. 'Ετσι έφτασαν και στις Πρασές. Τό χωριό ήταν γεμάτο ακόμη από πρόσφυγες. Περισσότερα από τρεις χιλιάδες άτομα —από τ'α Χανιά και τ'α χωριά τού Κάμπου— είχαν καταφύγει εκεί, για να σωθούν από τούς αεροπορικούς βομβαρδισμούς τών Γερμανών, μόλις άρχισε η κατάληψη της Κρήτης. 'Ο τόπος γέμισε από γυναικόπαιδα, γέροντες κι' άρρώστους, που λαχταρούσαν να ξεγλυστρηθούν από τού Χάρου τ'α δόντια. Μέχρι ώρισμένο σημείο τ'α κατάφεραν βέβαια; χάρις σ'όν παπά Μανώλη Κουκουράκη που, με τόν πρόεδρο της κοινότητας 'Αντρέα Ν. Κουκουράκη, τό γιατρό Νικόλαο Ν. Γεργιακάκη και τόν έμπορο Θεόδ. Γ. Γεωργιακάκη, σχημάτισαν 'Επιτροπή Περιθάλψεως τών Ξένων.

*'Ηταν ένα έργο έπιμοχθο αυτό. Τρεις χιλιάδες άνθρωποι να στεγαστούν και να τροφοδοτηθούν, δεν ήταν λίγο. 'Ωστόσο τ'α κατάφεραν όσο καλύτερα μπορούσαν. 'Επειδή όμως οι μάχες για την κατάληψη εξακολουθούσαν, πολλοί απ' αυτούς, μ' όλο που ήταν άρρωστοι και δέ μπορούσαν να σύρουν τό πόδια τους, άρπάξαν όπιας-όπως τ'α τουφέκια κι' έτρεξαν πίσω, για να τ'α χτυπήσουν τόν έχθρό. 'Ο παπά Μανώλης —παλαιός αγωνιστής και θάρ-αξιωματούχος τών Κρητικών 'Επαναστάσεων— τους έδινε δύναμη και θάρρος με λόγια θερμά. Λόγια γεμάτα αγάπη για την έλευθερία:

— Χτυπάτε τους, παιδιά μου, χτυπάτε τους! Μη λυπάστε κανένα. Κάθε σφαίρα κι' ένα κομμάτι. Δεν είναι άμαρτία όταν σκοτώνη κανείς τούς έχθρούς της πατρίδος του. 'Αμάρτια είναι να τούς αφήσουμε να καταπατήσουν τ'α αγιασμένα μας χώματα.

Τέτοια ήταν τ'α λόγια τού παπά Μανώλη Κουκουράκη. 'Όπου έφταναν εσηκάναν φλόγες. 'Αντρες και γυναίκες τόν κυτούσαν μέσα στά μάτια, περιμένοντας ν' ακούσουν τί θά τούς προσάξη. Περνώντας ανάμεσα από τις ριπές και τούς κανονούς, έτρεχε πότε σ'όν ένα και πότε σ'όν άλλο, για να τούς βοηθήση, να τούς δώση τις πληγές και να τούς στείλη στά μετόπισθεν. Συγχρόνως πολεμούσε. Σάν τ'ο λιοντάρι έφευγε μέσα σ' όλα, κραυγάζοντας μ' όλη τη δύναμή του. Μά τί τ' όφελος; 'Ολος αυτός ό ύπερσφοδός αγώνας, όλο αυτό τό αίμα, χύθηκε μονάχα για την ιδέα. Οι Γερμανοί τ'α κατάφεραν τελικά ν' αεγκιστρωθούν στη μεγαλόνησο. 'Α' μέσας τότε άρχισαν να σπέρνουν παντού την καταστροφή και τόν όλεθρο. Κανονικά, έπειτα απ' αυτό, ό παπά Μανώλης Κουκουράκης, έτρεπε ν' απομακρυνή από την περιφέρεια του και ν' α κρυφτή προσωρινά. 'Αλλά δεν τό σήκωνε ή συνείδησή του ν' α φύγη αυτός και ν' αφήση τό ποιμνίο του στό έλεος τού Θεού.

— Θά μείνω μαζί σας ως δέ τό τέλος, έλεγε σ' αυτούς που τόν παρώτρυναν ν' α πάρη τ'α βουνά και ν' α εξαφανιστή. 'Αν πρόκειται να πεθάνω στό σταυρό, χίλιες φορές ν' α πεθάνω. Δέ θά είμαι ούτε ό πρώτος, ούτε ό τελευταίος. 'Ελπίζω όμως να μη συμβή απολόγως τίποτε. 'Όσο βάβαροι κι' αν είναι οι Γερμανοί τού Χιτλέρ, θά καταλάβουν ότι δεν τούς πολεμίσουμε για λόγους προσωπικούς, αλλά γι' αυτό τό κομμάτι που λέγεται έλληνική γή...

— Αυτό δέ θά τό νοιώσουν ποτέ, έπέμεναν μερικοί που τούς γνώριζαν καλά. Φύγε όσο είναι ακόμη καιρός. Ξεχνάς την τραγική τύχη τού παπά Γρηγόρη;

Ο παπά Γρηγόρης Γεωργίου Προγουλής, είκοσι όγτώ μόλις χρόνων, ήταν έφημος τού χωριού Πλατανιά. Λεβέντης απ' τούς λίγους, ήταν από τούς πρώτους που μπήκε επί κεφαλής μιας τομηρής ομάδας κι' έσπευσε στις πρώτες γραμμές κατά τη μάχη της Κρήτης. 'Εκτελέων δέ και χρέη συνδέσμου και τροφοδότου τών συμμαχητών του —ανάφερόν ή έπίσημη έκθεση τού πρόεδρου της κοινότητας Πλατανιάς προς τό ΓΑΚΕ— έθεσάθη με τ'α κρίσιμους στιγμές της πάσεως τών άλεξιπταίστων, υπό τούτων, μεταβαίνον εις τας θέσεις και κατεχομένας υπό τών άμυνόμενων Κρητών και έξ αυτών εις την οικίαν του. 'Επισημανθείσης όβω της οικίας του,

μετά την επικράτησιν τών Γερμανών, συνελήφθη υπό τούτων έν αυτή την 24ην Μαΐου 1941 και περί ώραν 3 μ.μ. της ίδιας ημέρας οδηγηθείς εις απόστασιν 59 μέτρων έκ ταύτης, όμοιο μετά τριών άλλων Κρητών αίχμαλάτων, εκτελεσθή, άνευ ούδεμιάς διαδικασίας, διά ριπών αυτόματων όπλων και υπό τ'α όμματα τών γονέων και άδελφών του...

Τη στιγμή που τό άγριο άπόσπασμα τόν έσπρνε σ'όν τόπο της εκτέλεσεως, ό τομηρός λευτής κυτούσε κατάματα τούς δημίους του, με τό γλυκό, τό παιδικό τού σχεδόν χαμόγελο. Κι' όταν τόν έσπρναν σ'όν τοίχο —σύμφωνα πάντα με την προαναφερομένη έκθεση— τούς έλεπε με την καθάρια φωνή του:

— 'Ο καλός Θεός, που άγαπά και προστατεύει την 'Ελλάδα ανάμεσα σ'ούς αιώνας, θά την προστατέψη και τώρα από τούς πολιτισμένους βαρβάρους. 'Από σ'ας...

'Εκεί τόν βρήκαν τ'α πυρακτωμένα βόλια τού άδυσώπητου έχθρού. 'Ο παπά Γρηγόρης, άν και διάτρητος από τις σφαίρες, δεν έπεσε άμέσως. 'Αρχισε ν' α γονατίζει σιγά-σιγά με τ'α χέρια σταυρωμένα στό στήθος. Τό ύπερ-χο χαμόγελό του εξακολουθούσε, ώπου έγειρε από τό ένα πλάι κι' έμεινε άκίνητος. Οι γονείς του και τ'α άδέρφια του, που παρακολουθούσαν από μακριά την εκτέλεσή του, έβγαλαν μια τραγική κραυγή και χύθηκαν ν' α πάρουν τό αγιασμένο σώμα. Οι Γερμανοί όμως δεν τούς τό επέτρεψαν. Μονάχα την επομένη τό πρώι τούς έδωσαν άδεια ν' α πλησιάσουν τό νεομάρτυρα. Τόν έθαψαν στό νεκροταφείο τού 'Αγίου Δημητρίου, χωρίς παπά και φίλους, για ν' α τόν κλάψουν. Κανείς δεν τολμούσε ν' α ξεμυτίση από τό σπίτι του. Οι ναζήδες τούς τό είχαν άπαγορεύσει αυτό με την ποιητή του θανάτου.

Την τραγική αυτή τύχη τού παπά Γρηγόρη Προγουλή, θυμίζαν συχνά σ'όν παπά Μανώλη Κουκουράκη. 'Όμως τού κάκου έχαναν τ'α λόγια τους. Τό κάκου τόν παρακαλούσαν. 'Ο θαυμαστός Ιερέας άρνιόταν ν' α υπακούση τις παρακλήσεις τους.

— Δεν πρόκειται ν' αλλάξω γνώμη ό,τι κι' αν μου πείτε, τους έλεγε. 'Αφήστε με κι' ό Θεός είναι μεγάλος. Κανείς δέ χάνεται όσο είναι προσηλωμένος σ' αυτόν.

— Τότε δέ φεύγω ούτε έγώ, τού έλεπε ό εξάδελφός του 'Αντρέας Κουκουράκης, ό πρόεδρος της κοινότητας Πρασές, δηλαδή. Δεν κάνει ν' α φύγωμε. Θά ήταν φοβερό ν' α σωθούμε έμεις και ν' α χαθούν τόσο άλλοι. Θά μείνω μαζί σου, έάδερφε.

Κι' έμεινε. Μά πέρασε σχεδόν ένας όλόκληρος μήνας χωρίς ν' α συμβή απολόγως τίποτε. Παπάς και πρόεδρος άρχισαν ν' α ελπίζουν. Κιττάζε ό ένας τόν άλλον και χαμογελούσαν άόριστα. Τότε άκριβώς παρουσιάστηκαν στό χωριό ό Νικόλος Πόρτας κι' ό 'Ιάκωβος Μαργώνης, οι δυο άπειστοί-μείνοι δηλαδή της μονάδας «3000». Μέσα σ'ε κίνη την άναμυμπίουλα και την τρομοκρατία, πλησίαζαν τόν ένα και τόν άλλο, προσπαθώντας ν' α τούς πούλησουν... τασταρές και καλλυντικά. Μά ήταν έποχη για τέτοια πράγματα; Μερικοί τότε, σάν ν' α τούς μ'ήκαν ψόλλοι σ' αυτά. 'Αρχισαν ν' α βλέπουν τούς δυο παράξενους «πλάσι» με όποιο μάτι. Μερικοί μάλιστα πήγαν σ'όν παπά Μανώλη και τόν ειδοποίησαν:

— Αυτοί οι δυο δέ μ'ας φαίνονται άνθρωποι έν τάξει. 'Εσ' τέ λές; Είναι δυνατόν ν' α καίγεται ό κόσμος κι' αυτοί να πουλούν φουρκέτες και μαντηλάκια; Κάτι άλλο πρέπει ν' α συμβαίνει.

— Καθένας κάνει τη δουλειά του για ν' α ζήση, αποκρίθηκε εκείνος. Γιατί ν' α βλέπουμε όλους τούς ξένους που έρχονται εδώ σάν έχθρους μας; Στό κάτω-κάτω δεν έχουμε ν' α κρύψουμε τίποτε. 'Ο,τι κάναμε είναι γνωστό σ'ε όλους. 'Ας κοπιάσουν λοιπόν ν' α τούς τ'α πούμε και προφορικά. 'Ανήσχος ώστόσο, έσπευσε ν' α συναντήση τόν 'Αντρέα Κουκουράκη.

ΜΕ ΤΟ ΣΤΑΥΡΟ

— Τους είδες έσύ αυτούς τούς δυο; τόν ρώτησε. Τι άνθρωποι είναι; — Δυσσάθητικά παλληκάρια. *'Ηρθαν και με παρακάλεσαν να τούς βρώ ένα μέρος να κοιμηθούν. Και τούς βρήκα. Δεν πρόκειται να μείνουν περισσότερο από τρεις μέρες.

— Καλά έκανες. Δέ μ'ας νοιάζει ποιοί είναι. 'Εμείς κάνουμε τό χρέος μας.

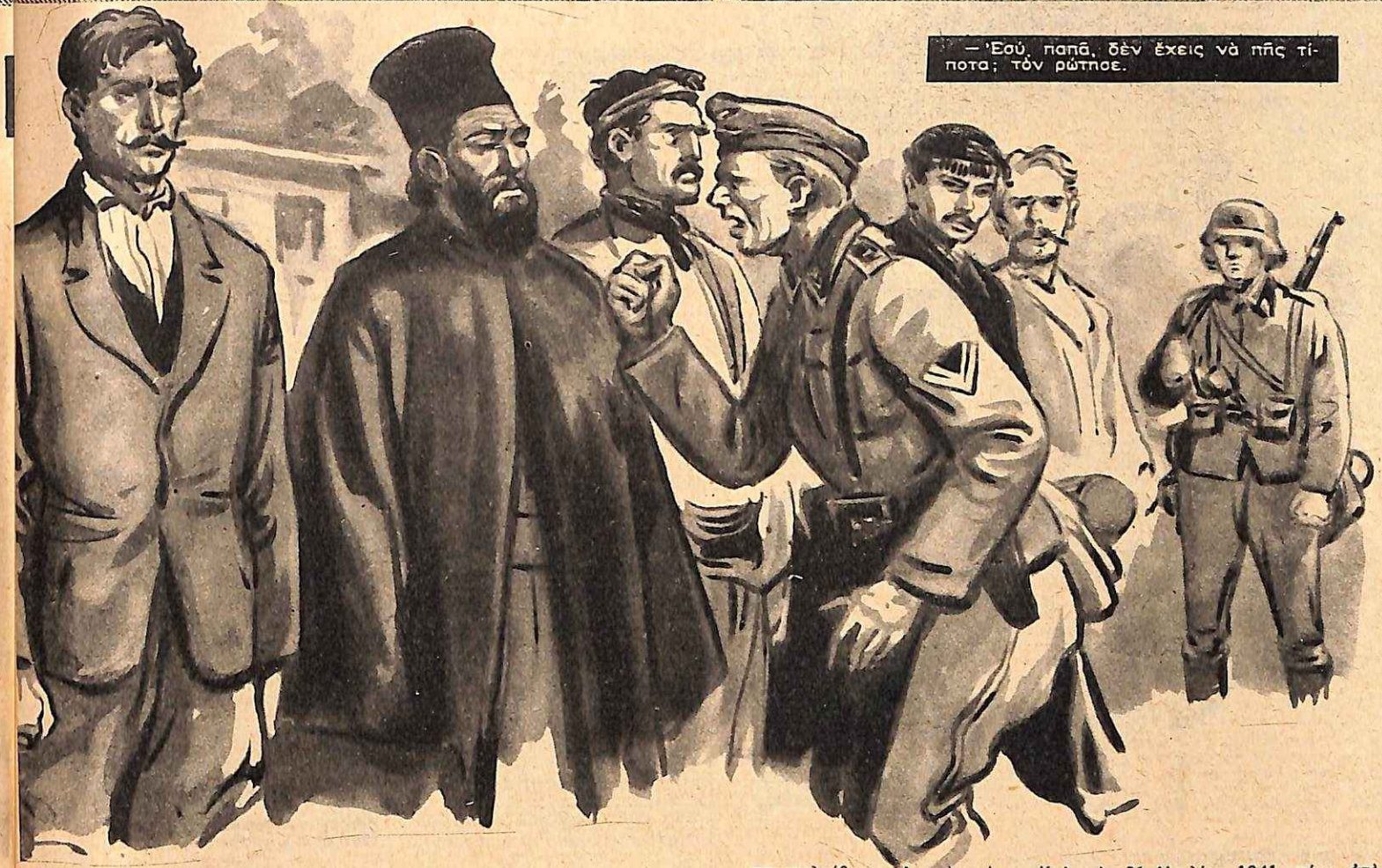
'Η αλήθεια είναι πως οι δυο αυτοί πράκτορες είχαν συγκεντρώσει κιόλας ένα σωρό στοιχεία για όλους σχεδόν τούς κατοίκους τών χωριών, που περνούσαν. Για τις Πρασές όμως, δεν αναφέρεται λέξη στις σημειώσεις τού βρέθηκαν, μετά την άπελευθέρωσή, σ'όν άρχαίο τού Χάρτιμαν. Τι ήταν άραγε αυτό που τούς έκανε ν' α παραλείψουν τό ηρωικό αυτό χωριό και ν' α μη τό βάλουν σ'όν κατάλόγό τους; 'Αγνωστο. 'Ισως όμως να τούς συγκίνησε τό ενδιαφέρον τού 'Αντρέα Κουκουράκη, που τούς έδωσε με προθυμία μέρος ν' α κοιμηθούν και τούς έστειλε κι' άφνε. Πολλά πράγματα μπορεί ν' α συντέλεσαν σ' αυτό. Είναι γεγονός πάντως ότι οι δυο πράκτορες πέρασαν από τις Πρασές, χωρίς ν' α επακολουθήση κανένα δυσάρεστο μετά την άναχώρησή τους, όπως συνέβη με όλα τ' άλλα χωριά, που τούς έδωσαν άσυλο ή τούς έμπιστεύτηκαν και τούς άνοίξαν την καρδιά τους.

'Όπως κι' αν έχη τό ζήτημα, τόσο ό Νικόλος Πόρτας, όσο κι' ό 'Ιάκωβος Μαργώνης, έφυγαν άκριβώς έπειτα από τέσσερις μέρες, αφού προηγουμένως πήγαν κι' εύχαρίστησαν τόν πρόεδρο της κοινότητας, τόν παπά και όλους τούς άλλους που τούς φιλοξένησαν. 'Ο παπά Μανώλης σχεδόν συγκινήθηκε.

— Νά λοιπόν που τούς παρεξηγήσαμε, έλεπε σ'όν εξάδελφό του. Ότε μ'ας ένόλησαν, ότε ρώτησαν κανένα τίποτε, για ν' α μάθουν. Στό χωριό μας δεν υπάρχουν, ότε υπήρξαν ποτέ προδότες. Ντόπιοι και ξένοι, ήταν και είναι όλοι τούς άνθρωποι τίμιοι.

Τι φοβερό όμως λάθος έκανε την ώρα εκείνη ό παπά Μανώλης Κουκουράκης! Γιατί δέ μπορούσε, δεν ήταν δυνατόν ν' α φανταστή ότι ό 'Ιούδας βρισκόταν πρό πολλού ανάμεσα τους. Κι' ό 'Ιούδας αυτός δεν ήταν άλλος από ένα θηλυκό προδότη, τη Μαριάνθη Βαμβακά, Ιταλικής γωγής. Πριν τό γάμο της, ήταν χορεύτρια σ'ε διάφορα καμπαρέ της Θεσσαλονίκης. Έλεγε πολλά παρατράγουδα σ'τη Μακεδονική πρωτεύουσα. Πώς βρέθηκε στην Κρήτη ή γυναίκα αυτή και πως έγκαταστάθηκε στις Πρασές, είναι όλόκληρη ιστορία. 'Ιστορία όμως που δέ μ'ας ενδιαφέρει. Τό γεγονός είναι άλλο: Μόλις οι Γερμανοί κατέλαβαν τη μεγαλόνησο από τη μία ως την άλλη άκρη, τό πρώτο που έκαναν ήταν, να βρουν τούς κατάλληλους ανθρώπους, ώστε ν' α μπορέσουν να τούς κάνουν τυφλά όργανά τους. 'Αλλ' εκτός απ' αυτό, ήθελαν με κάθε τρόπο ν' α εξακριβώσουν τη δράση κάθε περιφέρειας κατά τη μάχη εναντίον τών άλεξιπταίστων.

Φαίνεται πως σ'όν περιπτώσει αυτή, ή Μαριάνθη Βαμβακά είχε καταπληκτική διαίσθηση. Έλεγε διαδοχική δηλαδή ότι οι Γερμανοί, θέτοντας όποιοδήποτε ν' ανακαλύψουν τούς ανθρώπους εκείνους που τούς χτύπησαν. 'Ετσι άρχισε να κρατά διάφορες σημειώσεις κι' ένα δυναμικό κατάλογο, με τη δράση τού καθενός δίπλα. 'Όπως μάλιστα έλινόξευτο στό σπίτι τού 'Αντρέα Κουκουράκη, μπορούσε ν' α κάνει άνευχλητα τη δουλειά της, χωρίς ν' α υποψιάζεται κανείς τας σατανικά της σχέδια. Γιατί, μ' όλο που οι

— 'Εσύ παπά, δέν έχεις ν' α π'ς τίποτα; τόν ρώτησε.

ΚΑΙ ΤΟ ΤΟΥΦΕΚΙ

περισσότεροι γνώριζαν ποιά ήταν κατά τό παρελθόν, όχι μόνο δεν την έθιξαν ποτέ, αλλά και της έδειχναν ξεχωριστή συμπάθεια κι' από πάνω. Αυτοί είναι οι Κρητικοί με την πατροπαράδοτη ευγένεια. 'Η τρομερή όμως γυναίκα άδιαφορούσε. 'Ο σκοπός της ήταν ένας: Νά προδώση. Και πρόδωσε. Μόλις έγινε ή όλκληρωτική κατάληψη της Κρήτης, ή Βαμβακά άποχαίρετσε τόν 'Αντρέα Κουκουράκη και τόν παπά Μανώλη.

— Δέ θά ξεχάσω ποτέ δσα κάνατε για μένα, τούς έλεπε προσπαθώντας ν' α συγκρατήση τ'α δάκρυά της. Σ'ας εύχαριστώ. Σ'ας εύχαριστώ μ' όλη μου την ψυχή.

— Γιατί δέ μένετε λίγο ακόμη εδώ; τη ρώτησε ό καλός λευτής. Πού θά πάτε;

— Θά κατεβώ σ'α Χανιά. 'Από κεί θά προσπαθήσω ν' α βρώ κανένα μέρος ν' α φύγω για την 'Αθήνα. Δέ μπορώ πιά ν' α μείνω σ' όρωίο και φιλόδενο νησί σας. Οι Γερμανοί μου χτυπούν σ'α νεύρα. Κι' αν μείνω λίγο περισσότερο εδώ, δέν έξρω τί μπορεί ν' α κάνω.

— Έχετε δικιο, αποκρίθηκε ό παπά Μανώλης. 'Αν μπορούσα ν' αφεύγα, θά πήγαινα κι' έγώ στην 'Αθήνα. 'Αλλά δέ μπορώ ν' α αφήσω έρημο τό ποιμνίο μου.

— Γιατί δέν άνεβαίνετε στό βουνό; τόν ρώτησε εκείνη κυττάζοντας τον σ'α μάτια. 'Εκεί θά βρήτε κι' άλλους πατριώτες, ένα σωρό. 'Όπως κατ'άλλα, τό αντίρτικο έχει άρχισει πρό πολλού. Τι λές κι' εσύ, κύριε 'Αντρέα;

— Βεβαίως κι' έχει άρχισει. Οι Γερμανοί θά τό μετανοιώσουν άσχημα, που κατέλαβαν τό νησί μας. Σ'ε λίγο θ' άρχισή αληθινός πόλεμος μαζί τους. 'Αν ήσασταν εδώ, θά βλέπατε τό αποτέλεσμα.

— Δυστυχώς δέ θά είμαι...

Και δέν ήταν. Την ίδια εκείνη μέρα, ή Μαριάνθη Βαμβακά παράτησε τις Πρασές και κίνησε όδην για τ'α Χανιά. 'Αντί όμως ν' α τραβήξη για κεί, κατέβηκε στό 'Αλικιανό και μπήκε σ'α διάδοξη της γερμανικής αντικατασκοπείας. Οι Γερμανοί βέβαια τη δέχτηκαν μ' άνοιχτή άγκαλιά, γιατί κατάλαβαν πως ή γυναίκα αυτή θά τούς βοηθούσε με τό παραπάνω. 'Η Μαριάνθη, για ν' α κάνει έντύπωση, τούς παρουσίασε άμέσως τόν όνομαστικό κατάλογο που είχε καταρτίσει ή ίδια.

— Τ'είναι αυτό; τη ρώτησαν περίεργοι οι Γερμανοί. Πού τό βρήκατε; — Δεν τόν βρήκα πουθενά, τόν έφτιαξα μόνη μου. 'Ολοι αυτοί που είναι γραμμένοι εδώ μέσα, σήκωσαν όπλα και σ'ας χτύπησαν. Και τ'α όπλα αυτά εξακολουθούν ν' α τ'α κρύβουν, για ν' α σ'ας έσανχυτήσουν μόλις βρουν καινούργια ευκαιρία.

'Ενας έλληνομαθής αξιωματικός τη ρώτησε:

— 'Εδώ μέσα αναφέρεται κάποιον Μανώλη Κουκουράκη. Τ'είναι αυτός; — Παπάς. Τό γράφω δίπλα σ'ε όνομά του. Αυτός, ό εξάδελφός του 'Αντρέας Κουκουράκης κι' ό γιατρός Νίκος Γεωργιακάκης, όργανωσαν τούς χωριάτες, άντρες και γυναίκες, για ν' α σ'ας χτυπήσουν. 'Ο παπάς πρό πάντος, είναι τρομερός άνθρωπος. 'Αν δέν τόν βγάλετε από τη μέση μία ώρα άργότερα, πολύ σύντομα θά ξεσηκώση τόν πληθυσμό σ'ε επανάσταση...

Οι Γερμανοί έσπελιναν πάλι δικούς τούς ανθρώπους στις Πρασές κι' άρχισαν ν' α παρακολουθούν στενά όχι μόνο τόν παπά Μανώλη, τόν πρόεδρο της κοινότητας και τό γιατρό, αλλά και όλους σχεδόν τούς κατοίκους. Τούς

παρακολουθούσαν αρκετές μέρες. Και στις 31 'Ιουλίου 1941, πάνω από είκοσι καμινιά με καμιά διακοσμία Γερμανούς μέσα, περικύκλωσαν τ'α χωριά της κοινότητας Πρασές. Τ'α περικύκλωσαν έτσι, ώστε ν' α μη μπορή ν' α ξεφύγη κανείς. Φυσικά πολλοί τομηροί, άδιαφορώντας για τόν κίνδυνο, τ'α κατάφεραν ν' α δραπέτευσουν από άπόκρημα μονοπάτια και χαράδρες και τράβηξαν για τ'α βουνά. 'Όσοι όμως δεν πρόλαβαν ν' α τ'α σκάσουν, πιάστηκαν σάν τούς ποτικούς σ'τη φάκα. Οι Γερμανοί τούς συνέλαβαν όλους και τούς μετέφεραν στην ίδια μέρα σ'όν 'Αλικιανό. 'Ανάμεσα σ' αυτούς ήταν ό παπά Μανώλης κι' ό πρόεδρος της κοινότητας 'Αντρέας Κουκουράκης.

'Ενας Γερμανός ύπαξιωματικός, ό Ντιμίτρι Φός, που μιλούσε ύποφερτά τη γλώσσα μας, άρχισε να τούς κάνει διάφορες ερωτήσεις: 'Αν είχαν πολεμήσει εναντίον τών άλεξιπταίστων, αν είχαν σκετώσει κανένα, αν έκρυβαν όπλα κι' αν ήταν έτοιμοι ν' α τούς ξαναπολεμήσουν και πάλι.

— Μιλήστε, αν άγαπάτε τη ζωή σας, τούς έλεπε στό τέλος. Διαφορετικά δέ βλέπω σωτηρία για σ'ας.

Κανείς όμως δεν άνοιξε τό στόμα του ν' α π'ε λέξη. 'Ακίνητοι, σάν μαρμαρωμένοι, οι λεβεντοκρητικοί κυτούσαν κατευθείαν μπροστά τους και δέν έλεγαν ούτε γι'α, ούτε όχι. Δεν έλεγαν τίποτε. Γεμάτος μίσος γι' αυτούς τούς ανθρώπους, ό έπιλοχίας γύρισε σ'όν τομηρό ρασοφόρο, που στεκόταν κι' αυτός ανάμεσα σ'ούς άλλους.

— 'Εσύ, παπά, δέν έχεις ν' α π'ς τίποτε; τόν ρώτησε. Γιατί δέ μιλάς; 'Αφήσ'α να πεθάνουν τόσο άνθρωποι για ένα πείσμα;

— 'Ο παπά Μανώλης χαμογέλασε υπερόψανα. — Τη ζωή μας την έχουμε τάξει για την πατρίδα, αποκρίθηκε. Είμαστε έτοιμοι ν' α πεθάνουμε. Γι' αυτό τελειώστε μία ώρα άργότερα. Τελειώστε, για ν' α τελειώσουμε κι' έμεις.

Τό χέρι τού Φός έπεσε βαρύ στό πρόσωπό του. Κόλλησε τό καλυμμαχί του κατάκαμα, τό ποδοπάτησε ό άγριος έπιλοχίας και στό τέλος τού κατέβασε μερικές γροθιές στό στομάχι. Μά και πάλι ό παπά Μανώλης, δέν άνοιξε τό στόμα του. Και τότε ό ύπαξιωματικός ρώτησε τόν 'Αντρέα Κουκουράκη:

— 'Εσύ τί έχεις ν' α π'ς; Είσαι πρόεδρος της κοινότητας Πρασές. Μαζί με τόν παπά και μερικούς άλλους, είχατε φτιάξει ομάδες και χτυπούσατε τούς άλεξιπταίστες μας. Είναι αλήθεια αυτό ή όχι;

— Χαμογέλασε ό άλλος άνασηκνώνοντας τούς ώμους του.

— 'Αφού τό έζρετε αυτό γιατί ρωτάτε; απάντησε. Ναι, είναι αλήθεια. 'Αλλά και ψέμματα ν' α ήταν, έσεις τη δουλειά σας την έζρετε. 'Ας μ'ην άγροούμε λοιπόν. 'Ο,τι είναι ν' α γίνει, άς γίνει. Είμαστε έτοιμοι ν' α αντιμετωπίσουμε τό θάνατο. Τίποτε δέ μ'ας τρομάζει.

Ο Ντιμίτρι Φός έσφιξε τ'α δόντια του, μά δέν έλεγε τίποτε αυτή τη φορά. Ότε σήκωσε τό χέρι του, για ν' α τόν χτυπήση. 'Η ύπερχειρή στάση αυτών τών ανθρώπων τού έκλεισε τό στόμα. 'Ωστόσο όλοι όσοι συνέληφθηκαν, πέρασαν, για τούς τύπους, από έκτακτο στρατοδικείο κι' όυτερα από μία συνοπτική διαδικασία, καταδικάστηκαν σ'ε θάνατο. Μονάχα από την κοινότητα Πρασές, εκτελέστηκαν εκείνη την ημέρα —1 Αυγούστου 1941— είκοσι ξη άντρες. Είκοσι ξη τομηροί παλληκάρια, που ανάμεσα τούς ήταν ό άσύγκριτος παπά Μανώλης Κουκουράκης κι' ό πρόεδρος της κοινότητας 'Αντρέας Κουκουράκης. Λίγο προτού κλείση για πάντα τ'α μάτια του, ό τομηρός ρασοφόρος, γύρισε σ'ούς Γερμανούς και τούς έλεπε με τη βαθεία φωνή του:

— Όσους κι' αν σκοτώσετε, όσους κι' αν βασανίσετε, δέν πρόκειται να μ'ας αλλάξετε την ψυχή. Πίσω από μ'ας έρχονται άλλοι. Οι 'Ελληνες ποτέ δέ θά χαθούν. 'Όμως έσεις σάν άνθρωποι και σάν έθνος, θά εξαφανιστήτε ένα πολλά χρόνια. Νά μου τό θυμάστε.

Αυτά ήταν τ'α τελευταία λόγια τού παπά Μανώλη. 'Υστερα έπεσε για πάντα ή σιωπή πάνω από τ'α τραγικά έκείνα θύματα, που έδωσαν τη ζωή τους για την έλευθερία. 'Όσο για τη Μαριάνθη Βαμβακά, πλήρωσε κι' αυτή ένα μικρό μέρος από τό ποσό της 'εγκλημα: Στά 1948, τό ειδικό Δικαστήριο Δοσιλόγων, σ'α Χανιά, της έπέβαλε είκοσι χρόνια πρόσκαιρα δεσμά.

ΓΙΑΝΝΗΣ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Ματωμένα κρῖνα

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ

Η αδελφή 'Υακίνθη καταφέρνει ν' ανακαλύψει πού συγκεντρώνονται οι επίτελες της «Ιπτάμενης Θηλειάς» και προδίδει το μυστικό τους στη βασίλισσα, πού, έπειτα από μία κεραυνόβολο ενέργεια, συλλαμβάνει τον 'Ολοζάγκα και τους κυριότερους συνεργάτες του. Το δικαστήριο καταδικάζει τον 'Ολοζάγκα σ' έθανάτο. 'Αλλά ξεσπάει τότε μία τρομερή επανάσταση. Οι επαναστάτες κατατροπώνουν τα βασιλικά στρατεύματα, παραδίδουν στις φλόγες τα σπώτια των ουρργών, ελευθερώνουν τα μέλη της «Ιπτάμενης Θηλειάς» και υποχρεώνουν τη βασίλισσα να δεχτεί τους όρους τους. Οι κυριότεροι απ' αυτούς είναι η ανιδιοτάτα της κυβερνήσεως και ο περιορισμός των δικαιωμάτων της 'Ιερās 'Εξετάσεως. 'Η τάξι αποκαθίσταται τελικά με την επέμβαση του Σεράνο, του Πρίμ και του απελευθερωθέντος 'Ολοζάγκα. 'Ο τελευταίος πηγαίνει κατόπιν ως πρεσβευτής στο Παρίσι, όπου συναντάται με την Ευγενία ντε Μοντινίο, πού, στο μεταξύ, έχει γίνει συζύγος του Ναπολέοντος 3ου και αυτοκράτειρα των Γάλλων. 'Η συνάντησή τους είναι συγκινητική. 'Αλλά η 'Ιερὰ 'Εξετάσις παρακολουθεί κι' εκεί τον 'Ολοζάγκα, αποφασισμένη να τον εξοντώσει.

12ον 'Εκείνο τὸ βράδυ, οι τρεις μεγάλοι ιεροεξεταστές συζητούν μέσα σε μία αίθουσα του μεγάρου της Θείας Μητρος. Μαζί τους βρίσκονται κι' η αδελφή 'Υακίνθη.

— Οί πίο επικίνδυνοι έχθροί μας είναι ο Σεράνο, ο Πρίμ κι' ο 'Ολοζάγκα, είπε ο 'Αντόνιο, ο Τοπίε, παρά τὸ ήράκλειο ανάστημά του, μάς είναι, γιά τή στιγμή, αδιάφοροι. Μόνος του δὲ θά πάρη ποτὲ τὴν πρωτοβουλία νὰ κινηθῇ ἐναντίον μας... 'Ο Πρίμ κι' ο 'Ολοζάγκα ἔφυγαν, εὐτυχῶς, ο πρώτος γιά τὸ Μαρόκο κι' ο δεύτερος γιά τὸ Παρίσι... Δὲ μπορούν, λοιπόν, νὰ μάς βλάψουν. 'Ετσι ἀπομένει μόνον ὁ Σεράνο... Θὰ σκεφτοῦμε, ὅταν εἶναι καιρὸς, πὼς πρέπει νὰ τὸν ἀντιμετωπώμε. 'Αλλά προηγουμένως ἔχομε νὰ κάμωμε κάτι πού εἶναι πολὺ σοβαρώτερο... Δὲ νομίζω, ὅτι μάς ἐπιτρέπεται νὰ τὸν ἀφίσωμε ἀτιμώρητο, ἔπειτα ἀπὸ τὰ ὅσα μάς ἔκαμε. 'Αλλά τὸ καινούργιο ἀξίωμα του τὸν κάνει ἀπαράβιαστο...

— Ὁ πρεσβυτὴς 'Ολοζάγκα εἶναι, βέβαια, ἀπαράβιαστος, παρατήρησε ἡ ἀδελφὴ 'Υακίνθη. Ὅχι ὅμως κι' ὁ δὸν Ραμίρο.

— Ὁ 'Αντόνιο τὴν κύτταξε μὲ θαυμασμό. Αὐτὸ οὐτὲ ὁ ἴδιος δὲ εἶχε σκεφτῇ.

— Ἐχετε δίκιο, εἶπε. Ὁ πρεσβυτὴς 'Ολοζάγκα μάς εἶναι ἀδιόφορος. Μὰς ἐνδιαφέρει μόνον ὁ δὸν Ραμίρο. 'Ας ἐμβαθύνωμε σ' αὐτὴ τὴ σοφὴ παρατήρησι, ἀδελφοί μου... Εἶμαι βέβαιος, ὅτι σ' αὐτὴν βασίζεται ἡ λύσις τοῦ προβλήματος πού μάς ἀπασχολεῖ.

— Τὸ χέρι τῆς 'Ιερās 'Εξετάσεως ἔλαυε πολὺ μακριά, εἶπε ὁ Φουλγκέντιο. Γιάτὶ τάχα δὲ θά μπορούσαμε νὰ χτυπήσωμε τὸν 'Ολοζάγκα ἐκεῖ πού βρίσκεται τώρα;

— Μὴν προσφέρετε αὐτὸ τὸ ὄνομα, φώναξε ὁ 'Αντόνιο. Γιά μὰς ὑπάρχει μόνον ὁ δὸν Ραμίρο. Κι' ὁ δὸν Ραμίρο πρέπει νὰ πληρώσῃ.

— Τὸ καλύτερο εἶναι νὰ προσπαθώμε νὰ τὸν ξαναφέρωμὲ στὴν 'Ισπανία, ὑπόδειξε ὁ Ρόζα.

— Αὐτὸ εἶναι σωστὸ, συμφώνησε ὁ 'Αντόνιο. 'Αλλά μὲ ποῖο τρόπο;

— Θὰ ἀναβέσωμε αὐτὸ τὸ ἔργο σὲ δύο ἀνθρώπους, πού ἔδωσαν ὡς σήμερα πολλὰ δειγμάτα τοῦ θάρρους καὶ τῆς ἱκανότητός τους, εἶπε ἡ κόμισσα τῆς Γκένουα. Αὐτοὺς τοὺς δύο ἀνθρώπους τοὺς ἔφερα ἐδῶ. Δὲν περιμένουν παρά τίς διαταγὰς σας.

Σ' ἕνα νεῦμα τοῦ 'Αντόνιο, πῆγε στὴν πόρτα καὶ τὴν ἀνοίξε.

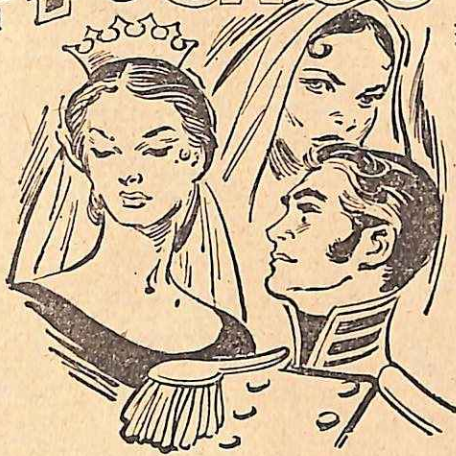
Οἱ δύο ἄνθρωποι πού μῆλκαν στὴν αἴθουσα ἦσαν ὁ ἱσπανικὸς Κλάρετ κι' ὁ δὸν Χοσέ.

— 'Η ἀδελφὴ 'Υακίνθη μάς ἐβεβαίωσε, ὅτι δὲν ὑπάρχουν πίο ἐνθρομὸι ὁπαδοὶ τῆς 'Ιερās μας ὁργανώσεως ἀπὸ σᾶς, τοὺς εἶπε ὁ 'Αντόνιο. Εἶναι ἀλήθεια;

— Οἱ ἄγιοι πατέρες δὲν ἔχουν παρὰ νὰ διατάξουν, ἀπάντησε ὁ Κλάρετ.

— Δὲν ζιτᾶμε παρὰ τὴν εὐκαιρία γιά νὰ δειξώμε τὸ ζῆλο καὶ τὴν ἀφοσίωσι μας συμπλήρωσε ὁ Χοσέ.

— Ζέρετε, ὅτι ὁ δὸν Ραμίρο γλύτωσε ἀπὸ τὴ δίκαιη τιμωρία πού τὸν περίμενε; ρώτησε

ὁ 'Αντόνιο.

— 'Αλλοίμονο, ναί, ἀπάντησε ὁ Κλάρετ. 'Ο 'Ολοζάγκα εἶναι ἐλευθέρου, στὸ Παρίσι.

— Τὸ ὄνομα τοῦ 'Ολοζάγκα δὲν ὑπάρχει γιά μᾶς, συνέχισε ὁ 'Αντόνιο. Ξέρουμε μόνον τὸν δὸν Ραμίρο, πού ἔρρωμε τὶς φυλακὲς μας καὶ δὲν ἄφησε οὐτὲ ἕνα φυλακισμένον μὲς σ' αὐτές. Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δὲν εἶχε γίνῃ ποτὲ ὡς σήμερα... 'Η 'Ιερὰ 'Εξετάσις ζητᾷ, λοιπόν, ἀπὸ σᾶς νὰ τὴν τὸν παραδώσετε καὶ πάλι στὰ χεῖρά της.

— Ζωντανὸ ἢ νεκρὸ; ρώτησε ὁ Χοσέ.

— Ὁ 'Αντόνιο ξερόδωξε.

— Θὰ ἦταν καλύτερο νὰ μάς τὸν παραδώσετε ζωντανὸ, γιά νὰ κριθῇ σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνες τῆς 'Ιερῆς μας ὁργανώσεως, ἀπάντησε. Θὰ φύγετε, λοιπόν, γιά τὸ Παρίσι, ὅπου βρίσκεται τώρα, παίρνοντας μαζί σας καὶ ὅσους ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους μας κρίνετε ἀπαραίτητους γιά τὸ μεγάλο μας σκοπὸ. 'Ο ἀδελφὸς ἠθασαυροφύλαξ θὰ σᾶς ἐφοδιάσῃ μὲ τὰ χρήματα πού σᾶς χρειάζονται. Θὰ σᾶς δώσω ἐπίσης συστατικὰ γράμματα γιά τὰ μοναστήρια, πού θὰ συναντήσετε στὸ δρόμο

ΛΟΓΙΑ ΚΑΤΟΣΤΑΡΑΤΑ

Τὸ μυστικὸ

“Ὅσοι γενράσαν ἀρκετὰ
κι' ὅσοι ἀρχίζουν καὶ γενρᾶνε,
μὲ καρδιοχτύπια δυνατὰ
ὅλες τίς ὥρες τοὺς περνᾶνε...
Διότι βράδυ καὶ πρωὶ
βγαίνει στὴ γῆ κι' ἕνας φωστήρας
πὺρ παρατέλνῃ τὴ ζῆλ
καὶ βγάζει ἀνυπάρκτο τὸ... γῆρας!

Βγαίνειν τούτεστιν κορδωτὸς
ἕνας φωστήρ κι' ἀνακονώνει
πὼς τῆς μελίσσης ὁ πολὺς
τοὺς γενοντάκους ξαναεινώνει...
“Ἄλλος μιλὰ μὲ κομπασμούς,
γιά βόδιους μεταμοσχεύσεις
κι' ἄλλος γι' ἀδένες τῶν μαϊμούς
καὶ γιά μελῶν... μεταφυτεύσεις!

“Ὅλο μὲ μπουρδες δηλαδὴ
τρέφεται καθ' ἡλικιώνος,
πὺρ τίς πιστεύει σὰν παιδί,
ἢ μᾶλλον σὰν... ξεμωραμένος!
‘Αφού πιστεῖται σταθερῶς,
“τζόβνεϊ” πὼς θὰ ξαναγίνῃ

καὶ νεανίας θαλε-
(ρός,
μὲ τὴν ἀπλᾶ... νο-
(δοκίμν!)

Κι' ὅμως τὸ μέγα
(μυστικὸ)
πὺρ τῆς ζωῆς τρα-
(βὰ τὸ τέλι
βρίσκεται μέσ' στὸ
(κρυσικό)

Κι' ἄς τὸ χωνεύῃ ὁ-
(θαρέλι!
(Λη ἢ γῆ
κι' ἄς καταστῇ γυν-
(στον παγκόσμιον,
ὅτι τὸ γῆρας κα-
(ταργεῖ

μόνο ὁ ἀγνός...νο-
(δοκα-οῖνος!

ΜΙΛΤΟΣ ΓΙΟΜΑΤΑΡΗΣ

σας... Στὸ Παρίσι, ἔξ ἄλλου, θὰ βρῆτε τὸν ἀδελφὸ Κάρλο, πού εἶναι ἡγούμενος τῆς μονῆς τῶν Σελεστίνων. 'Ο ἀδελφὸς Κάρλος συνδέεται πολὺ στενὰ μὲ τὸν ἐξομολογητὴ τῆς αυτοκρατορίας καὶ θὰ σᾶς βοηθήσῃ μ' ὅλες τοὺς δυναμεις.

‘Αφού ὁ Κλάρετ καὶ ὁ Χοσέ ἔφυγαν, ἡ ἀδελφὴ 'Υακίνθη ξαναπῆγε κοντὰ στὸ τραπέζι τῶν τριῶν ιεροεξεταστῶν καὶ εἶπε:

— Δὲ θά μπορούσαμε νὰ ἐμπιστευθώμε σὲ πίο σίγουρα χεῖρα τῆ σύλληψις τοῦ δὸν Ραμίρο. 'Αλλ' ἡ σύλληψις αὐτὴ δὲν εἶναι ἀρκετὴ... Πρέπει ἐπίσης νὰ κάμωμε τὴν 'Ισπαδέλλα τῶν Βουρβόνων νὰ ὑποταχθῇ ὀλότελα στὰ συμφέροντα τῆς 'Ιερᾶς μας ὁργανώσεως. Αὐτὸ, ὅμως, δὲ θὰ τὸ ἐπιτύχωμε ποτὲ, ὅσο ὁ δούκας ντέλλα Τόρρε κι' ὁ κόμης ντε Ρεούς βρίσκονται κοντὰ της. Πρέπει, λοιπόν, νὰ τοὺς ἀπομακρύνωμε καὶ τοὺς δύο καὶ ταυτόχρονα νὰ ἐξασφαλίσωμε τὴν ὑποστήριξι τοῦ στρατηγοῦ Ντόνελ.

Οἱ τρεῖς ιεροεξεταστές τὴν κύτταζαν κατὰπλήκτοι.

— Ὁ Ντόνελ εἶναι ἀπὸ τοὺς πίο ἄσπονδους ἐχθρούς μας, εἶπε ὁ 'Αντόνιο.

— Ὁ Ντόνελ ἔχει, ὅμως, ἕνα μεγάλο πάθος, παρατήρησε ἡ 'Υακίνθη. Αὐτὸ τὸ πάθος εἶναι τὸ χρῆμα... Ὁ πατὴρ Φουλγκέντιο ξέρει τὸ ἴδιο καλά ὅσο κι' ἐγὼ πόσο ἀπληστος γιά χρήματα εἶναι ὁ στρατηγὸς Ντόνελ. Θὰ ἐκμεταλλευτοῦμε, λοιπόν, αὐτὴ τὴν ἀδυναμία του γιά νὰ τὸν κάμωμε δικό μας.

— Τὸ ταμείο τῆς 'Ιερᾶς 'Εξετάσεως θὰ εἶναι πάντοτε στὴ διάθεσί του, ἀπάντησε ὁ 'Αντόνιο. Θὰ τοῦ δώσωμε ὅσα χρήματα θελήσῃ.

Ἡ ἀδελφὴ 'Υακίνθη ἔφυγε σὲ λίγο. Οἱ τρεῖς μεγάλοι ιεροεξεταστές συνέχισαν τὴ συσκέψι τους καὶ μετὰ τὴν ἀναχώρησί της.

Ἡ ἀδελφὴ 'Υακίνθη ἔφυγε σὲ λίγο. Οἱ τρεῖς μεγάλοι ιεροεξεταστές συνέχισαν τὴ συσκέψι τους καὶ μετὰ τὴν ἀναχώρησί της.

Ἡ ἀδελφὴ 'Υακίνθη ἔφυγε σὲ λίγο. Οἱ τρεῖς μεγάλοι ιεροεξεταστές συνέχισαν τὴ συσκέψι τους καὶ μετὰ τὴν ἀναχώρησί της.

Ἡ ἀδελφὴ 'Υακίνθη ἔφυγε σὲ λίγο. Οἱ τρεῖς μεγάλοι ιεροεξεταστές συνέχισαν τὴ συσκέψι τους καὶ μετὰ τὴν ἀναχώρησί της.

Ποτὲ ἄνθρωποι δὲν παρουσίασαν τόσην ὁμοιότητα μεταξὺ τους ὅσο ὁ Κλάρετ κι' ὁ Χοσέ. Ἦταν κι' οἱ δύο τὸ ἴδιο ὑπόλοι, πανούργιοι καὶ ἀδίστακτοι.

Ὁ Κλάρετ ἤλπιζε ὅτι, ἂν πετύχαινε σ' αὐτὴ τὴν ἐπιχειρήσι, θάπαιρνε γιά ἀνταμοιβὴ τὴ θέσι τοῦ ἐξομολογητοῦ τῆς βασιλίσσης, ὅπως τοὺς εἶχαν υποσχεθῇ οἱ τρεῖς μεγάλοι ιεροεξεταστές. Ἡ θέσι αὐτὴ, ἔκτος ἀπὸ τὰ μεγάλα χρηματικὰ τῆς ὁτέλης, θὰ τοῦ ἐξασφάλιζε ταυτόχρονα τεράστια ἐπιρροή, πού θὰ τὴν χρησιμοποιοῦσε γιά τὸ καλὸ τῆς ὁργανώσεως.

Ὁ Χοσέ, ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος, χρειάζοταν τὴν ὑποστήριξι τῆς 'Ιερᾶς 'Εξετάσεως, γιά νὰ ἐξοντώσῃ τὸν ἀδελφὸ γιὰ τὴν 'Ενρίκα. Τὸ παλιὸ πάθος του γιά τὴν 'Ενρίκα, αὐτὴ εἶχε υποχωρήσει ἀπὸ καιρὸ. 'Αλλά, σύμφωνα μὲ τὴ διαθήκη τοῦ πατέρα του, ἡ 'Ενρίκα κι' ἡ κόρη της θὰ κληρονομήσαν ἕνα σημαντικό μέρος ἀπὸ τὴν περιουσία τῶν Σεράνο. 'Επρεπε, λοιπόν, νὰ γλυτώσῃ κι' ἀπὸ τίς δύο. Γιά τὸν ἴδιο λόγον ἐπιθυμοῦσε τὸ θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ του. Δὲ θὰ χρειάζοταν τότε παρὰ ν' ἀποκτήσῃ ἕναν ἄρρενα ἀπόγονο γιά νὰ πάρῃ ὀλόκληρη τὴν κληρονομία.

Ὁ Κλάρετ κι' ὁ Χοσέ ἔτρεφαν, λοιπόν, στὸ Παρίσι, μαζί μὲ μερικὸς ἄλλους ἐμπί-στους τῆς 'Ιερᾶς 'Εξετάσεως. 'Εκεῖ, μὲ τὴν ὑποστήριξι τοῦ ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Σελεστίνων, κατάρταν νὰ χωνεύουν παντοῦ. Τὴ νύχτα τῆς γιορτῆς στο Φονταίνεμπλό, ὁ πρώτος απ' αὐτοὺς βρισκόταν μὲς στοὺς κή-πους τοῦ ἀνακτόρου καὶ παρακολούθησε ἀπὸ κεί τὴ συνομιλίαν τῆς αυτοκρατορίας μὲ τὸν 'Ολοζάγκα, πού ἔξερουν οἱ ἀναγνώστες μας. Αὐτὸς ἦταν πού γέλασε σαρκαστικὰ, τὴ στιγμὴ πού ὁ δὸν Σαλλουστίο ἐσφίγγε τὴν Εὐγε-νία στὴν ἀγκαλιά του.

Οἱ δύο ἐμπιστοὶ τῆς 'Ιερᾶς 'Εξετάσεως χρειάστηκε, ὥστόσο, νὰ περιμένουν ὡς τίς 'Αποκριές, γιά νὰ πραγματοποιήσουν τὸ σχέ-διό τους.

Δόθηκε τότε στὸ μέγαρον τὸν "Ὁπερας ἕνας χορὸς μεταμφιεσμένων, στὸν ὅποιον πᾶ-ραν μέρος ὁ αυτοκράτορας, ἡ αυτοκράτειρα καὶ τὸ διπλωματικὸ σῶμα.

Ὁ 'Ολοζάγκα ἦταν ντυμένος ἐκεῖνο τὸ βράδυ σὰ δόγης καὶ συνοδεύοταν ἀπὸ ἕνα νεαρὸ γραμματεῖ τῆς πρεσβείας, τὸν κόμητα ντ' 'Αράντα, πού εἶχε μεταμφιεσθῇ σὲ Ρω-μαῖο.

Οἱ δύο διπλωμάτες εἶγαν πᾶσι μὲ τὸ χρυ-σοστόλιστο ἀμάξι τῆς πρεσβείας, πού τὸ

ὡδηγοῦσε ὁ ἀμαξῆς Μανουέλε. Πλάι του κα-θόταν ὁ πορτιέρης Κρίστο.

‘Αλλ' ὅταν ὁ 'Ολοζάγκα κι' ὁ 'Αράντα βγήκαν, κατὰ τίς δύο μετὰ τὰ μεσάνυχτα, γιά νὰ φύγουν, οὐτὲ ὁ Μανουέλε, οὐτὲ ὁ Κρίστο βρισκόνταν πιά στὴ θέσι τους. 'Ο Κλάρετ κι' ὁ Χοσέ τοὺς εἶχαν πασαῦρει σὲ μιὰ ἐρημικὴ γωνία, μὲ τὸ πρόσχημα, ὅτι θὰ πῆγαιναν νὰ πιούν ἕνα ποτηράκι σὲ μιὰ γει-τονικὴ ταβέρνα — ὁ ἀμαξῆς κι' ὁ πορτιέρης τοὺς εἶχαν ἀκολουθήσει πρῶτομα, εὐχαριστή-μενοι γιὰτὶ εἶχαν βρῇ δύο συμπατριώτες τους — καὶ τοὺς εἶχαν σκοτώσει καὶ τοὺς δύο. 'Εντυσαν ἔπειτα μὲ τὰ ρούχα τους δύο ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καὶ τοὺς ἔβαλαν στὴ θέσι τῶν σκοτωμένων.

Ὁ 'Ολοζάγκα κι' ὁ 'Αράντα μῆλκαν, λοι-πόν, ἀνύποπτοι στὸ ἀμάξι, πού ξεκίνησε ἁ-μέως. 'Αλλ' ἀντὶ νὰ διευθυνηθῇ πρὸς τὸ Καί ντ' 'Ορσά, ὅπου βρισκόταν τὸ μέγαρον τῆς πρεσβείας, πῆρε τὸ δρόμο τῶν οὐρνωμάτων.

Ὁ 'Ολοζάγκα κι' ὁ νεαρὸς φίλος του εἶ-χαν πῆλ λίγο περισσότερο ἐκεῖνο τὸ βράδυ κι' ἔτσι δὲν κατάλαβαν τίποτα.

Τὸ ἀμάξι σταμάτησε ἔλος. Κι' ὁ 'Ολο-ζάγκα, σκύβοντας στὸ παρὰδύο, εἶδε πὼς βρισκόνταν μέσα σ' ἕνα δάσος. ('Ἦταν τὸ δάσος τῆς Σενάρ).

— Μανουέλε, πού μάς ἔφερες ἐδῶ; φώναξε θυμωμένος.

‘Αλλά, ἑσφινικά, δύο ἄνθρωποι πού κρατοῦ-σαν πιστόλια στὰ χεῖρά τους, ἐμφανίστηκαν στίς δύο πόρτες.

— Οἱ εὐγενέστατοι ἄρχοντες, ἄς εὐρε-στηθῶν νὰ κατεβῶν, εἶπε ὁ ἕνας απ' αὐ-τούς, πού δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸ Κλάρετ.

Ὁ 'Ολοζάγκα νόμισε, ὅτι εἶχαν πέσει στὰ χεῖρά ληστών.

— Πάρτε τὰ πορτοφύλια μας κι' ἀφήστε μας ἡσυχους, εἶπε.

Εἰσάστε πολὺ γενναῖοδωρος, ἀφέντη, ἀπάντησε ὁ ἴδιος ἀνθρώπος, πού εἶχε μιλή-σει καὶ πρωτύτερα. Μάθετε, ὥστόσο, ὅτι, ἂν μὴ νοιζάζονταν τὰ πορτοφύλια σας, θὰ μπο-ρούσαμε νὰ τὰ πάρωμε καὶ μόνοι μας.

— Τί θέλετε, λοιπόν ἀπὸ μᾶς; ρώτησε ὁ 'Ολοζάγκα.

— Νομίζω, ὅτι σᾶς τὸ εἶπα, ἀπάντησε ὁ συνομιλητῆς του. Θέλωμε νὰ κατεβῆτε ἀπὸ τὸ ἀμάξι σας... 'Αλλά νομίζω πὼς χάσαμε πολὺτιμο καιρὸ σὲ λόγια. 'Αν δὲν κατεβῆτε ἁμέσως, θὰ σᾶς σκοτώσωμε σὰν τὰ σκυλιά.

Ὁ 'Ολοζάγκα κι' ὁ 'Αράντα ἀναγκάστη-καν νὰ ὑπακούσουν.

Πέντε ἢ ἕξι ἄνθρωποι βρισκόνταν γύρω στὸ ἀμάξι.

— Τί μάς θέλετε; ξαναρώτησε ὁ 'Ολο-ζάγκα.

Τὸ ἀμάξι σας χάλασε, τοῦ ἀπάντησε ἕνας απ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους. Θὰ κάμε-τε τὸν κόπο νὰ περᾶσετε σ' ἕνα ἄλλο, πού φέραιε γιά σας.

Ὁ ἄνθρωπος πού εἶχε προφέρει αὐτὰ τὰ λόγια, σκετόγαν κοντὰ στὸ φανάρι τοῦ ἀμα-ξιοῦ. Ὁ 'Ολοζάγκα, κυττάζοντας πρὸς τὸ μέρος τοῦ τὸν ἀναγνώρισε.

— Ὁ Χοσέ Σεράνο! εἶπε, νοιώθοντας τὸ αἶμα νὰ παγώνει μέσα στίς φλέβες του.

— Στὸς ὁρισμούς σας, δὸν Ραμίρο, ἀ-πάντησε εἰρωνικά ὁ Χοσέ.

— 'Αλλά τί ζητᾶς, λοιπόν, ἀπὸ μένα, ἄ-θλιε; βρυχήθηκε ὁ 'Ολοζάγκα.

— Μάθετε, πρῶτα-πρῶτα, δὸν Ραμίρο, ὅτι κανεὶς δὲ γλυτάνει ἀπὸ τὰ χεῖρά της 'Ιερᾶς 'Εξετάσεως, πού ἔχω τὴν τιμὴ νὰ υπηρετῶ, ἀπάντησε ὁ Χοσέ. Μάθετε ἀκόμη, ὅτι εἰσα-στε αἰχμάλωτός μας κι' ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιμένετε βοήθεια ἀπὸ κανένα.

— Γιά ληστὲς σὰν κι' ἐσᾶς, μοῦ φτάνουν τὰ χεῖρά μου! φώναξε ὁ 'Ολοζάγκα.

Κι' ἐτοιμάστηκε νὰ ὀρμήσῃ ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Φραγκίσκου.

‘Αλλ' ὁ Χοσέ ἀποτραβήχτηκε δύο βήματα πρὸς τὰ πίσω κι' ἔβγαλε τὸ πιστόλι του.

— 'Εχετε μεγάλῃ ἐμπιστοσύνη στὰ χεῖρά σας, δὸν Σαλλουστίο, εἶπε. 'Αλλά δὲν ἀξί-ζουν ὅσο τὰ δικά μου... Κυττάξετε, λοιπόν!

Λέγοντας αὐτὰ, διηύθυνε τὸ πιστόλι του ἐναντίον τοῦ 'Αράντα καὶ πίεσε τὴ σκανδάλη.

Ἡ σφαῖρα βρῆκε τὸ νεαρὸ 'Ισπανὸ στὸ στήθος καὶ τὸν ἔσπλωσε νεκρὸ.

— Τί λέτε γιά τὰ χεῖρά μου, δὸν Σαλ-λουστίο; ρώτησε ὁ Χοσέ. Πρέπει νὰ σᾶς πῶ, πρόσθεσε, ὅτι δὲ σκοτώσα τὸ νεαρὸ φίλο σας μόνο καὶ μόνο γιά νὰ σᾶς δεῖξω τὴ δύ-ναμι τῶν χερῶν μου. Ὁ δυστυχισμένος ὑ-πόγραψε μόνος τὴ θανατικὴ καταδίκη του, ἀπὸ τὴ στιγμή πού εἶχε τὴν κακὴ ἐμπνευσι νὰ σᾶς συνοδεύει... Τὸ ταξίδι πού πρόκειται νὰ κάμωμε εἶναι πολὺ μεγάλο καὶ θὰ μάς ἐνοχλοῦσε μὲ τὴν παρουσία του... 'Ω, μὴν ἀνησυχεῖτε... 'Εσᾶς δὲν πρόκειται νὰ σᾶς σκοτώσωμε, παρὰ μόνο ἂν μάς ἐξαναγκάσετε σ' αὐτὸ. Οἱ σεβασμιώτατοι πατέρες τῆς

Θείας Μητρος κι' ὁ Μοντάρο σᾶς θέλουν ζωντανῶ.

Τοῦ εἰδεῖε τὸ ἀμάξι πού βρισκόταν λίγο πίο πέρα. 'Επρόκειτο ἀκριβέστερα γιά ἕνα μεγάλο ὅλινο κλουβί, πού ἡ μοναδικὴ πόρ-τα του ἔκλεινε ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ μέρος μὲ μεγάλες σιδερένιες ἀμπαρές.

— Τὸ ἀμάξι αὐτὸ εἶναι φτιαγμένο ἐδικὰ γιά σας, τοῦ εἶπε. Θὰ εἰσάσετε πολὺ ἀντα-ἐκεῖ μέσα... 'Εμπρός, ἄς μὴ χάνωμε καιρὸ... 'Ο 'Ολοζάγκα κατάλαβε πὼς καθε ἀντί-στασι ἦταν μάταιη. Γονάτισε, φίλησε τὸ νε-κρὸ 'Αράντα στὸ μέτωπο κι' ἔπειτα ἀκολου-σε τὸν Χοσέ, πού τοῦ ἀνοίξε τὴν πόρτα τοῦ ἀμαξιοῦ.

Μέσα σ' αὐτὸ, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν 'Ολοζάγκα, κάθονταν ἐπίσης ὁ Κλάρετ κι' ὁ Χοσέ. Οἱ ἄλ-λοι ἀνέβηκαν σὲ ἄλογα καὶ περικύκλωσαν τὸ ἀμάξι, πού ξεκίνησε ἁμέσως.

Εἶχε ἀρχίσει νὰ χαράξῃ. Τὸ δάσος τῆς Σενάρ ἦταν ὀλότελα ἐρημὸ ἐκεῖνη τὴν ὥρα. 'Επείτα ἀπὸ λίγο, βγήκαν στὸ δρόμο τοῦ Λιζιέ.

Ὁ 'Ολοζάγκα ἤλπιζε, ὅτι θὰ τοῦ δινόταν ἡ εὐκαιρία νὰ δραπέτευσῃ. 'Αλλ' ἡ ἐλπίδα του ἀποδείχτηκε μάταιη. Ὁ Κλάρετ κι' ὁ Χοσέ δὲν ἔφευγαν οὐτὲ στιγμή ἀπὸ κοντὰ του.

Τὸ ἀμάξι σταματοῦσε μακριὰ ἀπὸ τίς πό-λεις καὶ τὰ χωριά. Δυὸ ἀπὸ τοὺς ἐφιππούς ἔφευγαν τότε, γιά νὰ προμηθευτοῦν τροφι-μα. Τὸ ἄλλο πρῶτὸ ξεκινούσαν καὶ πάλι.

Πέρασαν, τέλος, τὰ σύνορα κι' ἀρχισαν νὰ προχωροῦν μέσα στὸ ἰσπανικὸ ἔδαφος. 'Ολοζάγκα εἶχε ἀορίσει πιά ν' ἀπελπίζεται.

Τὸ ταξίδι συνεχίστηκε μὲ τὸν ἴδιο μονό-τονο τρόπο. 'Εφτάσαν ἔτσι στὴ Μαδρίτη.

Ὁ Κλάρετ κι' ὁ Χοσέ εἶχαν κανονίσει νὰ μποῦν στὴν πόλι νύχτα. Τὸ ἀμάξι κι' ὁ ἐφιπ-ποι πού τὸ περιστοιχίζαν, διευθύνθηκαν ἁμέ-σως στὴν ὁδὸ Φουμπούργκο. Ἡ βαρεῖα πύ-λη τοῦ κτιρίου τῆς Θείας Μητρος, ἀνοίξε μπροστὰ τους.

Τὴν ὥρα ἐκείνη, ὁ 'Αντόνιο, ὁ Φουλγκέν-τιο κι' ὁ Ρόζα, συνεδρίαζαν ὅπως πάντα. Ἡ ἐμφάνισι τοῦ Κλάρετ καὶ τοῦ Χοσέ τοὺς ἔκαμε νὰ τιναχτοῦν κι' οἱ τρεῖς ὄρθιοι.

— Λοιπόν; ρώτησε ὁ 'Αντόνιο.

— Τὸ πούλι βρῖσκεται μέσα στὸ κλουβί, ἀπάντησε ὁ Κλάρετ.

— Ζωντανό;

— Ναί.

Ἦταν τόση ἡ χαρὰ τῶν τριῶν μεγάλων ιεροεξεταστῶν, πού, γιά μερικὰ λεπτά, δὲν εἶπε κανεὶς τοὺς τίποτα. Ὁ 'Αντόνιο ζή-τησε κατόπιν νὰ μάθῃ πὼς εἶχε γίνῃ ἡ α-παγωγή.

Ὁ Κλάρετ τοῦ ἀπηγήθηκε, μὲ λίγα λόγια, τὴν πλῆρη στὴν ὁποία εἶχαν πασαῦρει τὸν 'Ολοζάγκα.

— Εἰνате θύματα; ρώτησε ὁ 'Αντόνιο.

— Τρία... Τὸν ἀμαξῆ καὶ τὸν πορτιέρη τοῦ δὸν Ραμίρο. 'Αναγκαστήκαμε ἐπίσης νὰ

ἐκκώμωμε τὸν κόμητα ντ' 'Αράντα, πού τὸν συνόδευε. Σκεφτήκαμε πὼς δὲν ἦταν σωστὸ νὰ τὸν φέρωμε ἐδῶ.

— 'Εκάματε πολὺ καλά, εἶπε ὁ 'Αντόνιο. 'Αλλὰ τὸ πρᾶγμα εἶναι σοβαρὸ... Δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε, ὅτι ἡ αυτοκράτειρα ἐνδιαφέρεται γιά τὸν 'Ολοζάγκα... Δὲν ἀποκλείεται νὰ βε-λήσουν νὰ ἐρευνήσουν μέσα στὸν ἰσοδὸ περι-βολὸ τῆς μονῆς μας καὶ πρέπει νὰ εἰσάστε σὲ θέσι ν' ἀποδείξωμε σ' ἑαυτούς, ὅτι δὲν ἔ-χομε τίποτα γι' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι... 'Αλλά κι' οἱ ἄνθρωποι τῆς 'Επτάμενης Θηλειᾶς μπορεῖ νὰ ἐπιχειρήσουν νὰ ἐλευθερώσουν τὸν ἀρχηγό τους. Νομίζω, λοιπόν, ὅτι τὸ μέγαρο τῆς Θείας Μητρος δὲν εἶναι τὸ καταλληλό-τερο γιά τὸν δὸν Ραμίρο. 'Όταν κοπάσῃ ὁ θό-ρυβος, μπορούμε νὰ τὸν φέρωμε ἐδῶ καὶ νὰ τὸν παραδώσωμε στὸ Μοντάρο, πού εἶμαι βέβαιος, ὅτι θὰ εὐχαριστήσῃ πολὺ κάνοντας τὴ γνωριμία του.

— 'Αλλά πού θὰ τὸν βάλωμε ὡς τότε; ρώ-τησε ὁ Ρόζα.

— Αὐτὸ προσπαθῶ νὰ σκεφτῶ, ἀπάντησε ὁ 'Αντόνιο.

— 'Εχω μιὰ ἰδέα, φώναξε ἐκείνη τὴ στιγ-μὴ ὁ Χοσέ.

— Μίλησε, ἀδελφέ, τὸν παρακίνησε ὁ 'Αν-τόνιο.

— Νομίζω, ὅτι δὲν ὑπάρχει πίο ἀσφαλι-σμένο μέρος γιά νὰ βάλωμε τὸν δὸν Ραμίρο ἀπὸ τὸ νηράκι τοῦ Μαντζανάρου, εἶπε ὁ Χο-σέ. 'Απὸ τὴν ἐποχὴν πού ἔφυγε ἡ Νεπαόντο, κανεὶς δὲν πηγαίνει ἐκεῖ. 'Εκτὸς ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πού θὰ βάλωμε νὰ φρουροῦν τὸν δὸν Ραμίρο, μπορούμε νὰ ἐπιτηρούμε τὸ νη-σάκι κι' ἀπὸ τὴν ἀπέναντι ὁχθῇ.

— Ἡ ἰδέα σου εἶναι καλὴ, ἀπάντησε ὁ 'Αντόνιο. ἔπειτα ἀπὸ μικρὴ σκέψι. Δὲ θὰ τὸν ἀφίσωμε, ἄλλωστε, ἐκεῖ περισσότερὸ ἀπὸ μιὰ ἢ δύο ἐβδομάδες. Στὸ διάστημα αὐτὸ, ὁ θό-ρυβος θὰ ἔχῃ κοπάσει... Πότε μπορούμε νὰ τὸν μεταφέρωμε ἐκεῖ;

— Τὸ καλύτερο θὰ εἶναι νὰ τὸν μεταφέ-ρωμε ἀπὸψε, εἶπε ὁ Χοσέ.

Ἡ ἀπόφασι πάρθηκε ἁμέσως.

Μιὰ βάρκα μετέφερε, ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα, τὸν 'Ολοζάγκα στὸ νηράκι τοῦ Μαντζανάρου. Ὁ Χοσέ ἔβαλε τρεῖς ἀνθρώπους νὰ τὸν φρου-ροῦν, μὲ τ

σίας της πίστεως, να υποκαταστή τις νόμιμες αρχές του κράτους και να οικειοποιηθεί το έργο των κανονικών δικαστηρίων. Ένας πατροκτόνος π. γ. δε μπορούσε να κριθεί από τα τακτικά δικαστήρια, γιατί το εγκληματικό του αποτέλεσμα προσβολή κατά του προσώπου του Θεού. Και το ίδιο γινόταν για ένα συκοφάντη ή ένα κλέφτη. Γιατί κι' οι δυο είχαν παραβή τις εντολές του 'Υψίστου. Άν, λοιπόν, η 'Ιερά 'Εξέτασις τὸ ἐκρίνε σκόπιμο, παραμέριζε τα τακτικά δικαστήρια και τους δίκαιε αυτή.

Ένα άλλο σημαντικό πλεονέκτημα της 'Ιεράς 'Εξετάσεως ήταν, ότι είχε την ευχέρεια να χαρακτηρίσει έναν άνθρωπο ως αρετικό και να τον καταδικάσει.

Το καταστατικό της 'Ιεράς 'Εξετάσεως όριζε τα εξής:

1) Οι αρετικοί αποτελούν απειλή έναντι των τῶν ἐνόχτων της 'Εκκλησίας και γι' αυτό η μόνη ποινή που τους αρμόζει είναι ο θάνατος. Προηγουμένως, όμως, πρέπει να ἐνανγκασθούν να ομολογήσουν τὸ ἐγκλήμα τους και να ξαναγυρίσουν στην ὁρθή πίστι. (Με τὸν τρόπο αὐτὸ ἐδικαιολογούντο τὰ μαρτύρια).

2) Ἄν ὁ αρετικός προθυμοποιηθῇ νὰ ὁμολογήσῃ τὸ ἐγκλήμα του, μπορεῖ νὰ τοῦ χαρισθῇ ἡ ζωὴ. Στὴν περίπτωσι αὐτή, όμως, θὰ πρέπει νὰ δοκιμασθῇ ἡ πίστις του μὲ τὰ μέσα που θὰ κρίνουν κατὰλληλα οἱ δικαστές του (τὰ μαρτύρια). Ἐφ' ὅσον τοῦ χαρισθῇ ἡ ζωὴ, θὰ πρέπει νὰ καταδικασθῇ σὲ ἰσόβιο ἐγκάθειρι.

3) Οἱ υποβάλλοντες αρετικούς χαρακτηρίζονται καὶ αὐτοὶ ὡς αρετικοὶ καὶ υποβάλλονται στὶς ἴδιες ποινές.

4) Δεδομένου, ὅτι ὁ Θεὸς τιμωρεῖ τὰ παιδιά γιὰ τὰ ἐγκλήματα καὶ τὰ ἀμαρτήματα τῶν γονέων, οἱ ἀπογόνιοι τῶν αρετικῶν, μέχρι δευτέρας γενεάς, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καταλάβουν κανένα δημόσιο ἀξίωμα. Ἐξαιρέσεις γίνονται μόνο γιὰ τὰ παιδιά που θὰ καταδώσουν τοὺς γονεῖς τῶν.

5) Ὅλα τὰ σπῆτι ὅπου ἔμεναν αρετικοὶ θὰ κατεδαφίζονταν ἀπὸ τὰ θεμέλια.

6) Οἱ περιουσίες τῶν αρετικῶν κατασχόνται καὶ τὰ παιδιά τους δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ διεκδικήσουν οὔτε τὸ ἐλάχιστο μέρος ἀπ' αὐτές.

7) Ὅλοι οἱ ἀντιδρώντες στὸ ἔργο τῆς 'Ιεράς 'Εξετάσεως ἢ ἐκείνοι που μὲ ὅποιονδήποτε τρόπο παρεμποδίζουν τὰ ὄργανα τοῦ ἱεροῦ δικαστηρίου νὰ ἐκτελέσουν τὴν ἀποστολή τους, χαρακτηρίζονται καὶ τιμωροῦνται ὡς αρετικοί. Τὸ ἴδιο καὶ οἱ διοικητὲς ὧν ἐπαρχιών καὶ οἱ ἀξιωματοὶ τοῦ κράτους, που δὲ διευκολύνουν τὴν 'Ιερά 'Εξέτασι στὸ ἔργο της. Ὡς αρετικοὶ χαρακτηρίζονται καὶ τιμωροῦνται ἐπίσης οἱ δικηγόροι καὶ οἱ συμβολαιογράφοι, που δὲ βοηθοῦν τὸ ἱερὸ δικαστήριον στὴ δήμεσι τῶν περιουσιῶν τῶν καταδικῶν ἢ προσπαθοῦν νὰ γλυτώσουν ἕνα μέρος ἀπ' αὐτές.

8) Ὅλ' οἱ ὑποστηρίζοντες αρετικούς ἐνόχτων τῶν δικαστηρίων τῆς 'Ιεράς 'Εξετάσεως, χαρακτηρίζονται καὶ τιμωροῦνται ὡς αρετικοί. (Ἔτσι ὁ κατηγορούμενος δὲν εὐρίσκει μάρτυρες γιὰ νὰ τὸν υπερασπίσουν).

9) Ὡς αρετικοὶ χαρακτηρίζονται καὶ ὅσοι, χωρὶς νὰ περιλαμβάνονται στὶς ἀνωτέρω κατηγορίες, δὲ συμβάλλουν μὲ τὰ λόγια ἢ τὰ ἔργα τους στὴν ἐδραίωσι τῆς πίστεως. (Σύμ-

φωνα μὲ τὸ ἄρθρο αὐτὸ, ὅποιοιδήποτε μπορούσε νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς αρετικός).

Εἶναι εὐκολο νὰ καταλάβῃ κανεὶς ποιά παντοδυναμία ἐξουσίας αὐτὸ τὸ καταστατικό στὴν 'Ιερά 'Εξέτασι καὶ γιατί ὅλοι ἐσκυβαν τὸ κεφάλι μπροστὰ της.

Αὐτὸ τὸ «καταστατικὸ τοῦ αἵματος», ὅπως ἀπεκλήθη, δημιουργεῖ χιλιάδες θυμάτων στὴν Ἰσπανία. Νὰ οἱ ἀριθμοὶ που προκύπτουν ἀπὸ τὰ ἐπίσημα ἀρχεῖα τῆς 'Ιεράς 'Εξετάσεως:

Ἀπὸ τὸ 1481 ὥς τὸ 1498, κατὰ τὴν περίοδο τὸν τρομερὸν Τουρκουμάδα, 10.220 κήκαν ζωντανοὶ καὶ 97.371 καταδικάστηκαν σὲ ἰσόβιο ἐγκάθειρι καὶ πῆθαναν ἔπειτα ἀπὸ ἀνατριχιαστικὰ βασανιστήρια. 7.000 ἄλλων, που πρόσφασαν νὰ φύγουν, κήκαν τὰ ὁμοιώματα.

Ἀπὸ τὸ 1498 ὥς τὸ 1507, κήκαν ζωντανοὶ 2592 καὶ 32.952 πῆθαναν ἔπειτα ἀπὸ βασανιστήρια. 829 ὁμοιώματα διαφύοντων παρεδόθησαν ἐπίσης στὶς φλόγες.

Ἀπὸ τὸ 1508 ὥς τὸ 1556, 9.918 κήκαν ζωντανοὶ καὶ 98.745 πῆθαναν ἀπὸ βασανιστήρια. Καὶ τὰ ὁμοιώματα 5.109.

Ἀπὸ τὸ 1557 ὥς τὸ 1621, 5830 κήκαν ζωντανοὶ καὶ 29.166 πῆθαναν ἔπειτα ἀπὸ βασανιστήρια. Καὶ τὰ ὁμοιώματα 2537.

Ἀπὸ τὸ 1622 ὥς τὸ 1746, 6084 κήκαν ζωντανοὶ καὶ 29.712 πῆθαναν ἔπειτα ἀπὸ βασανιστήρια. Καὶ τὰ ὁμοιώματα 2728.

Ἀπὸ τότε, ἡ αἱματηρὰ δρᾶσι τῆς 'Ιεράς 'Εξετάσεως παρουσιάζει σημαντικὴ ὑφεσι. Ἔτσι, ἀπὸ τὸ 1747 ὥς τὸ 1820, κήκαν ζωντανοὶ μόνον 28 καὶ πῆθαναν ἔπειτα ἀπὸ βασανιστήρια περίπου 300.

Ἄλλ' ἡ ἀνοδος τοῦ Φερδινάνδου 7ου στὴν ἀρχή, ξανάδωσε τὴν παλιά δύναμι τοῦ τρομεροῦ δικαστηρίου. Πυρὸς ἀνάφθηκαν καὶ πάλι σ' ὅλη τὴν Ἰσπανία καὶ χιλιάδες ἄνθρωποι πλήρωσαν μὲ τὴν ζωὴ τους τὴν ἀντίθεσιν τους πρὸς τὸ σκληρὸ καὶ ἀπολυταρχικὸ ἡγεμόνα. Γιατὶ ὁ Φερδινάνδου 7ος εἶχε μεταβάλει τὴν 'Ιερά 'Εξέτασι σὲ ὄργανο ἐξοντώσεως τῶν πολιτικῶν ἀντιπάλων του. Κι' ἡ 'Ιερά 'Εξέτασις, ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος, εἶχε ἀποδεχθῇ πρόθυμα αὐτὸ τὸ ρόλο, που τῆς ἐναόνανε τὴν παλιά αἰγλή της.

Ἡ κατάστασι αὐτὴ συνεχίστηκε καὶ κατὰ τὴν περίοδο τῆς ἀντιβασιλείας τῆς Μαρίας Χριστίας. Οἱ πυρὲς ἐγίναν τώρα σπανιότερες ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος, όμως, αὐξήθηκε ὁ ἀριθμὸς τῶν θυμάτων που πῆθαναν ἔπειτα ἀπὸ ἀνατριχιαστικὰ βασανιστήρια μέσα στὶς σκοτεινὲς καὶ ἀνήλεες φυλακές τοῦ τρομεροῦ δικαστηρίου.

Ἡ Ἰσabella ἀφῆσε ἐπίσης ἀπόλυτη ἐλευθερία στὴν 'Ιερά 'Εξέτασι. Καὶ μόνον ἡ λαϊκὴ ἐξέγερσις, που, ὅπως εἶδαμε, πῆρε τὴ μορφή αἱματηρῆς ἐπαναστάσεως, ἀνάγκασε τοὺς ἀρχηγούς τῆς σατανικῆς αὐτῆς οργανώσεως νὰ σκύβουν γιὰ λίγο τὸ κεφάλι. Ἄλλ' ἦταν ἐτοιμοὶ νὰ τὸ σηκώνουν καὶ πάλι κι' ἡ σύλληψι τῶν Ὀλοζάγκων θὰ ἦταν ἡ κατάλληλη ἐκκαιρία γι' αὐτό... Μία μέρα, ὁ Ἰσπανικὸς λαὸς θὰ μάθαινε, ὅτι ὁ δὸν Ραμίρο, ὁ τρομερὸς ἀρχηγὸς τῆς ἐ'Ιπτάμενης θηλειᾶς, εἶχε πῆθανει πάνω στὴν πυρὰ, ἀφὺ ὡμολόγησε τὰ ἐγκλήματά του καὶ ζήτησε συγγνώμην ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ τοὺς ἀνθρώπους... Αὐτὸ θὰ ἦταν ὁ θρίαμβος τῆς 'Ιεράς 'Εξετάσεως, που, μὲ τὴν ἀποφασιστικὴ χειρονομία της,

θὰ ὑπενθύνιζε στὸν Ἰσπανικὸ λαὸ τὴν ἀπεριόριστη δύναμι της.

Ἄλλ' ὁ Ἀντόνιο κι' οἱ συνεργάτες του εἶχαν κάμει τοὺς λογαριασμούς τους χωρὶς νὰ σκεφτοῦν τοὺς κατασκόπους, που ὑπῆρχαν μέσα στὰ σπλάχνα τῆς οργανώσεως.

Ἡ ἐρευνα ποὺ εἶχε κάμει ὁ Μανττέο γιὰ νὰ τοὺς ἀνακαλύψῃ, δὲν εἶχε ἀποδόσει κανένα ἀποτέλεσμα. Καὶ τώρα οἱ κατάσκοποι αὐτοὶ θὰ ματαίωσαν καὶ πάλι τὰ μεγαλεπήβολα σχέδια τῶν ἱεροεξεταστῶν.

Ὅπως εἶδαμε, τὸ ἀμάξι μὲ τὸν Ὀλοζάγκα εἶμινε ἀρκετὴ ὥρα μέσα στὸν περίβολο τῆς μονῆς τῆς Θεῖας Μητρός. Καί, στὸ διάστημα αὐτό, ἡ εἰδησι γιὰ τὴ σύλληψι του κυκλοφόρησε ἀπὸ στόμα σὲ στόμα.

Τὸ ἀμάξι ἐκίνησε κατόπιν καὶ διευθύνθηκε πρὸς τὸ μέρος τοῦ Μαντζανάρε.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἕως μοναχὸς πῆρε τὸ δρόμο, που ὡδηγοῦσε στὰ εἰρήσια τοῦ πύργου Τέμπε. Ὁ μοναχὸς αὐτὸς, που εἶχε τὴν κοκκούλα τοῦ ράσου του κατεβασμένη πάνω στὸ πρόσωπό του, εἶπε μερικὲς λέξεις στὸν Φράζκο κι' ἔπειτα ξανάφυγε.

Ὁ Ὀλοζάγκων ἐλευθερώσε

Στοὺς ἐνοίκους τοῦ πύργου Τέμπε εἶχαν προστεθῇ τώρα καὶ μερικὰ ἄλλα πρόσωπα. Κοντὰ στὸν Φράζκο καὶ τὴν Ἰωάννα, ὥσαν ἐπίσης ἡ Ἑνρίκα μαζί μὲ τὴν κόρη της.

Ἡ Μαρία Νεπάρτο εἶχε πῆθανει πρὶν ἀπὸ κάμποσο καιρὸ, μετανοιώνει γιὰ τὰ ἐγκλήματά της. Ἡ Ἑνρίκα πῆρε τότε τὴν κόρη της καὶ πῆγε νὰ ζῇ κοντὰ στὸν Φράζκο καὶ τὴν Ἰωάννα.

Στὰ εἰρήσια τοῦ πύργου Τέμπε εἶχε ζῆτῃσε ἐπίσης καταφύγιον ὁ Ἀντζο, μετὰ τὴ δραπετεύσει του ἀπὸ τὶς φυλακές τῆς 'Ιεράς 'Εξετάσεως.

Ὁ τσιγγάνος εἶχε ἐλπίσει ἄλλοτε, ὅτι θὰ κατάρφενε νὰ συγκινήσῃ τὴν καρδίαν τῆς Ἑνρίκας. Ἀλλὰ τώρα ἤξερε πῶς ἡ ἐλπίδα του αὐτὴ ἦταν μάταιη καὶ δὲν τῆς εἶχε ἐναυμολήσει πιά γιὰ τὴν ἀγάπη του. Τὸ ἦταν ἀρκετὸ νὰ τὴ βλέπῃ. Ἡ μοναδικὴ σκέψι που τὸν ἀπασχολοῦσε τώρα, ἦταν ἡ ἐκδίκησι του. Ὁ Χοσέ κι' ἡ Ἀγία, ἀργὰ ἢ γρήγορα, ἔπρεπε νὰ πληρώσουν γιὰ τὸ κακὸ που τοὺς εἶχαν κάμει.

Ὅταν ὁ Φράζκο ἔμαθε, ὅτι ὁ Ὀλοζάγκα εἶχε μεταφερθῇ στὴ Μαδρίτη κι' ὅτι ἦταν αἰχμάλωτος τῆς 'Ιεράς 'Εξετάσεως στὸ νησάκι τοῦ Μαντζανάρε, ἡ πρώτη του σκέψι ἦταν, ὅτι ἔπρεπε νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς παλιούς ὁπαδούς τῆς ἐ'Ιπτάμενης θηλειᾶς, γιὰ νὰ τρέξουν ν' ἀπελευθερώσουν τὸν ἀρχηγό τους.

Ἄλλ' ὁ μοναχὸς που τοῦ εἶχε φέρε αὐτὴ τὴν εἰδησι ποὺ εἶχε πῇ, ὅτι μόνον τρεῖς ἄνθρωποι φρουροῦσαν τὸν Ὀλοζάγκα. Ἀφού, λοιπόν, ἦταν ἔτσι τὰ πράγματα, ἡ ἀπελευθερώσι τοῦ ἀρχηγού τῆς ἐ'Ιπτάμενης θηλειᾶς θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ ἐυκολότερα καὶ καλύτερα ἀπὸ μὴ πολλὴ μικρὴ ομάδα.

Ὅσο λιγότεροι θὰ εἶναι οἱ ἄνθρωποι που θ' ἀναλάβουν αὐτὴ τὴν γιγαντιστὴ, τόσο μεγαλύτερες πιθανότητες ὑπάρχουν γιὰ τὴν ἐπιτυχία της, σκέφτηκε ὁ Φράζκο. Ἄν τρέξω νὰ εἰδοποιήσω τοὺς ὁπαδούς τῆς ἐ'Ιπτάμενης θηλειᾶς, θὰ δημιουργηθῇ ἴσως θόρυβος, που θὰ κάμῃ τοὺς ἐχθρούς μας πρὸς προσεχτικούς. Πρέπει, λοιπόν, ν' ἀποφύγουμε τὸ θόρυβο.

Ἐπειτα ἀπ' αὐτὲς τὶς σκέψεις, ἀποφάσισε νὰ μιλήσῃ στὸν Ἀντζο, που ἡ ἀφοσίωσι του τοῦ ἦταν γνωστὴ.

Ὁ τσιγγάνος ἐνθουσιάστηκε στὴ σκέψι, ὅτι θὰ τοῦ δινόταν ἡ ευκαιρία νὰ ἐπιληρώσῃ τὸ χρέος του πρὸς τὸν Ὀλοζάγκα.

Ὁ Φράζκο κι' ὁ Ἀντζο σκέφτηκαν στὴν ἀρχή, ὅτι πέντε ἄνθρωποι ἦσαν ἀρκετοὶ γι' αὐτὴ τὴν ἐπιχειρήσι. Περιώρισαν κατόπιν τὸν ἀριθμὸ τους σὲ τρεῖς. Καί, στὸ τέλος, βρῆκαν πῶς θὰ ἔκαναν τρεῖς, θὰ μπορούσαν νὰ τὸ κάμουν καὶ δύο.

Ἔσυ κι' ἐγὼ εἴμαστε ἀρκετοί, εἶπε ὁ Ἀντζο.

Αὐτὴ εἶναι κι' ἡ δική μου γνώμη, συμφώνησε ὁ Φράζκο.

Ἀρχισαν ἀμέσως νὰ καταστρώνουν τὸ σχέδιό τους.

Αὐτὸ τὸ σχέδιο ἦταν πολὺ ἀπλό.

Ἐπρεπε, πρῶτα-πρῶτα, νὰ βροῦν μὴ βάρκα. Μὲ τὴ βάρκα αὐτὴ θὰ ἐκινούσαν ἀπὸ τὴν καμπὴ που ἔφτανε τὸ ποτάμι, θὰ προχωρούσαν πλάι στὴ δεξιὰ ὄχθη, που ἦταν ὁλόκληρη ἐρημὴ καὶ ἀδύνατον σὲ πίσω μέρος τῆς καλύβας. Θὰ ριχόνταν κατόπιν πάνω στοὺς φρουρούς καὶ θὰ τοὺς ξεπάστρεναν. Ἄν ὁ Ὀλοζάγκα εἶχε ἐλευθερία τὰ χεῖρά του, θὰ τοὺς βοηθοῦσε. Θὰ ξανάφευγαν ὕστερα ἀπὸ τὸν ἴδιο δρόμο. Ἔτσι, τὸ πιθανότερο ἦταν, ὅτι οἱ ἄλλοι τρεῖς φρουροί, που ἐπιτηροῦσαν τὸ νησάκι ἀπὸ τὴν ἀριστερὴ ὄχθη, θὰ καταλάβαιναν τίποτα.

Οἱ δύο σύντροφοι ἀρχισαν ἀμέσως τὶς ἀ-

παραίτητες προετοιμασίες.

Στὴν ἀριστερὴ ὄχθη τοῦ Μαντζανάρε ἦταν ἀραγμένες κάμποσες βάρκες. Ὁ Φράζκο κι' ὁ Ἀντζο προτίμησαν νὰ κλέψουν μὴ ἀπ' αὐτές γιὰ λίγη ὥρα, κάνοντας τὴ σκέψι ὅτι, ἂν ζήτοσαν νὰ τὴν νοικιάσουν ἀπὸ τὸν ἰδιοκτήτη της, θὰ προκαλοῦσαν ἴσως ὑποψίες.

Τὸ ἴδιο βράδυ, λοιπόν, ἐκίνησαν γιὰ τὴ μεγάλη ἐπιχειρήσι τους. Προχωροῦσαν σὺρριζα σκεδὸν στὴ δεξιὰ ὄχθη, προσπαθώντας νὰ κάνουν ὅσο τὸ δυνατό μικρότερο θόρυβο.

Ἐφτασαν ἔτσι στὸ νησάκι ἀπὸ τὸ δεξιὸ μέρος κι' ἀποβιβάστηκαν στὴν ἑρᾶ. Ἀρχισαν νὰ ἀνέβαιναν κατόπιν πρὸς τὴν καλύβα.

Στὰ ἑνὰ ἀπὸ τὰ δωμάτια τῆς ὑπῆρχε φῶς.

Ὁ Φράζκο πλησίασε στὸ παράθυρο καὶ κύτταξε ἀπὸ μὴ χαλαράδα. Τὸ φῶς αὐτὸ προερχόταν ἀπὸ ἕνα φανάρι, που ἦταν κρεμασμένον στὸν τοῖχο. Ὁ Ὀλοζάγκα κοιμόταν στὸ βάθος τοῦ δωματίου, πάνω σὲ μὴ ἀνυποψίαστη. Λίγο πρὶς πῆρας, ἕως ἀπὸ τοὺς φρουρούς τῆς 'Ιεράς 'Εξετάσεως, καθισμένον σ' ἕνα ξύλινο σκαμνί, κάπνιζε ἕνα μακρὸ τσιμπούκι.

Ἐμπρός! ψιθύρισε ὁ Φράζκο. Ἡ τύχη εἶναι μαζί μας... Ἐνὰς μόνον φρουρὸς ἀγρυπνεῖ πλάι στὸν Ὀλοζάγκα. Οἱ ἄλλοι δύο θὰ κοιμούνται σίγουρα στὸ διπλανὸ δωμάτιο.

Προχώρησαν ἀθόρυβα κι' ἔφτασαν στὴν πόρτα τῆς καλύβας.

Ἡ πόρτα αὐτὴ δὲν ἦταν κλειδωμένη.

Ὁ Φράζκο τὴν ἐσπώρεσε σιγᾶ.

Ἄλλὰ, τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ὁ φρουρὸς γύρισε τὸ κεφάλι του. Βλέποντας τὸν ἀγνωστό, τινάχτηκε ὀρθος κι' ἔκαμε νὰ φέρῃ τὸ χεῖρ του στὸ πιστόλι που εἶχε στὴ ζώνη του. Ἀλλὰ δὲν πρόφτασε. Ὁ Ἀντζο, που εἶχε ὑπὲρ ἐπίσης στὴν καλύβα, ὤρμησε πάνω του καὶ τοῦ σπῆσε τὸν λαιμὸν ἀπὸ τὸν στήθος. Ὁ φρουρὸς σωριασμένος κάτω, βγάζοντας ἕνα ὑπόκοφο βογγητό.

Ὁ Ὀλοζάγκα, που εἶχε ἐγυμνήσει ἀπὸ τὸ θόρυβο, τινάχτηκε ἀμέσως ὀρθος κι' ἐσπῆξε τὰ χεῖρά τῶν δύο πιστῶν συντρόφων του.

Ἀλλὰ, ἐφ' ὅσον, ἀκούστηκε θόρυβος στὸ διπλανὸ δωμάτιο, Οἱ δύο ἄλλοι φρουροὶ εἶχαν ἐγυμνήσει ἐπίσης.

Ὁ Φράζκο κι' ὁ Ἀντζο ἔτρεξαν νὰ σταθοῦν ὁ ἕνας ἀπὸ τὸ δεξιὸ κι' ὁ ἄλλος ἀπὸ τὸ ἀριστερὸ μέρος τῆς πόρτας.

Ἐπειτα ἀπὸ μὴ στιγμὴ, ἕνας ἄνθρωπος ἀνοίξε αὐτὴ τὴν πόρτα κι' ἔκαμε νὰ προχωρήσῃ μέσα στὸ δωμάτιο. Ἀλλὰ, τὴν ἴδια στιγμὴ, δύο ἐγχειρίδια χάθηκαν στὸ στήθος του.

Ὁ τρίτος φρουρὸς, που ἔρχόταν πίσω του, πρόφτασε, ὥστόσο, νὰ πυροβολήσῃ μὲ τὸ πιστόλι του. Ἡ σφαῖρα βρῆκε τὸν Φράζκο στὸ στήθος καὶ τὸν ἐπέλυσε νεκρό.

Ἀλλὰ κι' ὁ φρουρὸς αὐτὸς εἶχε τὴν ἴδια τύχη μὲ τοὺς συντρόφους του. Ὁ Ὀλοζάγκα, που δὲν εἶχε ἄλλο ὄπλο, ὥσπερ τὸ ξύλινο σκαμνί καὶ τὸ κατέβασε μὲ ὀρμὴ πάνω στὸ κεφάλι του, προτοῦ προφτάσῃ νὰ πυροβολήσῃ καὶ δεύτερη φορὰ.

Ἐμπρός! εἶπε ὁ Ἀντζο. Δὲν ἔχομε καιρὸ νὰ χάνουμε... Οἱ ἄλλοι τρεῖς φρουροὶ που βρίσκονταν στὴν ὄχθη, ἴσως ἀκούσαν τὸν πυροβολισμὸ καὶ δὲ θ' ἀργήσουν νὰ ἐβρουν ἐδῶ.

Δυστυχισμένε Φράζκο! ψιθύρισε ὁ Ὀλοζάγκα.

Φορτώθηκε κατόπιν τὸ πτώμα τοῦ πιστοῦ συντρόφου του στὸν ὦμο κι' ἀκολούθησε τὸν Ἀντζο.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγο, ἐφευγαν ἀπὸ τὸ νησάκι.

Ὁ Ἀντζο, που τραβόσε τὰ κουτιά, ἀκολούθησε γιὰ ἀρκετὸ διάστημα τὴ δεξιὰ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ. Ἐπειτα ἔκαμε μὴ μεγάλη στροφὴ κι' ἀρχισε νὰ πλησιάζῃ στὴν ἀριστερὴ ὄχθη.

Νομίζω, ὅτι ξεφύγαμε τὸν κίνδυνο, εἶπε. Σὲ μισὴ ὥρα, θὰ βρισκόμαστε στὰ εἰρήσια τοῦ πύργου Τέμπε...

Ὁ Ὀλοζάγκα ἀναταράχτηκε σὰ νὰ ξυπνοῦσε ἀπὸ ἕνα μακρὸν ὄνειρο.

Στὰ εἰρήσια τοῦ πύργου Τέμπε; εἶπε.

Ναί, ἀπάντησε ὁ Ἀντζο. Θὰ εἰσάστε ἀσφαλισμένους ἐκεῖ...

Ὁ Ὀλοζάγκα σκέφτηκε μερικὲς στιγμές. Θὰ μπορούσε νὰ μείνῃ στὴ Μαδρίτη, νὰ πῇ τὴν ἄλλη μέρα στὰ ἀνάκτορα καὶ νὰ καταγγεῖλῃ στὴ βασίλισσα τὴν σατανικὴ σκευωρία τῶν ἀνθρώπων τῆς 'Ιεράς 'Εξετάσεως.

Ἀλλὰ ποῖ θὰ ἦταν τὸ ὄφελος; Ἡ Ἰσabella δὲ θὰ εἶχε τὴ δύναμι ν' ἀντιδράσῃ. Ἔτσι, ὅλοι βασκυθὰν καὶ πάλι τὸ κεφάλι μπροστὰ στὴν παντοδυναμία τῆς 'Ιεράς 'Εξετάσεως, ἐνῶ ὁ ἴδιος θάβαινε μειωμένος ἀπ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι.

Ὁ Ὀλοζάγκα πῆρε τότε μὴ τολμηρὴ ἀπόφασι. Δὲ θὰ ἔλεγε σὰ κανένα τίποτα καὶ θὰ προσπαθοῦσε νὰ φτάσῃ τὸ συντομότερο στὸ Παρίσι. Ἀπὸ ἐκεῖ θὰ ἐκφευγόντις τοὺς μύδρους του ἐναντίον τῆς 'Ιεράς 'Εξετάσεως.

Ἄν ἡ βασίλισσα ἀποφάσιζε νὰ στραφῇ ἐναντίον τῆς τρομερῆς οργανώσεως, τόσο τὸ καλύτερο. Ἄν ὄχι, ἡ Ἰσabella θὰ εἶχε τὴν εὐθύνη τῆς σιωπῆς της. Γιατὶ ὁ λαὸς δὲν τῆς θεωροῦσε τότε συμπεπυμένη μὲ τοὺς σκοτεινοὺς ἀνθρώπους τῆς ὁδοῦ Φοιμπούργκο.

Ὅχι, φίλε μου Ἀντζο, εἶπε. Δὲ θάρῃ στὸν πύργο Τέμπε... Πλησίασε στὴν ὄχθη, γιὰ νὰ βγῇ στὴν ἑρᾶ...

Θὰ φύγετε μόνος σας; ρώτησε τρομαγμένος ὁ τσιγγάνος.

Μὴν ἀνταρῆς γιὰ μένα, ἀπάντησε ὁ Ὀλοζάγκα. Δώσε μου μόνον τὸ ἐγχειρίδιό σου... Σ' εὐχαριστῶ... Δὲ θέλω τίποτ' ἄλλο...

Ἡ βάρκα πλησίασε σὲ λίγο στὴν ὄχθη. Ὁ Ὀλοζάγκα πῆδησε στὴν ἑρᾶ.

Ἀυτῶς γιὰτὶ θὰ μπορῶ νὰ δῶ τὴν Ἰωάννα, εἶπε. Ἀλλὰ πρέπει νὰ φύγω... Χαίρε, φίλε μου Ἀντζο. Δὲ θὰ ξεχάσω ποτὲ πῶς σοῦ χρωστῶ τὴ ζωὴ.

Ἀπομακρύνθηκε κατόπιν μὲ γρήγορα βήματα καὶ χάθηκε σὲ λίγο μέσα στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας.

Ὁ Ἀντζο ξανάπιασε τότε τὰ κουτιά κι' ἔπειτα ἀπὸ κάμποση ὥρα, σταμάτησε σὲ μὴ ἐρμηκὴ τοποθεσία. Φορτώθηκε τότε τὸ νεκρὸ στὴ ράχη του, πῆδησε στὴν ἑρᾶ κι' ἀρχισε νὰ προχωρῇ πρὸς τὸ μέρος τῶν εἰρησιῶν τοῦ πύργου Τέμπε, πρὸς τὸ ὑψώνονταν σὲ μικρὴ ἀπόστασι...

Ὁ Ὀλοζάγκα ἀπομακρύνονταν ὁλόενα ἀπὸ τὸν Μαντζανάρε. Ἐφτασε σὲ λίγο στὸ Πράντο, ὅπου βρισκόταν τὸ σπῆτι τοῦ καί, γιὰ νὰ μὴν κἀνθ θόρυβος, μπῆκε μέσα σ' αὐτό, πῆδωντας ἀπὸ τὰ κάγκελλα τοῦ κήπου.

Ὁ ἐπιστάτης τοῦ Μπαρτολομέο τρώμαζε μόλις τὸν εἶδε.

Μὴν κάνῃς θόρυβο καὶ μὴ μὲ ρωτήσης τίποτα, τοῦ εἶπε ὁ Ὀλοζάγκα. Χρειάζομαι γιὰ νὰ μὴν κἀνθ θόρυβος, μπῆκε μέσα σ' αὐτό, πῆδωντας ἀπὸ τὰ κάγκελλα τοῦ κήπου.

Μὴν κάνῃς θόρυβο καὶ μὴ μὲ ρωτήσης τίποτα, τοῦ εἶπε ὁ Ὀλοζάγκα. Χρειάζομαι γιὰ νὰ μὴν κἀνθ θόρυβος, μπῆκε μέσα σ' αὐτό, πῆδωντας ἀπὸ τὰ κάγκελλα τοῦ κήπου.

Μὴν κάνῃς θόρυβο καὶ μὴ μὲ ρωτήσης τίποτα, τοῦ εἶπε ὁ Ὀλοζάγκα. Χρειάζομαι γιὰ νὰ μὴν κἀνθ θόρυβος, μπῆκε μέσα σ' αὐτό, πῆδωντας ἀπὸ τὰ κάγκελλα τοῦ κήπου.

ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ

Συμβουλές για την περιποίηση του κλουβιού τους και τη διατροφή τους

Το να διατηρήτε πουλιά στο σπίτι, είτε για το καλοκαίρι τους, είτε απλώς για τα δωροδότης χρώματα, είναι μια πολύ χαριτωμένη συνήθεια. Πρέπει, όμως, να έχετε μερικά απαραίτητα πράγματα υπ' όψιν σας, τόσο για την τακτοποίησή και το σύγγραμμά του κλουβιού τους, όσο και για τον τρόπο της διατροφής τους και γενικά της περιποίησής τους.

Ας πούμε, λοιπόν, πρώτα λίγα λόγια για το κλουβί. Πρέπει να είναι αρκετά εύρυχωρο κι' έτσι κατασκευασμένο, ώστε να μπορείτε να το καθαρίζετε εύκολα. Αν έχετε σκοπό να φροντίζετε στην παραγωγή και δεύτερης γενιάς πουλιά, τότε το κλουβί θα είναι χωρισμένο κάτω από ένα μετακινούμενο έσω-τερικό τοίχωμα, που θα σας επιτρέψει να απομονώνετε μεταξύ τους τα ζευγάρια.

Τα συνηθισμένα κλουβιά είναι σιδερένια ή ξύλινα. Τα πιο μοντέρνα και πιο ενδεδειγμένα, είναι καμωμένα από χρωμιούχο μέταλλο και μένουν πάντα σαν καινούργια.

Ο πάτος του κλουβιού πρέπει να βγαίνει εύκολα, ώστε να εξασφαλίζεται έτσι το τέλει καθαριότητα. Στό δεν έχετε σκεπασμένο με ένα φύλλο άνθεκτικό χαρτί, πάνω στο οποίο θα ρίξετε ένα στρώμα άμμου.

Ανάμεσα στα κάγκελλα θα τοποθετήσετε τα ξύλινα ή μεταλλικά ραβδιά, όπου θα στέκονται τα πουλιά, καθώς και κανένα-δυό μικρά μονόκυγα για τη γυμναστική των πτερυγίων ενόσω. Τα ραβδιά και τα μονόκυγα έχουν ανάγκη συχνής καθαριότητας και γι' αυτούς θα πρέπει να καθαρίζονται με ζεστό νερό. Ειδικά, αν βουρτσίζονται με χρομίου, όταν καθαρίζονται καλά, έχουν την προέξοχό τους άριστες άρρωστειες των πουλιών.

Μη τοποθετήτε ποτέ το κλουβί σε μέρη, όπου δημιουργούνται ρεύματα, ούτε σε μέρη που βρίσκονται μέσα στον ήλιο. Αν έχετε το κλουβί σε μπαλκόνι, αναζητήστε ένα μέρος σκιερό.

Στο κλουβί είναι απαραίτητα όρισμένα εξαρτήματα, όπως τα δοχεία για το νερό και για το φαί, καθώς και μια μικρή «μπανιέρα». Την τελευταία θα την αποσύρετε κάθε φορά, που τα πουλιά θα έχουν βουτήξει στο ήβελαν.

Κανονικά 'Ολλανδίας, ένα από τα πιο 'αριστοκρατικά' είδη αυτού του πουλιού.

Ας έρθουμε τώρα στη διατροφή. Τα πουλιά έχουν μεγάλη όρεξη κι' επομένως δεν πρέπει να τους λείπει ποτέ η αβίαση τροφή, γιατί αλλιώς θα τα κάνετε να υποφέρουν. Στο εμπόριο, υπάρχουν διαλεγμένες τροφές για κάθε είδος πουλιού.

Τα πουλιά, όπως θα έχετε παρατηρήσει, αρέσκονται εξαιρετικά να ραμφίζουν στην άμμο. Καλό, λοιπόν, είναι να τους ανακατεύετε σ' αυτή λίγα σπειρίδια αλάτιου και λίγους σπόρους της προτιμήσεώς τους.

Μπορείτε επίσης να προσφέρετε στα πουλιά σας, όταν είναι η εποχή, κανένα κομμάτι μήλο, ροδάκινο ή βερυκοκκό. Επίσης δεν πρέπει να τους λείπει και κανένα φυλάκι φρέσκιας... σαλάτας, αλλά όχι υγρής, γιατί μπορεί να τους προκαλέσει κοιλίτιδα.

Μερικές φορές, τα πουλιά έχουν ανάγκη από κάτι το δυναμωτικό. Σε τέτοια περίπτωση, βάλτε τους τροφή ανακατεμένη με αλάτι — ιδίως όταν κλωσσουν.

Όταν τα πουλιά αλλάζουν το φτέρωμά

ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

τους, αποφεύγετε να κάνουν συχνά μπάνιο. Αν κατά τη διάρκεια της αλλαγής αυτής, το πουλί φαίνεται αρρωστό και φουσκώνει το φτέρωμά του, μπορείτε να το βοηθήσετε, αποστραγγίζοντας ένα-ένα τα φτερά της ύψους του.

Είπαμε στην αρχή, ότι το να διατηρήτε πουλιά στο σπίτι, είναι μια πολύ χαριτωμένη συνήθεια. Η διατήρησή αυτή δεν έχει ως μόνο στοιχείο της το κλουβί. Είναι ακόμα πιο όμορφο πράγμα — και πιο «άνθρωπινο» — να διατηρήτε πουλιά στον κήπο σας, αφήνοντάς τα ελεύθερα κι' εξασφαλίζοντάς τους την ευχάριστη διαμονή τους εκεί. Όταν φροντίζετε να τους φτιάξετε ώριμα έλκυστικά καταφύγια και να τους έχετε τακτική τροφή, τα πουλιά θα αγαπήσουν τον κήπο σας και θα θέλουν να φύγουν.

Τα καταφύγια αυτά είναι είτε ξύλινα σπιτάκια, είτε κομμάτια σκαμμένα κορμών, που τα προσαρμόζετε στα δέντρα. Μη τοποθετήτε ποτέ περισσότερα από ένα σε κάθε δέντρο και φροντίστε να τα βάζετε σε ύψος 3—6 μέτρων. Τα μικρά αυτά άσπυα τοποθετούνται ακριβώς αυτή την εποχή.

Κάτι ανάλογο μπορείτε να κάνετε και στην τράπεζα σας ή στο μπαλκόνι σας. Τα πουλιά θα αντιληφθούν γρήγορα, ότι τους έχετε εκεί κάθε μέρα ένα μενού δωρεάν και θαρχωνται πάντα στην ώρα τους.

Ο τρόπος αυτός της φιλοξενίας των πουλιών δεν είναι, δυστυχώς, διαδεδομένος στον τόπο μας, παρ' όσον ότι αποτελεί μια πολύ ευγενική κι' ευχάριστη απασχόληση. Σ' άλλες, όμως, χώρες κι' ιδιαίτερα στην Αμερική, είναι το πιο συνηθισμένο φαινόμενο, τόσο στις πόλεις, όσο και στην ύπαιθρο.

Τελειώνοντας, θα πούμε, σ' όσους διατηρούν πουλιά σε κλουβί, ότι δεν πρέπει να έχουν τύψεις συνειδήσεως για το ότι στερούν απ' αυτά την ελευθερία. Η πραγματικότητα είναι διαφορετική απ' ό,τι φαντάζεται κανείς. Τα είδη των πουλιών, που συνήθως τα φυλάκιστε οι άνθρωποι στο κλουβί, δεν υποφέρουν καθόλου στην αιχμαλωσία τους αυτή.

Υπάρχουν, βέβαια, περιπτώσεις, που ένα πουλάκι μπορεί και να ψυχθή ακόμη από μαρσισμό, αλλά σύμφωνα με τις παρατηρήσεις των ειδικών, τα περισσότερα πουλιά δεν παίρνουν κατάκαρδα τον περιορισμό τους, αρκεί να έχουν την περιποίησή τους.

ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

κάθεται ακουμπώντας όλη την επιφάνεια της πλάτης του στην κορδέλα.

Δεν πρέπει ποτέ να γράφει σ' ένα συνηθισμένο τραπέζι. Φτιάξτε του ένα γυρτό θρανίο — φορητό έστω.

Φροντίστε εξ' άλλου να μη βουλιάζει στη μέση το κρεβάτι του. Στην ανάγκη, καταργήστε το σωματικό αντικαταστήστε το με τις πατροπαράδοτες τάβλες.

ΤΑ ΧΑΛΙΑ ΚΑΙ Ο ΣΚΩΡΟΣ

Για να προφυλάξετε απ' τους σκώρους τα στρωμένα και κορμωμένα χαλιά σας, τα ψεκάζετε με βενζίνη, χρησιμοποιώντας γι' αυτό το σκοπό μια κοινή τρόμπα του Φλίτ. Έννοείται ότι χρειάζεται κατόπιν προσοχή, γιατί η βενζίνη είναι εύφλεκτη.

Μπορείτε να μεταχειριστήτε επίσης μια διάλυση Ντι-Ντι-Τι σε πετρέλαιο.

ΠΩΣ ΕΞΟΝΤΩΝΟΝΤΑΙ ΤΑ ΜΥΡΜΗΚΙΑ

Για να εξολοθρευτείτε τα μυρμηγκία, αναζητήστε τη φωλιά τους και χύστε μέσα, το βράδυ, μια ποσότητα ζεματιστού νερού, ή καλλίτερα θειούχον άνθρακα (ένα πολύ εύφλεκτο υγρό που θα το βρήτε στα καταστήματα χημικών προϊόντων).

Μπορείτε επίσης να χρησιμοποιήσετε βενζίνη, πετρέλαιο ή διάλυση φαινοκού οξέος. Αυτά όμως ενεργούν πιο άγρια, κι' έτσι προσφάνουν να ξεφύγουν πολλά μυρμηγκία.

Υπάρχει, τέλος, μια σκόνη με χαρακτηριστική μυρωδιά (ή λεγομένη κοινώς καταστροφική), που τη σκορπίζετε γύρω και μέσα στη μυρμηγκοφωλιά, για να εξοντώσει τα μυρμηγκία.

Αν βάλτε μέσα σ' ένα ντουλάπι μερικές λεμονόκουπες, που έχουν μείνει προηγουμένως σε υγρό υπόγειο κι' έχουν μουλιάσει, η μυρωδιά τους απομακρύνει τα μυρμηγκία.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΧΡ. Κ. ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΥ

(Εκείνος διαβάσει με αγανάκτηση το «Θεαυρό»).

ΕΚΕΙΝΟΣ: Μά είναι φοβερό! ΕΚΕΙΝΗ: Ποιό; Το «Θεαυρό της καρδιάς»...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Και αυτό; αλλά και κάτι άλλο... Νά, δες εδώ... (Της δείχνει ανοιγμένο το φύλλο στη θέση της φωτογραφίας των παιδιών — δυο αγοριών, μιας κοπελλάς).

ΕΚΕΙΝΗ: Έ, τί είναι αυτά; ΕΚΕΙΝΟΣ: Διάβασε τη λεζάντα πλάι στη φωτογραφία...

ΕΚΕΙΝΗ (διαβάζει): «Στο Σλέσβιγκ της Γερμανίας, ο Σένκε Κέρν, 16 χρόνων, παρ' όσον άριστος οικογενείας, πυροβόλησε και σκότωσε, προ ημερών, το νεαρό συμμαθητή του 'Αρουν Μπόργκ ηλικίας 18 ετών. 'Αφού της τραγωδίας ήταν η ώρα, 16 έτος συμμαθητή των δυο νέων Μαϊκα Μπέχμαν. 'Η Μαϊκα συνδέονταν από καιρό με το Σένκε, έπειδή όμως αυτός ήταν τρομερά ζηλιάρης και δε την άφηνε να χορεύει με άλλους, τον εγκατέλειψε και άρχισε να βγαίνει με τον 'Αρουν. 'Η εγκατάλειψη αυτή στοίχισε τόσο στο Σένκε, ώστε πήρε την απόφαση να σκοτώσει τον άνθρωπο που του πήρε την Μαϊκα... (Πετάει το «Θεαυρό») Λοιπόν; Ένα δρό-

Η ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΤΑ ΚΡΕΜΑΣΤΑΡΙΑ

μα έρωτικής αντιζηλίας...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Δράμα έρωτικής αντιζηλίας ανάμεσα σε βρέφη! Πού άκουστηκε;... Είναι πολύ περίεργος να μάθω πως έγινε αυτός ο φόνος... Πέταξε το ένα μωρό στο κεφάλι του άλλου το μυτιπερό με το γάλα...

ΕΚΕΙΝΗ: Έσαι υπερβολικός... Τα παιδιά στην εποχή μας μεγαλώνουν πιο γρήγορα από άλλοτε... Δεκαοχτώ και δεκάξη ετών δεν είναι πια μωρά...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Ναι, ξερό! τα μεγάλωσε το ρόκ εντ ρόλ, το πάστου, ο κινηματογράφος... Τα μεγάλωσε, πριν από όλα η ελευθερία — η ασυδοσία, πιο καλά — της καινούργιας παιδαγωγικής...

ΕΚΕΙΝΗ: Δεν ξερω ποιά είναι η αιτία; Βλέπω μόνο το αποτέλεσμα...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Έκτακτο αποτέλεσμα! Δεκάξη ετών οι άνθρωποι του καιρού μας είναι ώριμοι πια για έρωτα, για απιστία, για δραματική έρωτική αντιζηλία, για άγρια εκδίκηση — για όνο! Καί, πρώτα-πρώτα, πάρε αυτό το ανήλικο γυναικείο μύλο της έριδος! Για δέτο στη φωτογραφία: Διακρίνεις τις παιδικές αφέλειες στο μέτωπο, μαντεύεις την ψυχή μιας πρώιμης Μεσσαλίνας στο ύφος... Αυτό το γυναικείο απολειφάδι είναι η ρίζα του κακού: Στα θρανία, ανάμεσα σε δύο παραδόσεις... παραδόθηκε σε έναν από τους συμμαθητές της, τον ξετράλλαγε, τον έκανε δούλο της! Κι' όταν τον βραδέθηκε, γύρισε τη ματιά της μέσα στην ίδια τάξη και ψάρεψε έναν άλλο! Διπλό το λάθος της, το εγκλημα της πιο καλά: Πρώτον, άναψε πύραυλο έρωτική φλόγα σε μια παιδική καρδιά που έπρεπε ακόμα να κρατηθί άφλεκτο δεύτερον, μετά τον έρωτα, έκανε να φουντώσει μέσα στην ίδια αυτή καρδιά το μίσος για το συμμαθητή, για το φίλο, που δεν έφταιγε σε τίποτε, αν η ευνοία της πρώιμης σχολικής Μεσσαλίνας μετατοπίστηκε απάνω του... Είναι οίκτο! Είναι αξιοκατακρίνη, είναι έλεειν ή γυναικία που σπέρνει το μίσος ανάμεσα σε δυο άντρες! 'Αλλά εδώ δεν πρόκειται καν για γυναίκα! Πρόκειται για μια άσημαντη γυναικεία τούττα, που έκανε όμως τη δουλίτσα της καλά, αφού έβαλε αντιμετώπισης δυο έθελους μεισοκεί! Τους έκανε να παίρνουν τα πιστολάκια της κορδέλλας ή τα τουφεκάκια του φελλού τους ώπλισε με συγ-

χρονισμένον όπλισμό όρτων και επιλικών μαχητών του έρωτος, και τους έστειλε να λυσουν με ριζικό κι' αποτελεσματικό τρόπο τις διαφορές τους!... Αποτέλεσμα: Τα δεκαοχτώ χρόνια του ενός αντιζήλου νεοκράτη δεκάεξη του άλλου φυλακισμένα!... Καί, στη μέση, γεμάτα αίκτορο μεγαλείο, τα δεκάεξη χρόνια της υπερποικιλής αυτής υπεμπέκας, κίττα τα που περιφρονούνται για το σημερινό κατόρθωμά τους, ως ότου προετοιμάσουν κανένα άλλο αύριο!...

ΕΚΕΙΝΗ: Πά, πά φιλιππικά! Καί, για πές μου, που όφειλονται όλα αυτά;

ΕΚΕΙΝΟΣ: Νομίζω στο πρόσωπο μεγάλων των νέων ανθρώπων της εποχής μας. Τί συνετέλεσε σ' αυτό το πρόσωπο μεγάλο να είναι γκαστό — τόχουμε πη, τόχουμε γράψει, τόχουμε διαβάσει. 'Η μικρή ηλικία άφορη έζησε να εκδίδει το μεγαλόαυτο της. 'Αμα τώρα τη βοηθήσουμε σ' αυτό και οι διάφοροι παράγοντες που χαλκή-

ρίζουν τον καιρό μας — η ασύδοτη έλευθερία, το ακατάλληλο θέαμα ή ανάνηψισμα, ή κακή παρά —, τότε το μεγαλόαυτο είναι όριστικό και τέλειο και τα αποτελέσματά του φοβερά... Γιατί το παίδι των δεκάεξη ετών, όσο και να μεγαλώσει, δεν καταφέρνει να ώριμηση Το μεγαλόαυτο συντελείται εκδυσιατικά απάνω στο κρεβάτι αυτού του οίκτρο Προκρούστη που λέγεται μοντερινισμός!...

ΕΚΕΙΝΗ: Ποιός ήταν αυτός ο Προκρούστης πάλι;

ΕΚΕΙΝΟΣ: Δεν τον θυμάσαι από την αρχαία ιστορία; Ένας ληστής της έποχής του Θησέα που περίμενε τους διαδρόμους της δημοσίας, εκεί κοντά στη σημερινή Κακιά Σκάλα, τους έβαζε σ' ένα κρεβάτι, και τους πιο κοντούς τους τράβαγε ώσπου να μακρύνουν, τους πιο μακρούς τους έκοβε ώσπου να κοντύνουν!

ΕΚΕΙΝΗ: Α, πολύ ωραία, τότε η παρομοίωση πούκανε!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Κάτι πιο πολύ από ωραία. 'Αληθινή!... Καί γιά να συνεχίσω: 'Απάνω στο κρεβάτι του Προκρούστη μοντερινισμού, ούσιαστικό μεγαλόαυτο του μικρού ανθρώπου δεν έχει γίνει. 'Ωριμότης σκέυως δεν έχει ακολογήσει, ούτε πηξίμο μυαλού... 'Ο μικροεγκόλος λοιπόν αυτός — ο μικρός στο μυαλό, ο μεγάλος στις έξεις, στις συνήθειες... — φέρεται σαν ένα υωρό που ώπλιστηκε μ' ένα πιστόλι: Πυροβολεί χωρίς να σκεπτή που και γιατί σκοτώνει, ή σκοτώνεται!

ΕΚΕΙΝΗ: Πολύ ωραία! Καί πως θα σταματήσει το κακό;

ΕΚΕΙΝΟΣ: Με το να σταματήσει με κάθε τρόπο το μεγαλόαυτο των μικρών! Οι Γιαπωνέζες φυλακίζουν τα πόδια τους μέσα σε μικροσκοπικά παπούτσια, για να μη μεγαλώσουν!

ΕΚΕΙΝΗ: Νά βάλλουμε, λοιπόν, κι' έμεις τα παιδιά μας σε πιθάρι!...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Μην κοροϊδεύεις, γιατί το θέμα δε σηκώνει κοροϊδία... Μπορούμε όμως να περιορίσουμε λίγο κι' έμεις τα παιδιά μας, όχι για να μη μεγαλώσουν, αλλά για να μη μεγαλώσουν πρόωγα, σ' φύσικα κι' εκδυσιατικά... 'Από το πρόωγο μεγαλόαυτο προερχονται τα πιο πολλά από τα κακά της έποχής μας, και δημιουργούνται οι πιο μεγάλοι, οι πιο απειλητικοί κίνδυνοι για το αύριο. Γιατί το αύριο, σε χείρα άκριτα, που άπαύουν το πηδάλο της ζωής χωρίς και να έξορνε να διεκδύουν, είναι άδύναμα κατ' ευσείαν στο χάος της άναρχίας!...

ΕΚΕΙΝΗ (γελοιοκρατεί): Μπρόδο!...

Κάτι πιο πολύ από υπ' όδο!

ΕΚΕΙΝΟΣ: Δεν είναι σωστά αυτά που είπα...

ΕΚΕΙΝΗ: Σωστά, σοφά, έκτακτα... (Πιο σιγά). Σκύψε όμως να σου πώ γιατί τα είπες...

ΕΚΕΙΝΟΣ (σκύβει): Γιατί;

ΕΚΕΙΝΗ (με κακία): Γιατί δεν είσαι πια νέος! Όσα δε φάνει η άλεπού τα κάνει κρεμαστάρια!... (Εκείνος μένει άναπολόγητος, με την ιδέα ότι προσδόθηκε, έσ' όσον ο φιλιππικός του φαίνεται όλο-κάθαρα ότι υπανούρευτηκε από προσωπικά έλαττώμα...).

ΧΡ. Κ. ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΥ

Πρωτότυπη Λεοντιστική

Η Ροζέτα Ράγλα Άλκας 20 ετών, κάτοικος του Λός 'Αντίεας έπετυχε χωρίς δυσκολία να πάει διαζύγιο από τον άντρα της (Ντόναλντ, ηλικίας 31 χρόνων, για την ακόλουθη αίτια: 'Ο Ντόναλντ τη βαθυλογούσε κάθε μέρα, σημειώνοντας σ' ένα γκαρτί μια ή περισσότερες μαύρες κουκίδες ανάλογα με το αν ήταν περισσότερο ή λιγότερο ικανοποιημένος από τη γυναικά του. Στο τέλος της έβδομώδους μετρούσε τις κουκίδες κι' αν ήταν 100 έδινε στη γυναικά του όλόκληρο το ποσό, που της είχε κανονίσει για τη συντηρήσι του σπιτιού. Διαφορετικά, άφαιρούσε απ' αυτό τόσα έκτακτα όσα ήταν οι κουκίδες που έλειπαν. 'Ετσι, η δυστυχισμένη Ροζέτα δεν κατάφερε να τα βγάλει πέρα κι' ήταν διαρκώς καταχρεωμένη.

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ για τις γυναίκες

ΟΜΟΡΦΙΑ ΣΕ ΜΙΑ ΩΡΑ

Πρόκειται να συναντήσετε ένα αγαπημένο μας πρόσωπο. Πρόκειται να γυρίσει ξαφνικά ο άντρας σας από ταξείδι. Και θέλετε, φυσικά, να γίνετε όσο το δυνατόν πιο όμορφη. 'Αλλά δεν έχετε πολύν καιρό στη διάθεσή σας, για να περιποιηθήτε τον εαυτό σας. Δε σας μένει παρά μια ώρα το πολύ-πολύ...

Τι θα κάνετε, στο σύντομο αυτό χρονικό διάστημα;

Μ α λ λ ι α. — Δεν προλαβαίνετε. Βέβαια, να τα λούσετε. Τα βουρτσίζετε λοιπόν δυνατά και πολλές φορές, σκύβοντας προς τα κάτω το κεφάλι σας. 'Υστερα τα κεφαλίστε σε τούφρες και τρίψτε καθεμιά με βαμβακί βουτηγμένο σε κολώνια. 'Υστερα τα φτιάχνετε μεγάλες μπούκλες και τα στρεώντε με μπαγκοντί, για να πάρουν αυτή τη φόρμα, όσην ώρα θα ετοιμάζεστε. Στο τέλος, τα ξαναβουρτσίζετε και τα ρυθίζετε με άρμα.

Π ρ ό σ ω π ο. — Το καθαρίζετε από κάθε προηγούμενο μακιγιάζ. Το πλένετε με χλιαρό νερό και κατόπιν με κρύο (χωρίς να παρθείτε και τα μάτια σας). Καθαρίζετε τα βύτια σας. Και μακιγιάζετε εξ' αρχής, με φινιτέ τέν (που το απλώνετε καλά παντού), σκιά για τα μάτια, πούντρα, μασκαρά και κραγιόν των χειλιών.

Χ ε ρ ι α. — Τους κάνετε μασάζ με λίγο λάδι. Τα ακουμπίζετε καλά και τα τρίψετε με μια λασίον. Καθαρίζετε τα νύχια σας, διαορώνοντά τα σήμα τους με τη λίμα, σπρώχνοντά πίσω τα πετακία. Αφαιρείτε το παλιό βερνίκι, αν έχη άρχισι να μαδάει, και βάζετε καινούργιο, προτιμώντας το άχρωμο για να κάνετε πιο σύντομο. 'Αν τυγχόν οι φούχτες σας είναι ύγρες ή πιο ιδρώτα, τις τρίβετε με κολώνια.

Το να διατηρήτε πουλιά στο σπίτι, είτε για το καλοκαίρι τους, είτε απλώς για τα δωροδότης χρώματα, είναι μια πολύ χαριτωμένη συνήθεια. Πρέπει, όμως, να έχετε μερικά απαραίτητα πράγματα υπ' όψιν σας, τόσο για την τακτοποίησή και το σύγγραμμά του κλουβιού τους, όσο και για τον τρόπο της διατροφής τους και γενικά της περιποίησής τους.

ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

Υπάρχουν πολλές μητέρες που, από κακώς έννοιμο έγωισμό, δε θέλουν να παραδεχτούν πως το παιδί τους έχει κάποιο σωματικό ελάττωμα. 'Ετσι, το μικρό αυτό ελάττωμα μεγαλώνει σιγά-σιγά και το παιδί αποκτάει στραβά πόδια ή καμπουριάζει...

Για ν' αποφεύγετε τέτοιες δυσάρεστες συνέπειες, παρατηρήστε καλά τη γυμνή ράχη του παιδιού σας. Προσέξτε μήπως, όταν κάθεται με τα χέρια ακουμπισμένα στα γόνατα, πετάγεται κανένα κοκκαλάκι. Προσέξτε επίσης μήπως καμπουριάζει λίγο.

Ωστόσο, οι ελαφρές κυρτώσεις της σπονδυλικής στήλης μπορεί να ξεφύγουν από ένα μάτι όχι εξασκημένο. 'Αν λοιπόν δεν ιδίτε τίποτα το καταφανές, κάνετε το εξής: Βάλτε το παιδάκι σας να καρφώσει μια καρφίτσα στον τοίχο, όσο ψηλότερα μπορεί, πρώτα με το δεξί χέρι κι' ύστερα με τ' αριστερό. 'Αν η καρφίτσα δεν καρφωθεί στο ίδιο ακριβώς ύψος και με τα δυο χέρια, υπάρχει κάποιο ελάττωμα στη σπονδυλική στήλη.

Νά και μια άλλη μέθοδος: Βάζετε το παιδί να κολλήσει τη ράχη του στο φύλλο μιας ανοιχτής πόρτας. 'Αν, για να το επιτύχει, αναγκαστή ν' ανοίξει τα πόδια του, θα τη πως έχει άρχισι να κυρτώνεται ή σπονδυλική στήλη του.

Αφού διαπιστώσετε αυτό το σωματικό ελάττωμά του, μην απελπιστήτε. Όλα τα παιδιά υπάκουαν σε τέτοια ελάττωμα, που εύκολα θεραπεύονται εύκολα σ' αυτή την ηλικία.

Φροντίστε να μη μένει καθιστό πολλή ώρα, όταν βρίσκεται στο σχολείο.

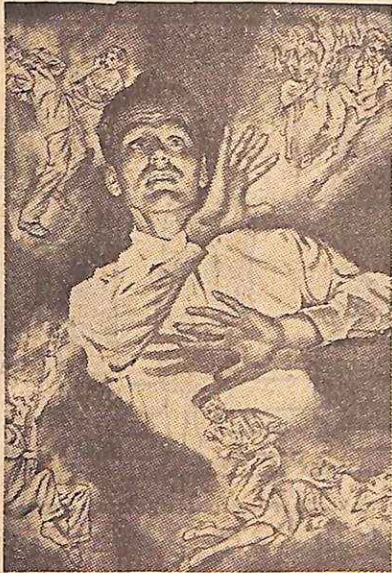
Για να μελετήσει, δε μη κάθεται σε μια πολυθρόνα, διπλωμένο στο δυό, ούτε μπροστά σ' ένα τραπέζι με το κεφάλι στηριγμένο στα χέρια του. Θα το συνηθίσετε να

37

Συμβαίνουν γύρω μας πράγματα αλλόκοτα, οφειλόμενα σε άγνωστες δυνάμεις, που εξουδετερώνουν τους φυσικούς νόμους...

ΟΙ ΑΟΡΑΤΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ σε δράσι

Πυρκαγιές και μαχητριές χωρίς δράστες

Μία νύχτα του προπερασμένου μηνός κατά τα μεσάνυχτα, καθώς ο αστυφύλακας Ντάλυ περιπολούσε σ' ένα ορόμο του Μπρούκλιν, άκουσε φωνές αγωνίας από το σπίτι κάποιου Άντσι Κόλγουελ. Έτρεξε μέσα και βρήκε να καίγεται ένα στρώμα κρεβατιού. Άρπαξε άμέσως μια τοαγιέρα με νερό πάνω απ' τη θερμάστρα κι έδωσε τις φλόγες.

Ο Κόλγουελ του εξήγησε τότε πως, μέσα σε μερικές ώρες, είχαν συμβεί κι άλλα μυστηριώδη φαινόμενα. Ένώ η γυναίκα του κι η κόρη του Ρόντα κάθονταν στην τραπέζια-αυτός έλειπε ακόμη στη δουλειά του—μία μεγάλη και άχρηστουμένη ιδιερμένα θερμάστρα, είχε πέσει προς τα εμπρός, δίχως να τη σπρώχνει κανείς. Ύστερα έπεσαν απ' τους τοίχους, μόνο τους τέσσερα κάδρα, τα ένα μετά το άλλο. Ο πόλιςμαν τ' είδε όλ' αυτά, στο μέρος που είχαν πέσει.

Ένώ προσπαθούσε να βρή μία εξήγηση, πήρε φωτιά το χαρτί της ταπεινότητας του τοίχου, κοντά στο ταβάνι. Ο Ντάλυ τούβωσε κι αυτό. Σε λίγο, άρχισε να καίγεται μία καρέκλα σ' ένα άλλο δωμάτιο. Ο πόλιςμαν έτρεξε κι έδωσε με νερό τις φλόγες. Έπειτα τηλεφώνησε στην αστυνομία και στην πυροσβεστική υπηρεσία.

Μόλις είχε φτάσει επί τόπου ο αρχιφυλάκας Ντάν, για να εξακριβώσει τι συνέβαινε, πήρε φωτιά μία άλλη καρέκλα. Τη σβύσανε άμέσως. Οι πυροσβέστες που ήρθαν σε μερικά λεπτά, επιθεώρησαν όλο το σπίτι, για να βεβαιωθούν πως δεν υπήρχε πουθενά φωτιά. Περιμέναν λίγο, για κάθε ενδεχόμενο, κι ύστερα φύγαν.

Δέκα λεπτά αργότερα, ο Ντάλυ κι ο Ντάν άκουσαν τριζιμάτα από φλόγες! Έτρεξαν στην κουζίνα και τη βρήκαν να καίγεται ολόκληρη! Ής όπου ζαναγουρίσουν οι πυροσβέστες, η φωτιά είχε μεταβεί σ' όλο το σπίτι και το έκανε στάχτη.

Η αστυνομία υποψιάστηκε τους Κόλγουελ και τους υπέβαλε σε εξαντλητική ανάκριση. Άναγκάστηκε όμως να τους αφήσει ελεύθερους, όταν ο Ντάλυ κι ο Ντάν όρκιστηκαν πως οι άλλες πάλιες πυρκαγιές είχαν άρχισι μόνες τους, την ώρα που αυτοί βρίσκονταν εκεί κι επέβλεπαν την οικογένεια.

Όπως ήταν φυσικό, η ιστορία αυτή χάλασε κόσμο, κι οι εφημερίδες της Νέας Υόρκης αναφερόταν αρκετές άλλες προηγουμένως περιπτώσεις με ανεξήγητες και μυστηριώδεις πυρκαγιές.

Τον Αύγουστο του 1887, μέσα σε λίγες ώρες, εκδηλώθηκαν 40 διάφορες φωτιές φωτιάς σ' ένα σπίτι

του Νιού Μπρούκβικ, όπου έμενε η οικογένεια Χούτ. Η προέλευσή τους ήταν ανεξήγητη, όπως βεβαίωσαν όλοι οι μάρτυρες. Άλλοτε άναβε μία κουρτίνα κρεμασμένη ψηλά, άλλοτε ένα σκεπασμα κρεβατιού ή ένα παιδικό ρούχο...

Το Μάρτιο του 1922, μυστηριώδεις πυρκαγιές κι ανεξήγητες πτώσεις αντικειμένων ανάγκασαν τον Άλεξάντερ Μακ Ντόναλντ και τους δικούς του να εγκαταλείψουν το σπίτι τους, στη Νέα Σκωτία. Τα φαινόμενα αυτά παρουσιάζανε κάποια σχέση με μία θετή κόρη του Μακ Ντόναλντ. Ίσως δηλαδή να τα προκαλούσε αυτή, με κάποιες άγνωστες ψυχικές δυνάμεις της.

Δέκα χρόνια αργότερα, η μικρή πόλι Μπλαντίνμπορο, στη Βόρειο Καρολίνα αναστατώθηκε απ' τις ανεξήγητες πυρκαγιές που ξέσπασαν στο σπίτι κάποιου Ουίλλιαμσον. Κάπκαν κουρτίνες, κλινοσκεπάσματα, τραπέζομαντλά κι άλλα αντικείμενα, μπροστά στα μάτια απολύτως αξιοπιστών μαρτύρων. Ένώ στεκότανε στη μέση μιας κάμαρας η κόρη του Ουίλλιαμσον, πήραν φωτιά ξαφνικά τα φορέματά της. Έπειτα απ' αυτό, η οικογένεια εγκατέλειψε πιά το σπίτι εκείνο.

Εξ άλλου, η παρισινή αστυνομία ασχολήθηκε τον Αύγουστο του 1864 με την περίπτωση μιας γυναίκας, που είχε καθ' ζωντανή μέσα στο σπίτι της. Το πάτωμα είχε βρεθεί μισοκαμμένο, κάτω απ' το πάτωμα της, δεν υπήρχε όμως κανένα σημάδι της προελεύσεως της φωτιάς, ούτε κι είχε καθ' τιποτέ άλλο μέσα στο ίδιο δωμάτιο.

Τέλος, το Δεκέμβριο του 1916, ένας ξενοδόχος του Ντόβερ, στην πολιτεία Νιού Τζέρσεϋ, ζήτησε μία νύχτα από βογγητά πόνου. Πεταχτηκε άμέσως απ' την κάμαρά του και βρήκε την καμαριέρα του Λίλιαν Γκρήν να ψυχorraγή από φοβερά ένγκαυματα. Τα φορέματά της καίγονταν ακόμη, τίποτα όμως άλλο μέσα στο δωμάτιο δεν παρουσίαζε ίχνη φωτιάς. Η δυστυχισμένη γυναίκα πέθανε χωρίς να μπορέσει να διηγηθεί τί της είχε συμβεί.

Τα περιστατικά αυτά οδηγούν στο συμπέρασμα πως συμβαίνουν γύρω μας πράγματα αλλόκοτα, οφειλόμενα σε άγνωστες δυνάμεις που εξουδετερώνουν τους φυσικούς νόμους. Στις 16 Απριλίου 1922, λίγο μετά τα μεσάνυχτα, μεταφέρθηκε σ' ένα νοσοκομείο του Λονδίνου ένας τραυματίας. Είχε μία μαχαίριά στο στήθος. Βεβαίως δε ότι τον είχαν μαχαιρώσει ενώ περνούσε από ένα έρημο δρόμο, ότι δεν είχε ιδεί καθόλου το δράστη κι ότι δε μπορούσε να εξηγήσει αυτή την επίθεση.

Το επόμενο απόγευμα, συνέβη ακριβώς η ίδια ιστορία με κάποιον άλλον, καθώς βάρδιζε στην Κάθεντρυ Στρήτ. Το θύμα δεν έδειξε κανένα ίχνος πόνου, είχε κανένα έμβρο και πάλι δεν είχε κανένα έμβρο, δε βρισκότανε κανείς κοντά του. Κι όμως είχε δεχθεί κι αυτό μία μαχαίριά στο στήθος.

Κατά τον ίδιο τρόπο τραυματίστηκε κι ένας τρίτος, σε άλλον έρημο δρόμο.

Η Σκότλαντ Γουόρντ ανέκρινε και τους τρεις, αλλά δε μπόρεσε να εξηγήσει το μυστήριο.

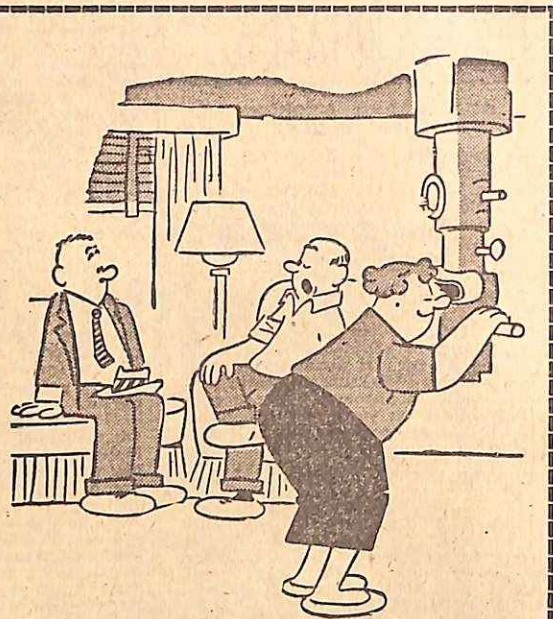
Μία σειρά τέτοιων μυστηριωδών νυκτερινών τραυματισμών με μαχαίρι σημειώθηκε τον Ιανουάριο του 1892 στους δρόμους της Νέας Υόρκης, και μία άλλη το 1925 στο Μπρίτςπορτ του Κοννέκτικτ.

Στις 12 Μαρτίου 1890, στο Τόκιο, μαχαιρώθηκαν αρκετά άτομα από κάποια «άορατη δύναμη». Το ίδιο συνέβη σε πέντε Βιεννέζους, στις 12 Μαρτίου 1892, και μάλιστα στο φώς της ημέρας.

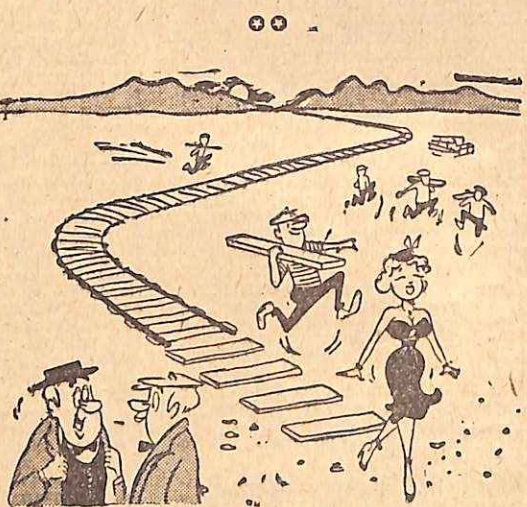
Στις 7 Δεκεμβρίου 1901, ενώ μία Γερμανίδα περνούσε από ένα δρόμο του Κιέλου ένοιωσε ξαφνικά ένα πόνο στο στήθος της και διαπίστωσε πως την είχαν μαχαιρώσει. Κι όμως δεν την είχε πλησιάσει κανείς...

Τις επόμενες ημέρες, μαχαιρώθηκαν 30 γυναίκες, σε διάφορα μέρη της ίδιας πόλεως, χωρίς να μπορούσαν να εξηγήσουν ποιάς και πως τις τραυμάτισε.

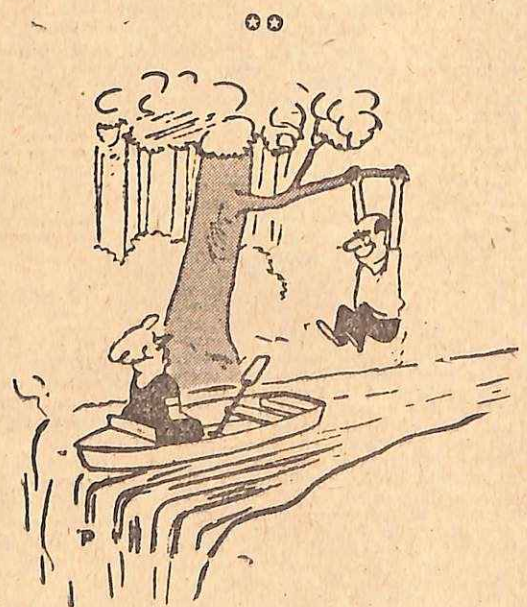
Κι αν ακόμη παραδεχτούμε πως σε μερικές απ' αυτές τις περιπτώσεις υπήρχε κάποια απάτη, απομένουν πάντως τόσες άλλες, που μάς πείθουν ότι ύπνομένα άτομα έχουν την ικανότητα να επιδρούν σε έμψυχα και άψυχα με τρόπο που δε μπορεί να τους εξηγήσει η επιστήμη.

Λοιπόν, οι άπεναντι έχουν λαγό στιφάδο!

— Την πληρώνω λίγο ακριβά, αλλά η δουλειά προχωρεί άστραπιαία!...

— Στο καλό Εύρυδίκη μου! 'Επ' τέλους, ήρθε η ώρα να χωρίσουμε!...

Μή πάνετε να υποφέρετε το σκυλί σας

Γί πρέπει να προσέχετε όταν το περιποιήσετε

ΤΑ σκυλιά σήμερα έχουν γενικά καλή περιποίηση και μεταχειρίζονται από τ' αφεντικά τους κι οι συνθήκες της ζωής τους είναι αρκετά ευνοϊκές και χωρίς ενοχλήσεις.

Συμβαίνει, ωστόσο, ακόμη πολύ συχνά, να υποφέρει ωριμένες φυσικές και ψυχολογικές δοκιμασίες ένα σκυλί, που ο κύριός του το αγαπά, το προσέχει και το ανατρέπει με μεγάλη φροντίδα.

Προσέχτε τις φωτογραφίες, που σας παρασέτουμε και διαβάστε τις σχετικές με την καθεμία τους οδηγίες κι' εξηγήσεις. Θ' ανακαλύψετε έτσι, ότι καιμιά φορά κάνετε κι' έσεις το αγαπημένο σας σκυλί να υποφέρει χωρίς λόγο.

Εικόνα 1. Όταν ο γιατρός σας έχει συστήσει τη χορήγηση κάποιων σκόνης ή χαπιού, δε θα περιμένετε βέβαια τί... συνεργασία του σκυλιού. Με μερικές αποφασιστικές κινήσεις, θα πετύχετε μία χαρά αυτό που θέλετε. Η φωτογραφία δείχνει καθαρά πως πρέπει να πιάσετε το μουςοῦδι του ζώου και πώς θα βάλετε το χάπι ή την παστίλια στο στόμα του. Προσπαθήστε να τοποθετήσετε το φάρμακο στο πιά εσωτερικό μέρος της γλώσσας, για να εύκολυνθή το σκυλί στο να το καταπιεί.

Εικόνα 2. Για να χορηγήσετε ένα σκονάκι, θα πιάσετε το μουςοῦδι του ζώου με την ίδια κίνηση, που σας συμβουλεύσαμε παραπάνω για το χάπι. Θα ρίξετε το σκονάκι πάνω στη γλώσσα κι' όχι απ' ευθείας στον λαιμό. Έτσι το σκυλί θα καταπιεί φυσιολογικά κι' αβόρημα. Άπαγορεύεται απόλυτα να χορηγήσετε στο ζώο υγρά μετά το φάρμακο αυτό, για να το εύκολυνετε, τάχα να πάη κάτω. Κατά πάσα πιθανότητα, θα πετύχετε ακριβώς το αντίθετο, δηλαδή θα προκαλέσετε έμετο ή έντονο βήχα. Υπάρχει ακόμη ο κίνδυνος να πάθη το σκυλί πνευμονία!...

Εικόνα 3. Καί μία τελευταία συμβουλή, που εκ πρώτης όψεως φαίνεται ότι ανήκει στους κανόνες καλής συμπεριφοράς κι' όχι σε κείνους της υγιεινής. "Αν θέλετε ν' ανεβάσετε το σκυλί σ' ένα αυτοκίνητο, εγκαταλείψτε άμέσως την ιδέα να παίξετε μαζί του... διελκυστίνδα, τραβώντας το από το λουρί. Αυτό μπορεί νάναι εύκολο για σας, αλλά είναι επικίνδυνο για το σκυλί, γιατί μπορεί να τού σπάσετε χωρίς να το θέλετε τη σπονδυλική στήλη στο πάνω μέρος της.

Όπως στις περισσότερες περιπτώσεις διαφωνίας ανάμεσα στο αφεντικό και στο σκυλί, έτσι κι' εδώ ο μαλακός τρόπος είναι ο καλύτερος. Ένα φιλικό νεύμα, που θα το επαναλάβετε μερικές φορές, καλώντας το σκυλί ν' ανέβη μόνο του, αρκεί ως επί το πλείστον. Άν όμως η ευγένεια δε φέρη αποτέλεσμα, τότε κάνετε το εξής: Όμως η ευγένεια δε φέρη αποτέλεσμα, τότε κάνετε το εξής: Άναγκάστε το σκυλί, βάζοντας το ένα σας χέρι κάτω από τον λαιμό του και σπρώχνοντας το ζώο προς τα πάνω με το άλλο, αφού του πιάσετε ένα από τα πιασινά πόδια. Αυτό το πιάσιμο, θα το αναγκάσει χωρίς κίνδυνο και πόνο, ν' ανεβή στο αυτοκίνητο.

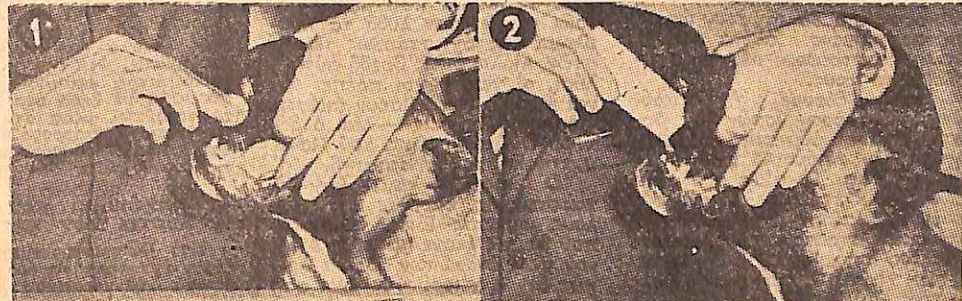
Εικόνα 4. Τα νύχια του σκυλιού αποτελούνται κατά ένα αρκετά μεγάλο μέρος από ύλη ζωντανή κι' εύαίσθητη. Δεν πρέπει να κόβονται βαθεία και μονομιάς όλα. Να τα κόβετε νύχτω από τη μύτη τους και με μεγάλη προσοχή.

Το κόψιμο των νυχιών είναι απαραίτητο για τα σκυλιά που δεν κινούνται πολύ. Τα μακρὰ νύχια αλλοιώνουν τον βηματισμό,

προκαλούν ελαττώματα στο πόδι και κάνουν το σκυλί να πονά κατά το βάδισμα.

Άν πρόκειται να κόψετε νύχια πολύ μακρὰ, κάνετε αυτή τη δουλειά όχι μία και καλή, αλλά μέσα σε λίγες μέρες. Κόψετε πρώτα δυό νύχια κι' αφήστε να περάσει μία μέρα. Ύστερα άλλα δυό, και ούτω καθεξής. Άν σας συμβή να δήτε να βγαίνει καιμιά σταγόνα αίμα, περάστε στο σημείο εκείνο λιγάκι βάμμα ιωδίου.

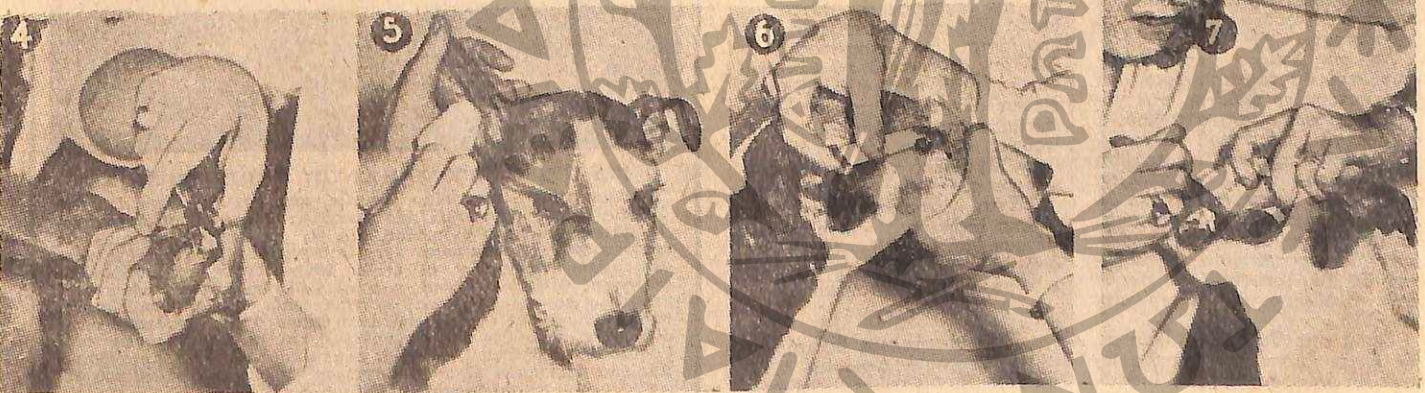
Εικόνα 5. Το καθάρισμα των αυτιών είναι μία δουλειά που πρέπει να γίνεται κατά περιόδους, ιδίως για εκείνα τα σκυλιά που έχουν άφθονη έκκρισι κυψελίδας, της γνωστής κίτρινης ουσίας. Μη χρησιμοποιήτε ποτέ οποιασδήποτε λογής αντικείμενα, γιατί αυτά, αν δεν τα χειρίζεται ένας που έχει πείρα κι' επιδεξιότητα, μπορούν να προκαλέσουν αλλοιώσεις στο εσωτερικό του αυτιού ή, στην πιο ελαφρή περίπτωση, πόνους στο ζώο. Το καθάρισμα των

αυτιών, γίνεται απλούστατα ως εξής: Τυλίξτε γύρω από το δείχτη του χεριού σας λίγο βαμβάκι κι' στεγνώ και γυρίστε το με το δάχτυλό σας στην είσοδο του ακουστικού πόρου. Συνεχιστέ ώσπου να πάψη το βαμβάκι να πιάνη πάνω του κίτρινη ουσία.

Εικόνα 6. Οι αλοιφές για τα μάτια συνιστώνται από τόν κτηνίατρο σε ώριμες περιπτώσεις, όπως είναι οι υπερβολικές τσιμπές, οι αλλοιώσεις που οφείλονται σε ξένα σωματίδια κι' ο καταρράκτης. Άν, λοιπόν, πρόκειται να χρησιμοποιήσετε κάποια τέτοια αλοιφή, δώστε πολλή προσοχή. Το σωληνάριο θα κρατηθή παράλληλα προς τη μπροστινή επιφάνεια του ματιού και στη θέση, που υπορείτε να δήτε στη φωτογραφία. Έτσι, θ' αποφύγετε το ενδεχόμενο να πληγωθή το σκυλί, κάνοντας καιμιά απότομη κίνηση. Αφού μπιάσετε την αλοιφή, κλείνετε τα βλέφαρα του ζώου και κάνετε ένα ελαφρό μασάζ, για να διευκολύνετε το ομοιομορφο άπλωμα της αλοιφής σ' όλο το μάτι. Φυσικά, κάνοντας όλη αυτή τη δουλειά, θα προσέχετε ώστε να κρατάτε ολότελα ακίνητο το κεφάλι του σκυλιού.

Εικόνα 7. Το να πιούν ένα φάρμακο, δεν είναι και για τα σκυλιά κάτι το πολύ ευχάριστο. Για τη δουλειά αυτή σας συνιστούμε να χρησιμοποιήσετε ένα κουτάλι ή ένα μπουκάλι με λεπτό λαιμό κι' από πλαστική ύλη, γιατί το γυαλί είναι κάπως επικίνδυνο. Μη προσπαθήστε ν' ανοίξετε βίαια τα δόντια του ζώου. Άπεναντίας, τα δόντια πρέπει να μείνουν ελεύθερα, ώστε το σκυλί να μπορέσει να τα κινή καθώς θα καταπίνη το υγρό. Το φάρμακο θα το γύσετε μπροστά και πλάγια, πλατύνοντας προς τα έξω το σημείο επαφής του άνω με το κάτω χείλος.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Θα μεταφυτευτούν οι αδένες

Πώς εξουδετερώνεται η ανάπτυξη των ιστών

«Αν πιστεύουμε τον Άμερικανό δόκτορα Σόμερς Στούρτζις της Ιατρικής Σχολής του Χάρβαρντ, δε θ' αργήσουν οι επιστήμονες να επιτύχουν τη μεταφύτευση διαφόρων αδένων από έναν άνθρωπο σε άλλο, υπερινκάντας το μεγάλο έμπόδιο της αντιστάσεως των ιστών. Θα μεταφυτευτούν δηλαδή οι ωοθήκες, ή υπόφυσις, τα επινεφρίδια, το πάγκρεας, κλπ. Μόνο που θα πρέπει να είναι οι αδένες αυτοί κλεισμένοι μέσα σ' ένα ειδικό «φίλτρο», που δε θ' αφήνει τα αίμοσφαιρία να φτάσουν ως το μεταφυτευμένο αδένα και να τον καταστρέψουν με τα «αντισώματα» τους.

Όπως ξέρομε, η μεταφύτευση διαφόρων ιστών και οργάνων είναι αδύνατη σήμερα, γιατί δεν «πιάτουν» μόνιμα σε άλλο σώμα. Το αίμα του κάθε ανθρώπου περιέχει χημικές ουσίες, ονομαζόμενες αντισώματα, που καταστρέφουν γρήγορα κάθε ξένο ιστό. Γι' αυτό άλλωστε, όταν γίνεται μεταφύτευση δέρματος, ο γιατρός το παίρνει από άλλο μέρος του σώματος του ίδιου ατόμου.

Εξαιρείται γίνεται μόνο στους «γυνησίους» διδύμους αδελφούς. Σ' αυτούς μπορεί να γίνουν μεταφύτευσεις ιστών και οργάνων από τον ένα στον άλλο, γιατί από κύτταρα τους έχουν την ίδια χημική διάπλαση.

Ενώ όμως οι άλλοι ιστοί χρειάζονται απαραίτητα αίμα, για να τραφούν και να ζήσουν, με τους αδένες δε συμβαίνει το ίδιο. Αυτοί μπορεί να τραφούν από τα έξωκυτταρικά υγρά. «Ετσι, ένα φίλτρο του τύπου που λέγεται «Μιλλίπορ», είνε δυνατό να εμποδίσει τα αίμοσφαιρία να περάσουν απ' τους πόρους του και να φτάσουν στους αδένες, ενώ τα θρεπτικά υγρά θα περνούν ελεύθερα. Θα τρέφεται λοιπόν και θα συντηρείται μ' αυτό τον τρόπο ένας μεταφυτευμένος αδένας, χωρίς να κινδυνεύει απ' τα αντισώματα του αίματος, ενώ συγχρόνως θα παράγει τις πολυτιμές εκκρίσεις του.

Σαν γυναικολόγος που είναι, ο δόκτωρ Στούρτζις ασχολήθηκε πρώτα με τη μεταμόσχευση ωοθηκών. Στά ποντίκια, η εγχείρηση αυτή πέτυχε θαυμάσια. Τώρα πρόκειται να τη δοκιμάσει σε πειθήνιους και κατόπιν σε ανθρώπους.

Με την ούρηση «οιστρογόνα», που θα της προσφέρει μια μεταφυτευμένη ωοθήκη, μια γυναίκα προχωρημένη στα χρόνια θα μπορεί να διατηρήσει το νεανικό σφρίγος της και να περάσει την περίοδο της εμμηνόπαυσης χωρίς δυσάρεστες συνέπειες. Δε θα είναι όμως δυνατόν, φυσικά, να μείνει έγκυος γιατί τα ώρια της μεταφυτευμένης ωοθήκης δε θα μπορούν να βγούν από το φίλτρο που θα την περιβάλλει.

Πολύ σπουδαιότερες, βέβαια, θα είναι άλλες μεταφύτευσεις, που θα σώζουν τη ζωή διαφόρων αρρώστων. «Αν π.χ. ένα α-

τομο χάσει τους παραθυρεοειδείς αδένες του, από καρκίνο, πεθαίνει με σπασμούς τετανικούς. Μια μεταφύτευση όμως τέτοιων αδένων, υγιών, θα μπορεί να το σώσει.

Εξ άλλου με τη μεταφύτευση του παγκρέατος, θα θεραπεύεται ριζικά ο διαβήτης.

Οι μεταφυτεύσεις επινεφριδίων θα παρέχουν στον οργανισμό κορτιζόνη και άλλες ορμόνες απαραίτητες για τη διατήρηση της υγείας.

Η μέθοδος του φίλτρου δε μπορεί, βέβαια, να εφαρμοστεί για μεταφύτευσεις της καρδιάς. Απέναντί της πραγματοποιηθούν μόνον όταν λυθεί το πρόβλημα της αντιστάσεως των ιστών. Μόλις όμως βρεθεί αυτή η λύση, οι χειρουργοί πρέπει να είναι έτοιμοι ν' αρχίσουν αμέσως τις μεταφύτευσεις — λέει ο δόκτωρ Ουάτς Γουέμπ, του Πανεπιστημίου του Μισισσιππή.

Ο ίδιος έχει κάμει ήδη μεταφύτευσεις καρδιάς σε σκύλους, με τις ίδιες συνθήκες που θα τις έκανε και προκειμένου περί ανθρώπων. Βρήκε λοιπόν ότι ο χειρουργός έχει στη διάθεσή του αρκετόν καιρό, για να ενώσει τα αίμοσφαιράκια.

Η εγχείρηση αυτή θα απαιτήσει 2½ ώρες περίπου. Θα χρησιμοποιούνται δε γι' αυτήν καρδιές παρμένες από θύματα αυτοκινητικών δυστυχημάτων κλπ. και διατηρημένες επί πολλές ώρες μέσα σε ψυγείο.

Τέλος, ένας άλλος Άμερικανός γιατρός, ο δόκτωρ Μίλτον Έτσερτον, ανακάλυψε τελευταίως τις προόδους που έχει σημειώσει για τη διατήρηση των μεταφυτευμένων κομματιών ξένου δέρματος επί μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Κανονικά, τα κομμάτια αυτά μπορεί στην αρχή να «κολλήσουν» στη νέα τους θέση, αλλά έπειτα ο οργανισμός τα αποβάλλει, με τα αντισώματα που υπάρχουν στο αίμα. Ο δόκτωρ Έτσερτον όμως τα «έξασκει» σιγά-σιγά, ώστε να προσαρμοστούν στο καινούργιο περιβάλλον τους.

Η μέθοδος του είναι η εξής: Τα μεταφυτεύει πρώτα σ' ένα ζώο και τ' αφίνει μόνο 4 ημέρες, ώστε να μη προλάβει να τα καταστρέψει ο οργανισμός του. «Υστερα τα αφαιρεί και τα μεταφυτεύει για άλλες 4 μέρες σε δεύτερο ζώο, έπειτα σε τρίτο και σε τέταρτο. Μ' αυτές τις διαδοχικές μεταφύτευσεις, τα κομμάτια του δέρματος αποβάλλουν σιγά-σιγά τα «αντιγόνα» τους, τις ουσίες δηλαδή που προκαλούν το σχηματισμό των αντισωμάτων. Μπορούνε να πούμε, μ' άλλα λόγια, ότι χάνουν λίγο-λίγο την «αυτομικρότητα» τους.

Ετσι, όταν μεταφυτευθούν τελικά στην οριστική τους θέση, 2½/3—40 ημέρες—ενώ αλλιώς θα είχαν ξεκολλήσει σε 9 μέρες μονάχα.

Μια περίερνη θεωρία
Η Υπηρεσία Δημοσίας Υγείας της Αμερικανικής πολιτείας του Μαϊντλαντ έχει καταλήξει σ

ένα περίεργο συμπέρασμα: ότι οι προγραμματιστές εξετάσεις αίματος για συφιλίδα κάνουν περισσότερο κακό παρά καλό. Γι' αυτό συνιστά την κατάργησή τους στις πολιτείες εκείνες όπου είναι υποχρεωτικές. Τονίζει ότι η υποχώρηση της άσθενειας αυτής κατά την τελευταία 12ετία οφείλεται στην πενικιλίνη, κι' όχι στις προγραμματισμένες εξετάσεις αίματος. «Απ' το άλλο μέρος, οι εξετάσεις αυτές μπορεί να αποδουν θετικές, χωρίς να υπάρχει σύφιλις. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, το σφάλμα των γιατρών μπορεί ν' έχει τεράστιες ψυχολογικές, οικογενειακές και κοινωνικές συνέπειες. Τέλος, αποδίδεται με θρήνη ότι η ανακάλυψη κάθε ποσότητας περιττώσεως συφιλίδος μ' αυτό τον τρόπο καταλήγει να κοστίζει 25 000 δολάρια!

Γεμίζει τα κόκκαλα με ψύθο
«Από δεκάδες χρόνια, οι χειρουργοί μεταχειρίζονται το γύψο για να συγκρατούν ακίνητα τα σπασμένα οστά ως δτου έπουλυναν. Τώρα όμως ένας ορθοπεδικός του Πανεπιστημίου του Κάνσας, ο δόκτωρ Λεονάρντ Πελλιέ, χρησιμοποιεί γύψο ανακατεμένο με κομμάτια οστών παρμένα από τους γοφούς, για να γεμίσει κοιλότητες που έχουν δημιουργηθεί στα κόκκαλα από αρρώστειες ή ατυχήματα. Φτιάχνει μ' αυτό το υλικό μικρά σφαιρίδια, τα αποστειρώνει με ζεστή θερμότητα και τα τοποθετεί μέσα στις κοιλότητες, όπου απορροφούν υγρασία και σχηματίζουν μια σκληρή και ομοιογενή μάζα.

Το μηχανήμα που ανακαλύπτει τον καρκίνο
Στο Πανεπιστήμιο του Τένεσι έχουν εγκαταστήσει ένα αυτόματο οπτικό ηλεκτρονικό μηχανήμα, που χρησιμεύει για τη διάγνωση του καρκίνου της μήτρας. Αποτελείται από ένα μικροσκοπικό έμφω-διασκόπιο με ηλεκτρονικά εξαρτήματα που σημειώνουν τις διαφορές μεταξύ φυσιολογικών και ύποπτων κυττάρων, κατά την εξέταση δειγμάτων ιστού παρμένων απ' τη μήτρα κατά τη μέθοδο Παπα-νικολάου. Οι ειδικοί που ξέρον

να κάνουν αυτή την εξέταση, είναι λίγοι. Η έλλειψή τους λοιπόν αναπληρώνεται με το νέο μηχανήμα. Η αξία του αποδείχτηκε όταν, σε 108.000 γυναίκες που εξετάστηκαν, βρέθηκαν 800 περιπτώσεις καρκίνου, που οι μισές απ' αυτές βρισκόνταν ακόμα στην αρχή και μπορούσαν να θεραπευθούν. Με παρόμοια μηχανήματα πρόκειται να εφοδιαστούν και άλλα αμερικανικά πανεπιστήμια. Η ίδια μέθοδος χρησιμεύει επίσης για τη διάγνωση καρκίνων, των εντέρων, του στομάχου, του προστάτου και των ούροποιητικών οργάνων.

Εμποδίζει η διευκολύνει τη σύλληψη
«Ενα νέο συνθετικό φάρμακο, το «Ενδοτίν», μπορεί είτε να εμποδίσει την ωορρηξία είτε να αυξήσει ν' αυξήσει τη γονιμότητα, αναλογώως του τρόπου που χρησιμοποιείται. Αυτό απέδειξαν τα πειράματα που έγιναν σε 60 Ιατρικά κέντρα της Αμερικής και άλλων χωρών.

Φαίνεται ότι το «Ενδοτίν» ενεργεί στο βλεννογόνο των οργάνων που συντελούν στη σύλληψη, καθώς και στις ορμόνες του εμ-προσθίου λοβού της υποφύσεως που διευκολύνουν τους γεννητικούς αδένες. «Αν λοιπόν χρησιμοποιηθεί αρκετά πριν από την έμμηνο ρύση (καλλίτερα την πέμπτη μέρα απ' το τέλος της προηγούμενης ρύσεως), σταματάει την ωορρηξία, και συνεπώς η γυναίκα δε μπορεί να συλλάβει. Αντίθετα, διευκολύνει την ωορρηξία και θεραπεύει διάφορες ανωμαλίες των εμμήνων, όταν χρησιμοποιείται μεταξύ 15ης και 25ης ημέρας απ' το τέλος της έμμηνο ρύσεως.

Μικρή συσκευή εξυνένου
Μια μικρή συσκευή, βάρους 1 κιλού, που χωράει στην τσέπη, προορίζεται για να σώσει τη ζωή πολλών ασθενειών και καρδιακών. Συμφορολογείται σε λίγα δευτερόλεπτα και παρέχει στον πάσχοντα πρόσθετο οξυγόνο, όταν δυσκολεύεται ν' αναπνεύσει. Λειτουργεί με την απλή πίεση με το χέρι ενός μικρού σάκκου, που περιέχει το οξυγόνο.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΚΡΥΟΛΟΓΗΜΑΤΟΣ
«Ενα βρετανικό Ινστιτούτο έρευνών, που έχει την έδρα του στο Σαλιμπουρ, προσπαθεί από καιρό να βρει ένα τρόπο καταπολέμησης του κρυολογήματος. Για να μπορέσει να συνεχίσει τις έρευνές του, το Ινστιτούτο έχει επιστρατεύσει εκατοντάδες κρυολογημένους έθελοντες, οι οποίοι υποχρεούνται να παίρνουν τα φάρμακα, που τους δίνουν, για να γίνουν οι κατόπιν πάλιν τους διάφορες παρατηρήσεις και η παρακολούθηση των αντιδράσεων. Μέχρι σήμερα οι γιατροί του Ινστιτούτου παρακολούθησαν πάνω από πέντε χιλιάδες κρυολογημένους και οι παρατηρήσεις τους βοήθησαν να βγάλουν πολύτιμα συμπεράσματα. Ση φωτογραφία μας μία επιστήμονα εξετάζει διαφόρους τύπους μικροβίων που φυλάσσονται σε ειδικά φιαλίδια.

Φάτε μικρόβια ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΣΕΤΕ την υγεία σας!

Οι βακτηριογόνες θεραπείες του Γερμανού γιατρού Χάινς Κόλμπ

Οι νέες επιστημονικές έρευνες έφεραν σε φώς ότι δεν υπάρχουν μόνο μικρόβια, που είναι φορείς ασθενειών, αλλά και μικρόβια—φορείς υγείας. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα των έρευνών αυτών, τα μικρόβια που, ερουντώνται ως οι θανασιμώτεροι έχθροι της ανθρώπινης υγείας, διαδραματίζουν, ωστόσο αποφασιστικό ρόλο για τη διατήρηση και προστασία της και είναι ένα από τα σημαντικότερα όπλα της θεραπευτικής.

Εν πρώι, πρό ενός έτους, η «Ινγκε» μια μικρή Γερμανίδα—12 χρονών, έζηπνε σε μέτρο στο λαιμό. Η μαμά της τηλεφώνησε αμέσως στο γιατρό Κόλμπ, που μετά σύντομη εξέταση, δεν άφησε να διαπιστώσει πως η μικρή «Ινγκε» έπασχε από οξεία αμυγδαλίτιδα. Δεν της χορήγησε ωστόσο κανένα γνωστό χημικοθεραπευτικό ή αντιβιοτικό παρασκεύασμα. «Αντ' αυτών η «Ινγκε» έπαιρνε κάθε δυό ώρες, μέσα σε μια κουταλιά της σούπας νερό μερικά σταγόνες ενός άλλου παρασκευάσματος, που περιείχε μικρόβια. Το φάρμακο αυτό η «Ινγκε» το κρατούσε όσο μπορούσε πιο πολύ στο στόμα της κι' έπειτα το κατάπινε. Την άλλη ημέρα η μικρή άρρωστη η-ταν τελείως άπυρετη, οι πόνοι του λαιμού της υποχώρησαν και τη δεύτερη ημέρα μπόρεσε να σηκωθεί π' το κρεβάτι της.

Πώς εξηγείται η θαυματουργή θεραπεία της και ποιά σχέση μπορεί να έχει με το φάρμακο, που της έδωσε ο γιατρός Κόλμπ;

Όπως απέδειξε, τα μικρόβια εκπληρώνουν μέσα στον ανθρώπινο οργανισμό προσοισμύ, στον οποίον δεν είναι δυνατόν να αναπληρωθούν από κανένα άλλο μέσον.

Η κοιλότητα του στόματός μας π.χ είναι γεμάτη από μικρόβια, που εξασφαλίζουν στον οργανισμό μας μια φυσική προστασία έναντι των μικροβίων, που είναι φορείς ασθενειών.

Σε μια σοβαρά μύλυνση, τα μονίμως εγκατεστημένα στην κοιλότητα του στόματός μας μικρόβια αντιδρούν αποφασιστικά κατά των μικροβίων-εισβολέων, που είναι φορείς ασθενειών και για να προστατευ-σούν τον άνθρωπο από σοβαρές βλάβες, δημιουργούν μέσα στην κοιλότητα την στρατιά των εισβολέων. Μετά τη μάχη αυτή, μένουν κατά κανόνα πάντοτε στην κοιλότητα του στόματος μερικά από τα γνωστά μικρόβια τα οποία και αναπτύσσονται φυσιολογικά.

Ο τρόπος αυτός της αυτοθε-ραπείας του οργανισμού οδηγεί σε πλήρη αποκατάσταση των συνθηκών Ισορροπίας, που υπήρχαν προ της εισβολής των ξένων μικροβίων μέσα στην κοιλότητα του στόματος. Το φυσιολογικό αυτό θαύμα όμως δε συμβαίνει και όταν χρησιμοποιούμε για τη θεραπεία μικροβιοκτόνα μέσα, τα οποία σήμερα οι γιατροί αποφεύγουν. Τα μέσα αυτά σκοτώνουν και τα μικρόβια που προστατεύουν

τον οργανισμό κι' έτσι απομένει πιά είναι μια γενεά έκφυλισμένων μικροβίων του οργανισμού, η οποία δύσκολα αντίδρα κατά των έχθρικών μικροβίων.

Από τις διαπιστώσεις αυτές ο δόκτωρ Χάινς Κόλμπ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι καλύτερος τρόπος θεραπείας των αμυγδαλών από μια οξεία προσβολή ξένων μικροβίων—επιδρωμένων, έγκειται στη χορήγηση στον άρρωστο καλλιεργημένων μικροβίων, απ' αυτά που ζουν και αναπτύσσονται στις αμυγδαλές του ανθρώπου.

Το συμπέρασμα που ήταν όρθο και τα πειράματα που ακολουθήσαν απέδειξαν ότι η μέθοδος θεραπείας, που συνίσταται στη χρησιμοποίηση μικροβίων του οργανισμού, για την καταπολέμηση των ξένων είναι αλάνθαστη. Παρουσιάζει δε τέτοια καταπληκτικά αποτελέσματα, ώστε περίφημοι γιατροί όπως ο διάσημος Γερμανός παιδίατρος καθηγητής Μόμσεν, να λένε απεριόραστα πιά ότι η μέθοδος του γιατρού Κόλμπ μετέβαλε οριστικά τον τρόπο της σκέψης των γιατρών και των έρευνητών.

«Όποιος είδε, γράφει σε μια επιστημονική ανακοίνωσή του ο καθηγητής Μόμσεν, πως ένα ωχρο και έπιρρεπές στις μολυσματικές αρρώστειες παιδί βελτιώνει την κατάστασή του και θεραπεύεται, παίρνοντας απλώς σταγόνες μικροβίων, δεν πρόκειται να εγκαταλείψει ποτέ την απλή αυτή θεραπευτική μέθοδο.

Ενα άλλο σημαντικό συμπέρασμα των νέων αυτών διαπιστώσεων της επιστήμης περί των θεραπευτικών ικανοτήτων των μικροβίων, που ζουν μέσα στον οργανισμό μας είναι και το ότι στο εξής πρέπει να αποφεύγεται η έκτομή των αμυγδαλών, που σήμερα γίνεται με το παραμικρό.

Πραγματικά, ο καθηγητής Μόμσεν απαγορεύει την έκτομή των αμυγδαλών. Την απαγόρευση του αυτή ο Γερμανός επιστήμων τη βασίζει σε πολύχρονες παρατηρήσεις του και σε μια στατιστική, που κατήρτισε ο ίδιος, κι' απ' την οποία προκύπτει ότι η πολυμελής προσβάλλει κατά κανόνα όσους έκοψαν τις αμυγδαλές τους και πως το μεγαλύτερο ποσοστό θνησιμότητας από μολυσματικές αρρώστειες αποτελούν άτομα με κομμένες τις αμυγδαλές.

Η αφαίρεση των αμυγδαλών γενικά, κατά τον καθηγητή Μόμσεν, εξασθενεί την άμυνα του οργανισμού.

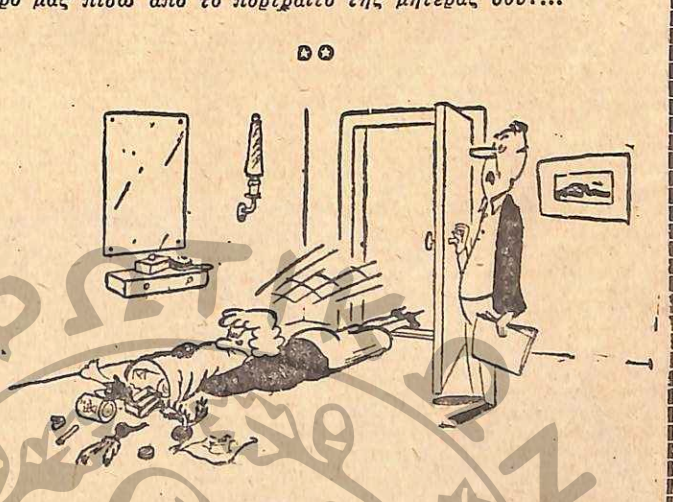
Η θεραπεία με μικρόβια δεν περιορίζεται σήμερα μόνο στις παθήσεις της κοιλότητας του στόματος, της μήτρας και πολλές φορές των αυτιών, αλλά επεκτείνεται και σ' άλλες παθήσεις, όπως των εντέρων, του στομάχου κλπ. Σ' όλες δε τις περιπτώσεις οι άρρωστοι θεραπεύονται ως δια μαγείας, αναγκούν ανέσως την όρεξή τους, τα συμπτώματα της αρρώστειάς τους εξαφανίζονται και μέσα σε λίγες ημέρες αποκτούν και πάλι το χρώμα του υγιούς ανθρώπου.

Για να μην κρυώνουμε τη νύχτα
«Ενας τρόπος για να μείνει κανείς ζεστός τη νύχτα, όταν αναγκάζεται να κοιμηθεί σε πολύ ψυχρό χώρο και δίχως άρκετο σκέπασμα, είναι να τρώει κάτι, 10 λεπτά πριν, πλυνισόψη. Πρόκειται για μια μέθοδο που δοκιμάστηκε μ' επιτυχία στον Άμερικανικό Στρατό.

Τελωτοθεραπεία

—Κανείς ποτέ δε θα φανταστή πως κρύβουμε το θησαυρό μας πίσω από το πορταίτο της μητέρας σου!...

—Έχασες ν' αγοράσεις και μπιζιτά, Κική!...

—Καλημέρα, Κική! Μήπως είδες ποθενά τα γυαλιά μου;

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΟ ΧΙΟΥΜΟΡ

Χάλασε ή σουπα

Κάποτε ο Ναστραδίν είχε τη συνήθεια, μόλις βαρύνταν να κάθεται στον καφενέ και να λήη χωρατά, να παίρνη τους φίλους του μαζί και να τούς κουδάλι στο σπιτικό του.

— Έλστε, μπρέ, στο κονάκι μου να φάμε και να πιούμε! Έδω δεν έχει προκοπή το κέφι μας... τούς έλεγε.
Κι' αφού πλήρωνε το λογαριασμό για όλους, τούς πήγαινε στη δύστυχη Φατιμέ, που καθότανε τότε να μαγερεύη.

— Άμάν, μπρέ άντρα μου! παραπονιόταν. Τρελλάθηκες πάλι! Πώς θά φουρίση το φαγητό για όλον αυτό το ντουινά; Ούτε ό 'λλωξ δεν θέλει να βασανίζωμαι έτσι.

— Άφησε γυναίκα τη γκρίνια και κάτι θά βρεθ... Άλλωστε τί σόι νοικοκυρέ είσαι και δε μπορείς να κόψεις την πείνα πέντε νοματάων; της άπαντούσε κοροϊδευτικά ο Χότζας.

Και γυρνώντας δλο ευγένεια προς τους φίλους τούς έλεγε:

— Αίντε, κοπιώστε σαν στο σπίτι σας, αφεντάδες μου! Κι' ό που νάναι, θά φάμε και θά πιούμε στην ύμερα μου, που καμιά χα...

για της γυναίκας νουμ δεν της παραδάνει στη νοικοκυρωσύνη...

Κι' ή κακομοίρα ή Φατιμέ, τί να κάνη, καθότανε ως άργά τη νύχτα για να μαγερεύη και να τούς περιποιηθ.

Έτσι ο Ναστραδίν συνέχιζε την ίδια τακτική, μα σιγά-σιγά, οι παράδες άρχισαν να λιγοστεύουν απ' τις τόσες σπατάλες κι' ή γυναίκα του όλο περισσότερο γκρινιάζε.

Όσπου, ένα βράδυ, που ξαναβρε ο Χότζας στο σπίτι με τους φίλους του για τραπέζωμα, ή Φατιμέ του έιπε όρθα-κορτά:

— Δεν έχει τίποτα να φάτε και πάρτους γρήγορα από δω...

— Έλα, μπρέ γυναίκα! Μην κάνης έτσι και κάτι θά βρεθ... της έιπε πάλι εκείνος μαλακά.

Μα ή Φατιμέ δεν άλλαζε το χαθό της.

— Τι θέλεις να βρεθ σ' αυτό το σπίτι, άχαιρευτε άντρα, αφού τίποτα δεν κουδάλησες τόσες μέρες τώρα!

— Τότε, φέρε τη σουπιέρα και φτιάδε λιγη σούπα μονάχα... υποχώρησε ο Χότζας.

— Και τι θά βάλω μέσα στη σουπιέρα, αφού δεν έχω τίποτα για να κάνω σούπα; έιπε άγριεμένη ή Φατιμέ.

Ο Χότζας τότε τα χρειάστηκε.

— Μα καλά, μπρέ γυναίκα, σάθηκε το ρούχι; ρώτησε ο Ναστραδίν.

— Τέλειωσε από το Ραμαζάν!

— Αυγά δεν κάνουν οι κόττες;

— Πάφανε από δω και δυο βδομάδες...

— Λεμόνια δεν υπάρχουν στα δέντρα;

— Τάκαφε ο χιονιάς...

— Εμ, τότε, δικηό έχεις! Σούπα δεν γίνεται... μονολόγησε ο Χότζας.

Και τράβηξε για την παρὰ του, που ήταν στο διπλανό δωμάτιο. Έκει όμως που πήγαινε, ξαναγύρισε κι' έιπε στη Φατιμέ:

— Αίντε, γυναίκα, τουλάχιστο δός μου τη σουπιέρα κι' άς είναι άδεια!...

— Και τι θά την κάνης, άντρα μου; Με τά μάτια θά χορτάσης τούς καλεσμένους σου; τον πείραζε εκείνη.

— Εννοια σου κι' ο Χότζας κάτι θά βρη για να μπαλώση την περιστάσι... της άποκρίθηκε χαμογελώντας.

Κι' αφού πήρε τη σουπιέρα, πήγε στην τραπεζαρία. Έκει, μόλις τον είδανε οι φίλοι του μύησαν τις φωνές:

— Μπαρά σου, Ναστραδίν έφέντημ! Όρραια σουπά μας έφτιαξε ή γυναίκα σου ά-πόψε! Μοσκοβολάει!...

Χυμήσανε τότε όλοι μαζί με τὰ κουτάλια γά να προλάβουν, μα μόλις είδανε άδειαν τη σουπιέρα, γυρίσανε άπελπισμένοι προς το μέρος του Ναστραδίν και περιλυποι άρχισαν να τον ρωτούν:

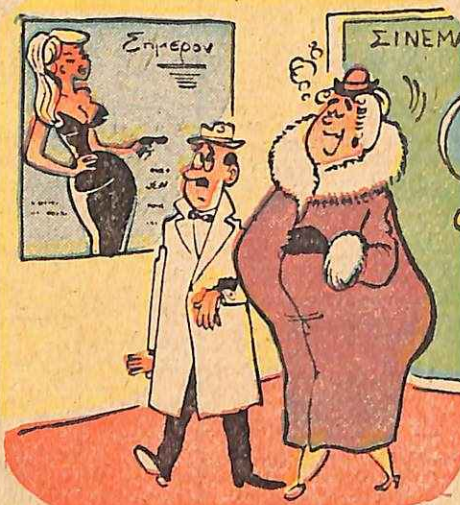
— Γιατί μας σκάρωσες τέτοιο χονερί, Χότζα εφέντημ; Κάτιουν τέτοια άστεια σε πεινασμένους ανθρώπους;

— Τι να σάς κάνω, μπρέ παιδιά, δικαιολογήθηκε τότε ο Χότζας. Ξέρετε πόσο μίσηρ και πεισματάρα είναι ή γυναίκα μου. Έπειδή λοιπόν δεν της πέτυχε σήμερα τ' αγγολέμιο, προτίμησε να πετάξη όλόκληρη τη σουπα, παρά να τη σερβίρη, μήπως και ήλθε τίποτα εναντίον της νοικοκυρωσύνης της. Νά με συμπαθήτε, λοιπόν, αλλά του λόγου μου δεν φταίω που μείνατε νηστικοί!

Και τούς κοιτάζε με τις γαλυφίες του.

— Δεν ισχύει ή πινακίδα, δεσποινίς;

— Μου άρεσε, 'Ανάργωρε, εκείνη ή σκηνή, που ό νέος φεύγει κρατώντας την ηρωίδα στα γερά του μπράτσα!...

— Τι κάνεις, Λουκία;... Δεν είναι ή ηλεκτρική σκούπα αυτό που πήρες!...

ΟΙ ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΛΟΠΙΔΑ

Στό μπαλκόνι

Κυρία μου αυτό που κάνετε είναι άντισυνθηκόν, άνάγων και άπδέστατον. Μάλιστα, σε σάς άπευθύνωμαι, έρίτιμος κυρία, σε σάς που κατοικείτε από τινος χρόνου στον δεύτερον όροφο της άντικουνης πολυκατοικίας και βαλθήκατε να μου χαλάτε κάθε πρωί το κέφι και τη διάθεσι και να μου προκαλήτε συναισθήματα άγανακτήσεως και βδελυγμίας. Πώς είπατε; Τι κάνετε; Αυτό που κάνετε τώρα.

Που μου βγήκατε πάλι με την καλαθούνα της μπουγάδας, πρωί-πρωί, για ν' άπλώσετε τα ρούχα στο μπαλκόνι. Όρίστε; Με ρωτάτε αν άπαγορεύεται; Και βέβαια άπαγορεύεται, μαντάμ. Διότι τα μπαλκόνια των πολυκατοικιών, τα εύρισκόμενα επί της προσώψεως, δεν έχουν προορισμό να χρησιμοποιούνται για άπλωμα της μπουγάδας. Και αν δεν το ξέρετε, να το μάθετε από μένα.

Τι έκανε, λέει; Δικό σας είναι το μπαλκόνι και ό,τι θέλετε το κάνετε; Μαωε τί μου λέτε! Σαν κάποιο λάθος έχετε μαντάμ. Το μπαλκόνι, μαντάμ, δεν είναι χώρος ιδιωτικός, αλλά χώρος περπου δημόσιος, διότι άποτελεί συμβολήν στην αισθητική εμφάνισι της πόλεως. Μέσα στο σπίτι σας μπορείτε να κάνετε ό,τι θέλετε. Ν' άπλώσετε ρούχα, ν' άπλώσετε τσουβάλια, ν' άπλώσετε και τραπεζα. Άλλά στο μπαλκόνι, όχι.

Και σάς έρωτώ, μαντάμ. Ή πολυκατοικία σας δεν διαθέτει ταράτσα; Καθώς βλέπω διαθέτει και μάλιστα σημαντικωτάτης εκτάσεως. Και σάς καθιστώ γνωστόν, λοιπόν, ότι γι' αυτόν άκριβώς το λόγο κατασκευάζονται οι ταράτσες και γι' αυτό είναι και γεμάτες σκιοινιά. Για ν' άπλώνωνται τα ρούχα των ένοικων και όχι για ν' άνεβαίνουν οι ένοικοι να βλέπουν το δορυφόρο και τους άστέρες του ούρανού. Έχει πρακτική χρησιμότητα ή ταράτσα, άναπτή και χοντρούλη κυρία.

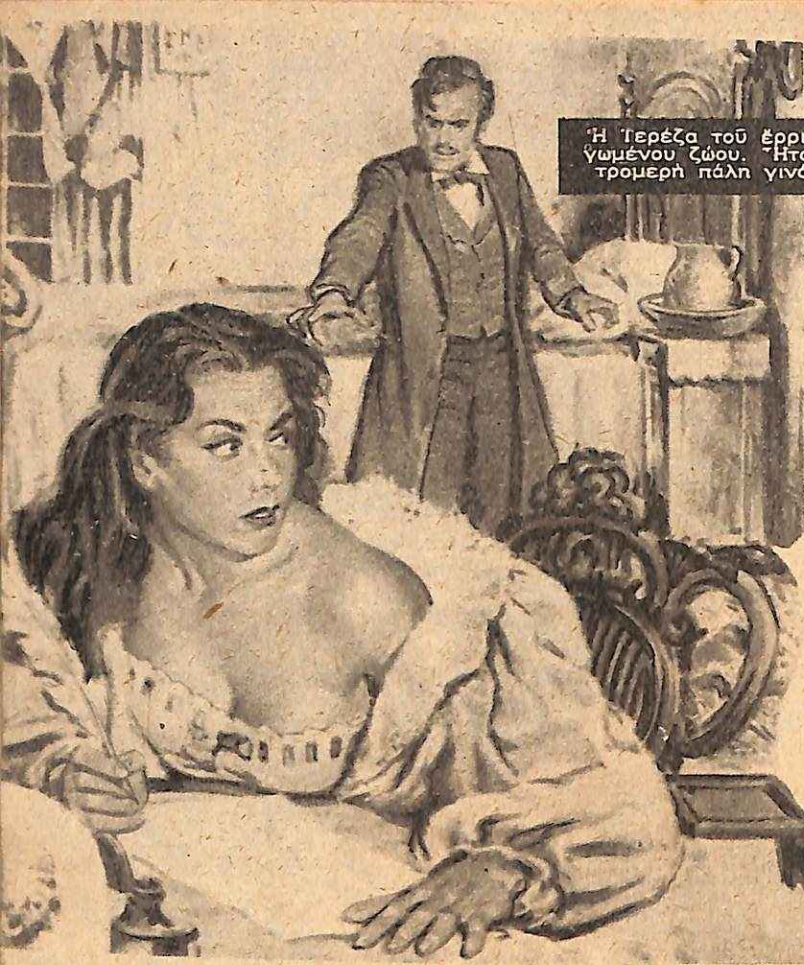
Τι είπατε; Τι με νοιάζει έμένα τί φτιάχνετε στο δικό σας μπαλκόνι; Με νοιάζει και με κόβει, μαντάμ. Διότι εγώ δε χρωστάω τίποτα, άνοίγοντας το πρωί το έντιμο και άξιοπρεπές παράθυρό μου, να έχω άπέναντί μου το οικότο αυτό θέαμα και να βλέπω, δηλαδή, πουκάμισα και τσουράπια, κίτρινες κουμπινιζόν και έσώβρακα ραβδωτές πυτζάμες και φανέλλες και όλα μπαλωμένα, επί πλέον. Μα τί διάβολο, δεν έχετε ρούχο άμπάλωτο στο οημάδι σας; Π:σπαθώ τόσον καιρό ν' άνακαλύψω ένα και δεν το κατορθώνω. Δε βλέπω παρά μπαλωματα, κάτι μπαλωματα σαν φεγγάρι, που μου τα βάζετε στο μάτι. Τι λέτε; Ότι αυτά τα μπαλωματα είναι άπόδειξι της έντιμότητος του οικου σας; Και λοιπόν; Έτσι ή άλλοιως μπαλωματα είναι και άκριβώς έπειδή όλα τα άπλωνόμενα ρούχα είναι μπαλωμένα, όφειλετε να τα κοεμάτε, στην ταράτσα και όχι να τα έπιδεικνύετε μ' αυτή τη σαδιστική έπιδειξιμανία. Διότι, κυρία μου, άλλο έντιμότης και άλλο αισθητική. Έννοούμεθα ή όχι; Αυτό το άθλιον θέαμα πρέπει να λείψη. Διότι, θά πάρω μαύρη μπονιά και θά την έκτοξέσω έναντίον των παλιόρουκων σας Γι' αυτό, λοιπόν, πρίν φτάσω στα έσχατα, μαζέψτε γρήγορα τα σκουτιά σας και οδηγήστε τα στην ένευθρία της ταράτσας. Και να μάθης, κυρία μου, για τί προορίζεται το μπαλκόνι, για να μη σου το μάθω εγώ. Κυρά χοντρέλω!

ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ

Κυρία μου
Τό Ρόμιντον

Η Τερέζα του έρριξε μία ματιά πληγμένου ζώου. Ήταν φανερό ότι μία τρομερή πάλη γινότανε μέσα της...

σέχη περισσότερο τον έμπορο, γιατί η προτίμησή του έδειχνε ή άραία Τερέζα άρχισε να παίρνει μορφή σκανδάλου.
— Όλοι σχολιάζουν τις ιδιαιτερές συννομιλίες, που έχει μαζί του στο σπίτι σου! του έλεγε ο ένας.
— Η κυρία Σίγκλες δέχεται συχνά, ολομόναχη, τον Καίη, ενώ εσύ λείπεις! του έλεγε ο άλλος.
Ο νους του Δανιήλ άρχισε σιγά-σιγά να θολώνει από τα φαρμακερά αυτά λόγια. Η Τερέζα εξακολουθούσε να είναι πάντοτε στοργική και περιποιητική απέναντί του. Μά του είχε καρφωθή η ύπνωση ότι υποκρινόταν, για να τον παραπλανήσει.
Οι δυνήρες αμφιβολίες του Σίγκλες μετεβλήθησαν σε βεβαιότητα όταν ένα πρωί, καθώς γύριζε κουρασμένος με το λεωφορείο στο σπίτι του από μία μακρινή περιόδεια στα περίχωρα, τον σταμάτησε ένας γνωστός του για να τον πληροφορήσει με ειλικρινή θλίψη — «το έπε- δαλλε το καθήκον του...» — ότι, το προηγούμενο βράδυ, είδε την Τερέζα να βγαίνει με μύριες προφυλάξεις από το σπίτι του Φίλιπ Καίη...
Ο Σίγκλες είχε τυφλή εμπιστοσύνη σ' αυτόν, που του έκανε μία τόσο φοβερή καταγγελία. Τον είχε για σοβαρό άνθρωπο. Και όπως ήταν έκνευρισμένος από τ' δλονύκτιο επίπονο ταξίδι, ένοιωσε να τον πλημμυρίσει ολόκληρο μία μανία εκδικήσεως για την προσβολή που του έκαναν.
...Χύμηξε σαν θύελλα στο δωμάτιο της γυναίκας του. Έκείνη μό- λης είχε σκακωθί απ' το κρεβάτι.
— Ήρθες, άγαπη μου; του είπε χαμογελώντας.
Κι' έκανε να τον πλησιάσει. Όπισθοχώρησε, όμως, τρομαγμένη, ό- ταν είδε την έκφραση της φυσιογνωμίας του.
— Τι έχεις, Δανιήλ; τραύλισε.
— Έλεεινή! ξεφώνισε εκείνος. Με άπατος τόσον καιρό! Χτές τ'ε βρά- δυ σε είδαν να βγαίνεις απ' το σπίτι του Καίη... Θα τον σκοτώσω, τον παληάνθρωπο!...
— Δε θα το κάνεις αυτό! ξεφώνισε, σαν τρελλή η Τερέζα.
— Ένδιαφέρεσαι τόσο πολύ για το φίλο σου;... στρίγγυλσε ο Δανιήλ, με άφρισμένο στόμα. Έε, αφού τον άγαπας, δε θα τον σκοτώσω... Θα τον αφήσω να ζήσει... και θα σε διώξω και σένα απ' το σπίτι μου, για να πας να μείνεις κοντά του, ατιμασμέν, περίγελοι και οι δύο της κοινωνίας!...
«Μά, πριν σ' αφήσω να φύγεις, θα μου γράψης μία επιστολή που θα λήθεις σου τις βρωμιές... Πρέ- πει ν' αναγνωρίσεις το σφάλμα σου... για να μη μπο- ρήσης άργότερα να παρυστηθείς το θέμα!»
— Αυτό που μου ζητάς είναι φοβερό... είναι άδικο! υιθύριζε η Τερέζα.

Η ΚΡΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΣ

Ιων' Αμερικανών

Μοναδικό κριτήριο: το γράμμα

ΠΡΙΝ από 90 χρόνια, η άναμφισβήτητη βα- σίλισσα της Νέας Υόρκης ήταν η Έλεν Άστορ. Η ανώτερη κοινωνία σεβόταν τις ά- ποφάσεις της σαν νόμους κι' οι άλλες κυρίες της άριστοκρατίας τη μιμούνταν σε όλα: στο ντύ- σιμο, στους τρόπους, στην άμιλία κλπ. Αλλά τα σαλόνια της δεν χωρούσαν παρά μόνον τετρακόσια άτομα. Χρειάστηκε, λοιπόν, να κάμει έπιλογή μετα- ξύ των γνωστών της. Αυτή την έπιλογή την ανέθε- σε στο φίλο της Μάκ Άλλιστερ, που, έπειτα από προσεκτική έρευνα, ξεχώρισε τετρακόσια πρόσωπα. Οι έλεκτοί περιελήφθησαν σ' ένα βιβλιαράκι, που άπόκτησε άμέσως μεγάλη σημασία. Έκείνοι που περιλαμβάνονταν σ' αυτό είχαν την έντύπωσι πώς στέκονταν πάνω μπτό τους άλλους.
Το μοναδικό κριτήριο του Άλλιστερ ήταν το χρή- μα. Στους «τετρακόσιους», δεν περιλαμβανόταν κα- νένας διανοούμενος ή έπιστήμιος.
Μερικά χρόνια άργότερα, κάποιος Λιούις Κέλλερ σκέφτηκε να έκμεταλλευτή τη ματαιοδοξία των Ά- μερικανών και δημιούργησε «Κοινωνικό μητρώο», που κυκλοφόρησε για πρώτη φορά το 1886 και περιλάμβανε 881 ονόματα.
Από τότε, το «Κοινωνικό μητρώο» άρχισε να κυ- κλοφορή κάθε χρόνο, με περισσότερες σελίδες και με μεγαλύτερο αριθμό «έλεκτών» την κάθε φορά.
Το «Κοινωνικό μητρώο» διευθύνεται σήμερα από μια έπιτροπή που άποτελεί είδος δικαστηρίου, για- τι αυτή κανονίζει τις έγγραφές και τις διαγραφές. Καείς δεν ξέρει που έδρευε αυτό το δικαστήριο και άπό ποιους άποτελείται. Η μόνη γνωστή είναι κά- ποια κυρία Βέρθα Ήστιμοντ, παλιά γραμματέας του Κέλλερ, που τον διαδέχτηκε στη διεύθυνσι της έπι- χειρήσεως. Για να περιληφθή κανείς στο «Κοινωνικό μητρώο», που άποτελεί είδος Χρυσής Βίβλου της ά- μερικανικής άριστοκρατίας, πρέπει να υποβάλει αί- τησι, που να προσυπογράφεται και άπό τέσσερις «έλεκτούς». Στην αίτησι αυτή πρέπει να περιέχων- ται άπαραιτήτως τα έξης στοιχεία:
1) Η λέσχη ή οι λέσχες, στις όποιες ο αίτών εί- ναι μέλος. Αυτές οι λέσχες πρέπει ν' ανήκουν στην κατηγορία των «έλεκτών», που ή έγγραφη σ' αυτές άπαίρει κάποια διαδικασία.
2) Το γήπεδο όπου παίζει γκολφ.
3) Το όνομα και τα διακριτικά του ιδιοκτήτου γιάτ του.
4) Το μέρος όπου παραθερίζει το καλοκαίρι και που πρέπει άπαραιτήτως να βρίσκεται σε κάποιο ά- πο τ'ε καλούμενα «προάστια πολυτελείας».
Κι' ένα άπό τα στοιχεία αυτά, αν λείπει, ο υπο- ψήφιος δε γίνεται δεκτός. Μ' άπλούστερα λόγια, για να γίνη κανείς δεκτός, πρέπει άπαραιτήτως να είναι να γίνη πλούσιος. Οι έπιστήμονες δεν έχουν θέσι στο «Κοινωνικό μητρώο». Επίσης οι συγγραφείς, οι καλ- λιτέχνες κι' οι ήθοποιοι. Κι' άλλωστε, κανείς απ' αυ- τούς δε ζητάει να περιληφθή στο μητρώο αυτό του πλούτου και της ματαιοδοξίας.
Αλλά δεν περιλαμβάνονται όλοι οι πλούσιοι στο «Κοινωνικό μητρώο». Το μυστηριώδες δικαστήριο ά- πορρίπτει τα 2/3 των υποβαλλόμενων αίτήσεων. Έκείνοι, έε, άλλου που γίνονται δεκτοί πληρώνουν την έγγραφή τους πανάκριβα. Άλλα έχουν την ικα- νότητα ότι το όνομά τους φιγουράρει μέσα στις σελίδες αυτής της περίφημης Βίβλου.
Το μυστηριώδες δικαστήριο κάνει έπίσης διαγρα- φές. Λόγοι διαγραφής είναι ο γάμος με ήθοποιό, παλαιστή, πυγμάχο κλπ. Επίσης ή σκανδαλώδης παιδαγωγία, ή προσβολή των δικαιωμάτων ή των προ- νομιών της τάξεως των πλουσίων κλπ. Ο Κοινω- νισμός Βάντερμπιλτ, ο νεώτερος π.χ. διεγραφή, γιατί δημοσίευσε ένα βιβλίο με τον τίτλο «Αντίο 5η όδός» στο όποιο φανέρωνε τις γελοίες προλήψεις και τις μικρότητες των Άμερικανών έκατομυριούχων. Ο Έλλιοτ Ρούζβελτ, έε, άλλου, διεγραφή, γιατί παν- τρεύτηκε την ήθοποιό Φαίη Έμερσον. Η Ντόροθι Μπέντχαμ διεγραφή έπίσης γιατί παντρεύτηκε το μεγάλο Κασούζο. Την ίδια τύχη είχε και ή Πόλλυ Λάουντερ, που παντρεύτηκε τον πυγμάχο Τζην Τού- Λάουντερ, ή Κατερίνα Χάρρις, διε- νεύ. Μία άλλη «έκλεκτή», ή Κατερίνα Χάρρις, διε- νεύ το 1910 γιατί είχε παντρευτή τον Τζων Μπάρμφορ. Άλλά το όνομά της περιελήφθη και πάλι στο «Κοινωνικό μητρώο», αφού χάρισε με το διάσημο ήθοποιό.
Το «Κοινωνικό μητρώο» περιλαμβάνει σήμερα 90 χιλιάδες ονόματα. Είκοσι έπτά χιλιάδες απ' αυτούς τους «έλεκτούς» μένουν στη Νέα Υόρκη. Κάθε καλο- καίρι έκδίδεται ένα παράρτημα του «μητρώου», που αναφέρει που θα κάμει κάθε μέλος τις θερινές δια- κοπές του.

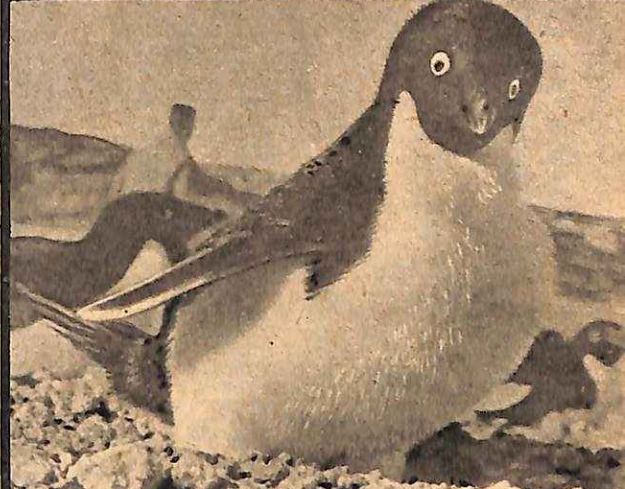
Η ΣΟΡΑΓΙΑ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΝΑ ΕΛΠΙΖΗ

Σ υνοδευόμενη από τον άδελ- φό της, πρίγκηπα Μπίξο, που είναι φοιτητής του Παι- ντιμίου της Κολωνίας, ή σύζυγος του Σάχη της Περ- σίας Σοράγια βρισκεται στο Σαιν Μόρρις και έπιδίδε- ται στο άναστημένο της σπόρ, το σκι. Την αυτόκράτειρα συνοδεύει και ή μητέρα της, ή όποια προσπαθεί να την πείσει να έπισκεφθούν στο Λονδίνο τον Ένδθ μάγο Σουμπούχ, που βοήθησε την Εύα Μπάρτοκ να φέρη στον κόσμο ένα παιδί, ενώ όλοι οι έπιστήμονες το θεωρούσαν ά- δυνατό. Δεν είναι γνωστό αν ή Σοράγια θα καταφύγη στον Σουμπούχ, έδήλωσε ο- μως στους δημοσιογράφους, πως δεν έχασε ακόμα την έλ- πίδα να γίνη μητέρα.

ΟΙ ΠΙΓΟΥΙ'Ι'ΝΟΙ ΤΟΥ Ν. ΠΟΛΟΥ

Ο ι πιγούνιοι «Αντέλιος», που ζούν στο Νότιο Πό- λο και ίδίως κοντά στη βά- σι «Μικρή Άμερική», διαφέ- ρουν άρκετά από τους γνω- στούς πιγούνιους του Β. Πόλου. Πρώτον οι πιγούνι- νοι «Αντέλιος» γεννούν τ' αυ- γά τους το καλοκαίρι και τα αποθέτουν πάνω στα βράχια, ενώ οι πιγούνιοι του Β. Πόλου, οι «αυτοκρατορικοί» όπως αποκαλούνται, είναι πιο μεγαλώσιμοι και γεννούν π' αυγά τους μέσα στους πά- γους του χειμάν. Οι «Αν- τέλιος» έχουν συνδεθή φιλικά με τους Άμερικανούς, που προσέφεραν πολύτιμες βοή-θειες στις άποστολές Χίλλα- ρου και Φούκς, άποτελούν δε τη μοναδική διασκέδασι στη μοναξιά των έπιστημόνων, που έγκαταστάθηκαν εκεί για παρατηρήσεις.

ΜΙΑ ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΤΑΠΕΤΣΑΡΙΑ

Σ ύμφωνα με μία παλιά συν- ήθεια, οι ήθοποιοι του κι- νηματογράφου, που προσκα- λούνται κάθε χρόνο στον πε- ριφημο χορό, τον όποιο διορ- γανώνει το μεγάλο περιοδικό «Εικονογραφημένη του Μο- νάχου» περνούν κατόπιν ά- πό τ'ε γραφεία της συντάξε- ως και άποθανατίζουν το ό- νομά τους υπογράφοντας πά- νω στους τοίχους. Το ίδιο έ- καναν κι' έφετος. Όλοι οι Γερμανοί και ξένοι άστέρες που πήραν μέρος στο χορό. Μεταξύ αυτών συγκαταλέ- γονταν ή Γαλλίδα Ντανάω Καρέλ (άριστερά) και ή Ι- ταλίδα Ροσάνα Σκιαφίνο (δεξιά), τις όποιες ο φακός συνέλαβε ενώ υπέγραφαν σε... άκετο όθος. Όκα τ'ε χα- μλά σημεία των τοίχων εί- ναι υπερλήρη με υπογραφές άστέρων πρώτου μεγέθους.

ΜΙΑ ΝΕΑ ΜΠΡΙΖΙΤ ΜΠΑΡΝΤΟ

Α σφαλώς θα βρήτε μεγάλη όμοιότητα μεταξύ της νέ- ας της φωτογραφίας μας και της γνωστής Γαλλίδας σπόρ Μπριζίτ Μπαρντό. Την ίδια ακριβώς έντυπώσι, σχήματι- σαν και οι «Άγγλοι, βλέπον- τας στο Λονδίνο τη νεαρή Γαλλίδα χορεύτρια Νοέλ Άντάν, ή όποια έμνηστευ- το μαλλέτο της Φρανσουάς Σαγκάν «όλα μένο ραντεβό». Η Νοέλ Άντάν, παρά την μετρία έπιτυχία της παρα- στάσεως, γνώρισε ένα κακά- ρά προσωπικό θρίαμβο και κατέκτησε τους Λονδρέζους με την έξυπνάδα και την ό- μορφη της. Πολλά άγγλι- κές έφημερίδες δημοσίευσαν κοντά στη φωτογραφία της χορεύτριας φωτογραφίες της Μπαρντό και έθωλαν το συμπέρασμα πως ή Νοέλ ή- ταν πολύ πιο χαριτωμένη.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΕΚΕΙΝΟ το πρωί, — πέρασαν κάπου ό- υδόντα χρόνια από τότε, — ένας καλοντυ- μένος κύριος βγήκε ξαφνικά από ένα μέ- γαρο της 16ης Λεωφόρου, στην Ούάσιγ- κτων, και πηλίσισε κάποιο διακότι, έπίσης κομψοτεμένο, που προχωρούσε άμέριμος και άνυποπτος. Στάθηκε μπροστά του και του εί- πε, τραυλίζοντας:
— Έλεεινέ, παληάνθρωπε! Άτιμασες τ' όνο- μά μου! Πρέπει, Καίη, να πεάνη!...
Και, πριν ο Καίη προφτάση ν' άνοιξη το στόμα του, να κάνη μία κίνησι ν' άμυνθή, ο άλλος τράβηξε ένα πιστόλι κάτω από το πολύ- πτυχο παλτό του κι' έπιασε τη σκανδάλη. Έ- νας πυροβολισμός άκούστηκε και ο διαβάτης έπεσε κάτω, σπασταρών- τας. Η σφαίρα τον είχε βρή κατάστηθα.
— Γιατί με σκοτώνεις έτσι δεκάκι και άνδρα; μπόρεσε να ψιθυρίσει. Μά ο δολοφόνος του, κίτρινος σαν θειοκακέρι, έσκυψε από πάνω του και του έρριξε άλλες τρεις σφαίρες. Ο Καίη έμεινε άκίνητος, βά- φοντας με το αίμα του το λίσσώτρωτο.
Το δράμα αυτό προκάλεσε τρομακτική άίσθησι, γιατί οι πρωταγω- νιστάι του ήταν και οι δύο σημαντικότα πρόσωπα. Δολοφόνος ήταν ο άου- νηλ Σίγκλες, άντιπρόσωπος της Νέας Υόρκης στο Κογκρέσσο, και ό άου- νηλ Φίλιπ Καίη, ο πλουσιότερος έμπορος του τόπου.
Πριν από δύο χρόνια, και σε ηλικία τριάντα έτών, ο Σίγκλες, πρώ- τος γραμματέας της προεδρίας των Ήνωμένων Πολιτειών στο Λονδίνο, γνώρισε στην άγγλική πρωτεύουσα την Τερέζα Μπαρζιόλι, άπό τη Νεά- πολι, μία καλλονή με μαύρα, φλογερά μάτια και άγαλακτένιο σώμα. Την έρωτεύθηκε τρελλά και, πριν περάσει πολλός καιρός, οι γάμοι τους άποτέλεσαν μεγάλο κοσμικό γεγονός για πό Σίτου.
«Υότερ» από ένα χρόνο, ο Σίγκλες παραιτήθηκε από το διπλωματικό σώμα και γύρισε στην Άμερική, μαζί με τη γυναίκα του, άποφασί- σμένους να πολιτευθώ. Νοίκιασε ένα μέγαρο στην πιο άριστοκρατική όδο της Ούάσιγκτων, το έπιπλωσε άρχοντικά κι' έπιασε με φρενιτι- δα στον ήλιγγο της πολιτικής ζωής.
Δε δυσκολεύτηκε διόλου να έκλεψή άντιπροσώπος του Κογκρέσσου. Από τη μέρα εκείνη, άντι να ήρεμηση βλέποντας να ίκανοποιείται ή φιλοδοξία του, άρχισε να βλέπει ακόμα πιο ψηλά. Όνειροπλούσε να γίνη Πρόεδρος.
Τα σαλόνια του μεγάρου του ήταν άνοιχτά για όλον τον κόσμο. Δεν περνούσε βραδιά που να μη δώση χορό ή γεύμα στο σπίτι του. Η ά- φροσύνη του, όμως, στην πολιτική τον έκανε ν' άρχισιν να παραμελή τη γυναίκα του. Η Τερέζα έδειξε στην περίπτωση αυτή πως ήταν πλά- σιμα με κατανόησι. Δεν παραπονέθηκε ποτέ στο Δανιήλ που την είχε εγκαταλείψει, έπειδή έβλεπε πια σ' αυτήν μονάχα μία όρασι οικοδε- σποία, που ήξερε να γοητεύη τους έπισκέπτες που με τους τρόπους και την όμιλία της, και όχι μία γυναίκα που την είχε κάποτε άγαπή- σει τρελλά. Και, όπως ήταν έπομένο, δημιούργησε κι' αυτή ένα δικό της στενό κύκλο, που την έκανε να ξεχνά τις άνισρές συζητήσεις για την πολιτική.
Μεταξύ εκείνων, που τους είχε χάρισει την προτίμησή της, ήταν και ο Φίλιπ Καίη, ο πιο πλούσιος έμπορος της Κολομβίας. Σε ηλικία τριάντα μονάχα χρόνων, είχε κάνει κολοσσίασι περιουσία, που την σκόρπισε αλύπητα σε διάφορες άγαθοεργίες. Κανείς δεν ήξερε τίποτα για το παρελθόν του. Είχε εγκατασταθή στην Ούάσιγκτων πριν από δε- κά χρόνια, χωρίς να δώση καμιά έξηγησι για την καταγωγή που είχε κάνει πολλά χρόνια στην Ιταλία, και γι' αυτό ή προφορά του είχε ακόμα έναν ξενικό τόνο. Δεν βρέθηκε κανείς να τον ένοχλή- σης με άδιάρκτες έρωτήσεις. Τους είχε όλους γοητεύσει με τους τρό-πους του και με τις γενναϊοδωρίες του.
Ο Σίγκλες δε συμπάθωνε τον Καίη, έπειδή εκείνος δεν ένδιαφερό- ταν για την πολιτική. Τον δεχότανε υποχρεωτικά στο σπίτι του, έπει-

Η Τμή' Του συρίγνου

— Τι προτιμάς; Να γράψης το γράμμα αυτό ή να πάω άμέσως να σκοτώσω το φίλο σου, στο κρεβάτι του;...
Η Τερέζα του έρριξε μία ματιά κυνηγημένου, πληγμένου ζώου... Ήταν φανερό ότι μία τρομερή πάλη γινότανε μέσα της. Τέλος, είπε με σβυσμένη φωνή:
— Θα κάνω ό,τι θέλεις... άρκει να μη σκοτώσης τον άλλο!...
Κάθοντο στο μικρό της γραφείο κι' έγραψε, με χέρι που έτρεμε, μία έξιμολόγησι, άναγνωρίζοντας το δεσμό της με το Φίλιπ Καίη. «Όταν τελειώσω, κι' ένα έβαζε την υπογραφή της, φαινόταν έτοιμη να ξεφυ- γήσει. Ο Σίγκλες άρπαξε το γράμμα και το έβαλε στη τσέπη του.
— Πάω τώρα να κάνω έναν περίπατο, να ξεχάσω το μυαλό μου. Νά έπιασες τα πράγματά σου και να φύγεις άμέσως!...
Γύρισε άπότομα τις πλάτες κι' έφυγε.
Βγαίνοντας, όμως, απ' το σπίτι του, συναντήθηκε με τον Καίη, που έτρεχε να περνά τότε από εκεί. Τού φάνηκε πως εκείνος τον κύττα- ξε έironικά. «Ο θυμός τον έκανε να ξεχάση την άπόφασή του να του χαρίση τη ζωή, ύστερ' άπό την έπιστολή, που του έγραψε ή γυναίκα του. Έτρεξε κοντά του, τράβηξε το πιστόλι του και...
*
Η βουλευτική του ιδιότης τον προστάτευε άπό τη φυλάκισι. Μά είχε γίνει κυριολεκτικά πτώμα. Κλειστική σ' ένα δωμάτιο, στο σπίτι του, — ή Τερέζα είχε χαθή στο μεταξύ — και δεν δέχτηκε να δη κα- νένα, ούτε και τον άστυνόμο. Τον άφησαν να ήρεμηση λίγο, πριν ζη- τήσουν να εξακριβώσουν τις άφορμές του δράματος.
Το άπόγευμα της ίδιας μέρας, ήταν έσπληνμένος σ' έναν καναπέ, βυθισμένος σε λήθαργο, όταν ξαφνικά είδε μπροστά του την γυναίκα του. Η Τερέζα έσκυψε από πάνω του — φοβερά άλλαγμένη μέσα σε λίγες ώρες — και του είπε με ήρεμη φωνή:
— Γιατί, Δανιήλ, σκότωσες το Φίλιπ, ενώ μου είχες υποσχεθί να του χάρισης τη ζωή; Μά γι' αυτό δέχτηκε να κάνω το γράμμα που μου ζητήσες... να όμολογήσω ότι ο Καίη ήταν φίλος μου... για να ζήση... για να ζήσει ο άδελφός μου, κι' άς έχανα εγώ την άγάπη σου!...
— Ο άδελφός σου; τραύλισε ο Σίγκλες.
— Ναί... Ο Φίλιπ Καίη — δεν είναι αυτό το πραγματικό του όνο- μα — ήταν άδελφός μου... Μία κακή του πράξι τον άνάγκασε να φύγη από την πατρίδα μας πριν από πολλά χρόνια και νάρθη εδώ, στην Άμερική. Η τύχη τον εύνησε, έγινε πλούσιος και ήθελε με τις κα- λωσύνες που έκανε να έξιλωθώ για το παρελθόν του... Μία μέρα, έα- νασυναντηθήκαμε εδώ... Δε φαντάζεσαι τη χαρά μου, που ξαναέβρηκα τον άδελφό μου. Μά δε σου το είπα, για να μην τον έκθεσω... Κι' έσύ... άκούοντας και πιστεύοντας τα λόγια άλλων νόμιμες πως ο Φί- λιπ ήταν φίλος μου... και τον σκότωσες!...
» Σε συγχωρώ γι' αυτό που έκανες! Άς σε συγχωρήση και ο Θεός, αν έχη τη δύναμι... Έγώ δεν έχω πια όσι κοντά σου... Κάποιο μο- ναστήρι θα βρεθί και για μένα, όπου θα κλαίω και θα παρακαλώ για τον άδελφό μου... και για τον άντρα, που δεν θα πάω ποτέ ν' άναπαύ...
Και ή Τερέζα βγήκε απ' το δωμάτιο άδρόμω, σαν σκιά, χωρίς να υποπεύεται ότι άφηνε πίσω της έναν τρελλό, που σπασταρούσε όλο- κληρος από δύνατα γέλια...
ΤΖΑΚ ΣΤΙΟΥΑΡΤ

Τό τζιτζίκι και το μυρμήγκι

ΠΛΗΓΩΜΕΝΑ ΑΗΘΟΝΙΑ

Ο ΜΟΡΦΗ, χαριτωμένη και ξένοιαστη ή Βέρα Κερμή, μεσουρανούσε — άστρο ολόλαμπρο με έκτυφωτική ακτινοβολία — στο καλλιτεχνικό στερέωμα της Αθήνας. Τό τραγουδι της — πότε καταρράκτης χαράς και κεφιού, πότε ξέσπασμα μελαγχολικό και πονεμένο — συγκλόνιζε τό ακροατήριό της — έδω και χρόνια... — και δημιουργούσε γύρω της τόν ένθουσιασμό, πού την τύλιγε όμοιος με χρυσορόδινη δμήλη, και την μισόκρυβε πίσω από τό άχνό σύννεφο της γοητείας, σά γλυκύτατη θεότητα του Όλύμπου της μελωδίας...

Η Βέρα Κερμή ήτανε πρωταγωνίστρια του μουσικού θεάτρου. Κάθε της εμφάνισι στην σκηνή ήτανε κι ένας θρίαμβος καινούργιος! Τά χειροκροτήματα τάχε πιά συνήθει — είχανε γίνει πιστό της παρακολούθημα, έπιβεβλημένη της επιβράβευσι κι' άμοιδή... Όσο για την άλλη της άμοιδή, την ύλική, αυτή συμβάδιζε με την ήθικη, την καλλιτεχνική: Η μεγάλη άγαπημένη του κοινού είχε όσα ζητούσε! Με τη διαφορά πως, ξένοιαστη κι' αδιάφορη, σπαταλούσε τά λεφτά πού κέρδιζε σέ λούσα, σέ χρυσασικά, σέ άκριτες πολυτέλειες — αλλά και σέ γενναίους δωρες άγαθοεργίας. Δέ χτύπαγε φτωχός και δυστυχισμένος την πόρτα της, χωρίς νά φύγει με την τσέπη γεμάτη, με τό στομάχι χορτασμένο, με την καρδιά πλημμυρισμένη ευγνωμοσύνη γι' αυτήν ποθέταπε μπροστά του σάν ύπεροχη, γενναϊόδωρη θεά της όμορφιάς και της καλωσύνης...

Δίπλα στη Βέρα Κερμή φωτοζώουσε ή Τζένη Γαζέλη. Ήτανε μιά θεατρίνα πού λίγο έμορφη, χωρίς μεγάλη δημοτικότητα και καταπληκτικές καλλιτεχνικές έπιτυχίες. Έπαιζε στον ίδιο θίασο με τη Βέρα, και ήτανε κάτι πού πού από φυσικό νά σβύνεται, σάν άστρο τετάρτου μεγέθους, από αυτόν τόν καταπληκτικό ήλιο, πού ακτινοβολούσε δίπλα της... Φυσικά, και ή άμοιδή της ήτανε άνάλογα πού μικρή από της μεγάλης της συναδέλφου... Δέν έδειχνε όμως ζήλεια, έκρυβε τό φυσιολογικό μίσος, πού της δημιουργούσε ή συντριπτική σύγκρισι, και συνήθειζε μόνο νά σιγοψιθυρίζει, σά νά μονολογούσε, μέσα από τά σφιγμένα δόντια της:

— Νά δούμε τό τέλος της!... Και είχε δικιο ή Τζένη νά μιλά ήτοι: Γιατί ή Βέρα, με την ασυλλόγιστη σπατάλη, με την τέλεια αδιαφορία της για τό άδριο, ήτανε μεγάλος φόβος νά μην έχη τέλος καλό... Ένώ, αντίθετα, ή Τζένη, οικονομία σέ βαθμό άπίστευτο, λογική και συγκρατημένη, έδειχνε ότι είχε κάθε διάθεσι νά μη βασιστή ποτέ, όταν θά γερνούσε, σέ μιά σύνταξι πείνας, αλλά νά περάσει αξιοπρεπή — άν όχι πλούσια — τά γηρατειά της. «Ό,τι έθγαζε τό άποταμίευμα! Κι' όταν τό άποταμίευμα έγινε κάπως σοβαρό, άρχισε νά... το κίλει σέ άλλους ήθοποιούς, πού φτωχούς, της ανάγκης, πού τούς τραβούσε έξωφρενικό, τοκογλυφικό τόκο! Έλεμμοσύνη δέν έδινε, φυσικά, ποτέ.

— «Έμένα ποιός θά μ' έλεήσει, άν βρεθώ στην ανάγκη...», άναρωτιότανε με κακία... Και μάζεσε άπάνω της τό μίσος και την αντίπαθεια τών γνωστών της... Αυτό όμως δέν την ένοιαζε: «Άς με μισούν όποιοι θέλουνε κι' όσο θέλουνε...», έλεγε σγκόνοντας τούς όμους της. Έγώ, μιά φορά, θά κάνω αυτό πού με συμφέρει...»

Κι' έτσι, ήρθε μιά μέρα — ύστερα από χρόνια... — πού ο καιρός μάρανε τά τριαντάφυλλα της όμορφιάς της Βέρας, θάμπωσε τη λάμψι της δόξας της, έκανε τη φήμη της νά φυλλορροήσ η μαραμένο φύλλο... Βέβαια, ο καιρός πέρασε τό ίδιο και για τη Τζένη. Μόνο πού ή δική της άσημότητα, δέν έπαθε μεγάλη ζημιά... Ούτε πού όμορφη ήταν αυτή, ούτε πού ό δημοφιλής, ούτε άκριβοπληρωμένη. Τι είχε, τί έχασε, λοιπόν...

Όμως, νά τά γηρατειά της άρχισε νά τά ζή χωρίς στερήσεις και στενοχώριες. Οι αστήρες οικονομίες της, τόσα χρόνια τώρα, οι σκληρές τοκογλυφίες της, είχαν ύψώσει άνάμεσα σ' αυτή και στη φτώχεια, έναν τοίχο από χρυσάφι!... Και πίσω από αυτό τόν τοίχο, ή Τζένη Γαζέλη — ή δεύτερης ποιότητας θεατρίνα, τό τετάρτου μεγέθους καλλιτεχνικό άστέρι —, προστατεύτηκε άποτελεσματικά...

Δέν έγινε όμως τό ίδιο — δέν ήτανε δυνατό νά γίνη... — και με τη Βέρα, τό ξένοιαστο άδόνι, πού τραγουδούσε μόνο για νά τραγουδάη και νά γοητεύη, και καθόλου για νά έμπορεύεται την έπιτυχία και νά κερδίζει... Κι' έτσι, όταν φτάσανε τά γηρατειά, όταν ή μοιραία παρακμή χτύπησε τη χρυσή πόρτα της έπιτυχίας της, ή Βέρα άνοιξε — δέ γινώταν άλλοιώς... — κι' άφισε νά μπή, μαζί με την παρακμή, και ή φτώχεια... Η παλιά πρωταγωνίστρια βούλιαξε βαθιά στην άνεχεια κι' άρχισε νά ζή μέσα στην πού σκληρή μιζέρια... Και — όπως ήτανε φυσικό, όπως συμβαίνει πάντα από τόν καιρό πού ύπάρχει κόσμος... — όλοι οι ευεργετημένοι από αυτήν, της γύρισαν την πλάτη και δέ

θελήσανε νά μαλακώσουνε, νά γλυκάνουνε λίγο τά γηρατειά της με κάποια στοργική θαλπωρή... Η Βέρα, περήφανη στη δυστυχία της — τό ίδιο όπως είχε ζήσει ξένοιαστη κι' άρρόντιστη την ευτυχία της... — δέ θέλησε νά ζητήσει κανέναν τη βοήθεια... Κλείστηκε μέσα σ' ένα μικρό δωματιάκι, στο βάθος μιας αλλής σέ κάποια φτωχογειονιά, κι' εκεί περιώριστηκε στη φτώχεια της συντάξι και στις πλούσιες άναμνήσεις της, στα αποκόμματα τών έφημερίδων με τίς ένθουσιαστικές κριτικές, στα προγράμματα τών παλιών της θριάμβων, στα γράμματα τών ξετρελλωμένων θαυμαστών της του παλιού καιρού...

Κι' εκεί, στο μικρό δωματιάκι της, ή Βέρα Κερμή, ή παλιά δόξα του μουσικού θεάτρου, γνώρισε τη μεγαλύτερη ταπεινώσι: Μιά μέρα, στάθηκε έξω από τη φτωχική αλλη της ένα αυτοκίνητο και κατέβηκε μιά σεβάσμια κυρία γεμάτη μεγαλοπρέπεια! Μπήκε μέσα στο δωματιάκι, κύταξε γύρω με προστατευτική περιφρόνησι, και γύρισε ύστερα στη θλιβερή γριούλα, πού την παρακολουθούσε γεμάτη άπορία:

— Δέ με θυμάσαι, Βέρα;... Κούνησε τό κεφάλι της ή παλιά καλλιτεχνική δόξα:

— Όχι... Δέ σάς θυμάμαι, κυρία... Χαμογέλασε ή έπισκέπτρια με κακία:

— Κι' όμως, εγώ σέ θυμάμαι, Βέρα — γιατί άείζες νά σέ θυμάται κανείς, τό ίδιο όπως εγώ άείζα νά με ξεχνά... Είμαι ή Τζένη Γαζέλη...

— Α! Η Τζένη... Ένας πέπλος είχε σκιστή μπροστά στα μάτια της Βέρας: Αυτή ή έπιβλητική κυρία ήταν ή Τζένη, τό παλιό άστέρι τετάρτου μεγέθους, πού ζε φωτοζώουσε στη σκιά του ολόλαμπρου καλλιτεχνικού ήλιου...

Η έπισκέπτρια έρριξε μιά δεύτερη σκληρή ματιά τριγύρω:

— Ξέρεις τί μου θυμίζεις, Βέρα;... της είπε. Την ιστορία του τζιτζικιού και του μυρμηγκιού... Βλέπεις, εγώ ήμουν τό μυρμήγκι: Όταν έσύ — τό τζιτζίκι — τραγουδούσε άπάνω στα κλαδιά του καλοκαιριού, εγώ μάζενα για τό χειμώνα!... Και νά τος ο χειμώνας, Βέρα!

Η Βέρα ύψωσε τό κεφάλι της:

— Τι ήρθες νά κάνης έδω;... της ρώτησε ψυχρά.

— Τι ήρθα νά κάνω;... Νά σέ βοηθήσω! Παίξαμε κάποτε μαζί, παλι-παλι, έσύ, βέβαια, εγώ μικρή κι' άσήμαντη... Βλέπεις όμως, αλλάξανε τά πράγματα...

Η Βέρα άκουγε τά λόγια της άλλης, πού υπαίγανε μέσα της και την πονούσαν άνυπόφορα!

Δέν ήταν όμως μόνο τά λόγια: Η έπισκέπτρια άνοιξε την τσάντα της, έθγαλε από μέσα μερικά λεφτά, και τά άφισε άπάνω στο παλιό, σκωροφαγωμένο τραπέζι...

— Νά, πάρε αυτά... και, θά ξανάρθω...

Ήταν ή πρώτη άγαθοεργία της ζωής της — κι' αυτή, χειρότερη από την πού κακή πράξι...

Γιατί, όταν έφυγε ή «φιλεύσπλαχνη» έπισκέπτρια, ή Βέρα Κερμή, ή παλιά δόξα του θεάτρου, έσκυψε τό άσπρο κεφάλι της κι' έκλαψε πικρά — θλιβερό τζιτζίκι της ζωής, πού, τραγουδώντας όσο ήτανε καλοκαίρι, είχε χάσει, όταν ήρθε ο χειμώνας, και τό τραγούδι, και την ευτυχία, και την αξιοπρέπεια...

ΒΕΡΘΕΡΟΣ

Κάθε της εμφάνισι ήταν κι' ένας καινούργιος θρίαμβος...

— Έλπίζω νά μη σάς ένοχλώ, δεσποινίς Άθανασία, άν δείξω μιά στιγμή τό διαμέρισμά σας στους κυρίους...

Η. ΜΑΥΡΗΣ

ΑΙ αρχαιολογικές έρευνες που έγιναν από το τέλος του περασμένου αιώνα ως τις ημέρες μας ξεκαθάρισαν από κάθε πλευρά το θέμα του Τρωικού πολέμου, που απέτελεσε την πηγή εμπνεύσεως του μεγαλύτερου έπικού ποιητή της 'Ιστορίας. Ξεκαθάρισαν, πρώτον, τα της ύπαρξης του 'Ιλιου, ως στρατιωτικού και πνευματικού κέντρου του ασιατικού κόσμου. Και δεύτερον, τοποθέτησαν το θέμα της κοσμοϊστορικής έκστρατείας στην πραγματική βάση.

Ός τα μέσα του περασμένου αιώνα, δ.τι πιστευόταν σχετικά με τον Τρωικό πόλεμο, ήταν σπριγμένο αποκλειστικά στην αφήγησι του Όμηρου. Τώρα οι ιστορικοί και οι αρχαιολόγοι έχουν στή χέρια τους στοιχεία, που μαρτυρούν ότι ο σκελετός του ποιητικού έργου του Όμηρου αναστρέφεται σε πραγματικά γεγονότα και δεν είναι προϊόν φαντασίας. Είναι πλέον βεβαιωμένο απόλυτα ότι ο 'Ελληνοασιάτικος κόσμος, για πρώτη φορά ενώθηκε ως μία εθνική οντότητα, ως ένα κράτος, εξεστράτευσσε κατά των παντοκύριων 'Ασιωτών, με τον κίνδυνο, μάλιστα, να ήττηθ, όπως θα ήταν σήμερα εντελώς διαφορετική η μορφή του κόσμου.

Το γιατί ώργανώθηκε η έκστρατεία εκείνη, μάς το παραδίδει, με πολλές και χαρακτηριστικές λεπτομέρειες, ο Όμηρος. Δε γεννιέται, βέβαια, αμφιβολία ότι ο ποιητής χρησιμοποίησε αρκετά και τη φαντασία του στην παρουσίαση των αφορμών του πολέμου, αλλά είναι πάλι διαπιστωμένο ότι η άρπαγή της 'Ελένης του Μενελάου, υπήρξε ιστορικό γεγονός. Χάρις στην πολυτιμή εργασία του 'Αγαμέμνονος Σλήμων και άλλων επιστημόνων αρχαιολόγων και ιστορικών, που αποκαλύφθηκαν με το θέμα, αυτή τη στιγμή κατέχουμε τα έπισημα στοιχεία της κοσμοϊστορικής εκείνης έκστρατείας, η οποία αποτελεί τη γέφυρα μεταξύ του προιστορικού κόσμου και του κόσμου που δέκα και πλέον αιώνας π. Χ. είχε θέσει τις βάσεις της εθνικής διαμορφώσεως του σε ελληνική οντότητα.

Σύμφωνα με τα έπισημα και ξεκαθιδωμένα αυτά στοιχεία, οι Τρώες και οι Δαρδανίοι κατείχαν τη βορειοδυτική γωνία της Μικρασίας, από τον 'Ελλήσποντο και το άκρωτήριο Λεκάτο ως τον κέλυ του 'Αφρασιού. Η πολιτική αυτή ασιατική φυλή κατείχε τις τρεις σημαντικότερες πόλεις της περιοχής: Την Τροία — ή 'Ιλιον — τη Δαρδανία και την Πέργαμο. Η μυθολογία θέλει τους ήγέτες της φυλής απογόνους του Διός, του οποίου ένα από τα πιο αγαπητά παιδιά, ο Δαρδανός, έκτισε τη Δαρδανία. Τού Δαρδανίου αυτό το παιδί ήταν ο 'Εριχθόνιος και του 'Εριχθονίου ο Τρώς, ο οποίος πάλι, απέκτησε τρία παιδιά: τον 'Ιλο,

Κ.Ζ.ΠΟΛΙΤΗ

Από τον μύθο
στην αλήθεια

Οι Τρώες και οι Έλληνες

τόν 'Ασάρκα και τόν Γανυμήδη, την πρός τον οποίο ιδιαίτερη αδυναμία του Διός μάς παρέδωσε ο θρύλος.

Όνος του 'Ιλου ήταν ο Λαομέδων κι' αυτό το παιδί ο Πρίαμος, ο οποίος αναδείχθηκε σε πανίσχυρο και ένδοξο βασιλέα, αλλά ήταν κι' ο πιο εύτυχτος άνθρωπος, όπως και ο 'Ιλουσιώτερος άνθρωπος της εποχής του.

Δεν του έλειπε, πλην των άλλων, και η παραγωγική δραστηριότητα. Από τη γυναίκα του 'Εκάθε — θυγατέρα του βασιλέως της Φρυγίας Δυμάντος — απέκτησε 19 παιδιά και άλλα 39 από διάφορες άλλες, ανεπίσημες γυναίκες του. Πρωτότοκος ήταν ο 'Εκτωρ και δεύτεροτοκος ο 'Αλέξανδρος ή Πάρις, που χαρακτήριζαν σαν ο ώραιότερος νέος της φυλής του. Κατά τον μύθο που μάς παρέδωσε ο Όμηρος, το χάρισμα αυτό της εκπληκτικής ώραιότητας ήταν δώρο της 'Αφροδίτης, αλλά έγινε αλτία συμφοράς της πατρίδας του, εναντίον της οποίας κινητοποιήθηκε ολόκληρος ο τότε γνωστός ελληνικός κόσμος, βοηθούμενος ήθικα και από τις έπισης δυσχεστεμένες

λόγω των προτιμήσεων της 'Αφροδίτης θεών 'Αθηνάς και 'Ηρας.

Να πως παρουσιάζει ο μύθος το περιστατικό: Μία μέρα ο Πάρις έπαιζε τη λύρα του στις κορυφές της 'Ιδης, όπου έβουκαν τα οικογενειακά του κοπάδια. Ξαφνικά παρουσιάστηκαν μπροστά του ο 'Ερμής, η 'Αφροδίτη, η 'Αθηνά και η 'Ηρα. Είχε προηγηθεί ένας καυγάς τους στον 'Ολυμπο κι' ο Ζεύς τις έστειλε, με τη συνοδεία του 'Ερμή, σ' έναν κοινό, αλλά σ'ημεινόντα βνήτο, να κρίνει ποιά από τις τρεις ήταν η ώραιότερη.

Ο 'Ερμής, όπως είπαμε, είχε έντολη να συνοδεύσει τις θεές, και να παρακολουθήσει την αμερόληπτη διεξαγωγή των καλλιστείων. 'Ηταν έφωδισμένος μ' ένα χρυσό μήλο — που του το είχε δώσει ειδικά γι' αυτόν τον σκοπό ο Ζεύς — και το παρέδωσε στον Πάρι, λέγοντας του πως ώφειλε να το προσφέρει σ' όποιαν από τις τρεις θα έκρινε ώραιότερη.

Ο Πάρις εξέλεξε με εύσημισησά την άποσολή του. Οι τρεις θεές γυμνώθηκαν μπροστά του κι' ο υιός του Πριάμου, αφού τις εξέτασε προσεκτικά, προσέφερε χωρίς πολλούς ενδοιασμούς το μήλο στην 'Αφροδίτη. 'Ετσι, λοιπόν, από την ημέρα εκείνη ο Πάρις απέκτησε την γεμάτη ευγνωμοσύνη εύνοια της 'Αφροδίτης, αλλά και το μίσος της 'Ηρας και της 'Αθηνάς. Λίγο καιρό ώργότερα έφυγε από την πατρίδα του για να γνωρίσει νέους κόσμους, όπως πέρασε από τη φημισμένη τότε Σπάρτη, στην οποία βασιλεύει ο Μενέλαος, άδελφός του θρυλικού ηγεμόνος των Μυκητών 'Αγαμέμνονος. Παρά το ότι ο Μενέλαος άποσούσε εκείνες τις ημέρες στην Κρήτη, η 'Ελένη έκρινε σωστό να φιλοενηστή τον ξένο, έφ' όσον ήταν υιός ενός ισχυρού βασιλέως και είχε φθάσει στη Σπάρτη με τις φιλικότερες διαθέσεις. Τού άνοιξε, το παλάτι και τον περιποιήθηκε κατά τον πριγκιπικό τίτλο του.

Τα πράγματα, όμως, δεν άργησαν να πάρουν έναν άποροδοκίμο, αλλά μοιραίο δρόμο. Ο Πάρις έρωτεύτηκε την 'Ελένη, κι' αυτή, πορ' όσο κι' αν το έπεξελησε, δε μπόρεσε να υποτάξει τη συγκίνησή της στη συνυγκλη πίστι. 'Ενα πρωί έέχασε τον δυστυχί Μενέλαο κι' άφφηκε τον εαυτό της να πέσει στη φλογισμένη άγκαλιά του φιλοενομένου της, ο οποίος, για ν' άποφύγη τη δικαιολογημένη μνηϊ του άπατηθέντος, άπηγάγε την άγαπημένη του και τη μετέφερε στην πατρίδα του, όπου οι γονείς του Πάριδος και ο λαός την άποδέχτηκαν με μεγάλως τιμές. 'Ετσι, κατά τις άρχες του 13ου αιώνας π. Χ. άρχισε η μεγαλύτερη ως τότε πολεμική σύγκρουση, η όποια ένωσε τα ελληνικά φύλα και έθεσε τον στερεό πυρήνα της ενιαίας ελληνικής εθνότητας.

ΚΩΣΤΑΣ Ζ. ΠΟΛΙΤΗΣ

Ο Κέλλυ συνέδεσε το μηχανήμα του με το κανονάκι και πίεσε ένα μοχλό...

Ο άνθρωπος που άποσυνέθεσε τον αέρα

Ήταν πρόδρομος της διασπάρσεως του ατόμου:

Πριν από 90 χρόνια περίπου, κάποιος Τζών Κέλλυ άνακάλυψε κατά τα φαινόμενα μία νέα και ισχυροτάτη δύναμη στη φύσι και κατώρθεσε μάλιστα να τη χαλιναγωγήσει. Μεταξύ εκείνων που ενδιαφέρθηκαν τότε ζωηρά για την άνακάλυψή του, ήταν άρκετοι διάσημοι έπιστήμονες, μηχανικοί και έφευρέτες — άκόμα κι' ο 'Εντισον. Ός ημέρα δέ, δεν έχει άποφασιστεί η μνηστική αυτή ύπόθεσι.

Ο Κέλλυ είχε άρχισε άπ' το 1866 τα πειράματά του για την πατά φαινόμενα με ώραιμένες ραγωγή ένεργείας με ώραιμένες παλμικές δονήσεις. 'Όταν εξέαντη, έπεσε έτσι τα μικρά κεφάλαιά του, έσοε έπαφή με μία όμάδα από τραπεζίτες και έπιχειρηματίες, για τη χρηματοδότηση των έρευνών του.

Η συνάντησι τους μαζί του πραγματοποιήθηκε με κάδω μυστικότητα, το φθινόπωρο του 1872, σ' ένα μεγάλο ξενοδοχείο της Ν. 'Υόρκης. Τους συνώδεσαν μηχανικοί και φυσικοί από το Πανεπιστήμιο της Ν. 'Υόρκης και της Πενσυλβανίας, για τους δύο δόσαν τη γνώμη τους, έίνα ύποσχεθί όλοι πως θα κρατούσαν άπολύτη έχευμένη. 'Επιλέον, είχαν ληφθή άυστηρά μέτρα φρουρήσεως του δωματίου του ξενοδοχείου όπου έγινε η συγκέντρωσι.

Ο Κέλλυ — ένας άντρας μεγάλωμος, με μεγάλα μουστάκια και σημάδια από έγκαυμάτα στο πρόσωπο — έέληγε στους παρευρισκόμενους ότι το μηχανήμα του ιαρούσε παλμικές δονήσεις, που προκαλούσαν επί διασπάρσι των μορίων του αέθρος, με άπιστευτή έκρηκτική όρμη. Πρόσθεσε δέ ότι έπρόκειτο για την ίδια δύναμη που διευθύνει το Σ ύμνην και τις κινήσεις των πλανητών.

Όπως οι παλμοί ενός διασπάρσιν μπορούν να σπάρουν από μακρού άνα ποτήρι, όταν άποκλήσουν μία ώραιωνή συχνότητα — έίπε ακόμη — έτσι και οι δονήσεις που παράγει η μηχανή μου είναι ίκανές να διασπάρουν τα μόρια του αέθρος. Κι' η διασπάρσι αυτή δημιουργεί μία 'τρομακτική δύναμη.

Έπικαλέστηκε δέ τη μαρτυρία διακεκριμένων έπιστημόνων, που είχαν παρακολουθήσει τα πειράματά του σ' έναν ίδη το μηχανήμα του, μικρό σαν ένα ρολόι, γ' άναπτύσσει τεράστιες πιέσεις 2-3 τόνων κατά τετραγωνικό έκατοστόμετρο!

Το κυριώτερο πρόβλημα που έίχε να υπερνικήσω — πρόσθεσε — ήταν η χαλιναγωγήσι της δυνάμεως που παράγεται από την άποσυνέθεσι του αέθρος. Σκέφτηκα στην άρχή να τη διοχετεύω μέσα από χοντρούς χαλύβεινους σωλήνες, αλλά τότε έσπασε. 'Επίσης δοκίμασα διάφορες άλλες συσκευές, καταστράφηκαν δ-

ΤΟ ΧΙΟΥΜΟΡ ΣΕ ΕΙΚΟΝΕΣ

μως όλες από έκρήξεις στον αέρα. Έπαθα μάλιστα και ο ίδιος σοβαρά άτυχήματα. Τώρα όμως έφθασα πιά στο σημείο να έλέγχω τη δύναμη της έκρήξεως και να τη χρησιμοποιώ για άνυπολόγιστο όφελος της ανθρωπότητος.

Οι ενδιαφερόμενοι άποφάσισαν τότε να στείλουν μία έπιτροπή ειδικών στη φιλαδέλφεια, για να παρακολουθήσει εκεί τα πειράματά του Κέλλυ. Συγχρόνως του δώσανε προσωρινά 10.000 δολάρια, με τα όποια άγόρασε νέα μηχανήματα και συνέχισε τις έρευνες του. Οι έπιχειρηματίες κι' οι έπιστήμονες τις παρακολουθούσαν συνεχώς. Ο Κέλλυ δέχταν πρόθυμα κάθε έλεγχο, άρκει μόνο να μη του έζητούσαν να έξετάσουν έσωτερικά τη μηχανή του.

Μία μέρα, τους άνάγγειλε πως είχε έπιτύχει να νικήσει τη δύναμη της βαρύτητας! Έκαμε μάλιστα μπροστά τους μία έκπληκτική έπίδειξι, μ' ένα μικρό άεροσκάφος, βάρους 4 κιλών. Το συνέδεσε με το μηχανήμα του, με λεπτά σύρματα από άργυρο και πλατίνη. Και το είδαν τότε όλοι ν' άνεβοκατεβαίνι μαλακά ή να μένη μετώρο στον άέρα!

Έπειτα άπ' αυτή την έπιτυχία, οι χρηματοδότες του Κέλλυ ίδρυσαν μία έταιρεία για την έκμετάλλευσιν των έφευρεσών του κι' έδωσαν στον ίδιο το ένα έβδομο των μετοχών.

Το 1888, ο Κέλλυ έκαμε ένα άλλο καταπληκτικό πείραμα, μπροστά στους χρηματοδότες του, καθώς κι' ένα στενό κύκλο, από έπιστήμονες και δημοσιογράφους. Πήρε μία σφαίρα όπλου, άδειασε το μπουσούτι της και έφόρμωσε πάλι το βλήμα στον κάλυκα. Άφου εξέτασαν όλοι την άδειαν σφαίρα, την τοποθέτησε μέσα σ' ένα μικρό «κανονάκι». 'Υστερα έστησε άντίκρου γοντρά έζλα βελανιδιάς, πάχους 30 πότνων εν όλω. Και πίσω τους έβαλε μία μεγάλη πέτρα.

Είπα για να σταματήσει η σφαίρα, άφου τρυπήσει τα ξύλα, έέληγε.

Όλοι τον κύτταξαν με δυσπιστία, γιατί τα καλλίτερα τότε όπλα του 'Αμερικανικού Στρατού μπορούσαν να τρυπήσουν το πολύ 6-7 πότνων ξύλου.

Άλλ' ο Κέλλυ συνέδεσε το μηχανήμα του με το κανονάκι και πίεσε ένα μοχλό. Η σφαίρα έκσπενδονίστηκε, τρυπήσε τα ξύλα πέρα ως πέρα, χτύπησε στην πέτρα και παραμορφώθηκε άπ' τη δύναμη της προσκόρσεως!...

Ήταν φυσικό να κοινολογηθί ένα πείραμα που το είχαν παρακολουθήσει τόσο άνθρωποι. Οι έφημερίδες γράφανε πως έτοιμαζότανε μία κοσμοϊστορική άνακάλυψι, που θα προκάλούσε επανάστασι στη βιομηχανία.

Δημιουργήθηκε τότε πανικός σ' όλη τη χώρα. Οι βιομήχανοι έέλεπαν κι' όλοι να χανόνται τα τεράστια κεφάλαιά που είχαν διαθέσει για τις εγκαταστάσεις τους. Οι μετοχές της έταιρείας 'Κέλλυ Μότορ», που είχαν βγί στο μετοξύ στο Χρηματιστήριο, άνατιμήθηκαν ξαφνικά κατά 60%. Κι' η τιμή τους άνέβαινε όλοένα, χωρίς στην τεραστία ζήτησι που είχαν.

Πάνω στο κορύφωμα όμως αυτού του πυρετού, ο Κέλλυ βρέθηκε νεκρός στο έργοσθραϊό του!

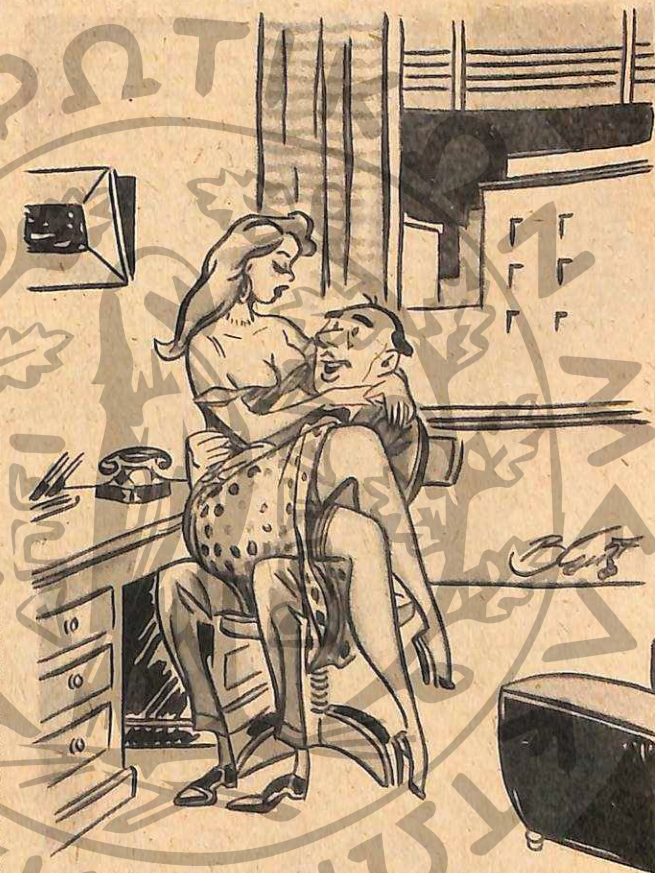
Είπαν τότε πως πέθανε από φυσικά αίτια, δεν παρουσίασαν όμως καμία σχετική ιατρική βεβαίωσι. Σύμφωνα με τις διαθέσεις που κυκλοφόρησαν, τον είχαν δολοφονήσει πράκτορες κάποιας ξένης δυνάμεως, να άγωνιούσε μήπως γίνει γνωστό το μυστικό του. Άλλοι πάλι έίπαν πως τον είχαν έκαψει οι βιομήχανοι, που φοβόνταν πως θα τους κατέστρεφε η έφευρεσί του.

Πάντως, η άναγγελία του θανάτου του προκάλεσε πανικό, σαν μία έθνική συμφορά. Οι μετοχές της έταιρείας κατακυλήσαν και πολλός κόσμος καταστράφηκε.

Όσο για το περίφημο μηχανήμα, το έέτασε μία έπιτροπή από διάσημους έπιστήμονες και μηχανικούς και βρήκε στο έσωτερικό του ένα σωρό σωλήνες μπλεγμένους μεταξύ τους. Κανείς όμως δε μπόρεσε να καταλάβη πως λειτουργούσε. Ο Κέλλυ είχε πάει μαζί του στον άφο το μυστικό του.

—'Απόψε πείσθηκα ότι μ' αγαπάει ο Δάκης!...

— Συντόμως θα πάρετε αύθησι, δεσποινίς Ζιζή. Βλέπω πως είσθε πολύ άπορσιωμένη στην εργασία σας!... (Τού Β. Χριστοδούλου)

Ο ΕΡΩΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΟΛΗ

ΣΤΟ προηγούμενο άρθρο είδαμε ποιός είναι ο έρως, που ταιριάζει στην κάθε γυναίκα. Άς δούμε τώρα ποιά γυναίκα ταιριάζει στον κάθε άντρα.

Οι ύποθεσεις, που δίνωμε σπριζόνται κι' έδω στις βαθύτερες τάσεις του ατόμου, που άποτελούν τον γνώμονα της προσωπικότητός του. Αυτές είναι εκείνες που δε μάς γελούν ποτέ. 'Ενώ, αν σπριζόνται στη μόρφωσι, στους τρόπους, στην κοινωνική τοποθέτησι κτλ. μπορεί να πέσωμε σε μεγάλο λάθος.

Νά, λοιπόν, μερικές έρωτήσεις που θα σας βοηθήσουν ν' άνιχνεύσετε τις τάσεις σας και, άδηγούμενοι άπ' αυτές, να διαλέξετε εκείνη, που θα κάμετε σύντροφος της ζωής σας.

1) Προκειμένου να περάσετε το Σάββατο-κύριακό σας, τι προτιμάτε:

α) Μία έκδρομη με τα πόδια;

β) Μία μικρή οικογενειακή συγκέντρωσι;

γ) Μία ήρεμη βαδισιά σ' ένα έξοχικό κέντρο μαζί με την άγαπημένη σας ή έναν περί-πατο κάτω από το σελή-νόφω;

δ) Νά διασκεδάσετε και να χορέψετε σ' ένα κοσμικό κέντρο;

2) Όταν έχετε μία φιλονεικία με την άγαπημένη σας, πως την αντιμετώπιζετε;

α) Κάνετε τη σκέμη ότι είναι μάταιο να τάζω κανείς με τις γυναίκες, γιατί αυτές βλέπουν τα πράγματα με διαφορετικό τρόπο από τους άνδρες;

β) Προσπαθείτε ν' άποφύγετε το καυγάκι, κάνοντας τη σκέμη πως, έτσι ή άλλως, θα καταστρέψη την άρμονία, που υπάρχει ανάμεσα σε σας και στη φίλη σας;

γ) Προσπαθείτε να βρήτε μία συμβιβαστική λύσι;

δ) Δε σας πολυσκοτίζει ο καυγάς, γιατί έξέρετε από πριν πως θα τ' άναφάσετε.

3) Ποιός είναι ο άντιληψις σας για τον έρωτα και το γάμο;

α) Πιστεύετε πως οι γυναίκες είναι μεγάλα παιδιά και πως πρέπει να τους φέρνεται κανείς άνάλογα;

β) Ο γάμος είναι για σας μία πολύ σοβαρή ύπόθεσι και πιστεύετε πως, για το λόγο αυτό, πρέπει να σπριζέται σε γεράς βάσεις;

γ) Έχετε τη γνώμη πως ο γάμος δεν αξίζει παρά μόνο όταν είναι ένα άδικοπο έρωτικό τραγούδι;

δ) Μήπως έχετε που σας προβίζει στο γάμο είναι ότι θα χάσετε τους φίλους και τις διασκεδάσεις σας;

4) Άς ύποθέσωμε, ότι κερδίζετε από ένα

Η γυναίκα που σας ταιριάζει

λαχείο κάποιο σημαντικό ποσό, π. χ. 50.000 δραχμές. Τι θα κάνατε αυτά τα χρήματα;

α) Θα τρέχατε άμέσως ν' αγοράσετε ένα αυτοκίνητο;

β) Θα πηγαίνατε στη στιμυή να τάζω καταθέσετε στην τράπεζα, από φόβο μήπως τα έξοψετε ή θα τα διαθέτατε σε μία έπικερδή έπιχείρησι;

γ) Θα διαθέτατε ένα μέρος άπ' αυτά για να κάμετε δώρα στην άγαπημένη σας;

δ) Θα τ' άργατε στις διασκεδάσεις, κάνοντας τη σκέμη ότι ο εύκαιρος αυτός δεν παρουσιάζει τόσο πολύ συχνά στη ζωή;

5) Τι σας άφείει να κάνατε, όταν... δεν έχετε να κάμετε τίποτα;

α) Έναν περίπατο στην έξοχη, πεζή ή με αυτοκίνητο;

β) Νά διαβάσετε κάτι ή να έπωφεληθίτε άπό την εύκαιρία που σας παρέχεται, για να τακτοποιήσετε τα πράγματά σας, να ένημερώσετε τους λογαριασμούς σας κτλ.

γ) Τι σας άφείει να κάνατε, όταν... δεν έχετε να κάμετε τίποτα;

α) Έναν περίπατο στην έξοχη, πεζή ή με αυτοκίνητο;

β) Νά διαβάσετε κάτι ή να έπωφεληθίτε άπό την εύκαιρία που σας παρέχεται, για να τακτοποιήσετε τα πράγματά σας, να ένημερώσετε τους λογαριασμούς σας κτλ.

γ) Τι σας άφείει να κάνατε, όταν... δεν έχετε να κάμετε τίποτα;

α) Έναν περίπατο στην έξοχη, πεζή ή με αυτοκίνητο;

β) Νά διαβάσετε κάτι ή να έπωφεληθίτε άπό την εύκαιρία που σας παρέχεται, για να τακτοποιήσετε τα πράγματά σας, να ένημερώσετε τους λογαριασμούς σας κτλ.

γ) Τι σας άφείει να κάνατε, όταν... δεν έχετε να κάμετε τίποτα;

α) Έναν περίπατο στην έξοχη, πεζή ή με αυτοκίνητο;

β) Νά διαβάσετε κάτι ή να έπωφεληθίτε άπό την εύκαιρία που σας παρέχεται, για να τακτοποιήσετε τα πράγματά σας, να ένημερώσετε τους λογαριασμούς σας κτλ.

γ) Τι σας άφείει να κάνατε, όταν... δεν έχετε να κάμετε τίποτα;

α) Έναν περίπατο στην έξοχη, πεζή ή με αυτοκίνητο;

β) Νά διαβάσετε κάτι ή να έπωφεληθίτε άπό την εύκαιρία που σας παρέχεται, για να τακτοποιήσετε τα πράγματά σας, να ένημερώσετε τους λογαριασμούς σας κτλ.

γ) Τι σας άφείει να κάνατε, όταν... δεν έχετε να κάμετε τίποτα;

α) Έναν περίπατο στην έξοχη, πεζή ή με αυτοκίνητο;

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

[illegible]

— Καί σ' ἀγάπησα... ὅπως γιὰ καλὴ μου τύχη μ' ἀγάπησε
κι' ἐσύ, χωρίς νά ξέρης ποιά εἶμαι! Ἐλπίζω νά μου συγχωρεῖς
τὴ μικρὴ αὐτὴ κομωδία, ποὺ ἔγινε γιὰ τὴν εὐτυχία καὶ τῶν δύο καὶ
τῶν ἑκατὸν ἑκατομμυρίων.

ZYLIEN NTYMPLOYA

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΟΥ ΣΚΑΝΔΑΛΙΣΑΝ

Η ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ ΤΟΥ ΒΥΡΩΝΟΣ

ΤΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ όνομα της περίφημης Ιταλίδας φίλης του Βύρωνος, ήταν Τερέζα Γκάμπα. Είχε γεννηθεί στη Ραβέννα, το 1800 κι' οι γονείς της την έστειλαν από μικρή σ' ένα σχολείο μοναχών του 'Αγίου Δομινίκου, όπου διδάχθηκε λίγα πράγματα, αλλά έμαθε στην ένδειξη την τέχνη της υποκρισίας.

Στα δεκαοχτώ της χρόνια, ήταν μία πολύ όμορφη νέα, με γαλανά μάτια, σκούρα καστανά μαλλιά και σαρκώδη χείλη, που έδειχναν ερωτική ιδιοσυγκρασία πολύ θερμή. Την εποχή εκείνη, ο πατέρας της που την πήρε από το μοναστήρι. Της είχε βρά κιόλας γαμπρό, που ήταν ο κόμης 'Αλέξανδρος Γκουίτσιόλι, ένας χήρος εξηντάρης σχεδόν, με έφτα παιδιά, αλλά με πολύ μεγάλη περιουσία, άρρενωπό παράστημα και τρόπους άρχοντα.

Ο πατέρας της φοβόταν, ότι η κόρη του θα αρνιόταν κι' είχε ετοιμάσει από πριν τις απειλές του. 'Αλλά δε χρειάστηκε να τις χρησιμοποιήσει. Γιατί η Τερέζα βρήκε, τούναντίον, γοητευτικό το μέλλοντα σύζυγό της.

Έτσι, έγινε σε λίγο κόμησης Γκουίτσιόλι. Έμενε τώρα η Τερέζα φαίνονταν ένδοξη και σίγουρα από το γάμο της. Έμενε τώρα σ' ένα πολυτελέστατο μέγαρο, είχε στη διάθεσή της ένα άμαξι με χρυσό οικόσημο, που το έφερναν τέσσερα άλογα, κι' ο άντρας της δειχνόταν πολύ τρυφερός μαζί της. Τόσο τρυφερός, που η νεαρή κόμηση στενοχωρήθηκε όταν έφυγε από κοντά της.

Αυτό έγινε όταν τέλειωσε ο μήνας του μέλιτος. Για την ακρίβεια, έπειτα από τριάντα οκτώ ημέρες. 'Επείγουσες υποθέσεις τον κάλεσαν στη Ρώμη. Η Τερέζα, στο διάστημα της απουσίας του, του έγραψε περιπαθη γράμματα και τον παρακαλούσε να μην άρνηση να γυρίσει κοντά στη γυναίκα του, που τον περίμενε με τρυφερά λαχτάρα.

Ο κόμης 'Αλέξανδρος συγκινηθηκε απ' αυτά τα γράμματα κι' όταν γύρισε, ανήγγειλε στη γυναίκα του, ότι θα πήγαιναν να ξεσκάνουν κάπου.

— Πού; ρώτησε η Τερέζα.

— Τι θα έλεγες για ένα ταξίδι στη Βενετία;

Η νεαρή γυναίκα έγερσε στην αγκαλιά του. Την εποχή εκείνη, ένα ταξίδι στη Βενετία ήταν το όνειρο όλων των γυναικών.

Εκεί, οι δυο σύζυγοι γνωριστηκαν με την κυρία Μπένζον, που είχε δημιουργήσει ένα κοσμοπολιτικό σαλόνι στην πόλη των δογητών. Οι ξένοι εύρισκαν σ' αυτό μια εύχρηστη συντροφιά, έπαιζαν χαρτιά ή συζητούσαν για τα φλέγοντα θέματα της ημέρας, με την άνεση των ανθρώπων που βρίσκονται μακριά από τα γεγονότα και που δεν πολυσκοτίζονται γι' αυτά.

Ένας από τους θαμώνες του σαλονιού της κυρίας Μπένζον, ήταν κι' ο Βύρων, που είχε κατασταλάξει στη Βενετία, έπειτα από μια περιπλάνηση σε διάφορες πόλεις της 'Ιταλίας.

Ο κόμης Γκουίτσιόλι γοητεύθηκε από τη γνωριμία του 'Αγγλου ποιητού. Κι' όπως ενδιαφερόταν για το θέατρο — σαν λιμπρεστίστας — άρχισε να του εκθέτει διάφορα σχέδιά του. Ο Βύρων κουνούσε επίδοκιμαστικά το κεφάλι και ταυτόχρονα κύτταζε τρυφερά την κόμηση. Αυτή η μικρή 'Ιταλίδα ήταν πολύ χαριτωμένη...

Από την άλλη μέρα κιόλας, άρχισε να την πολιορκεί. 'Αλλ' η Τερέζα αντιστάθηκε. Μιλώντας αργότερα για τις σχέσεις της με το Βύρωνα, έμυστηρεύθηκε σε μια φίλη της:

— Τό ήθερα πώς μία μέρα θα πρόδιδε τον άντρα μου. Είχα συνηθίσει από καιρό σ' αυτή την ιδέα. 'Αλλά δεν ήθελα ν' αρχίσω από έναν ξένο.

Από το αδιέξοδο, όπου βρισκόταν, την έβγαλαν... οι έλωδες πυρετοί που έπαθε ξαφνικά. Ο άντρας της την πήρε τότε και ξαναγύρισαν στη Ραβέννα.

'Αλλ' ο Βύρων τους ακολούθησε έπειτα από λίγο καιρό εκεί.

Ο κόμης Γκουίτσιόλι τον υποδέχτηκε σαν παλιό φίλο του και, χωρίς να το καταλάβει, έριξε τη γυναίκα του στην αγκαλιά του...

Η Τερέζα, για να διευκολύνει τις συναντήσεις τους, γνώρισε τον ποιητή στον πατέρα και στ' αδελφία της. Ο Βύρων άρχισε, λοιπόν, να πηγαίνει κάθε μέρα σχεδόν εκεί. Είχε ξαναβρεί, όπως τουλάχιστο ισχυριζόταν, την εμπνευσί του. Του την έβρινε το παρθενικό δαμάτιο της Τερέζας, όπου κλεινόταν ώρες ατέλειωτες μαζί της...

Έτσι, η κόμησης Γκουίτσιόλι είχε κάμει τον πατέρα και τ' αδελφία της συνενόχους της προσδοσίας της... Όσο για τον άντρα της, δε μπορούσε, φυσικά, να υποπτευθεί τίποτα.

'Αλλ' οι συναντήσεις αυτές δεν τους ικανοποιούσαν. 'Εκείνο που επιθυμούσαν ήταν ν' ανήκουν ολοκληρωτικά ο ένας στον άλλο... Για να το πετύχουν, όμως, έπρεπε πρώτα να χωρίσουν. Έτσι, θάρρηναν στάχτη στα μάτια του δυστυχισμένου συζύγου... Ο Βύρων ξαναφύγε, λοιπόν, για τη Βενετία, ενώ η Τερέζα ακολούθησε τον άντρα της σ' ένα ταξίδι στις πόλεις της Ρωμανίας.

Αλλά, ξαφνικά, αρρώστησε και πάλι από έλωδες πυρετούς. 'Αρρώστησε, φυσικά, μόνο για τα μάτια του συζύγου της. 'Αλλ' έπαιξε τόσο καλά το ρόλο της, που ο κόμης Γκουίτσιόλι την πίστεψε.

— 'Αν μπορούσα τουλάχιστο να δώ το γιατρό Μασπερίνι! είπε αναστενάζοντας η Τερέζα. Είμαι βέβαιος πως θα μ' έκανε καλά.

Ο Γκουίντο Μασπερίνι έμενε στη Βενετία.

— Το κακό είναι πως πρέπει να γυρίσω στη Ραβέννα, όπου με περιμένουν οι επιστάτες των χτημάτων μου, για να μου δώσουν τους λογαριασμούς τους, παρατήρησε ο άντρας της.

'Αλλ' η κατάσταση της Τερέζας... χειρότερη. Ο κόμης Γκουίτσιόλι αποφάσισε τότε να τη στείλει μόνη της. Κι' άλλωστε, δε θύμνε στη Βενετία παρά μόνο όσο θα χρειαζόταν για ν' ακούσει τις σοφές συμβουλές του Μασπερίνι.

Μερικές μέρες αργότερα, ο κόμης πήρε ένα γράμμα από τη γυναίκα του. Το ταξίδι την είχε ωφελήσει πολύ, ο γιατρός Μασπερίνι την είχε ενθουσιάσει με τα φάρμακά του κι' είχε ξαναβρεί την υγεία της... Έπειτα απ' αυτό τον πρόλογο, ζητούσε από τον άντρα της

την άδεια να κάμει ένα ταξίδι στη λίμνη της Γκάρντα... μαζί με το λόρδο Βύρωνα.

Το ύφος της επιστολής της ήταν άβωο, σά μικρής παιδούλας. Ο κόμης, άσπασο, άστραψε από το θυμό του. Η γυναίκα του να πάει ταξίδι μ' έναν άλλο!

«Νομίζω, ότι το καλύτερο που έχεις να κάμεις, είναι να γυρίσεις εδώ», απάντησε στη γυναίκα του.

'Αλλ' έπειτα από μερικές μέρες, πήρε και δεύτερο γράμμα. Η Τερέζα τον πληροφορούσε αφέλεστατα, ότι είχε δεχτεί τη φιλοξενία του λόρδου Βύρωνος στην έπαυλή του της Μίρα, ότι έκαναν μαζί περιπάτους με άλογο στην έξοχή, ότι περνούσε πολύ όμορφα κι' ότι η υγεία της πήγαινε περίφημα.

Ο κόμης Γκουίτσιόλι, μόλις πήρε αυτό το γράμμα, άρχισε να ούρλιαζε σά θαιμονισμένος και να σπάει ποτήρια, πιάτα, βάζα, καθρέφτες, δ.τι εύρισκε μπροστά του... Έτσι, όλοι οι κάτοικοι της Ραβέννας έμαθαν την περιπέτεια του και διασκέδασαν πολύ μαζί του.

Ο Γκουίτσιόλι έτρεξε ταυτόχρονα στον πεθερό του.

— 'Αν δε φροντίσεις να ξαναγυρίσει η κόρη σου στο σπίτι μου, θα τη χωρίσω, του φώναξε.

'Αλλ' ο πεθερός του δε φάνηκε πρόθυμος ν' ανακατευθεί σ' αυτή την υπόθεση.

Ο Γκουίτσιόλι αποφάσισε τότε να πάει ο ίδιος στη Βενετία. Οι κάτοικοι της Ραβέννας τον προσέπεσαν με ερωτικά σχόλια κατά την αναχώρησή του...

Μόλις έφτασε εκεί, κατέφυγε σ' ένα δικηγόρο, που έστειλε με δικαστικό κλητήρα μία πρόσκληση στην κόμηση να ξαναγυρίσει στη συζυγική έστια.

Η Τερέζα περίμενε, ότι ο 'Αγγλος ποιητής θα τη συμβούλευε να μην πάει και να μείνει κοντά του. 'Αλλ' ο Βύρων δεν είχε αυτό το θάρρος ή αυτή την αφοσίωση. Και της σύστησε να υπακούση στην πρόσκληση του συζύγου της.

Η συνάντησι μεταξύ των δύο συζύγων ήταν κομική. Η Τερέζα πήγε φροντισμένη με πιστοποιητικά γιάτρου, που βεβαίωναν ότι η αλλαγή του αέρος κι' η παραμονή της στην έπαυλη της Μίρα ήταν ά-

παραίτητες για την άποκατάστασι της υγείας της. Ο Γκουίτσιόλι, από τ' άλλο μέρος, είχε συντάξει ένα μακροσκελέστατο έγγραφο, που περιείχε τις υποχρεώσεις της συζύγου του απέναντί του. Το έγγραφο αυτό καθώριζε με κάθε λεπτομέρεια ποιά ώρα θα σηκώνονταν από το κρεβάτι της, ποτέ και με ποιές προϋποθέσεις θα έδινε έξω, ποιά ήταν τα συζυγικά της καθήκοντα, πώς θα φρονόταν στους ξένους, πώς θα τους μιλούσε και πώς θα απαντούσε στις ερωτήσεις τους, πώς θα περνούσε τον καιρό της στο σπίτι, κλπ.

— 'Υπόγραψε το, αν θέλεις να σε συγχωρέσω, της είπε ο Γκουίτσιόλι.

Την εποχή τους

Η Τερέζα υπογράφησε αυτό το έγγραφο, χωρίς να κάμει ούτε τον κόπο να το διαβάσει. Πλάι στην υπογραφή της, έβαλαν τη δική τους και δυο μάρτυρες. Το ανδρόγυνο πήρε κατόπιν το δρόμο για τη Ραβέννα.

Τα σχόλια τώρα έδιναν κι' έπαιρναν. Οι πιο πολλοί υποστήριζαν, ότι η Τερέζα είχε ξαναγυρίσει στον άνδρα της, γιατί ο Βύρων την είχε διώξει, πράγμα, που, άλλωστε, ήταν ως ένα σημείο σωστό.

'Αλλ' αυτό έθιγε τον εγωισμό της Τερέζας. Άρχισε τότε να γράφει φλογερά γράμματα στο Βύρωνα, καλώντας τον να γυρίσει κοντά της. «Θα φωνάξω σ' όλους την αγάπη μας», του έγραφε. Στην πραγματικότητα, εκείνο που ήθελε ήταν να σώσει την ερωτική της υπόληψη.

Αν ο Βύρων ξαναγύριζε κοντά της, θα καταλάβαιναν όλοι, ότι την αγαπούσε πάντα.

'Αλλ' ο ποιητής φυλαγόταν από τις κακοτοπιές. Κι' εύρισκε διαρκώς προσχήματα, για ν' αναβάλει το ταξίδι στη Ραβέννα.

Η Τερέζα κατέφυγε τότε στον αδελφό της, που έγραψε στο Βύρωνα, ότι «η κόμησης Γκουίτσιόλι ήταν ετοιμοθάνατη κι' ότι επιθυμούσε, προτού πεθάνει, να τον δει για τελευταία φορά».

Αυτή τη φορά, ο Βύρων έτρεξε άμέσως στη Ραβέννα. 'Αλλ' όταν έφτασε εκεί, έμαθε πως η Τερέζα βρισκόταν σ' ένα χορό...

'Εξωργισμένος γι' αυτή την άπατη, ετοιμάστηκε να ξαναφύγει. 'Αλλά, ξαφνικά, παρουσιάστηκε μπροστά του ο Γκουίτσιόλι.

Ο άνδρας της Τερέζας είχε μετανοιώσει για το θόρυβο που είχε δημιουργήσει άλλοτε κι' ήθελε να δείξει σ' όλους πως δεν είχε υποπτευθεί ποτέ τη γυναίκα του.

— Πώς; είπε στο Βύρωνα. 'Ηρθατε στη Ραβέννα κι' αντί να τρέξετε στο σπίτι μου, πήγατε σε ξενοδοχείο;... Αυτή την προσβολή δε θα την επιτρέψω ποτέ!

Και, υποχρεωτικώτατα, πήρε στα χέρια του τις άποσκευές του Βύρωνος και τις πήγε στο άμαξι του, που περίμενε λίγο πιο πέρα. Ο ποιητής τον ακολούθησε.

Όταν η Τερέζα γύρισε άργα τη νύχτα από το χορό, ο άντρας της, για να τους δείξει την εμπιστοσύνη του, προφασίστηκε πως ήταν τασκισμένος από την κούρασι και πήγε να κοιμηθεί, αφήνοντάς τους μόνους.

Δε σε περιμένα τόσο γρήγορα, αγαπημένε μου, είπε η Τερέζα στον ποιητή.

— Θέλεις να πής, ότι δε βρήκες τον καιρό να πείσεις στο κρεβάτι σου, για να κάμεις την ετοιμοθάνατη; την ερωτεύθηκε ο Βύρων.

Θα προτιμούσες, λοιπόν, να με δής να πεθαίνω; του είπε, κάνοντας πως ήταν έτοιμη να κλάψει.

Ο ποιητής δε μπόρεσε να κρατήσει περισσότερο το θυμό του και την έσφιξε στην αγκαλιά του. Έτσι, το ειδύλλιο τους ξαναάρχισε κάτω από την προστατευτική άσπιδα της απεριόριστης εμπιστοσύνης του κόμητος Γκουίτσιόλι.

Για την Τερέζα, η επιστροφή του Βύρωνος ήταν αληθινός θρίαμβος. Τον επίδεικνε παντού, για να δείξει σ' όλους πόσο είχαν άπατηθεί στις κρίσεις τους.

'Αλλ' όλα τα πράγματα έχουν ένα τέλος. Μία μέρα, έπειτα από δυο μήνες, ο κόμης Γκουίτσιόλι έπιασε επ' αυτοφώρω τη γυναίκα του στην αγκαλιά του ποιητού. Έβγαλε τότε δυο πιστόλια από την τσέπη του και διηύησε τις κάννες τους προς το μέρος τους:

— Μην κινήθετε! τους φώναξε.

Άρχισε ταυτόχρονα να καλή τους υπηρέτες του, για να πιστοποιήσουν την προσδοία της γυναίκας του...

Ξανάβαλε κατόπιν τα πιστόλια στην τσέπη του κι' είπε στο Βύρωνα και στη γυναίκα του να φύγουν άμέσως από το σπίτι του. 'Αλλ' ο ποιητής κι' η Τερέζα αρνήθηκαν... Έτσι, ο κόμης Γκουίτσιόλι αναγκάστηκε να καταφύγει στα δικαστήρια.

Όσοι να έκδοθη η απόφασι, αναρίθμητοι περίεργοι μαζεύονταν κάθε μέρα μπροστά στο μέγαρο Γκουίτσιόλι, για να δουν το Βύρωνα και την Τερέζα, που εμφανίζονταν σε μία βεράντα, και ν' ακούσουν τον άπατημένο σύζυγο, που χαλούσε τον κόσμο με τις φωνές του, απειλώντας θεούς και δαίμονες.

Το δικαστήριο διέταξε, τέλος, το χωρισμό κι' ώρισε ως τόπο διαμονής της Τερέζας ένα μοναστήρι. 'Αλλ' η κόμησης προτίμηση να φύγει μαζί με τον αγαπημένο της για την Πίζα, από όπου πήγαν κατόπιν στο Λιόρνο και τελευταία στη Γένοβα.

Η αγάπη τους, όμως, δεν είχε πιά την παλιά φλόγα και, μία μέρα, κατάλαβαν κι' οι δυο πως είχε σβυσει ολόετα... Ο Βύρων έφυγε τότε για την 'Ελλάδα, ενώ η Τερέζα ξαναπαίρνε το δρόμο για τη Ραβέννα, όπου ο κόμης Γκουίτσιόλι την υποδέχτηκε σά να γυρίσει από άλλο ταξίδι και της άνοιξε και πάλι την αγκαλιά του...

Ο άπατημένος σύζυγος φαίνονταν τώρα γοητευμένος από το θόρυβο, που είχε δημιουργήσει γύρω στο όνομα της γυναίκας του και μιλούσε μ' ένθουσιασμό για τις σχέσεις της με το Βύρωνα. Παρουσιάζοντάς την στον Αυστριακό αξιωματικό κόμη Ραντζουίλ, του είπε:

— Η κόμησης Γκουίτσιόλι, άλλοτε φίλη του Βύρωνος.

Ο Ραντζουίλ, που η όμορφή της Τερέζας του είχε κάμει εντύπωσι, φιλοτιμήθηκε άμέσως να διαδεχθεί τον ποιητή στην αγκαλιά της. Και το κατάφερε χωρίς μεγάλη δυσκολία... Όσο για την κόμησης, όπως και την πρώτη φορά, δε φρόντισε να κρύψει από κανένα τις σχέσεις της μαζί του.

Εκείνος που τις έμαθε τελευταίος ήταν και πάλι ο Γκουίτσιόλι. Ο κόμης, κατά τη συνήθειά του, ανέθηκε στα κεραμίδια και φώναξε σ' όλους την καινούργια απιστία της γυναίκας του. Έτσι, αν υπήρχαν και μερικοί που την άγνοούσαν, την έμαθαν από τον ίδιο.

Αυτή τη φορά, όμως, ο Γκουίτσιόλι πήρε τα πράγματα στα σοβαρά κι' ανέθεσε σ' έναν καλό δικηγόρο να φροντίσει για το διαζύγιο του. Πράγμα, που δεν τον εμπόδιζε να συμφιλιωθεί δυο ή τρεις φορές μαζί της κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

'Αλλά, στο τέλος, το διαζύγιο βγήκε, παρ' όλες αυτές τις καθυστερήσεις και τις αμφιταλαντεύσεις.

Στο μεταξύ, η Τερέζα είχε αντικαταστήσει τον Ραντζουίλ με το βασιλό βαρώνο φόν Χερτζόου, που τον ακολούθησε για κάμποσο καιρό στη Γερμανία.

Δυο χρόνια αργότερα, βρισκόταν στη Βιέννη, όπου έμαθε το θάνατο του Βύρωνος στο Μεσολόγγι.

Η Τερέζα έκλαψε, διέταξε να βγάλουν όλα τα λουλούδια από το διαμέρισμά της και παράγγειλε να της φτιάξουν μία ολόμορφη τουαλέτα. 'Αλλά, μερικές ημέρες αργότερα, έφυγε με τον αρχιδούκα Ερνέστο για την 'Ελβετία...

Η υπόλοιπη ζωή της δεν ήταν παρά μία ατέλειωτη σειρά από περιπέτειες και σκάνδαλα. Τα τελευταία της χρόνια τα πέρασε στην Πίζα, όπου πέθανε το 1879, σε ηλικία 79 χρόνων.

●●

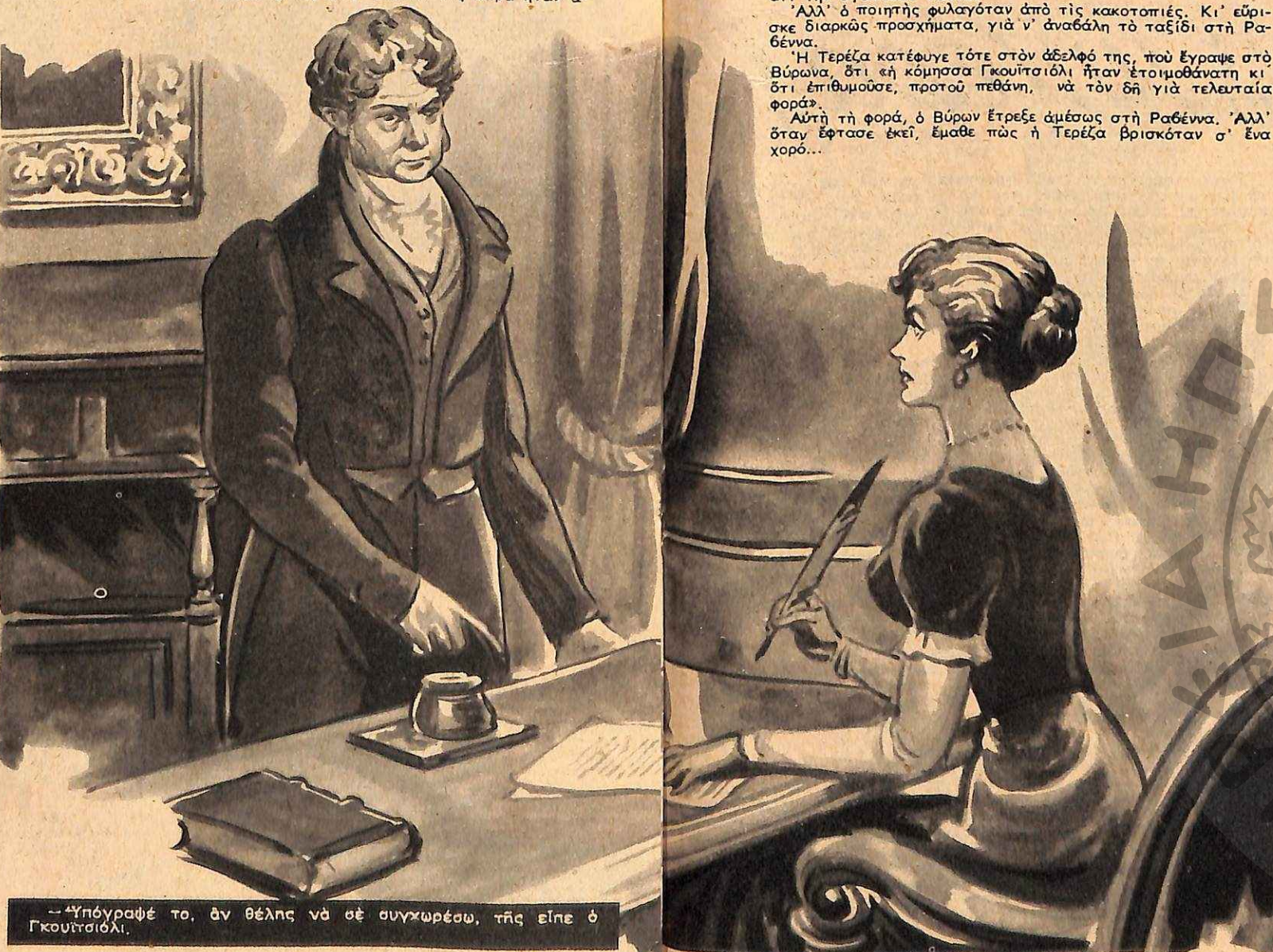
Περί τρέλλας

Ο γελωτοποιός του βασιλιά της 'Αργωνίας 'Αλφόνσου, κρατούσε ένα βιβλίο, μέσα στο οποίο σημείωνε τα όνοματά εκείνων, που τους θεωρούσε τρελλούς.

Κάποτε πέρασε από το παλάτι ένας άγνωστος ιππότης και ζήτησε ένα σημαντικό χρηματικό ποσό, με την υπόσχεσι πως θα το επέστρεφε μετά δυο μήνες. Ο βασιλιάς έδωσε τα δανεικά και ο γελωτοποιός, χωρίς να χάσει καιρό, έγραψε το όνομα του 'Αλφόνσου μέσα στο βιβλίο των πρελλών.

— Τι κάνεις εκεί! Με γράφεις για τρελό; φώναξε ο βασιλιάς, ξεκαλώς.

— Μη στενοχωριέσαι, βασιλιά μου, του απάντησε ο γελωτοποιός. 'Αμα φέρη ο ιππότης πίσω τα δανεικά, θα σβύσω εμένα και θα γράψω αυτόν!...

— 'Υπόγραψε το, αν θέλεις να σε συγχωρέσω, της είπε ο Γκουίτσιόλι.

Η ΑΓΑΠΗ

της μητέρας

— 'Ακριδός, μαμά. Τα δυο κομμάτια που πρέπει να παίξουμε άπ' έξω, τα έρω πολύ λίγο. Δεν είχα καιρό να τα μάθω καλύτερα...

Τα μάτια του πιανίστα λάμπανε μιά σπιγμή. Μά ύστερα ξαναπήρε το σκυθρωπό και κουρασμένο ύφος του. 'Η άρρωστη τούπιασε τότε το χέρι και τού είπε σταθερά:

— 'Ακουσε, Πιέρ. Ποτέ δε με δυσάρεστησες ως σήμερα. Μόνο χαρές μου έχεις δώσει παιδί μου. Σήμερα θέλω να σου ζητήσω μιά χάρι. Κάνε ό,τι μπορείς για να μ' ευχαριστήσεις! Δός μου αυτή τη μεγάλη χάρι: Πάρε μέρος στο διαγωνισμό.

Τα μάτια της τόν ικετεύανε. Κι' ο νέος υποχώρησε, συγκινημένος.

Νευρικός, άησυχος με την άγωνία στην ψυχή, ο Πιέρ απαντάει άδηρηνέως στις έρωτήσεις των συναδέλφων του. 'Εχει άφίσει μόνη από ώρες τη μητέρα του, που φαίνονταν πιά ήσυχη, σαν να της είχε δώσει καινούργιες δυνάμεις ή απόφασί του να συμμετάσχει στο διαγωνισμό.

Οι υποψήφιοι περνάνε πάνω άπ' τη σκηνή, ο ένας μετά τον άλλο.

Ο Πιέρ νοιώθει ένα τρελλό τρέμο να τον κυριεύει. 'Οχι, δεν είν' έτοιμος. Δεν έπρεπε να υποχωρήσει στα παρακάλια της μητέρας του. Τού φαίνεται πως το έδαφος φεύγει κάτω άπ' τα πόδια του, όταν φτάνει η σειρά του... Προχωρεί σά μεθυμένος προς τη σκηνή. 'Οστόσο βρίσκει το θάρρος να καθήση μπροστά στο πιάνο.

Συγκεντρώνεται τότε και προσπαθεί να βρή μέσ' στο νου του τα δυο μουσικά κομμάτια, που τα μελέτησε χτές το βράδυ και σήμερα το πρωί. Μά το μυαλό του δε λειτουργεί καθόλου... Σπλώνει τα μάτια του και κυττάζει τον κόσμο, που περιμένει να τον άκούσει — και να τον άποδοκιμάσει. Ξαφνικά, η ματιά του σπηλώνεται στη δεύτερη σειρά των καθισμάτων... Δυο μάτια τον κυττάζουν επίμονα, δυο μάτια που συγκεντρώνουν όλη τη ζωή ενός χλωμού άσθενικού προσώπου.

Είν' η μητέρα του, που βρίσκεται εκεί, κοντά του! Μά πως μπόρεσε νάρθει... Πόσο υπεράνθρωπη πρέπει ναταν η δύναμη που κατέβαλε!

Μιά δυνατή συγκίνηση σφίγγει το λαιμό του Πιέρ. Κλείνει τότε τα μάτια, φέρνει τα χέρια του πάνω στα πλήκτρα. Κι' άφίνει την ψυχή του να διοχετευτεί μέσα άπ' τα δάχτυλά του, κι' άφίνει την ψυχή του να διοχετευτεί μέσα άπ' τα δάχτυλά του, κι' άφίνει την ψυχή του να διοχετευτεί μέσα άπ' τα δάχτυλά του...

Τώρα οι νότες γίνονται πιά γοργές, σαν ένας τρελλός καλπασμός, όπου παρελάνουν όλες οι αλλοτινές του κρίσεις. 'Ενα σταμάτημα... λίγος άέρας... κάποιος έλπιδα... 'Η επιθυμία της ζωής ξαναεμφανίζεται στις νότες. 'Ο ρυθμός γίνεται τώρα γρήγορος, όρμητικός, βίαιος, σαν χειμαρρός... κι' ύστερα πάλι ήρεμος και τρυφερός, και σβύνει σαν ένας στενωγισμός.

Ο νέος μουσικός σταμάτησε. Τα χειροκροτήματα ξεσπάχουν, σαν θύελλα. 'Ολοι έχουν σηκωθεί όρθιοι και τόν έπαινε μόνον.

— Τί είν' αυτό που παίζατε; ρωτάνε τον Πιέρ τα μέλη της επιτροπής.

Μά εκείνος είν' άνίκανος ν' άπαντήσει. — Τί έπαίξα; 'Ενα κομμάτι που αυτοσχεδίασα... 'Ο τίτλος του είναι 'Απτήρα'...

— 'Ελευθερος τώρα, τρέχει προς εκείνη, που τού είχε δώσει την έμπνευση με τη ματιά της. Είναι καινημένη πάντα στην ίδια θέση. Μά το πρόσωπό της είναι πιά χλωμό από πόνον.

— Σ' ευχαριστώ Πιέρ... άγαπημένο μου παιδί... μουρμουρίζει. Θά γίνης μιά μέρα ο μεγάλος κολλιτέχνης που άνειρεύτηκα...

— 'Η φωνή της πνίγεται άπ' τη συγκίνηση που άνιρεύτηκα... 'Ο Πιέρ τόν άρπάζει στην άγκυλιά του και τη βγάζει άπ' τη σάλα. Ενώ οι έπαινετες συνεχίζονται και τ' όνομά του κυκλοφορεί από στόμα σε στόμα...

ΥΒ ΦΟΥΡΝΤΑΙΝ

Την τραχειίτιδα!

Τα αίτια που την προκαλούν και ή θεραπεία της

Η τραχειίτις είναι άσθένεια, που παρουσιάζεται πολύ συχνά κατά το τέλος του χειμάνα και τις άρχές της άνοιξης. 'Οφείλεται συνθέτερα σε μικροβιακή μόλυνση, που ξεπεράσε τη ρινική κοιλότητα και τόν φάρυγγα και προχώρησε βαθύτερα μέσα στο άναπνευστικό σύστημα. Γι' αυτό, ή τραχειίτις συνοδεύεται πάντοτε σχεδόν άπό έρεθισμό της ρινικής κοιλότητας, τού φάρυγγος, τού λάρυγγος και τών βρόγχων.

Η τραχειίτις μπορεί, όμως ν' άποτελή άπλό σύμπτωμα άλλης σοβαρώτερης άσθενείας τού άναπνευστικού συστήματος, π.χ. βρογχοπνευμονίας. 'Η διαφερίτις επίσης εισβάλλει σε πολλές περιπτώσεις με όξεία τραχειίτιδα, που συνοδεύεται και άπό άσφυκτικά φαινόμενα. 'Η τραχειίτις μπορεί άκόμη να όφείλεται σε πνευμονική φυματίωση ή σε καρκίνο τού λάρυγγος. Γι' αυτό, δεν πρέπει να τήν παίρνουμε στα έλαφρά και να τήν παραμελούμε.

Οι γιατροί διακρίνουν πέντε είδων τραχειίτιδας:

1) Τήν όξεία. — Εισβάλλει άφηνίδως και συνοδεύεται άπό άσθονη καταρροή και βήχα, που είναι άλλοτε ξηρός και άλλοτε υγρός (με φλέγματα).

2) Τήν σπασμωδική. — 'Οφείλεται συνθέτερα σε άλλωρικά αίτια. Οι κρίσεις της σπασμωδικής τραχειίτιδας έμφανίζονται κυρίως τη νύχτα και σε ώρισμένες ώρες. 'Αλλοτε, προκαλούνται άπό μιά άσυνήθιστη κίνηση ένα ξαφνικό γέλιο κλπ. 'Η σπασμωδική τραχειίτις συνοδεύεται κάποτε και άπό βρογχίτιδα. Είναι δυνατόν τότε να καταλήξη σε άσθμα.

3) Τήν δευτεροπαθή όξεία τραχειίτιδα. — 'Αποτελεί σοβαρή έπιπλοκή της γρίπης, της ιλαράς ή τού κοκκύτη. Στην περίπτωση αυτή, έρεθίζεται ή τραχεία κι' οι έκκρίσεις τών βλεννογόνων, που είναι έξαιρετικά άφθονες, άποξηραίνονται και σχηματίζουν κόρες στα τοιχώματά της. 'Η άναπνοή δυσχεραίνεται τότε και υπάρχει κίνδυνος άσφυξίας.

4) Τήν νηρη τραχειίτιδα. — Εμφανίζεται κυρίως ως έπιπλοκή της χρόνιας ρινοφαρυγγίτιδος. 'Ο άσθενής αισθάνεται κάψιμο στο πίσω μέρος τού στέρο-νου, ή φωνή του είναι β-αρηή και άναπνέει με δυσκολία.

5) Τήν χρόνια τραχειίτιδα. — 'Οφείλεται είτε σε άλλωρικά αίτια, είτε σε άσθενή που έρεθίζεται από μόνιμη φλόγωση τού φάρυγγος και της τραχείας.

Μεταξύ τών ούσιων αυτών εχχωριση θέσι κατέχει ο καπνός. 'Ετσι έχομε τη χρόνια τραχειίτιδα των καπνιστών.

Όπως είπαμε, ή τραχειίτις όφείλεται συνθέτερα σε έκωτερική μόλυνση.

Μπορεί να προκληθή όμως και άπό έκωτερικές αίτιες, π.χ. άπό άνεπάρκεια τού ήπατος ή της καρδιάς.

Όταν το ήπαρ δε λειτουργεί κανονικά, ένας αριθμός μικροβίων παραμένει μέσα στο αίμα. Τα μικρόβια αυτά μεταφέρονται τότε άπό την κυκλοφορία σ' όλο τόν όργανισμό και εγκαθίστανται κατά προτίμηση στους βλεννογόνους διαφόρων οργάνων (όπως της τραχείας), όπου προκαλούν τοπικούς έρεθισμούς.

Στην ανεπάρκεια της καρδιάς, έξ άλλου, το αίμα κυκλοφορεί πο-

— 'Η τραχειίτις εκδηλώνεται με πολλά συμπτώματα και προκαλεί γενική άναταραχή στον όργανισμό. 1) Το δάχτυλό της μύτες μετατοπίζεται προς τα δεξιά ή άριστερά, λόγω της άσθονης καταρροής. 2) Τα ίγυρρία μολύνονται. 3) Το ίδιο και οι άμυγδαλές. 4) Η μόλυνση έπεκτείνεται και στους βρόγχους. 5) Το ήπαρ δεν λειτουργεί κανονικά. 6) Οι έκβάσεις διογκώνονται. 7) Τα αυτιά βουλώνουν. 8) 'Ο άσθενής παρουσιάζει μεγάλα ευαίσθητα. 9) 'Ο λαιμός έρεθίζεται. 10) Το αίμα δεν κυκλοφορεί κανονικά. 11) Τα νεφρά φιλτράρουν άτελώς το αίμα.

λύ άσφα και δεν τροφοδοτεί έπαρκώς τα διάφορα όργανα που είναι τότε έξαιρετικά ευαίσθητα στις μικροβιακές προσβολές. 'Ετσι, ή ανεπάρκεια της καρδιάς μπορεί να προκαλέση έμμεσα τραχειίτιδα.

Άλλά και οι διαταραχές τού νευρικού συστήματος, μπορούν να έπιφέρουν το ίδιο άπατέλεσμα.

Κάθε διαταραχή τού νευρικού συστήματος έχει άμεσο αντίκτυπο σ' όλες τις φυτικές και αυτόματες λειτουργίες τού όργανισμού (άναπνοή, πέψη, κυκλοφορία, άφαιώωση, άποβολή τών βλαβερών ούσιων κλπ.).

Το αίμα δεν κυκλοφορεί τότε κανονικά ή είναι παραφορτωμένο με βλαβερές ούσιες, όποτε και στη μιά και στην άλλη περίπτωση, μπορεί να προκληθή τραχειίτις.

Μιά άπλή τραχειίτις, μπορεί να θεραπευτή με ένοσταλάξεις μαν-τάλης, εύκαλύπτου, καμφοράς ή βενζόνης ή με άεροσόλα.

Τα αντιβιοτικά δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται σε περιπτώσεις άπλης τραχειίτιδος, έκτός άν ή τραχειίτις άποτελεί σύμπτωμα άλλης σοβαρώτερης πάθησης (γλυματίδος, βρογχοπνευμονίας κλπ.).

Τα καταπλάσματα στο λαιμό όχι μόνο δεν ώφελούν, καθόλου, αλλά και υπάρχει κίνδυνος να προκαλέσουν έντονη συμφορητική κατάστασι της τραχείας με άποτέλεσμα τη ρήξη αίμοφόρων άγγείων κλπ.

Κάνουν, αντίθετα, πολύ καλό τα καταπλάσματα και οι βεντού-ζες στο θώρακα, γιατί προκαλούν άπασμωδισμό τών βαθύτερων άναπνευστικών οργάνων (βρόγχων, πνευμόνων κλπ.), που ο εύεργετικός αντίκτυπος της γίνεται αισθητός και στην τραχεία. Οι έπαλείψεις τού λαιμού με βάσιμα ιαδίου είναι χωρίς άποτέλεσμα και γι' αυτό οι γιατροί τις καταδικάζουν.

Δεν είναι επίσης άξιοσύστατες οι περιτυλίξεις τού λαιμού με φανέλλες ή με χοντρά μάλλινα κασκόλ.

Ένα μεταξωτό φουλάρι, μπορεί να σάς προστατέψη θαυμάσια (χωρίς, όμως να είναι και άπαραίτητο).

Όταν ή τραχειίτις όφείλεται σε άλλα βαθύτερα αίτια, ή προσοχή πρέπει να στραφή σ' αυτά κυρίως.

Μόλις αυτά εξαφανιστούν, εξαφανίζεται πολύ γρήγορα και ή τραχειίτις.

Σε 6 ή διαγνώσι των ψυχικών άσθενειών

Οι γιατροί για ν' άνακαλύψουν, άν ένα άτομο πάσχει από τις καλούμενες φρεναλογικές ή ψυχικές άσθενείες, δεν είναν ως σήμερα άλλο μέσον έκτός άπό μερικές προσωπικές παρατηρήσεις που έκαναν πάνω στον άσθενή, άπό την κατάλληλη έσσηνεια ώρισμένων λόγων ή κινήσεων του, άπό τις άφηγήσεις τών οικείων τού κλπ. Όλα αυτά τα στοιχεία, όμως, είχαν υποκειμενικό χαρακτήρα. Το αντικειμενικό και άδιαφιλομήτο κριτήριο έλειπε. Αυτό το κριτήριο προσέφερε τελευταία ένας Σουηδός βιοχημικός.

Ο έπιστήμων αυτός παρασκεύαζε άπό διάφορα παράγωγα της άμυωνίας μιά ούσια, που, όταν έρχεται σ' έπαφή με τόν όρρο του αίματος ενός άσθενούς άπό φρεναλογικό νόσημα, τόν χρωματίζει κόκκινο.

Ο όρρος τών υγιών ατόμων, αντίθετα, δεν παρουσιάζει κοκκινά αλλοίωσι. 'Οσο σοβαρώτερη είναι ή πάθησι, τόσο πιο κόκκινος γίνεται ο όρρος με την έπίδρασι αυτής της ούσιας.

Έξη μόνο λεπτά άρκουν για να γίνει έτσι ή διαγνώσι μιάς ψυχικής άσθενείας και να καθοριστή ή σοβαρότης της.

Με το πρώτο χτύπημα σωρίστηκε κάτω...

τόν είδα, φορούσε κασκέτο και μπλούζα... Έτσι ντυνόταν πολλές φορές τα βράδια, όταν δεν είχε υπηρεσία.
Ο Βίκτωρ-Ιωσήφ Πρεβώ συνελήφθη έπειτα από λίγη ώρα, αλλά διέφυγε κατηγορηματικά πως ήταν «ό άνθρωπος με το πανέρι» της περασμένης νύχτας. Για κακή του τύχη, όμως, τον είχε ιδεί με αυτή την περιβολή και με το πανέρι στο χέρι κι' ένας συνάδελφός του, στον οποίον είπε ότι ήταν κατάσκοπος γιατί είχε βοηθήσει ένα φίλο του να μετακομίσει.
— Ήσουν κατάσκοπος από τις βόλτες που έκανες, γιά να σκορπίσεις τα κομμάτια του θύματός σου, τού είπε ο άστυνόμες Λεφμπύρ.

Ο Βίκτωρ-Ιωσήφ Πρεβώ κατέβασε το κεφάλι, αμίλητος.
— Τι τ'έκανες τ'ο κεφάλι; τ'όν ρώτησε ο άστυνόμες.
— Τ'ο έχω στ'ο σπίτι μου μέσα σ'ε μιά χύτρα... Περιμένα να βρω την ευκαιρία γιά να τ'ο ξεφορτώθω.
— Ποιός ήταν ο άνθρωπος που σκότωσες;
— 'Ο κοσμηματοπώλης Λενόμπλ.
— Τ'όν σκότωσες γιά να τ'όν κλέψης;
— Τα κοσμήματά του βρίσκονται κάτω από τ'ο στρώμα μου, απάντησε ο Πρεβώ χωρίς περιστροφές.

Αφηγήθηκε κατόπιν τ'ο εγκλήματά του σ' όλες τις λεπτομέρειες.
— Γνώριζα από καιρό τ'ο Λενόμπλ κι' είχαμε συμφωνήσει ότι θα μου πουλούσε μιά χρυσή αλυσίδα και μερικά άλλα κοσμήματα με δόσεις, είπε. Δώσαμε ραντεβού προχτές τ'ο απόγευμα στ'ο σπίτι μου. 'Ο Λενόμπλ έβαλε τα κοσμήματα πάνω στ'ο κρεβάτι μου κι' άρχισε να μου τ'α δείχνει... Καθώς ήταν σκυμμένος, τ'όν χτύπησα μ' ένα σκαμνί στ'ο κεφάλι... Με τ'ο πρώτο χτύπημα, σωρίστηκε κάτω... Τ'όν ξαναχτύπησα και τού βούλιαξα τ'ο κρανίο. Τ'ο άνοιξα έπειτα τ'ο λαιμό κι' έβαλα από κάτω μιά λεκάνη γιά να τρέξη τ'ο αίμα... Έγδυσα κατόπιν τ'ο πτώμα και τ'ο έγδαρα...
— Γιά ποιό λόγο; ρώτησε κατόπληκτος ο άστυνόμες.

— Γιά να μ'ην είναι δυατών ν' αναγνωριστή... Άρχισα κατόπιν να τ'ο κόβω κομμάτια... Στις έφτά, είχα τελειώσει... Γέμισα τότε τ'ο πανέρι μου και βγήκα γιά να σκορπίσω εδ'ο κι' εκεί τα κομμάτια... Όταν τελείωσα, γύρισα στ'ο δωμάτιό μου, γέμισα και πάλι τ'ο πανέρι και ξαναβήκα άλλες δυό φορές...
Τ'ο εγκλήμα αυτό άναστράτωσε την κοινή γνώμη. Αλλά δέν ήταν τ'ο μοναδικό τ'ο Πρεβώ. Σ'ε λίγες μέρες ζήτησε να δ'ο τ'ο δι-

Τα έγκλήματα ΤΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΕΒΩ

Έγδερνε και πετσόκοβε τ'α θύματά του

Τ'Ο Βράδυ τ'ης 23ης Δεκεμβρίου 1879, ένας άστυνομικός που έκανε τ'η νυχτερινή περιπολία του στην περιοχή τ'ου 18ου διαμερίσματος, στ'ο Παρίσι, βρήκε στ'ο στόμιο μιάς ύπνόνου μιά κομμάτι χεριού, από τ'όν άγκώνα ως τ'όν ώμο. Τ'ο άλλο πρωί, μιά γυναίκα βρήκε επίσης «ένα κομμάτι κρέας» στ'ο στόμιο μιάς γειτονικής ύπνόνου. Είδοποίησε άμέσως έναν άστυνομικό, που τ'ο έβλεψε μέσα σ'ε μιά έφημερίδα και τ'ο έδειξε σ' έναν χαράπη.

— Αυτό τ'ο κρέας είναι ανθρώπινο, τού είπε εκείνος, αφού τ'ο εξέτασε με προσοχή.

Η άστυνομία άναστατώθηκε άμέσως. Δεκάδες άστυνομικών άρχισαν να ψάχνουν στ'ους ύπνόνους τ'ης συνοικίας, στα πηγάδια, στις χέρσες εκτάσεις, στα έρειπωμένα κι' ατακτοκίνητα σπίτια. Η έρευνα α'τή έδωσε πλούσιους καρπούς. Ός τ'ο μεσημέρι, είχαν συγκεντρωθ' 77 κομμάτια, που προέρχονταν από ανθρώπινο σώμα. Τ'ο απόγευμα βρέθηκαν επίσης πρ'ος τ'ο μέρος τ'ης πόλης Πουασσόνι ένας σωρός από έντερα, ένα χέρι, τρία ή τέσσερα δάκτυλα ποδιού, μικρά κομμάτια από δέρμα και τ'α όργανα τ'ο φύλου ενός άνδρα.

Στ'ο νεκροτομείο, δύο γιατροί συνάμολογούσαν όσο μπορούσαν καλύτερα α'τά τα κομμάτια. Έτσι, κατ'α τ'ο βράδυ, τ'ο θύμα ήταν «σχεδόν πλήρες». Έλειπε μόνο τ'ο κεφάλι.

Είχε άρχισι ταυτόχρονα ή έρευνα γιά τ'ην ανακάλυψη τ'ο δράστου α'τού τ'ο συγγερού εγκλήματος. Τ'ο περασμένο βράδυ, λοιπόν, μερικές γυναίκες είχαν ιδ'ο έναν άνθρωπο, που κρατούσε ένα μεγάλο πανέρι στ'α χέρια του, να περιφέρεται στην περιοχή μετάξ'ο τ'ο Πρέ-Μωνί, τ'ης όδου Ντυγκέ και τ'ο Γκ'ε και να κοντοστέκεται στ'α στόμια τ'ων ύπνόνων. Έβγαζε τότε «κάτι» από τ'ο πανέρι του και τ'ο πετούσε μέσα στ'όν ύπνόνου.

Μιά άπ' αυτές τις γυναίκες κατέθεσε ότι τ'όν είχε αναγνωρίσει. — Είναι ένας παλιός νοίκιας μου, που υπηρετεί στην άστυνομία, είπε. Λέγεται Βίκτωρ-Ιωσήφ Πρεβώ... Χτες τ'ο βράδυ που

ΤΟ ΧΩΡΙΟ Ιων Ιωβελών

Τ'ο σκυληκάκι που καταστρέφει τ'ην όρασι

Σ'Ε ΥΨΟΣ 1.500 μέτρων από τ'ην επιφάνεια τ'ης θάλασσας, στην πλαγιά μιάς άπόρριτης κορυφής τ'ης μεξικανικής Σιέρρα, βρίσκεται τ'ο μικρό κι' απομονωμένο ινδιάνικο χωριό Τιλτεπέκ. Οι 300 κάτοικοί του ζ'ουνε πρωτόγονα, μέσα σ' άφάνταστη φτώχεια. Έκείνο όμως που τ'ους ξεχωρίζει είναι, ότι όλοι τους — εκτός άπ' τ'α νεογέννητα βρέφη — έχουν χάσει τελείως τ'ην όρασί τους. Άκόμα και τ'α βρέφη, αν δ'ε μεταφερθούν άμέσως μακριά άπ' α'τή την περιοχή, τυφλώνονται μόλις γίνουν όλίγων έβδομάδων. Έπίσης τυφλά είναι τα λίγα οικιακά ζ'ωα, καθώς και τα σκυλιά και οι γάτες που τριγυρίζουν στ'ο μοναδικό δρόμο τ'ο χωριού.

Κανείς δέν ξέρει από πότε οι κάτοικοί τ'ο Τιλτεπέκ ζ'ουνε σ' άπόλυτο σκοτάδι. Πάντως, εδ'ο και πολλές γενιές, δέν απομακρύνονται καθ'όλου άπ' τ'ο χωριό τους κι' αποφεύγουν τ'ους ξένους, γιά να μ'η νοιώσουν τ'ους έαυτούς τους μειωμένους άπέναντι στ'ους άλλους ανθρώπους που μπορούν να δ'ουνε.

Τ'ο 1927, ο Μεξικανός γιατρός και άνθρωπολόγος Ραμόν Πάρντο μπόρεσε να κερδίσει τ'ην έμπιστοσύνη τους, έμαθε τ'ην τραγική μοίρα τους και δημοσίευσε τα εύρηματά του. Έξακρίβωσε άκόμη, ότι άπ' τ'ο ίδιο κακό ύποφέρουν κι' άλλα όρεινα χωριά τ'ης περιφέρειας.

Άπ' τ'ο 16ο αιώνα, οι Ισπανοί είχαν σημειώσει τ'ην παρουσία μιάς ιδιαίτερης άρρώστιας τ'ων ματιών στις νοτιοδυτικές ακτές τ'ο Μεξικού, που φαίνονταν να έχη σχέση με τ'ην καλλιέργεια τ'ο καφέ κι' έπαίρνε άνησυχαστικές διαστάσεις. Έστειλαν μάλιστα γιατρούς, γιά να τ'η μελετήσουν και να προσπαθήσουν να τ'ην καταπολεμήσουν. Όστόσο, έπι 3 αιώνες, έμενε άγνωστη ή προέλευσί τ'ης. Τα θύματά τ'ης, οι ίθαγενείς τ'ην άποδίδανε σ' ένα φυτό που λέγεται «βεργκουέντζα». Σύμφωνα μ' ένα παλιό θρύλο, όποιος τ'ο κύτταζε, έχανε τ'ην όρασί του.

Διάφοροι έρευνηταί, έξ άλλου, πίστεψαν, ότι οι νυχτερίδες που φωλιάζουν στις σκεπές τ'ων καλυδόσπιτων, έχουν παρσίτα που καταστρέφουν τα μάτια. Έξετάσθηκαν επίσης σ'αν πιθανοί υπεύθυνοι ή γύρις τ'ων φυτών, τ'ο πόσιμο νερό και τ'ο ξυλόπνευμα, που πίνουν οι Ινδιάνοί τ'ο ν'οτίου Μεξικού.

Τώρα όμως εξακριβώθηκε ή πραγματική αίτια: Είναι μιά μόλυνσι από ένα μικροσκοπικό σκυληκάκι, τ'όν «όγκκερκο». Φορέυς α'τού τ'ο παρσίτου γίνεται μιά μικρή, μαύρη μυγίτσα, μεγέθους μισού πόντου. Τ'ο μεταδίδει δ'ε όποτε τ'α άνοφελη κοινούπια τ'ην έλονοσία.

Η θηλική δηλαδή μυγιά ταιριάζει ένα μολυσμένο άτομο κι' ύστερα ένα υγιές. Τ'ο παρσίτο μπαίνει έτσι στ'ο αίμα τ'ο δευτέρου, αναπτύσσεται και σχηματίζει ινώδεις όγκους, γεμάτους σκυληκία, που προκαλούν έρεθισμό και πρήξιμο σ'ε διάφορα μέρη τ'ο σώματος. Όταν έντοπισθ' στην τριδα τ'ων ματιών, προσβάλλει τ'ο όπτικό νεύρο και προκαλεί τυφλώσι.

Τ'ο περιβάλλον και ή γεωγραφική θέσι παίζουν ρόλο στη σοβαρότητα και τ'η διάδοσι α'τής τ'ης παθήσεως. Παρατηρείται περισσότερο στη Λατινική Άμερική, και προπάντων στις ύγρες βουνοπλαγιές πρ'ος τ'όν Ειρηνικό. Η σχέση τ'ης με τ'ην καλλιέργεια τ'ο καφέ έξηγείται άπ'α: Τόσο ο καφές, όσο κι' ή μαύρη μυγίτσα, χρειαζόνταν ύγρασι, πλούσιο χ'ωμα και άφθονα τρεχούμενα νερά.

Οι έρευνηταί άναζητούν ένα φάρμακο α'τής τ'ης παθήσεως. Στ'ο μεταξύ, ή άπομόνωσι τ'ων προσβεβλημένων περιοχών είναι πρακτικός άδύνατος, γιάτι οι ίθαγενείς κυκλοφορούν έλεύθερα σ' αυτές τις όρεινές και δασώδεις περιφέρειες. Δύσκολη φαίνεται επίσης ή έξόντωσι τ'ης μαύρης μυγίτσας, που γεννάει τ' αυγά τ'ης στ'ο χορτάρι, στις πέτρες και στα φύλλα τ'ων δέντρων. Τ'ο πετρέλαιο κι' άλλα μέσα, δοκιμάσθηκαν άνεπιτυχώς. Άκόμα και τ'ο Ντι-Ντι-Τι δ'ε σκοτώνει α'τές τις μυγες.

Κι' έτσι, ή ζωή τ'ων κατοίκων τ'ο Τιλτεπέκ κυλάει μέσα σ'ε μιά μοιρολατρεία. Μένουν σ'ε 60 καλύδες, που δέν έχουν πόρτες και παράθυρα, ούτε φωτισμό.

Τ'ο έρωτικό α'τών τ'ων καλυδόσπιτων είναι φοβερά βρώμικο. Η έπιπλώσι τους αποτελείται από ένα πρωτόγονο τραπέζι κι' ένα-δυό καθίσματα, φτιαγμένα άπ' τους ίδιους, από έβλα δεμένα με φυτικές ίνες. Όπως οι πρόγονοί τους, οι ίθαγενείς α'τοί κοιμούνται άκόμα πάνω σ'ε θερμαινόμενες πέτρες και μαγειρεύουν επίσης σ'ε πέτρες πυρωμένες.

Όταν έπισκέπτονται ο ένας τ'όν άλλο, βρίσκουν τ'ο δρόμο τους με τ'ην αφή. Πράγματι, έξω από κάθε καλύδα, υπάρχει μιά πέτρα με ή χαρακτηριστικό σχήμα. Άγγίζοντάς τ'ην, λοιπόν, με τ'ο χέρι ή με τ'ο μαστούνι τους, οι τυφλοί ξέρουν άμέσως που βρίσκονται.

Ο 'Οργανισμός Παγκοσμίου 'Υγείας άναζητεί τώρα ένα άποτελεσματικό τρόπο, γιά να ξεριζώσει τ'ην «όγκκερκίασι». Οι έπιστήμονες ψάχνουν στ'α εργαστήριά τους, καθώς κι' έπι τόπου, άψηφώντας τ'όν κίνδυνο να τυφλωθούν κι' α'τοί.

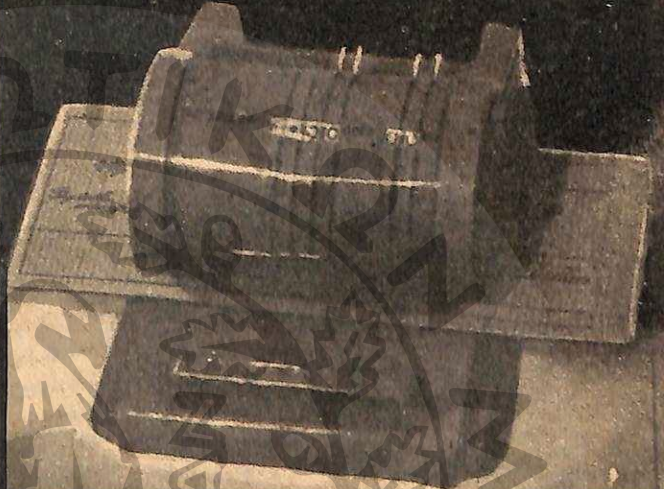
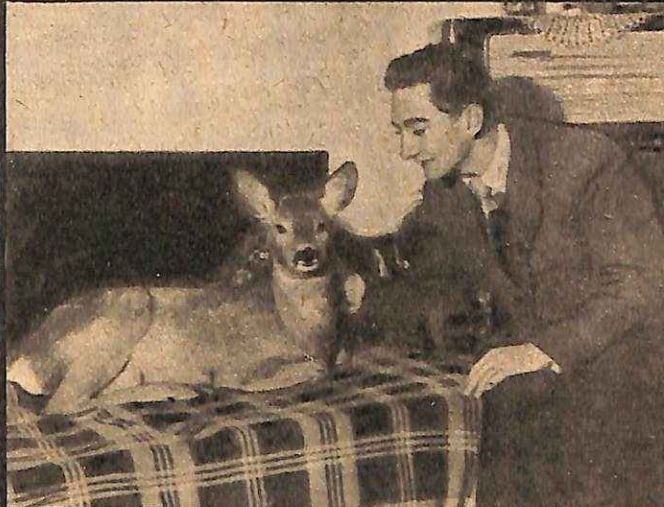
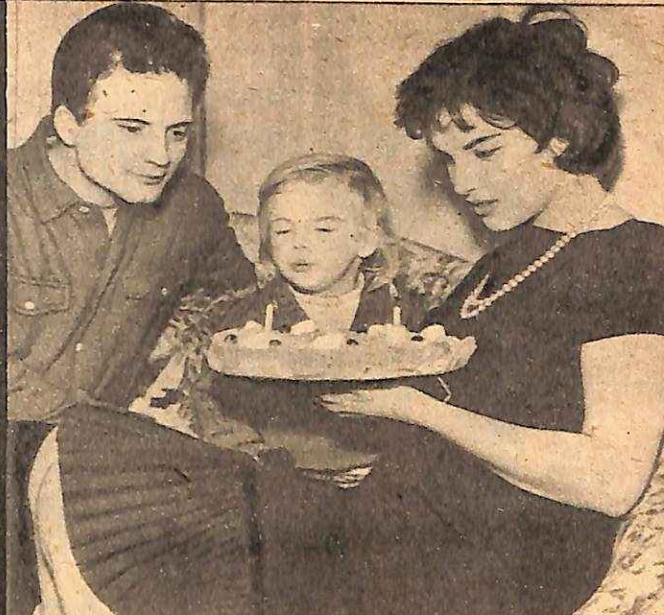
Στ'ο μεταξύ, ή πάθησι μεταδίδεται όλοένα περισσότερο. Υπολογίζεται, ότι έχουν ήδη μολυνθ' 100.000 άτομα, κι' ο αριθμός τους αύξάνει κάθε χρόνο.

Η ΑΝΤΟΝΕΛΛΑ
ΚΑΙ Η ΚΟΡΗ ΤΗΣ
Ενα από τα πιο αγαπημένα και πιο συμπαθή ζευγάρια του Ιταλικού κινηματογράφου είναι αυτό που αποτελούν η Άντονέλλα Λουάλτι και ο Φράνκο Ίντερλένγκι. Οι δυο αυτοί καλλιτέχνες παντρεύτηκαν στις 18 Σεπτεμβρίου 1955, αφού ήταν έπι δυό χρόνια οι άρραβωνισμένοι τ'ης 'Ιταλίας». Πρ'ο ήμερών στην ώραία έπαυλι του στη Ρώμη τ'ο ζεύγος έώρτασε τ'η δεύτερη επέτειο τ'ων γενεθλίων τ'ης κορούλας του, Στέλλας, ή όποια στη φωτογραφία μας σ'ώνει τα δυό κεράκια τ'ης τούρτας τ'ης. 'Ο Ίντερλένγκι ντεμπουτάρησε στ'όν κινηματογράφο τ'ο 1946, όταν ήταν μόλις 14 χρόνων. Η δ'ε Άντονέλλα άπέριψε, πρ'ο ήμερών, γιά δεύτερη φορά μιά πρότασι να πάη στ'ο Χόλλυγουντ.

ΤΟ ΖΑΡΚΑΔΙ
ΚΑΙ Ο ΣΩΤΗΡΑΣ ΤΟΥ
Τ'όν περασμένο Ιούλιο, ο 24τής Γκέοργκ Σπαίν-μπεργκερ, που μένει στ'ο Σάουερλαντ τ'ης Γερμανίας, ένω έκανε στο γειτονικό μετ'ο σπίτι του δάσος, τ'όν τακτικό πρωινό του περίπατο, βρήκε εκεί ένα νεογέννητο ζαρκαδί, που άδυνατούσε να κινηθ' έπειδή είχε σπασεί τ'ο πίσω δεξί του πόδι. 'Ο Γκέοργκ τ'ο πήρε μαζί του, τ'ο περιποίηθηκε και όταν έγινε έντελως καλά, τ'ο άφησε έλεύθερο. Τ'ο ζαρκαδί, όμως δέν ήθελε να φύγν. Τρέχει όλη τ'ην ήμέρα στ'ο δάσος, τ'ο άπόγευμα όμως ξαναγυρίζει στ'ο σπίτι, κοντά στ'ο σωτήρα του και κάθεται πλάι του, σ'αν πιστό σκυλάκι, όπως δείχνει ή φωτογραφία μας. Τέτοια άφοσίωσι ζαρκαδιού σ'ε άνθρωπο είναι σπανιωτάτη.

ΑΠΟΚΛΕΙΕΤΑΙ Η
ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΗΣΙΣ
Η μικρή α'τή συσκευή χρησιμοποιείται τώρα εύρύτατα από τις περισσότερες Τράπεζες τ'ης Άμερικής. Όπως ίσχυρίζεται ο κατασκευαστής τ'ης, προστατεύει άπολύτως τις τραπεζιτικές έπιταγές από κάθε κίνδυνο πλαστογραφησεως τους, γιάτι γράφει τους αριθμούς με άνεξίτηλη μελάνη άνοιγοντας συγχρόνως στ'ο χαρτί μικρές τρύπες. 'Υστερα, με τ'ην ίδια άνεξίτηλη μελάνη γράφει τ'όν αριθμό όλογράφως και άνάγλυφο. Γιά μεγαλύτερη έξασφάλισι, μιά ειδική ύπηρεσία π'ης άμερικανικής Άσφαλείας έλέγχει τ'ην παραγωγή τ'ων συσκευών α'τών και έπιτρέπει τ'η χορήγησι τους μόνο σ'ε τράπεζες, ώστε καμιά τέτοια συσκευή να μ'ην περιέλθ'οι στ'α χέρια κακοποιών.

ΓΑΜΠΡΟΣ ΚΑΙ ΝΥΦΗ
81 ΧΡΟΝΩΝ
Στ'ο Κιάσκι τ'ης 'Ιταλίας έγινε ένας γάμος που συγκέντρωσε πολλούς περιέογους. Οι δυο α'ζ'οντες ήσαν τ'ο Μαργαρίτα Σάδα και ο Τζιόβαννι Μαριάνι, 81 χρόνων ο καθένας, τους όποιους βλέπετε στη φωτογραφία μας. Έγκατεστημένους στ'ο καινούργιο τους νοικοκυριό. Τ'ο κάπως καθυστερημένο εδ'ολλο άρχισε πρ'ο μ'ηνών στ'ο Κιάσκι, όπου έμενε ή κ. Σάδα. Ο κ. Μαριάνι έπεσκέφθη τ'ο γιοιό του, που έταί εγκατεστημένος στην ίδια α'τή πόλι, και συναντήθηκε με τ'ην κ. Σάδα τ'ην όποια άμέσως συμπάθησε. Άμέλις ξαναγύρισε στην πόλι του, έποκαλύπτει άρα ή κ. Σάδα, μ'ον έγραψε ζήτησας μου να τ'ον παντρευτώ. Όπως βλέπετε, δ'ε μπόρεσα να τ'ο άρνήθ'ω».

— Όρκισου, πρόσταξε τη Βελλεντά, ότι θ' αγωνιστής μ' όλες σου τις δυνάμεις για την ελευθερία της πατρίδας!

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΕΝΑ χειμωνιάτικο βράδυ του έτους 52 π.Χ., ο βασιλιάς των Αρβένων Λουέριος συγκέντρωσε γύρω του τους κυριότερους άρχηγους των Γαλατών και τους έπιφανέστερους Δρυίδες, για να συζητήσουν μαζί να μέσα της διεξαγωγής του πολέμου εναντίον των Ρωμαίων, που, κάτω από τη στίβαρη άρχηγία του Καίσαρος, είχαν καταλάβει ένα μεγάλο μέρος της χώρας.

Όταν τελείωσε αυτή η σύσκεψη, ο Λουέριος φώναξε την κόρη του Βελλεντά, γέμισε ένα χρυσό κύπελλο με κρασί του Ρήνου και της το έδωσε να το πιη.

— Όρκισου, την πρόσταξε, ότι θ' αγωνιστής μ' όλες σου τις δυνάμεις για την ελευθερία της πατρίδας!

Η Βελλεντά έδωσε τον όρκο που της ζήτησε ο πατέρας της κι έδειξε το κύπελλο με το κεκριμαπρένιο κρασί.

Ο βασιλιάς των Αρβένων σηκώθηκε κατόπιν και είπε με άσφογέ κι έπίσημο τόνο αυτά τα λόγια:

— Από σήμερα, σε αφιερώνω στο μεγάλο θεό "Εύς, που μ' έδωσε πάντα τη νίκη εναντίον των εχθρών. Αυτός άς σε καθοδηγή στα βήματά σου.

Η Βελλεντά χλώμιασε.

Η άπόφασι αυτή του πατέρα της την καταδίκασε να μείνη παρθένα.

"Αλλ' η νεανική καρδιά της άναπούσε από καιρό τον άνθρωπο, που με την όρμη και την άνδρεία του είχε σταματήσει την προέλασι των Ρωμαίων: τον Βερκιγγετόριγα. (Η ιστορία δέν διέσασε το όνομα του έθνικού ήρωα των Γαλατών. Βερκιγγετόριε σημαίνει: ο μεγάλος άρχηγός των έκατό άρχηγών).

Η νέα, ώστόσο, δέ διαμαρτυρήθηκε, ούτε προσπάθησε να ξεφύγη από τη σκληρή μοίρα της.

— Άς γίνη το θέλημά σου, πατέρα μου, άπάντησε.

Λίγο καιρό άργότερα, η Βελλεντά συναντήθηκε με το Βερκιγγετόριγα.

— Οι νόμοι των ανθρώπων μ' άς χώρισαν, του έπτε. "Άς ένωθούμε στον κοινό άγώνα εναντίον των εχθρών της πατρίδος. "Έτσι, να είμαι και πάλι δική σου, όπως και συ θα είσαι δικός μου.

Στο μεταξύ, ο Καίσαρ είχε φύγει με το μεγαλύτερο μέρος από τις λεγεώνες του για να γυρίση στη Ρώμη.

Ο Βερκιγγετόριε κι η Βελλεντά κατέστρωσαν τότε ένα "ολυμπρό σχέδιο, που το έβαλαν άμέσως σ' έφαρμογή. Το σχέδιο αυτό ήταν να δημιουργήσουν ένα κενό γύρω στα ρωμαϊκά στρατεύματα με τη φωτιά. Πάνω από δυο χιλιάδες χωρίς παραδόθηκαν μέσα σε λίγες βδομάδες στις φλόγες.

"Έτσι, οι Ρωμαίοι στρατιώτες βρέθηκαν, ξαφνικά, μέσα σε μία έρημο. "Έπρεπε να ξεφύγουν με κάθε θυσία από αυτήν. "Αλλ' από όπου κι αν προσπαθούσαν να περάσουν, εύρισκαν μπροστά τους τους άγριους πολεμιστές του Βερκιγγετόριγα, που τους άφάνιζαν.

Η είδησι για την άνοπηκτη αυτή εξέλιξι που είχαν πάρει τα πράγματα της Γαλατίας βρήκε τον Καίσαρα κοντά στη Ρώμη. Ο Ρωμαίος στρατηγός, χωρίς να χάση ούτε στιγμή, γύρισε το άλογό του κι άρχισε να τρέχη προς την αντίθετη κατεύθυνσι. Οι στρατιώτες του τον άκολουθούσαν.

Μόνο με πέταγμα άητος θα μπορούσε να παραβληθι αυτή η πορεία του Καίσαρος. Όύτε τα ξεχειλιμένα ποτάμια, ούτε οι σπασμένες γέφυρες, ούτε τα χιόνια, ούτε οι καταγίδες μπόρεσαν να τον σταματήσουν. Και, ξαφνικά, οι Γαλάτες, που τον φαντάζονταν στη Ρώμη, τον είδαν και πάλι μπροστά τους.

Μέσα σε ελάχιστες ημέρες, ο Καίσαρ συγκέντρωσε τις λεγεώνες του. "Έπειτα, χωρίς να δώση τον καιρό στους αντίπαλούς του να συνέλθουν, άρχισε την επίθεση από όλα τα σημεία, με την όρμη και το πείσμα που χαρακτηρίζουν τις ενέργειές του.

"Έτσι, ο Βερκιγγετόριε έχασε την πρωτοβουλία και περιορίστηκε σε άμυνα. "Αλλ' αυτή η άμυνα ήταν μοιραία. Ο Καίσαρ τον άπέκλεισε στην "Αλέσσα, κομμάτισε τις δυνάμεις του και τις συνέτριψε.

Μέσα στη φλόγη

Πες θα πλήρωναν και πάλι το φόρο του αίματος στο νικητή... "Έσκυψε, λοιπόν, το κεφάλι της στη σκληρή μοίρα της, όπως είχε κάμει και άλλοτε.

Ο πατέρας της την άπήλλαξε από τους όρκους της κι ο άρχηγός των Δρυιδών έδωσε τη συγκατάθεσι του γι' αυτό το γάμο, που θα ήταν έγγαμοι ήρωες, όμως, ο γάμος, η Βελλεντά ζήτησε από κείνον που θα γινόταν σύζυγός της να όρκιστή με τον πιο έπίσημο τρόπο ότι αυτός κι οι στρατιώτες του θα σέβονταν τη ζωή, την περιουσία και την τιμή των Γαλατών.

Ο Καίσαρ δέχτηκε πρόθυμα αυτό τον όρο κι έδωσε τον όρκο που του ζήτησε η Βελλεντά, με την ξεχωριστή μεγαλοπρέπεια κι έπίσημότητα, που συνήθιζαν οι Ρωμαίοι σε παρόμοιες περιστάσεις.

Έφτασε, τέλος, η ημέρα του γάμου.

Μετά την τελετή, οι Δρυίδες, σύμφωνα με την έντολή της Βελλεντά, άναψαν μία μεγάλη πυρά.

Ο Καίσαρ άνησυχούσε.

— Αυτό απαιτούν τα έθιμα της φυλής μας, του άπάντησε η Βελλεντά. Η μεγάλη αυτή πυρά θα εξαγνισή εκείνη που θα γίνη σύζυγός σου.

Σηκώθηκε σε λίγο και στάθηκε μπροστά του.

— Ο, μεγάλε Καίσαρ, έπτε, έχω να σου ζητήσω μία ακόμη χάρη...

— Ότι ζητήσεις θα το έχω στη στιγμή, άπάντησε ο κατακτητής.

— Δός μου την πανοπλία που ο Βερκιγγετόριε έφριξε στα πόδια σου.

Είναι δική σου, άπάντησε ο Καίσαρ.

Και πρόσταξε τους στρατιώτες του να της τη φέρουν.

Η Βελλεντά φόρεσε τότε το δερμάτινο θώρακα του άγαπημένου της και πήρε στα χέρια της τα όπλα. "Έπειτα, προχώρησε με βήμα θεά προς τη φωτιά, κι όταν έφτασε κοντά έσφαλε μία υπεράνθρωπη κραυγή, που οι γειτονικοί λόφοι πολλαπλασίασαν την ήχώ της:

— Ο Βερκιγγετόριε, έπτε, η Βελλεντά ήταν και θα είναι δική σου για πάντα... Κατεβαίνω τώρα στο βασίλειο των νεκρών, γιά να σε περιμένο!

Ρίχτηκε κατόπιν μέσα στη φωτιά. Οι φλόγες σκέπασαν άμέσως το θεικό κορμί της.

Ο Καίσαρ στάθηκε μερικές στιγμές ταστισμένος από έκπληξι και τρόμο... Είχε την έντύπωσι πως έθλεπε ένα κακό όνειρο. "Έπειτα, τα μάτια του πλημμύρισαν από δάκρυα. Γιατί είχε άγαπήσει πραγματικά τη Βελλεντά κι ο υπέροχος αλλά τραγικός θάνατός της του έσχίζε την καρδιά.

Αφού ήρέμησε τη Γαλατία, ο Καίσαρ ξαναγύρισε στη Ρώμη, όπου έκαμε ένα μεγαλοπρεπή θάνατο. Το καλύτερο στόλισμα αυτό του θριάμβου ήταν ο Βερκιγγετόριε που προχώρησε άλυσοδεμένος ανάμεσα στους Ρωμαίους λεγεωνάριους.

Τον έφριξαν κατόπιν στα υπόγεια κελιά του πύργου Μαμερτίνο, όπου ο δήμος τον στραγγάλισε ύστερα από λίγο καιρό... Κάτω, στο σκοτεινό βασίλειο του "Αδη, η Βελλεντά περιμένε με λαχτάρα τον άγαπημένο της... Από τη στιγμή εκείνη, τίποτα πιά δέν θα μπορούσε να τους χωρίση.

ΝΟΡΑ ΝΤΑΡ ΣΙΕ

Συγκινητικό, κοινωνικό και δραματικό μυθιστόρημα υπό ΣΑΡΛ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

Αγάπη ως το θάνατο

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

Η "Αντρέ, κόρη του μαρκιού ντε Μελάν, κι η Ρόζα Μπρινόν, κόρη ενός δασοφύλακα, είναι ομογάλακτες αδελφές και λατρεύουν ή μία την άλλη. Η Ρόζα έχει μεγαλώσει στον πύργο των Μελάν και τώρα μένει με τον πατέρα της σ' ένα οπιατάκι του παρκου του. Είναι δέ αρροβω- νισμένη με το Ζάκ Μπαγιέλ, νιο ένος εύπορου κτηματία, που υπηρετεί στο στρατό. Με τη σπατάλη ζωή που κάνει ο μαρκιός κινδυνεύει να μείνη στο δρόμο.

"Ένας πλούσιος εργολάβος ο Μπερνάρ Σαμπαί, που άναπαί τρελλά την "Αντρέ, σώνει με τα λεφτά του τον πατέρα της, του ζητάει όμως γι' άνάλαγμα να παντρευτή την κόρη του. Ο μαρκιός δέχεται με πολλή ευχαρίστησι. Η "Αντρέ άρνείται στην άρχη, γιατί θεωρεί ταπεινωτικό να παντρευτή ένα πληθείο, σαν το Μπερνάρ, μ' όλο που έχει όλα τα φυσικά και ψυχικά προσόντα ένος τελείου συζύγου.

"Αλλάστε άναπαί τον ξάδερφό της κόμπια ντε Ραμπέρ κι έχει γίνει δική του σε μία στιγμή άδυναμίας της. Τον σπνάντα λοιπόν κρυφά, στο οπίτι των Μπρινόν, και του ζητάει να παντρευτούνε γιά να μ' ήν την παρή ο Σαμπαί. Αυτός όμως της έξηγεί πως είναι σκεδόν χρεωκοπημένος και πως έχει, και κάποιο άλλο έμψόδιο. Η "Αντρέ καταλαβαίνει τότε πως δέν την άναπαί αληθινά και τον περιφρονεί. Όταν έπιχειρή να την ξαναπαρή στην άγκαλιά του, αντίστέκεται και του ξεφεύγει, ενώ έξω από το οπίτι άκούγεται κάποιος θόρυβος. Ο κόμπια είναι έξω φρενών γιά την αντίστασι της, γιάτι έχει ύπ' όφει του να συνεχίση τις σχέσεις μαζί της και μετά το γάμο της. Ο θόρυβος που άκουσαν, ήταν τα βήματα του Ζάκ Μπαγιέλ, που γύρισε ξαφνικά και, βλέποντάς τους να φεύγουν από το οπίτι, νόμισε πως ήταν ή άρροβωσιαστική του με κάποιο φίλο της. "Επειτα από αυτό, κάνει μία φοβερή σκηνή στη Ρόζα, δέν πιστεύει οτι διαβεβαίω- σεις της και την εγκαταλείπει. Η Ρόζα έχει μαντέψει την αλήθεια αλλά δέν μιλάει και θυσιάζεται γιά να σώση την τιμή της "Αντρέ και των δικών της, που μ' ήν χρωστάει ευγνωμοσύνη. Η "Αντρέ έ- σπνείται καθαρά με τον Μπερνάρ, λέγοντάς του ότι δέχεται να γίνη νυνάικα του, αλλά χωρίς να τον άναπαί. "Υστερα ζητάει από το Ραμπέρ να της έπιστρέψη τα έρωτικά γράμματά της. "Εκείνος δέν της δίνει συγκεκριμένη ύπόσχεσι. "Έπειτα από μία δεύτερη και τελευταία σκηνή με το Ζάκ, η Ρόζα πέφτει βαριά άρρωστη και κινδυνεύει ή ζωή της. Γίνεται καλά, είναι όμως πιά έρείπιο, σωματικά και ψυχικά.

3ον "Εκείνο που βάθελε, εκείνο που έπιθυμούσε — όχι σαν φάρμακο γιά τη συμφορά της που την είχε δεχτή πιά, αλλά σαν άπόδειξι τρυφερότητας και μυστικής άποκαταστά- σεις της τιμής της— ήταν μία έκμυστή- ρευσι της αδελφής της, μία αούδωρητη ό- μωσι γιά βγαλμένη από την καρδιά της. Μα ήταν λεπτή στην ψυχή και δέν ήθελε να την υποχρεώση σε κάτι που θα πλήγωνε την περηφάνεια της.

— Γιατί να συλλογίζωμαστε κάτι που δέν υπάρχει πιά; έπτε παραπονεμένα. "Άς μιλήσουμε γιά σένα. "Από που έρχεσαι;

— Από τη Παρίσι.

— Πότε έφυγες;

— Έδώ και τέσσερις μέρες, με τον πατέρα μου... "Ήσουν βέβαιη πιά τότε πως είχες άποφύγει τον κίνδυνο... "Ω, τί σκληρή, Θεέ μου!...

Η Ρόζα έκλεισε τα μάτια της. Ο τό- νος της "Αντρέ ήταν γεμάτος στοργή. Η άρρώστη πίστεψε πως θ' άκουγε έπιτέλους αυτό που έλπιζε...

Όταν μία παρηγορία γι' αυτήν, αν ή αδελφή της ήταν βέβαιη γιά την αθώωτη- τά της, αν ήερε πως θυσιάζονταν γιά να- ρι της.

Μα περιέμενε του κάκου... Σε λίγο, έπτε κούρασμένα:

— Σε ίκετεύω άς άφίσουμε κατ' ά μέρος τα περασμένα... Τί πήγες να κάνεις στο Παρίσι;

— Δέν έμαθες λοιπόν τίποτα από τη Σουζάν και τη μητέρα μου;

— Τον ξάδερφό σου, το ντε Ραμπέρ;

— Αυτό υπόθεσα κι, έγώ, όταν ο πα- τέρας μου μου άνάγγειλε πως του ζήτησαν το χέρι μου... έπτε πικρά η "Αντρέ. Μα γε- λιάουνα. Ο κ. ντε Ραμπέρ δέ μπορεί να με παντρευτή...

— Δέ μπορεί, έπτες; Γιατί;

— Γιατί δέν είναι διατεθειμένος να δε- χτή ώρισμένους στερήσεις που θα του επέ- βαλλε ή οικονομική κατάσταση και των δυο μας... ούτε και να εργαστή, να δημιουργή- ση κοριέρα...

— Μα ο κ. ντε Ραμπέρ είναι πλούσιος!

— Λάθος. "Έτσι νομίζουν όλοι. "Αλλ' ό- τα φαινόμενα άπατούν κάποτε.

— "Όπως, σ' άγαπούσε, νομίζω.

— "Όπως κι, έγώ άλλοτε...

— Και τώρα;

— Τώρα άμφιβάλλω... Πάντως, δέ θα παντρωτώ μ' αυτόν.

— "Αλλά με ποιόν;

— Σε μερικές μέρες, θα είμαι κυρία Σαμπαί.

— Έσύ;

— Ναι, έγώ, η "Αντρέ ντε Μελάν. ή κο- ρη του μαρκιού ντε Μελάν. "Εγώ θα γί- νω άπλως κυρία Μπερνάρ Σαμπαί... Κατα- λαβαίνεις;

Είν' άδύνατο να περιγραφή ή περιφο- ρητική είφωναία με την όποια πρόφερε ή κοπέλλα αυτό το όνομα: Μπερνάρ Σαμπαί.

Η Ρόζα προσπάθησε να είσχωρήση στη σκέψι της. "Όσο την άκουγε, ή έκπληξι της μεγάλωνε.

Απ' τις λίγες λέξεις που της ξεφευγαν στις κουβέντες τους, είχε μαντέψει τον έρωτά της γιά τον ξάδερφό της. Και τώρα την άφανε κατάπληκτη ή είδησι έκείνη, που την εύρισκε άπροετοιμαστή.

Ο τόπος της "Αντρέ, ο κρυφός θυμός που προδίδαν τα λόγια της, τα μάτια της και το ύφος της, της έκαναν έντύπωσι.

Γι' αυτήν, την άπληρή κόρη του δασοφύ- λακα, ή οικονεία ντε Μελάν φαινόταν ά- σφαλισμένη από κάθε κατατρεγμό της τύ- χης. Πως λοιπόν τώρα της έλεγε η "Αντρέ πως ήταν φτωχή!...

— "Άκουσε, του έπτε η "Αντρέ. Φοβάμαι μήπως προκάλεσα έγώ τη δυστυχία σου.

Δε συμμεριζόταν ώστόσο την προκατάληψη της εναντίον του ανθρώπου που είχε τολμήσει να ζητήσει το χέρι της.

— Όλος ο κόσμος εκτιμάει τον κ. Σαμπαί, της είπε.

— Πιστών.

— Είναι συμπαθητικός, καλόκαρδος, καθώς πρέπει...

— Δε λέω όχι. Μά τι με νοιάζει;

— Γιατί δε θάσαι ευτυχισμένη μαζί του;

— Γιατί δεν τον αγαπώ... και δε θα τον αγαπάω ποτέ, ούτε αυτόν, ούτε και κανέναν άλλον. Έχθρευόμην και μισώ όλους τους άντρες!

— Μά τότε γιατί τον παντρεύεσαι; τραύλισε η Ρόζα.

— Για ένα απλούστατο λόγο: Γιατί μου τὸ επιβάλλουν ο πατέρας μου κι' η μητέρα μου.

— Κι' όμως σ' αγαπάνε!...

— Ίσως... προπάντων η καυμένη η μητέρα μου. Μά ο πατέρας μου βάζει πάνω απ' όλα την εγγονιάση και τεμπέλικο ζωή του, τις διασκεδάσεις του, τ' αλογά του, τὰ σκυλιά του, τὰ κυνήγια του, τὰ χαρτιά... Κι' ο κ. Σαμπαί είναι πλούσιος, πολύ πλούσιος ώστε να μπορεί να μ' αγαράσει. Κερδίζει πολλά λεφτά απ' τη δουλειά του. Ένώ οι Μελάν δεν κερδίζουν τίποτα και κάνουν έξοδα τρελλά.

— Ο πατέρας μου, κατεστραμμένος πιά, χρωστάει μεγάλα ποσά στον κ. Σαμπαί. Αυτός ο κύριος λοιπόν, που έχω την τιμή να του άρσω, του πρότεινε να τον βγάλει απ' τη δύσκολη θέση του, αν του παραχωρήσει το χέρι μου... Με λίγα λόγια, είμαι το νόμισμα της σωτηρίας των ντε Μελάν απ' τη χρεωκοπία. Κατάλαβες επιτέλους; Η Ρόζα είχε ζαλιστή απ' αυτές τις αποκαλύψεις. Ποτέ δε φανταζότανε ένα τέτοιο ξεπεσμό μιάς τόσο αριστοκρατικής οικογενείας...

— Και σὺ δέχτηκες; μουρμούρισε.

— Πώς ν' άρνηθώ, όταν η ίδια η μητέρα μου, η δύστυχη αυτή γυναίκα που θυσιάσε όλη της τη ζωή, με ίκετεύει με δάκρυα στα μάτια να κάνω κι' εγώ τη θυσία;

— Κι' αν δε γίνει αυτός ο γάμος;...

— Θα είναι η καταστροφή μας. Θα πωληθώ ο πύργος μας, το σπίτι μας στο Παρίσι, τὰ κτήματα, όλα! Ο πατέρας μου μούδωσε όλες αυτές τις πληροφορίες, στο ταξίδι μας... Είπ' ανίκανος να διορθώσει τα οικονομικά του, και τὸ δηλώνει. Μά κι' ο γιός του ακολουθεί τὰ ίχνη του! Ο αδελφός μου είναι κι' όλος πνιγμένος στα

χρέη. Ο κ. Μπερνάρ Σαμπαί μὰς φέρνει τη σωτηρία, την τελευταία στιγμή. Αυτή είν' η αλήθεια!

Η Ρόζα έφερε τὸ χέρι της στο μέτωπό της.

Δεν αμφέβαλλε καθόλου πὸς είχε κάνει η Άντρέ τὸ σφάλμα που πλήρωνε αυτή. Μά κι' η αδελφή της υποφέρει όσο κι' αυτή, αναγκασμένη να θυσιάσει τον έρωτά της!

Γιὰ ν' αποκαταστήσει την τιμή της, η Ρόζα θαπνέει, ανακηρύσσοντας την αδελφή της. Πόσο θα πονούσε τότε η μαρκησία, η αγία εκείνη γυναίκα που της είχε σώσει τη ζωή!

Κι' έκτος απ' αυτό, η αποκάλυψη θα σήμαινε την καταστροφή των Μελάν. Ο' αποκρυπτότανε τότε ο Μπερνάρ Σαμπαί, η τελευταία έλπιδα τους.

Ήταν ένας ισχυρός λόγος επιπλέον, που υποχρέωνε τη Ρόζα να σιωπάσει. Αδύνατη ακόμη απ' την αρρώστειά της, λυγίζει σαν λουλούδι με λεπτό κοτσάνι, απ' τὸ βάρος της θυσίας που είχε επιβάλει στον εαυτό της.

Έκρυψε τὸ πρόσωπό της στα χέρια της. Σκεπτόταν, αναρωτιότανε ποιά θα ήταν στο εξής η ζωή της, τὸ μέλλον της... όταν ένοιωσε ένα έλαφο σφίξιμο στο μπράτσο της, ενώ μιά φωνή χαϊδευτική της ψιθύριζε στ' αυτή:

— Και τώρα η σειρά σου. Μίλησε και σὺ.

Ο στοργικός τόνος της αδελφής της τη συγκίνησε. Την κύτταξε με μάτια που δε δάκρυζαν, γιατί τὰ είχε στεγνώσει ο πυρετός.

— Τι θέλεις να μάθης; τη ρώτησε.

— Άκουσε! είπε η Άντρέ. Μιά ιδέα με βασανίζει, εδώ κι' αρκετόν καιρό: Φοβάμαι μήπως προκάλεσα εγώ τη δυστυχία σου!

— Μά πώς;...

— Σωπαίνεις από λεπτότητα, χρυσή καρδιά!... Σίγουρα όμως, τὰ ξέρεις όλα...

— Τι θές να πής; Δεν καταλαβαίνω, σὺ τ' όρκίζομαι!

Η Άντρέ κούνησε τὸ κεφάλι της.

— Σε ξέρω καλά κι' από πολλόν καιρό! φώναξε. Είσαι καλή! Φοβάσαι μήπως με λυπήσεις... Μά εγώ θέλω να σὺ τὰ εξομολογηθώ όλα. Έχω έμπιστοσύνη σε σένα, όπως και σὺ μπορείς να έμπιστευέσαι στη φίλιά μου. Ο,τι κι' αν συμβή, θα μείνουμε πάντα ενωμένες, σαν δυο φίλες... η καλύτερα σαν αδελφές...

— Άκουσε! Έχεις τὸ όνειρό σου. Είχα

κι' εγώ τὸ δικό μου... Όταν ο πατέρας μου μίλησε για γάμο μ' αυτό τὸ Μπερνάρ Σαμπαί, θέλησα να μάθω τις προθέσεις του, κόμπησε ντε Ραμπέρ, πριν απαντήσω. Έπρεπε να τον δω μόνη, κρυφά. Ο πύργος ήταν γεμάτος καλεσμένους. Τὸ βράδυ λοιπόν, μετά τὸ φαγητό, πήγα μαζί του πρὸς τὸ σπίτι σας. Ήξερα πὸς ο πατέρας σου είχε φύγει για τὸ Παρίσι. Η Σουζάν σε είχε πάρει στον πύργο. Βρήκα τὸ σπίτι άδειαν. Μήκαμε.

Ξεήγησα τότε στον Όλιβιέ τὸς λόγους που μπορούσαν να μ' εξαγκάσουν να δεχτῶ τὸ γάμο που μου πρότειναν... Είχαμε δώσει αμοιβαίες υποσχέσεις, και δε ζητούσα τίποτα καλύτερο παρά να τις κρατήσω. Ο κ. ντε Ραμπέρ μου είχε περιγράψει συχνά τον έρωτά του με τὰ φλογερότερα λόγια. Και τὸν συμμερίζομαι κι' εγώ. Θα δεχόμουν, αν μου τὸ ζητούσε, να ζω μαζί του με προσπάθειες και στερήσεις...

Μά ο κόμης δε μου τὸ πρότεινε. Άρκεσθηκε μόνο να μου εξηγήσει πὸς υπάρχει ένα κάποιο μυστήριο στη ζωή του... Ότι, αφού δεν ήταν αυτός σε θέση να μὰς γλυτώσει απ' την οικονομική καταστροφή, η τιμή μὰς επέβαλλε να δεχτούμε ένα γάμο που θα έσωζε την οικογένεια ντε Μελάν.

Συγχρόνως όμως μου μίλησε για τὸν έρωτά του, φλογερότερα παρά ποτέ... και για την απελπισία που τὸ προκαλούσε η ανάγκη του χωρισμού μας. Ήμουν έκνευσμένη, θυμωμένη. Αντιστάθηκα. Παλέψαμε...

Η Άντρέ έδειξε τὸ μπράτσο της, όπου φαινόταν ακόμη ένα μικρό σημάδι πληγής, και πρόσθεσε:

— Ένα βραχιολάκι που φορούσα έσπασε καθώς προσπαθούσα να με τραβήξω ο Όλιβιέ... Πιστεύω πὸς θα μάζεψε τὰ κομμάτια του, σαν μοναδικό τρόπο της πρόστυχης απόπειράς του... Ετυχώς, ένας θόρυβος που άκούστηκε απ' έξω, διέκοψε την πάλη μας. Έπιωφελήθηκα για να φύγω τρέχοντας. Τὸ ίδιο έκανε κι' ο κόμης, έπειτα από μερικά λεπτά.

Κύτταξε με προσοχή την αδελφή της. Φέρθηκε ασυλλόγιστα, συνέχισε. Ο εγωισμός των ανδρών είναι άγριος κι' η ζήλεια τους σκληρή. Ο Όλιβιέ είχε ξετρελλαθῆ απ' τη σκέψη πὸς θ' άννηκε σ' έναν άλλον... Ωστόσο, απ' τη βραδυά εκείνη, με βασανίζει μιά αμφιβολία... Ύστερα από δυο μέρες, ο αρραβωνιαστικός σου σὺ φέρθηκε με περιφρόνησι. Σε ταπεινώσε, με την άεχαστη εκείνη σκηνή...

Τί συνέβη μεταξύ σας; Τὸ άγνοώ. Ίσως όμως ο θόρυβος που άκούσαμε να ήταν απ' τὰ βήματά του... Ίσως να υποπάρο, ξεγελασμένος απ' τὰ τριγύριζε στὸ γιὰ εκείνης της όχιάς, της Νικόλ Ραμπού...

— Και λοιπόν;...

— Ίσως νάταν κρυμμένος και να είδε τον κόμην να φεύγει απ' τὸ σπίτι σου. Θα πιστέψω τότε πὸς ο άντρας εκείνος που έβγαίνει απ' την κάμαρά σου, τη νύχτα, στὰ σκοτεινά, κι' ενώ έλειπε ο πατέρας σου, ήταν έραστής σου! Άν είν' έτσι, πληρώνεις τώρα εσύ τὸ δικό μου σφάλμα!

Η Ρόζα κύτταξε την αδελφή της με τὰ γλυκά της μάτια.

— Κι' αν ήταν αλήθεια αυτό, τί θάκανες; είπε.

— Δε θα δίσταζα ούτε στιγμή! Θα πήγαινα να βρώ τὸν Μπαγιέλ και θα τὸς τὰ όμολογούσα όλα... Δε θέλω να καταστραφῆς εξ' αϊτίας μου... Σε ήθελα τόσο ευτυχισμένη!...

Η Ρόζα χαμογέλασε θλιμμένα.

— Είναι άδύνατο πιά, άπάντησε.

— Δεν λυπάσαι που έχασες τὸ Ζάκι;

— Ναι, αλλά με τὸν τρόπο που μου φαινόμουν, αλλά σε κακολογίες, σε συκοφαντίες και κουτσουμπολιές, με πλήγωσε στην καρδιά. Αυτό δε θα τὸ συχωρέσω ποτέ!

— Πάντα συγχωρούμε...

— Ο έρωτάς μου δεν υπάρχει πιά! είπε σταθερά η Ρόζα.

— Μά ο έρωτάς αυτός σήμαινε τὸ μέλλον σου... ένα καλό γάμο... Τί θα κάνεις τώρα;

— Δεν ξέρω. Θα δώ... Θα φύγω ίσως

απ' τὸ Ταβερναί... Δε θάσαι στὸ Παρίσι; — Λες νάρθης εκεί;

— Γιατί όχι;... Εγώ όμως θα έργασθώ, για να κερδίσω τὸ ψωμί μου. Είναι τόσο διαφορετικό τὸ περπατῆμένο μου!...

— Καυμένη Ρόζα!... μουρμούρισε η Άντρέ, σκυδοντας πρὸς την άρρωστη κι' αγγίζοντας με τὰ χείλια της τὸ χλωμό πρόσωπό της. Μη φοβάσαι τίποτα! Όθμαι πάντα για σένα μιά τρυφερή κι' αφοσιωμένη αδελφή!

Σταμάτησε λίγο, κι' ύστερα ρώτησε: — Ωστε δεν έχω εγώ καμιά σχέση μ' αυτή τη διακοπή των σχέσεών σας;

— Όχι, καθόλου.

— Μου τ' όρκίζομαι;

— Ναι, σὺ τ' όρκίζομαι! Και τώρα, σε ίκετώ, μὴ μου ξανακάνεις πιά ποτέ λόγο γι' αυτό τὸ ζήτημα!

Η Ρόζα δεν άντειχε πιά...

Μερικά λεπτά αργότερα, είχε μείνει μόνη στη μεγάλη κάμαρα και σκεπτότανε: «Η μητέρα μούδωσε τη ζωή. Της τὸ ξεπληρώνω δίνοντας την τιμή μου στην κόρη... Τελείωσε έτσι η θυσία μου;»

Τὸ έλπιζε ίσως. Αλλά γελιότανε. Τὸ μέλλον θα της επέβαλλε κι' άλλες ακόμη...

ΙΑ'.

Την ίδια μέρα και ώρα, σ' ένα παλιό μεγάλο της οδού Μπερνάρ, στὸ Παρίσι, συνέβαινε μιά σκληρή έντελώς διαφορετική. Τὸ κτίριο αυτό στεγάριζε τὰ γραφεία της επιχειρήσεως Σαμπαί και Σια.

Ήταν η ώρα που σκόλαζε τὸ προσωπικό: τριάντα υπάλληλοι, κάθε ηλικίας.

Είχαν μείνει μόνο ο Μπερνάρ Σαμπαί κι' ο συνέταιρός του, ο φίλος και σύμβουλος του, ο Σαβινιά. Κουβεντιάζαν στὸ ιδιαίτερο γραφείο του δευτέρου, επιπλωμένο απλά και σοβαρά.

Ο Μπερνάρ πηγαίνονερχότανε μέσα στὸ δωμάτιο, κυττάζοντας απ' τὸ παράθυρο τὰ ψηλά δέντρα του κήπου. Ο άλλος, καθότανε πίσω από ένα τεράστιο τραπεζί, φορτωμένο με χαρτιά, και κρατούσε γρήγορα σημειώσεις.

Ο Σαβινιά ήταν ένας μικροκαμωμένος γέρος, 64—65 χρονών, αλλά ανηρότατος ακόμη. Τὰ μαλλιά του μένανε σχεδόν μαύρα. Τὸ μέτωπό του ήταν ζαρωμένο μάλλον. Τὸ στήθος του, παρά απ' την ηλικία, είχε ενεργητική φυσιολογία, λεπτά χείλη και τετράγωνο σαγόνι. Εκείνο όμως που τὸν έκανε προπάντων να ξεχωρίζει, ήταν τὰ μάτια του, που πετούσαν στίβες ελπιότατος.

Αφού τελείωσε τη δουλειά του, σηκώθηκε και είπε στὸ Μπερνάρ:

— Ωστε λοιπόν τ' αποφάσισες;

— Απολύτως! Σε προσκαλώ στὸ γάμο μου.

Ο γέρος μουρμούρισε κάτι τι κι' άνασκήκωσε νευρικά τὸς ώμους του.

— Πολύ θάθελα να τ' αποφύγω... γκρίνιασε.

Ο Μπερνάρ χαμογέλασε.

— Μη λες κουταμάρες, τὸν μάλωσε. Γιατί κάνεις τὸ δύσκολο, αφού ξέρεις καλά πὸς θα υποχωρήσεις στὸ τέλος;

Ο γέρος έντινε μιά βλαστήμια, από συνήθεια.

— Έλα, έλα, ήσυχασε! πρόσθεσε μαλακά ο Μπερνάρ. Πρέπει να δεχθῆς την «άνοησία» μου, όπως τη λές.

— Μά ξέρεις πόσα σὺ κοστίζει;

— Τὸ ξέρω καλά.

— Με στοργιλοὺς αριθμούς, πληρώνεις 3 εκατομμύρια για τὰ χρέη τὸ μαρκησιό ντε Μελάν... που να πάρη ο διάβολος!

— Σαβινιά! τὸν μάλωσε ο νέος.

— Ούφ, αδελφέ, άφισέ με να μιλήσω όπως καταλαβαίνω! Ξεσπάσε εκείνος. Εγώ δεν είμαι μαρκησιός... Με λένε Προσπέρ Σαβινιά κι' είμαι χωριάτης, απ' την Ωβέρνη. Στην πατρίδα μου, τὸ κλίμα είναι τραχὺ κι' οί άνθρωποι τὸ μοιάζουνε.

— Ήμουν άπένταρος... Είχα την καλή τύχη να συναντήσω στη ζωή μου ένα καλό άνθρωπο, τὸν πατέρα σου, και μιά εξαίρετη γυναίκα, τὴ μητέρα σου. Ήσουν η γάρὰ τους, τὸ καμάρι τους... Δουλέψαμε όλοι σαν σκλάβοι, για να σὺ φτιάσουμε μιά περιουσία. Από υπάλληλος που ήμουν στην άρχη, έγιναι συνέταιρος... Τώρα έχω με οί δυο μας 14 εκατομμύρια, απ' τὰ όποια τὰ 2 είναι δικά μου. Και να που πε-

τὰς απ' τὸ παράθυρο 3 δόκλρηρα εκατομμύρια, για να βουλώσης τις τρύπες που άνοιξαν οί σπατάλες τὸ μέλλοντος πεθερού σου!

— Θα τὰ ξανακερδίσουμε γρήγορα. Σήμερα κι' όλας, κλείσαμε μιά περίφημη δουλειά.

— Τὸ έλπίζω κι' εγώ. Μά θα δουλεύουμε για να συντηρούμε μερικούς ξεπεναρισμένους κι' άνικανους αριστοκράτες; — Μά σκέψου λογικά!... Δεν πᾶνε χαμένα αυτά τὰ λεφτά. Τὰ δανείζω, με καλή έξασφάλισι.

— Ναι, αλλά παραιτείσαι απ' τὸς τόκους...

— Έλα δά! Θα πάρω τόκους απ' τὸν πεθερό μου;... Άλλωστε τὰ κτήματά του είναι θαυμάσια. Θα τὸν συμβουλευθῆς εσύ πᾶς να τὰ εκμεταλλευθῆς πιὺ άποδοτικά. Μπορεί να εκμεταλλευθῆς καλύτερα τὰ δάση του και να κερδίση πολλά...

— Όσα κι' αν κερδίση, δε θα τὸ φτάνουνε, με τὴν όρεξι που έχει. Ύστερα, είναι κι' ο γιός του. Καλό κομμάτι κι' αυτός! Έχω πάρει πληροφορίες για λογαριασμό του. Παίζει χαρτιά, στοιχηματίζει στις κοούρες, κάνει κάθε λογῆς τρέλλες...

— Όπως κι' ο ξάδελφός του, ο ντε Ραμπέρ. Τὰ ίδια κι' εκείνος...

— Μά τί με νοιάζει; διέκοψε ο Μπερνάρ. Δεν πρόκειται να παντρευτῶ τὸν κ. ντε Ραμπέρ!

— Αυτό μὰς έλειπε!...

— Ω, είναι τόσο όμορφο, φίλε μου! φώναξε ο νέος με πάθος. Όταν τη δῆς, θα συμφωνήσης και σὺ μαζί μου!

— Δεν τὸ φαντάζομαι!

— Θα πῆς και σὺ οίτι αξίζει κάθε θυσία μιά τέτοια γυναίκα.

— Στὸ μεταξύ, σὺ ξαναλέω πὸς σὺ κοστίζει τὰ μαλλιά της κεφαλῆς σου! Δίχως να λογαριάσουμε κι' ένα τέταρτο εκατομμύριο που θα σὺ φύγει για τὸ μέγαρο της λεωφόρου Ρουσσινάελ, που αγοράσες γιατί εύρισκες πὸς τὸ πατρικό σου σπίτι δεν ήταν άξιο για την πριγκίπισσά σου.

— Μά αξίζει πιὸ πολλά αυτό τὸ μέγαρο!

— Είμαι βέβαιος. Άλλοιώς, θα ήσουν τρελλός για δέσιμο.

Ο Μπερνάρ κάθισε άντίκρου στὸ γέρο

και τὸυ είπε, όπως θα μιλούσε ένας εγγονος στὸν παππού του:

— Έλα τώρα, μην κάνης τὸν κακό! Λες πὸς έχω 12 εκατομμύρια στὸ μεριδίό μου. Άφαιρέσε τὰ 4. Θα μείνουν άλλα 8.

— Όταν είναι κανείς επιχειρηματίας, πρέπει νάχη πάντα λεφτά και κέρος. Δεν ξέρει τί μπορεί να τὸυ συμβῇ... Κι' ύστερα... θ' άρχίσω τώρα να πληρώνω κάτι λογαριασμούς σαν αὐτὸν εδώ!

Κι' έδειξε στὸ νέο ένα τιμολόγιο τὸυ περιφήμου κοσμηματοπώλου Μπουσερόν.

— Έκατόν τριανταδυὸ χιλιάδες φράγκα για διαμάντια! είπε, τονίζοντας τις λέξεις του.

— Η καυμένη η μητέρα μου θα ήταν περήφανη, βλέποντας την κόρη της να τὰ φοράει! φώναξε ο Μπερνάρ με συγκίνηση. Πόσο ευτυχισμένη θα ήταν γι' αυτό τὸ γάμο μου με μιά ντε Μελάν, απ' τις μεγαλύτερες αριστοκρατικές οικογένειες της Γαλλίας!

— Κάνεις λάθος! γκρίνιασε ο γέρος. Η μακαρίτισσα η μητέρα σου θάθελε να πάρη μιά κοπέλλα γλυκειά, απλή, σεμνή. Σ' αυτήν θα χάριζε εύχαρίστως όσαδήποτε διαμάντια, αν έπρόκειτο να την κάνει έτσι ευτυχισμένη... Ός να σὺ πᾶς τὴν αλήθεια! Δε με τρομάζει τὸ έξοδο...

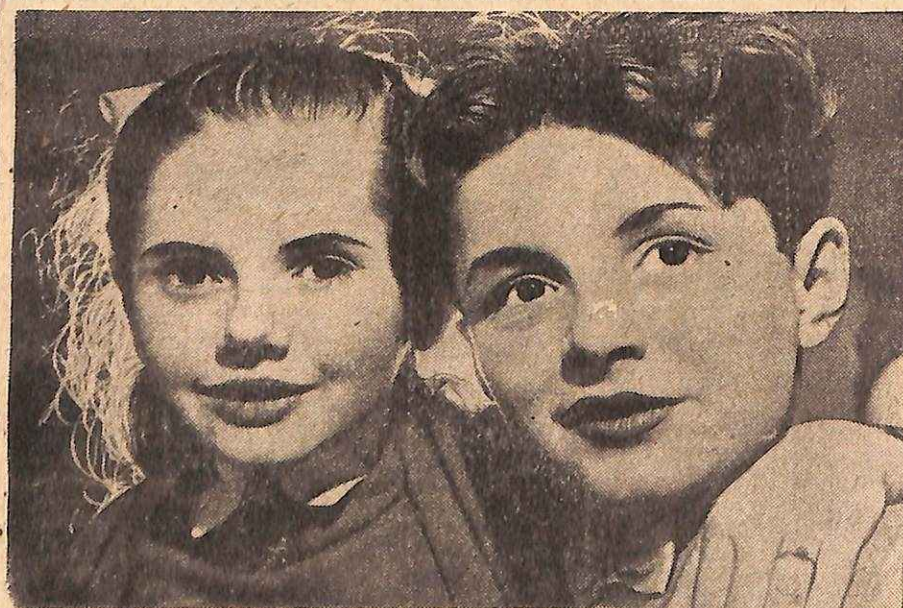
— Άλλά τί;

— Τὰ λεφτά ξαναπαίρνουνε στη θέση τους. Ευτυχώς πᾶνε καλά οί δουλειές μας... Μά φοβάμαι... φοβάμαι μήπως δε βρῆς σ' αυτή την κοπέλλα από άλλο κόσμο τὸ σεβασμό, τη συμπάθεια, την ύπακοή που δικαιούσαι να της ζητήσεις... Έσύ, Μπερνάρ, έχεις άποκτήσει κι' όλας, στὰ 32 σου χρόνια, μιά εξαιρετική θέσι στην κοινωνία, με την άξία σου. Σ' εκτιμάει όλος ο κόσμος. Όταν θελήσης, μπορεί να γίνης βουλευτής...

Δεν έχεις ανάγκη να δουλέψης πολύ, γιατί εγώ είμαι άρκετός για να πηγαίνη η δουλειά ρολοδι... Η ζωή σου είναι λοιπόν ωραία και εύκολη! Άν παντρευόσουν μιά καλή κοπέλλα, θα ήσουν τρισευτυχισμένος.

Αυτή όμως η δεσποινίς μ' άνησυχεί...

Οί άνθρωποι τὸυ κόσμου της νομίζουν πὸς άνήκουσε σ' άλλη ράτσα απ' τὴ δική μας... Κι' έπειτα, θα την έχουν επηρεάσει η άνατροφή της και τὸ παράδειγμα τὸυ πατέρα της. τὸυ αδελφού της, τὸυ ξαδέφου της...

Η ΠΟΙΗΤΡΙΑ ΚΑΙ Ο ΜΟΥΣΙΚΟΣ

Η περίφημη Γαλλίδα ποιήτρια Μινού Ντρούε, η οποία είναι 11 χρόνων, συνάντησε στὸ Μιλάνο της Ιταλίας, κατά την πρόσφατη επίσκεψί της εκεί ένα συναμῆλικό της μουσικοσυνθέτη, τὸν Ιταλό Μάσιμο Μπαρμπιέρι. Τὰ δυο παιδιά - θαύματα αποφάσισαν άμέσως να συνεργασθῶν και πήραν μέρος σε μερικές εκπομπές της τηλεόρασης παρουσιάζοντας συνθέσεις των όποιων η Μινού έγραψε τὸς στίχους και ο Μάσιμο τη μουσική. Ιδιαίτερη έντονηση έκανε τὸ «Βάλες τὸυ Μιλάνου», τὸ όποιο, όπως ίσχυρίζεται ο μικρός Μπαρμπιέρι, τὸ έμπνευστηκε κατά τη διάρκεια ενός όνείρου του, στὸ όποιο τὸυ παρουσιάστηκε ο άγαπημένος του μουσουργός Τζιουζέπε Βέρντι.

ΠΛΗΡΩΣΕ ΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΕΝΑΣ ΘΑΥΜΑΣΤΗΣ

Η νεαρά Άγγλιδα καλλιτέχνης Χίδερ Σίρς την όποια μὰς άποκάλυψε τὸ φίλμ «Χρυσή Παρθένα» είχε από μικρή ηλικία όνειρο: να στήσει τὸ σπίτι της με ένα δικό της πορτραίτο που θα φιλοτεχνούσε ένας διάσημος ζωγράφος. Οί πίνακες αυτοί έχουν γίνει πολύ της μόδας στὸ Λονδίνο και ο ζωγράφος Κόουαν Ντόμπσον δεν προφταίνει να φτιάχνει πορτραίτα. Σ' αυτόν κατέφυγε λοιπόν και η Χίδερ, όταν άκουσε όμως τὸ ζωγάφο να της ζητά για τη δουλειά αυτή 100 χιλιάδες δραχμές, η σάρ, μὴ μπορώντας να πληρώσει τὸ ποσόν αυτό, έγκατέλειψε τὸ σπουντιο με μάτια δακρυομένα. Μόλις πληροφορήθηκε τὸ γεγονός ένας πλούσιος θαυμαστής της, έσπευσε να στείλῃ στὸ ζωγάφο μιά άπίταγή, που αντιπροσώπευε την άξία του πινάκων. Τὸν ένα θα τὸν κρατήσει η Χίδερ και τὸν άλλο θα τὸν πάρη αὐτός. Παρά τις προσπάθειες της, η Χίδερ Σίρς δεν άνακάλυψε ακόμα τὸν άγνωστο αυτό θαυμαστή της.

Ο Μπερνάρ άκούμπησε τὸ χέρι του σὸν ὤμο τὸ συνεταίρου του.
— Μὴ φοβάσαι, τοῦ εἶπε, ἡ Ἀντρέ εἶναι καλὴ. Θὰ μ' εὐγνωμονῇ γιὰ τὴ μικρὴ θυσία ποὺ κάνω γιὰ τοὺς δικούς της...
— Ἀ, μικρὴ τὴ λές ἐσύ;...
— Ὑστερὰ, τὸ μάθημα ποὺ δέχθηκαν ὁ μαρκήσιος κι' ὁ γυιὸς του, θὰ τοὺς βάλῃ μυαλό. Ἀφοῦ γλύτωσαν ἀπ' τὸ βάρβαρο, θὰ φυλάγονται σὺν ἐξῆς καὶ μὴν πέσουν μέσα!
— Ὑπάρχουν ἄνθρωποι ἀδιόρθωτοι...
— Ἡ μαρκησία ντὲ Μελάν εἶναι μιὰ ἐξαιρετικὴ γυναίκα. Γιατί δὲ θὰ ἐπιρρέασθ τὴν κόρη της μὲ τὸ δικό της παράδειγμα; Μὰ καί, εἶναι ἀγνὴ καὶ καλὴ ἡ Ἀντρέ! Τὸ διάβασα στὴ ματιά της, τὴν τόσο περήφανη ἀλλὰ καὶ τόσο γλυκεῖα ὅταν θέλῃ... Εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ τὴν κερδίσω, πὼς θὰ τὴν διαπλάσω ὅπως τὴ θέλεις καὶ τὴ θέλω! Θὰ τὴν κάνω τόσο εὐτυχισμένη, ὥστε θὰ ξεχάσῃ όλα τ' ἄλλα.
— Ὅθ' ἀγαπήσῃ, φίλε μου, ὅπως σ' ἀγαπῶ κι' ἐγώ, γιατί τ' ἀξίζει, παρ' ὅλες τίς γκρινιές σου καὶ τοὺς ψευτο-θυμὸς σου... Μὴ φοβάσαι λοιπόν! Ἐγὼ δὲν ἔχω κανένα φόβο! Ἡ καρδιά μου εἶναι γεμάτη χαρὰ κι' ἐλπίδα.
— Ὅλοι τοὺς ἴδιοι εἶναι οἱ ἐρωτευμένοι! Φιθόριζε ὁ Σαβινιά. Μεθυμένοι, θαμπωμένοι... δὲ βλέπουμε μπροστά τους!
— Ἀνασῆκωσε τοὺς ὤμους του, σηκώθηκε καὶ εἶπε:
— Πάμε νὰ φάμε;... Χάνω τὸν κόπο μου, προσπαθώντας νὰ σοῦ βάλω μυαλό. Τὸ μέλλον θ' ἀποδείξῃ ποῖος ἀπ' τοὺς δύο μας εἶχε δίκιο. Πάμε τώρα, γιατί ἐγὼ δὲν εἶμ' ἐρωτευμένος... καὶ πεινάω!
— Ὅθ' ἀγαπῶ ἐγὼ τὸ τραπέζι, δήλωσε ὁ Μπερνάρ.
— Ὁ Σαβινιά κάλεσε ἕνα ὑπηρέτη καὶ τοῦ εἶπε:
— Ὁ ἀργὴς νάρθω ἀπόψε, Ζάν. Μὴ μὲ περιμένῃς.
— Μάλιστα, κύριε.
— Ὁ Πρεσβύτερος Σαβινιά εἶχε τὸ διαμέρισμα του στὸ ἴδιο κτίριο, στὸ πρῶτο πάτωμα, γιὰ νὰ φυλάττῃ καὶ νὰ ἐπιβλέπῃ τὸ κάθε τι.
Στὴν ἐξώπορτα, συνάντησαν μιὰ λεπτὴ καὶ ξανθεῖα κοπέλλα, μὲ γλυκὰ γαλανὰ μάτια καὶ μὲ μαύρο φόρεμα.
— Καλησπέρα. Τερέζα, τὴς εἶπε ὁ γέρος.
— Τὴν εἶδε στὸ Μπερνάρ καὶ πρόσθεσε:
— Νὰ μιὰ καλὴ κοπέλλα! Λέγεται Τερέζα Σουζάν κι' εἶναι κόρη τοῦ θυρωροῦ σου... Ἀληθινὸς θησαυρός! Ἄν δὲ λήγεις αὐτὴν, ἀντὶ γιὰ τὴ μαρκησία σου, βάπαινες καλλίτερον ἄνθρωπο καὶ θὰ γλύτωνες τὰ 4 ἑκατομύρια... Αὐτὴ θὰ σὲ λάρρευε, θὰ σὲ εἶχε σὰ Θεό της!
— Ὅθ' τὴν προικίσουμε, ἀφοῦ τὴ συμπαθεῖς τόσο, ὑποσχέθηκε ὁ Σαμπάι. Θὰ παντρευθῇ ἕνα καλὸ παλληκάρι καὶ θὰ μείνουν ὅλοι εὐχαριστημένοι... Ἐγὼ ἀγαπῶ τὴ δεσποινίδα Ἀντρέ ντὲ Μελάν, καὶ δὲ θ' ἀγαπήσω ποτὲ ἄλλην ἀπ' αὐτή!
— Ὁ Σαβινιά ἔκαμε μιὰ κίνησι ἀπελπισίας.
— Ὁ Θεὸς ἄς σὲ βοηθήσῃ! μουρμούρισε.
Φεύγοντας, ὁ Μπερνάρ χαμογέλασε φι-

λικὰ στὴν Τερέζα. Ἐκείνη εἶνε κατακόκκινη κι' ἔφερε τὸ χέρι της στὴν καρδιά της, σὰν νὰ βλεπε τὸν συγκρατητὸν τοὺς χτύπους της...
IB'
— Ὅχιτὸ μέρες εἶναι μιὰ στιγμή γιὰ τοὺς εὐτυχισμένους, κι' ἕνας αἰώνας γιὰ κείνους ποὺ κλαίνε...
— Ὅσο ἀργὰ κῆλυσαν γιὰ τὴ Ρόζα Μπρινόν, τόσο πέρασαν σὰν ἀστραπὴ γιὰ τὸ Μπερνάρ.
Μετά τὴ συνομιλία της μὲ τὴν Ἀντρέ, κι' ἀφοῦ ἀποφάσισε πιά τὴ μεγάλη θυσία, ἡ κόρη τοῦ δασοφύλακα ἐνωίωσε νὰ τὴν πνίγῃ ἡ βουβὴ θλίψη. Μὰ τὰ νεῖατά κλείνουν μέσα τοὺς ἀνεξάντλητες πηγὲς ζωτάνιας. Οἱ δυνάμεις της ξαναγύρισαν σιγά-σιγά.
Ἡ Ἀντρέ εἶχε ἐπιμείνει νὰ τὴν κρατῇ κοντὰ της, κι' αὐτὴ προσποιήθηκε ὅτι δέχθηκε. Εἶχε ὅμως ριζώσει μέσα της ἡ ἀπόφασι νὰ φύγῃ ἀπ' τὸν πύργο. Ἡ ἐρωταστικὴ ἀτμόσφαιρα ποὺ ὑπῆρχε ἐκεῖ μέσα, τὴς ἔκανε κακό.
Τοῦ κάκου προσπαθοῦσε νὰ διώξῃ ἀπ' τὸ νοῦ της τὴν εἰκόνα τοῦ ἀρραβωνιαστικοῦ της. Τὸν φανταζότανε νὰ φύγῃ, ἔξω φρενὼν, νὰ ἐγκαταλείπῃ τὸν τόπο του, τοὺς δικούς του, καὶ νὰ αὐτοεξορίζεται, ἀπὸ μίσος ἐναντίον της, γιὰ τὴν προδοσία της.
Ὁ ἀκολουθοῦσε λοιπὸν κι' αὐτὴ τὸ παράδειγμά του: Θάφευγε, θὰ πῆγαινε νὰ κρυφθῇ κάπου ποὺ νὰ μὴν ξέρει κανεὶς τὴν ἀπελπισία της καὶ τὴν ἀδίκην ντροπὴ της. Κι' ὕστερα, αἰσθανότανε τὴν ἀνάγκη ν' ἀκρωτῇ νὰ μιλήσῃ γι' αὐτὸν ποὺ εἶχε χάσει, Στὴν πύργο ὅμως, δὲν ἀναφέρανε οὔτε τ' ὄνομά του μπροστὰ της!
Στὸ μεταξύ, συμπληρώνονταν οἱ προετοιμασίες τοῦ γάμου τῆς Ἀντρέ.
Ὁ μαρκήσιος εἶχε ξαναεισώσει κατὰ δέκα χρόνια, τώρα ποὺ εἶχαν λείψει οἱ στενοχώριες του. Πῆγαινε κάθε μέρα ἱππασία μαζί μὲ τὸ γυιὸ του, τὸν Ὀλιβιέ ντὲ Ραμπέρ, τὴν Ἀντρέ καὶ ἄλλους.
Ὁ Μπερνάρ εἶχε ξεφύγῃ ὅλους τοὺς δανειστὲς τοῦ μαρκησίου κι' εἶχε πάρει αὐτὸς τὴ θέσι τους καὶ τὰ δικαιώματά τους, μὲ συμβολαιογραφικὴ πράξι. Ἐξ ἄλλου, εἶχε ἀναλάβῃ τὴν ὑποχρέωσι ν' ἀρίστη σὺν μέλλοντα πεθερὸ του ὅλα τὰ εἰσοδήματα τῶν κτημάτων του, ὅσο ζούσαν αὐτὸς κι' ἡ μαρκησία. Τέλος, ἐξασφάλισε στὴ γυναίκα του ἕνα εἰσόδημα 100 χιλιάδων φράγκων.
— Τυχροί ἦτανε ποὺ βρῆκαν αὐτὸ τὸ κορδοῖο! ἔλεγε ἡ Νικόλ Ραμπέρ. Τὸν γύσανε, τὸ φουκαρά!
Δὲν ἄφινε εὐκαιρία, ἡ φαρμακογύλωση αὐτὴ γυναίκα, νὰ μὴν ἐκδηλῶν τὸ μίσος της κατὰ τὸν Μελάν...
— Ὅσο γιὰ τὸν ἄντρα της, ἐπιφελεῖτο ἀπ' τὴν ἀναταραχὴ τοῦ γάμου, γιὰ νὰ κυνῇ γὰν λαθραία στὰ δάση τοῦ μαρκησίου. Μιὰ μέρα, κατὰ τὰ ἐμφερόματα, τὸν βρῆκε ὁ Ζερὺ Μπρινόν μὲ δύο λαγούς στὸ χέρι. Θέλησε τότε νὰ τὸν πιάσῃ, νὰ τὸν παραδώσῃ στὴν ἀστυνομία. Μὲ τίς πρώτες ὁμῶς λέξεις του, ὁ Ραμπέρ γέλασε σαρκαστικά καὶ τοῦ φώναξε:
— Ἥλιθιε! Δὲν κιττάς καλλίτερα νὰ μαζέψῃς τὴν κόρη σου, παρὰ νὰ βασανίζης

τοὺς φουκαράδες ποὺ ζητᾶνε νὰ οἰκονομήσουν τὸ ψωμί τους;
— Ὁ Μπρινόν ἦταν τίμιος καὶ καλὸς ἄνθρωπος.
Θύμωσε στὴν ἀρχὴ καὶ σήκωσε τὸ χέρι του νὰ χτυπήσῃ τὸ λαθροθήρα. Μὰ ἔπειτα μετάνοίωσε, ἔκαμε ἕνα βῆμα πίσω καὶ μουρμούρισε:
— Καλὰ, πᾶρε τοὺς λαγούς καὶ φύγε... Γρήγορα, ἀλλοιῶς δὲν ξέρω κι' ἐγὼ τί θὰ γίνῃ!
— Ὁ Σιμόν Ραμπέρ εἶχε χλωμιάσει. Ὁ Μπρινόν ἦταν δυνατὸς σὰν ταῦρος. Μὲ μιὰ γραβιά του, θὰ τὸν ἔρριχνε ἀναίσθητο... Βιάστηκε λοιπὸν ν' ἀπομακρυνθῇ. Ὁταν ὅμως ἔκρινε πὼς δὲν κινδύνευε πιά, στράφηκε καὶ τοῦ φώναξε ἀπειλητικά:
— Ἐννοια σου καὶ θὰ τὰ πούμε καμιά μέρα ἀπ' τὴν καλή!
Μὰ ὁ Μπρινόν δὲν τὸν ἄκουγε πιά. Ἐ-φευγε, μὲ τὸ κεφάλι βαρὺ, ζαλισμένος...
— Ἀκούμ καὶ μέσ' στὴν ἐρημιὰ τοῦ δάσους, δὲν κατάρθανε νὰ ξεφύγῃ ἀπ' τὴν ἰδέα ποὺ τὸν κυνηγοῦσε: τὴ ντροπὴ καὶ τὴν κόρη του, τὴς μικρῆς τοῦ Ρόζας!
Δὲν εἶχε ξαναδοῦ τοὺς φίλους του, τοὺς Μπαγιέλ. Δὲν εἶχε ξαναπατήσῃ ποτὲ στὸ σπίτι τους. Ἄν μάλιστα τύχαινε νὰ δῇ ἀπὸ μακριὰ κάποιον ἀπ' αὐτοὺς—ἐστὼ καὶ τὸ βωσκὸ τους μὲ τὰ πρόβατα—φρόντιζε νὰ τὸν ἀποφύγῃ.
Δὲν ἤθελε νὰ μιλήσῃ σὲ κανένα. Μετὰ τὴ συνάντησι τοῦ μὲ τὸν Ραμπέρ, εἶνε ἀκόμη πρὶν μισάνθρωπος καὶ λιγομίλητος. Ἐστὶ, ἔφτασαν οἱ 16 Ὀκτωβρίου. Ὁ γάμος τῆς Ἀντρέ εἶχε ὀριστῇ γιὰ τὴν 18. Τὸ βράδυ ἐκεῖνο, οἱ Μελάν εἶχαν καὶ πάλι τραπέζι σὲ πολὺ κόσμῳ.
Κοντὰ στὸ τζακι, ὁ Μπερνάρ κουβέντιαζε μὲ τὴν μαρκησία, ποὺ τοῦ φερνότανε στοργικὰ καὶ μὲ καλωσύνη σὲ κάθε περίστασι.
— Ὅταν μπῆκε ἡ Ἀντρέ, τὴν ὑποδέχθηκε ἕνας ψιθυρὸς θαυμασμοῦ. Ἦταν τόσο ὁμορφὴ, καθὼς πλησίαζε τὸν ἀρραβωνιαστικό της! Σὲν βασιλίσσα ποὺ περνοῦσε ἀνάμεσα στοὺς αὐλικούς της!
Φοροῦσε μιὰ ἀσπρὴ τουαλέτα, μὲ μπλε μεταξωτὴ ζώνη καὶ δύο κόκκινα τριαντάφυλλα στὸ στήθος καὶ στὰ μαλλιά της. Τὰ ὠραία γυναιμὰ μπράτσά της δὲν εἶχαν ἀνάγκη ἀπὸ στολίδια. Τὰ δόντια της ἀκτινοβολοῦσαν σὰν μαργαριτάρια, ἀνάμεσα στὰ κατακόκκινα χεῖλιά της.
— Ὁ Μπερνάρ ἔσκυψε τρέμοντας πάνω ἀπ' τὸ χέρι της ποὺ τοῦ πρόσφερε, καὶ πέρασε στὸ ἕνα δαχτυλὸ της ἕνα θαυμασιὸ διαμαντένιο δαχτυλίδι. Ἐκείνη τοῦρριξε μονάχα μιὰ ἀφηρημένη ματιά καὶ εἶπε ἀπλά:
— Ἐχετε πολὺ γούστο. Εἶναι ὠραῖοτατο.
Μὰ ὁ νέος ἦταν τόσο ταραγμένος, ὥστε δὲν κατάλαβε κἄν τὰ λόγια της. Τὸ μόνο ποὺ ἤξερε, ἦταν πὼς τοῦ εἶχε χαμογέλασει, πὼς ἡ φωνὴ της ἦταν ἁρμονικὴ καὶ πὼς εἶχε κάνει νὰ χτυπήσῃ γλυκὰ ἡ καρδιά του...
— Ὡ, πόσο τὴν ἀγαποῦσε! Καὶ πόσο τὴν εὐγνωμονοῦσε γιατί τὸν εἶχε δεχτῇ!... Δὲ λογάριζε καθόλου τίς θυσίες, ποὺ νευρίαζαν τὸ συνεταίρο του.

Μετά τὸ φαγητό, ἡ Ἀντρέ κάθησε στὸ πιάνο κι' ἄρχισε νὰ παίξῃ μιὰ μελωδία. Ὁ Μπερνάρ Σαμπάι, ἀκουμπισμένος κοντὰ της, τὴν ἄκουγε, γοητευμένος. Σ' ἕνα διάλειμμα, τὴς εἶπε:
— Δὲ θὰ μετανοιώσετε γιὰ τὴν ἐμπιστοσύνη ποὺ μοῦ δείξατε! Μάρτυς μου ὁ Θεὸς πὼς δὲν ἔχω ἄλλη ἐπιθυμία παρὰ νὰ σὰς κάνω τὴν πιὸ εὐτυχισμένη γυναίκα τοῦ κόσμου!
Τὸν κύτταξε μὲ τὰ μεγάλα της μάτια κι' ἀπάντησε:
— Θυμάσθε τί σὰς εἶπα, στὸ σπίτι σας... Θὰ σὰς παντρευθῶ, ὑπακούοντας στὴν ἐπιθυμία τῶν δικῶν μου. Εἶναι τόσο λίγος καιρὸς ποὺ σὰς ξέρω!... Δὲν ἔχω ἀκόμη συνηθίσει στὴν ἰδέα αὐτοῦ τοῦ γάμου... Μὴ μοῦ ζητήσετε ἔρωτα, μὴ μοῦ τὸν ἀναφέρετε κἄν!
— Ὅθ' ἀπαγορεύετε νὰ σὰς ἐκφράσω τὸ αἶσθημα ποὺ μοῦ ἐμπνέετε;
— Ὁχι, βέβαια... Σὰς μίλησα ὅμως καθάρᾳ. Εἶναι ἄρρωστη ἡ καρδιά μου...
— Ἐγὼ θὰ τὴν γιάτρωψω.
— Ἰσως. Νὰ δοῦμε...
Κάποιος παρακολουθοῦσε ἀπὸ μακριὰ αὐτὴ τὴ συνομιλία τους, μὲ μίσος καὶ ζήλεια: ὁ κόμης Ὀλιβιέ. Στεκόταν σ' ἕνα παραθύρο καὶ κουβέντιαζε ἀφηρημένα μὲ τὸν ξάδερφό του Ροζέ ντὲ Μελάν.
Ὁ ἀδελφὸς τῆς Ἀντρέ ἦταν ἕνας νέος ὑψηλός, ξανθός, κομψότατος, μὲ λεπτὴ φυσιογνωμία. Ἐκανε «μεγάλῃ ζωῇ» στὸ Παρίσι, ἔπαιζε στὰ χαρτιά καὶ στὶς κούρσες. γλεντοῦσε τρελλὰ μὲ τοὺς φίλους του.
Τώρα ἔλεγε στὸν Ραμπέρ:
— Ἡ ἀδελφὴ μου κάνει ἕνα καλὸ γάμο. Φοβάμαι ὅμως πὼς ὁ γαμπρὸς δὲ θὰ μείνῃ τόσο ἱκανοποιημένος. Θὰ διαπιστώσῃ γρήγορα πὼς τοῦ κοστίζει περισσότερο ἀπ' ὅσο ἀξίζει!
Ὁ θαυμασιὸς αὐτὸς ἀδελφὸς εὗρισκε ὑπερβολικὸ τὸ θαυμασμό τοῦ Μπερνάρ Σαμπάι γιὰ τὴν ἀδελφὴν του. Ὅσο γιὰ τὸ μέλλοντα γαμπρὸ του, τὸν εἶχε βγάλει «ὁ μεροκαματιάρης τῆς Ροσέρ», κάνοντας χιούμορ ἀμφιβόλου ποιότητος γιὰ τὴν καταγωγή του καὶ τὴν ἐργατικότητά του.
— Ναι, ἀγαπητέ μου, πρόσθεσε, ἡ Ἀντρέ τοῦ κοστίζει κι' ὅλας τὰ μαλλοκέφαλά του! Πληρώνει ὅσα νάναι γιὰ χάρι της...
Ὁ Ραμπέρ τὸν ἄκουγε, ἀλλὰ δὲν τοῦ δινε προσοχή. Κύτταξε τὴν Ἀντρέ, μὲ ματιές γεμάτες πόθο καὶ θυμὸ μαζί.
— Ἀπ' τὴ σκηνὴ τοῦ σπιτιοῦ μὲ τοὺς κισσοὺς, αὐτὸς ἐπιδίωκε νὰ συναντηθῶν κ' αὐτὴ ἔκανε τὸ κάθε τι γιὰ νὰ τὸν ἀποφύγῃ. Τὴν εἶχε παρακολουθεῖ καὶ στὸ Παρίσι, ἀλλὰ χωρὶς νὰ μπορέσῃ ποτὲ νὰ βρεθῇ μονάχος μαζί της.
Οἱ τελευταῖες λέξεις τοῦ Ροζέ ντὲ Μελάν τὸν ἀποσπάσανε ἀπ' τίς ὀνειροπολήσεις του.
— Αὐτὸς ὁ Σαμπάι εἶναι τετραπέρατος, ἀπάντησε. Δὲ σὰς δίνει τίποτα. Σὰς δα-νείζει... Αὐτὴ τὴ στιγμή, ὅτι κι' ἂν ἔχετε εἶν' ὅλα δικά του!
— Λές;...
— Εἶμαι βέβαιος γι' αὐτό!
Ὁ Ροζέ ἀνασῆκωσε ἀδιάφορα τοὺς ὤμους του.
— Τόσο τὸ χειρότερο! εἶπε. Ὅθ' κυττά-ξω κι' ἐγὼ νὰ παντρευθῶ καμιά Ἀμερικᾶνα μὲ πολλὰ λεφτά!
Πρὶν φύγῃ, κατὰ τίς 11, ὁ Μπερνάρ βρέθηκε γιὰ λίγο στὴν βεράντα μὲ τὴν Ἀν-

τρέ. Ἡ νύχτα ἦταν ὀλοσκοτεινὴ, δίχως ἀστρά στὸ συνεφέσιμὸ οὐρανό. Μιὰ πυκνὴ ομίχλη ἀπλώνονταν γύρω.
Ὁ νέος ἀγκάλιασε τὴν ἀρραβωνιαστικίαν του καὶ θέλησε νὰ τὴ φιλήσῃ. Μὰ ἐκείνη τοῦ ἔφευγε ξαφνικὰ καὶ τοῦ εἶπε ζωηρά:
— Προσέξτε! Μὰς βλέπουν...
Εἶχε δὴ στὸ χῶλλ τὸν ξάδερφό της, τὸν Ὀλιβιέ ντὲ Ραμπέρ.
— Ἐ, καὶ τί μ' αὐτό; ἀπάντησε. Δὲν εἴσατε πιά δική μου;
Τῆς πήρε τὸ τοιαντάφυλλο ποὺ εἶχε καρ-φωμένο στὸ στήθος της καὶ πρόσθεσε:
— Μ' αὐτὸ θέμαι εὐτυχισμένος ὅλη τὴ νύχτα!
Ἐκείνη δὲν ἀπάντησε... Τὸν κύτταξε ποὺ ἔφευγε, ποὺ ἀνέβαινε στ' αὐτοκίνητό του. Ὑστερὰ ξαναγύρισε στὸ σαλόνι.
Ἦταν συγκινημένη κατὰ βάθος ἀπ' τὴν τρυφερότητα ποὺ τὴς ἔδειχνε.
Ὁ Ὀλιβιέ ἀκουμποῦσε στὸ πιάνο, στὴν ἴδια στάσι ποὺ εἶχε πρὶν ἀπὸ λίγο ὁ Μπερνάρ Σαμπάι. Ἡ Ἀντρέ πῆγε κοντὰ του καὶ τοῦ εἶπε:
— Ὁ ἀρραβωνιαστικός μου μὲ γεμίζει δῶρα. Ὑπέθετα πὼς θὰ μοῦ κάνης καὶ σὺ ἕνα, γιὰ τὸ γάμο μου.
— Ποιὸ δηλαδὴ;
— Τὰ γράμματά μου. Δὲ μοῦ τὸ ὑποσχέθηκες;
— Μὰ δὲ φτάσαμε ἀκόμη στὸ γάμο σου. Μὰς χωρίζουν 24 ὥρες ἀπ' τὴ συγκινητικὴ αὐτὴ τελετή...
— Ὅθ' κρατήσῃς λοιπὸν τὸ λόγο σου;
— Σοῦ τὸν ἔχω δώσει ἀληθινὰ;...
— Ὀλιβιέ, εἶσαι εὐγενής, κύριε. Δὲ θέλω ν' ἀμφιβάλλω γιὰ τὴν τιμὴ σου.
— Γιατί δὲν πιστεύεις πρῶτα στὸν ἔρωτά μου;
— Ἀς ἀφίσουμε τ' ἀστεῖα! Πῆρα μιὰ ἀπόφασι... Θὰ σβύσω τὰ περασμένα. Ἐπιθυμῶ νὰ μὴ μείνῃ τίποτα ἀπ' ὅλ' αὐτά...
— Οὔτε μιὰ ἀνάμνησι; εἶπε ὁ Ραμπέρ μὲ σαρκασμό.
— Ἀ, ναι, καί θὰ κρατήσω, ἀπάντησε ἡ κοπέλλα. Τὸ μίσος μου γιὰ τοὺς ἀνθρώπους ἀνάμεσα στοὺς ὁποίους ἔζησα ὡς τώρα, τὴν περιφρόνησι μου γιὰ τὴν ὀλιγοπιστία τους, γιὰ τοὺς ψεύτικους ὁρκους τους καὶ τὴς ἀπατηλῆς ὑποσχέσεις τους! Μιὰ βαθεῖα ἀπογοήτευσί, μιὰ τύψη, μιὰ ντροπὴ ποὺ θὰ μὲ βαραίνει αἰώνια!... Ἀσχημὴ στιγμή διέλεξες νὰ μοῦ μιλήσῃς γι' ἀγάπην... Δὲν ἀγαπῶ τίποτα, τ' ἀκούς;
— Οὔτε τὸν ἄντρα ποὺ παίρνεις;
— Δυστυχῶς, οὔτε κι' αὐτόν, πρόσφερε παγωμένα ἡ Ἀντρέ.
— Ἐς ψέμματα!
Ἡ νύξ ἔκαμε μιὰ κίνησι περιφρονησεως καὶ συνέχισε:
— Ὁχι, δὲ λέω ψέμματα. Λέω αὐτὸ ποὺ αἰσθάνομαι: ἀπῆλθα κι' ἀποστρέφω γιὰ τὸν αὐτὸ μου καὶ γιὰ τὴ ζωὴ ποὺ μὲ περι-μένει. Ἄν μοῦ εἶχε πῇ κάποιος, ἐδῶ κι' ἐ-να μῆνα, ὅτι σὲ μερικὰς μέρες θὰ ὀνομα-ζόμουν κυρία Σαμπέ, θὰ γελούσα καὶ θὰ τὸν ἐξεινολογοῦσα...
— Πληρώνω τὰ σφάλματα τοῦ πατέρα μου, τοῦ ἀδελφοῦ μου... καὶ τὰ δικά σου, ἀφοῦ δὲν ἔχεις πιά τὰ μέσα νὰ συντηρή-σῃς ἐκείνη πολὺλογὴ πᾶς ἀγαποῦσε! Κα-ταριέμαι τὴν τύχη μου, μὰ ὑποτάσσομαι σ' αὐτήν... Μὴ μοῦ μιλάς ὅμως πιά γιὰ τὸν παλιὸ ἐκεῖνο ἔρωτα... Ὑπῆρξε ποτὲ πραγ-

ματικά: Θέλω νὰ τὸν ἀγνοῶ στὸ μέλλον... Εἶναι, πεθαμένος γιὰ μένα!
— Ἀντρέ!
— Λέω τὴν ἀλήθεια.
— Καὶ δὲ θ' ἀναστήθῃ;
— Δὲν πιστεύω, εἶπε πικρὰ ἡ κοπέλ-λα. Δὲ γίνονται θαύματα...
— Κι' ὅμως θὰ γίνῃ, αὐτό, τόνισε ὁ κόμης.
Ἡ Ἀντρέ δὲν τὸν ἄκουγε πιά. Εἶχε ἀπομακρυνθῇ βιαστικά.
Ἀνέθηκε στὴν κάμαρά της, ἐνῶ στ' αὐ-τιά της ἀντηχοῦσε ἀκόμη παράξενα ἡ εἰ-ρωνικὴ φωνὴ τοῦ ξαδέφου της.
Ἡ Σουζάν τὴν περιέμενε.
— Ποῦ εἶναι ἡ Ρόζα; ρώτησε ἡ Ἀντρέ κυττάζοντας γύρω της.
— Θέλησε νὰ γυρίσῃ στὸ σπίτι της. Εἶ-πε πὼς εἶχε πιά δυναμώσει ἀρκετά...
— Μόνη της;
— Τὴ συνώδεψα κι' ἐγώ.
— Ἦταν ἐκεῖ ὁ πατέρας της;
— Ὁχι. Τὸ σπίτι ἦταν ἀδειανό.
— Δυστυχὴ Ρόζα! Φιθόρισε ἡ Ἀντρέ.
IG'
Πραγματικὰ, ἡ στοργὴ ποὺ εὗρισκε ἡ Ρόζα στὸν πύργο, οἱ φροντίδες ποὺ τὴν πε-ριβάλλανε, δὲ μπορούσαν νὰ γιάτρωψουν τὴν πληγὴ τῆς ψυχῆς της.
Ὁ μαρκήσιος τῆς εἶχε μιλήσει πολλές φορὲς τρυφερὰ, σὰν πατέρας της, προσπα-θώντας νὰ μάθῃ τὴν αἰτία ποὺ τὴν εἶχε χω-ρίσει ἀπ' τὸ Ζάκ, τόσο ἀπὸ περιέργεια ὅσο κι' ἀπὸ ἐνδιαφέρον. Μὰ αὐτὴ τοῦ εἶχε ἀπαντήσῃ μονάχα, ὅπως καὶ στοὺς ἄλλους δλους:
— Δὲν ξέρω.
— Ἦταν ἀπὸ ζήλεια; ἐπέμεινε ὁ μαρ-κήσιος. Ἀγάπησε κανέναν ἄλλο;
Ἐκείνη κουνούσε θλιμμένα τὸ κεφάλι της κι' ἀπαντοῦσε πάντα:
— Δὲν ξέρω!
Ὑπῆρχε ἀσφαλὲς κάποιον μυστήριον κά-τω ἀπ' αὐτὴ τὴν περιπέτεια, ἀλλὰ δὲν τὸ ἤξερε κανεὶς...
Ὅταν λέμε κανεῖς, πρέπει νὰ κάνουμε μιὰ ἐξαιρέσι: Ἡ Σουζάν ὑποπτευόταν τὴν ἀλήθειαν—ἡ μάλλον ἦταν βέβαιη.
Ὁ Ζάκ Μπαγιέλ θὰ εἶχε ἀνακαλύψῃ τὸ ραντεβού τοῦ κόμης τοῦ Ὀλιβιέ μὲ τὴν ξα-δέφην του, στὸ σπίτι μὲ τοὺς κισσοὺς, καὶ θὰ εἶχε πιστέψῃ ἔνοχη τὴν ἀρραβωνιαστι-κίαν του.
Ἡ Σουζάν σκεπτότανε μὲ μοχθηρὴ χα-ρὰ ὅτι ὁ νέος αὐτός, ποὺ τὴν εἶχε περιφρο-νήσει, ὑπόφερε τώρα, πληγωμένος βαθεῖα.
Αὐτὴ προπάντων εἶχε ἐπιμείνει νὰ κρα-τήσῃ τὴν ἀρρωστητὸν πύργο, γιὰ νὰ τὴν ἀπομονώσῃ, νὰ τὴν ἐπιβλέπῃ καὶ νὰ ἐμποδίσῃ μιὰ συνάντησι τῶν ἀρραβωνια-σμένων καὶ μιὰ ἐξηγησι τους ποὺ θὰ μπο-ροῦσε νὰ τοὺς ξανασυμφιλιώσῃ.
Οἱ θυμοὶ κι' οἱ ἀδίκιες τῆς ζήλειος ξε-κινούταν εὐκόλα.
Ἀπ' τὴ φίλη της, τὴν μπακάλισσα, ἡ Σου-ζάν μάθαινε λεπτομερῶς ὅτι συνέβαινε στὸ χωριό. Ἡ περηφάνεια τοῦ Ζάκ Μπα-γιέλ τὸν εἶχε κρατήσει μερικὰς μέρες μα-κριὰ ἀπ' τὸ σπίτι μὲ τοὺς κισσοὺς. Ὑ-στερὰ τὸν εἶχαν δὴ ἐπανειλημμένως νὰ τρι-γυρίζῃ ἐκεῖ γύρω. Μὰ, στὸ τέλος, εἶχε χα-θῇ ὀριστικά.
Ἀφοῦ ἔλειψε ἔτσι ὁ κίνδυνος τῆς συμφι-λιώσεως, ἡ Σουζάν ἄφισε πιά τὴν ἀρρω-στητὴν νὰ γυρίσῃ, στὸ σπίτι της.
Στὶς παραμονὲς τοῦ γάμου τῆς ἀδελφῆς

Σπουδαῖο φάρμακο γιὰ τὴν τριχοφυΐα!

Χωρὶς λόγια.

της, η ψυχή της Ρόζας είχε μαυρίσει από τη λύπη. Όλες εκείνες οι προετοιμασίες της θυμίζαν πάλι έντονα τις χαμένες ελπίδες της, το κατεστραμμένο μέλλον της, τον άδικημένο έρωτά της.

Το βράδυ εκείνο λοιπόν, είχε παρακαλέσει τη Σουζάν να τη βοηθήσει να γυρίσει στο σπίτι της, κι αυτή είχε δεχθεί.

Στο δρόμο, η Ρόζα απόφευγε να ακουμπήσει στο μπράτσο της, θέλοντας να δείξει έτσι πως ήταν δυνατή και πάλι και πως δεν είχε πια την ανάγκη κανενός.

Βρήκαν το σπίτι και κλειστό και σκοτεινό. Όλα ήταν τακτοποιημένα εκεί μέσα, ένοιωθε όμως κανείς μια βαρειά θλίψη, μια μυρωδιά εγκαταλείψεως, μια έντυπωσι παλαιότητας...

Το τζάκι ήταν σβυστό. Σ' ένα βάζο, πάνω στο τραπέζι, τα λουλούδια είχαν μαραζιχθεί, χωρίς να σκεφθεί κανείς να τ' αλλάξει. Χάμω είχαν πέσει μερικά ψιχουλά ψωμιού, υπολείμματα γρήγορου και φτωχικού φαγητού.

Η ύγρασία που υπήρχε στην κρεβατοκάμαρα, έδειχνε πως δεν είχε μπη κανείς εκεί μέσα, από πολλές ημέρες. Η Ρόζα ανατρίχισε. Το σπίτι εκείνο, το τόσο χαρωπό άλλοτε, έμοιαζε τώρα σαν τάφος.

— Έλατε πάλι στον πύργο, της είπε μαλακά η Σουζάν. Δε μπορείτε να μείνετε εδώ.

Μα εκείνη κούνησε αρνητικά το κεφάλι της, προσπαθώντας να χαμογελάσει.

Αναψε το τζάκι, άνοιξε τα παράθυρα, έδωσε και πάλι μια πρόσχαρη όψη στο φτωχικό περιβάλλον. Έκανε όμως υπεράνθρωπες προσπάθειες για να κρύψει από την καμοσινιά τα συμπτώματα που πρόδιναν την αδυναμία της.

— Μπορείτε να φύγετε τώρα, Σουζάν, της είπε. Ίσως σας χρειαστούν στον πύργο... Εγώ είμαι καλά πιά. Σας ευχαριστώ.

— Όπως θέλετε... απάντησε εκείνη. Μα, να το ξέρετε, η κυρία μαρκησία κι' η δεσποινίς Αντρέ θα δυσανασθεύουνε πολύ. Ύστερα προσπάθησε να την παρηγορήσει:

— Μη χάνετε το ήθικό σας... Θάρρητε μαζί μας, στο Παρίσι. Θα σας βρουνε μια καλή δουλειά, θα σας παντρέψουν άργότερα...

Η Ρόζα την ευχαρίστησε με μια ματιά. Όταν έμεινε μόνη, έκλεισε πόρτες και παράθυρα κι' έπεσε σε μια καρέκλα, μπροστά στο τζάκι.

Την κυριεύανε θλιβερά προαισθήματα. Είχε πιστέψει πως θα ξανάβρισκε το σπίτι της χαρωπό και ζεστό σαν άλλοτε. Μα τώβρισκε έρημο και σκυθρωπό. Κατάλαβαινε πως δε θα μπορούσε πια να μείνει εκεί.

Τα λόγια της Σουζάν για μια δουλειά, στο Παρίσι, άνηχούσαν ακόμη στ' αυτιά της... Ναι, θάπρεπε να φύγει από το χωριό εκείνο, όπου είχε πιστέψει πως θα περνούσε τη ζωή της... να πάει μακριά, στο άγνωστο, ν' αντιμετωπίσει κάθε είδους δυσκολίες κι' εμπόδια στο δρόμο της.

Ήταν σίγουρη πως μπορούσε να βασίζεσαι στη φιλία της Αντρέ, στην αγάπη της μαρκησίας. Μα τί μπορούσαν να κάνουν γι' αυτήν; Ήταν δυνατό να ζήσει διαρκώς μέσα σε μια ξένη οικογένεια, να γίνει ένοχλητική, βαρετή, σαν ζητιάνη;... Όχι, έπρεπε να βρη μια δουλειά για να ζήσει!

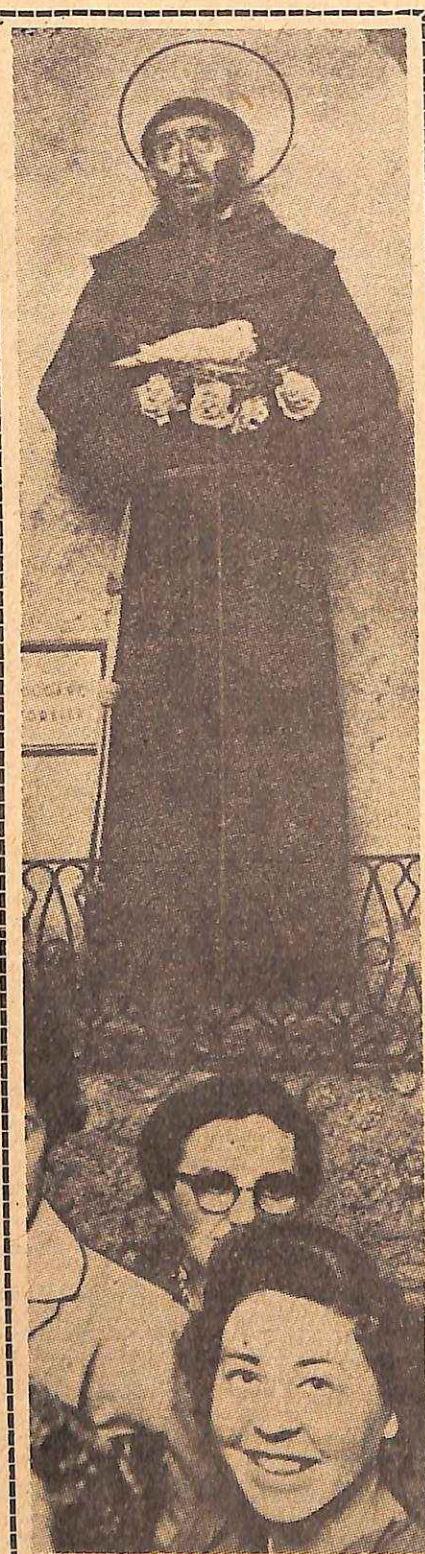
Ποτέ ως τώρα δεν είχε σκεφθεί τη σκληρή αυτή ανάγκη, αφού ήταν τόσα χρόνια αρραβωνιαστικιά του Ζακ Μπαγιέλ και θα ζούσε στο σπίτι του, μέσα στην άνεση και στην αγάπη των δικών του.

Αλλοίμονο όμως! Ένας παγωμένος άνεμος είχε παρασύρει όλα τα όνειρά της...

Σκεπτότανε τώρα άριστο, θολά, το πονεμένο μέλλον της. Το κεφάλι της ήταν βαρύ, αδύνατο ακόμη. Προσπαθούσε ν' αντισταθίσει στη νύστα που της βάραινε τα βλέφαρα...

Στο τέλος, σηκώθηκε με μια προσπάθεια και πέρασε στην κάμαρά της. Η φωτιά είχε σβύσει στο μεταξύ και το σπίτι είχε παγώσει πάλι.

Πλάγιασε, ανατρίχιάζοντας. Και κόντευε πια ν' αποκοιμηθεί, όταν ακούστηκαν από έξω βαρυά βήματα, που διευθύνονταν προς

ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ

Οι προσκυνητάι του Άγιου Φραγκίσκου της Ασίζης δοκίμασαν εφέτος μια έκπληξη. Μέσα στα χέρια του αγάλματος του αγίου, που φημιζόταν για την αγάπη του προς τα ζώα, ένα ζευγάρι περιστέρια είχε εγκαταστήσει τη φωλιά του. Στη φωτογραφία μας μερικοί προσκυνητάι μπροστά στο άγαλμα του αγίου, στα χέρια του οποίου έμπιστευτηκαν τα μωρά τους τα άθωα περιστέρια.

το σπίτι. Ήταν ο Ζερνι Μπρινόν, που έρχονταν να κοιμηθεί.

Ο δυστυχισμένος άνθρωπος δεν ήταν πια παρά η σκιά του εαυτού του, έπειτα από τη συμφορά που τον είχε βρή. Αυτός που ήταν πάντα γερός σαν βελανιδιά και ίσως σαν κυπαρίσι, είχε καμπουριάσει και περπατούσε σκυφτός, με τα μάτια καρφωμένα χάμω.

Το πρόσωπό του είχε αλλοκληθεί από ρυτίδες. Έμενε αζύριστος. Τριγύριζε όλη την ημέρα στα δάση, μ' ένα κομμάτι ψωμί στην τσέπη του, αποφεύγοντας τους ανθρώπους του χωριού, σαν να φοβότανε μήπως του πούν κι' αυτοί, όπως ο Σιμόν Ραμπου:

«Δεν κυττάς να μαζέψεις την κόρη σου;»
«Η κόρη του, η Ρόζα του, το καμάρι του, το είδωλό του, είχε γκρεμιστεί από το βάθος όπου την είχε στήσει τόσα χρόνια...»

Όταν την είχαν πάρει από την εκκλησία, λιπόθυμη, αυτός δεν είχε πάει μαζί. Είχε αφήσει τους άλλους να φροντίσουν γι' αυτήν. Κι' από τότε, ρωτούσε μόνο κάποιον κάπου, δειλά, κοκκινίζοντας, τους υπηρέτες του πύργου που τύχαινε να συναντήσει:

— Ξέρετε τίποτα;... Τι λένε;...
«Εκείνοι προσπαθούσαν να τον καθησυχάσουν. Μα δε φαινόταν να τους καταλαβαίνει. Τους ρωτούσε με τα μάτια μάλλον, παρά με το στόμα, και τους άκουγε σαν αποδολακωμένους.

Είχε σχεδόν διώξει την παραδουλεύτσα. Δεν έρχότανε πια παρά δυο φορές τη βδομάδα, για να του φέρη τα απαραίτητα τρόφιμα. Και δεν άγγιζε τίποτε από τα πράγματα της Ρόζας. Της το είχε απαγορεύσει ο Μπρινόν.

Όταν, ένα πρωί, η γρηά προσπάθησε να τον παρηγορήσει και να τον κάμει να έλπιση πως θα ξαναγύριζαν οι παλιές καλές ημέρες, απάντησε:

— Μη μου μιλάς πια γι' αυτήν... Για μένα, είναι σαν να βρίσκεται εκεί!
Κι' έδειξε το νεκροταφείο, δίπλα στην εκκλησία.

Τ' άλλο πρωί, ο ήλιος βγήκε κόκκινος σαν αίμα. Ο ουρανός ήταν βαρύς, συννεφιασμένος.

Ήταν η παραμονή του γάμου της Άντρέ.

Ο Μπρινόν ξύπνησε πολύ νωρίς και κατέβηκε από τη σοφίτα όπου είχε κοιμηθεί. Η Ρόζα είχε αφήσει την πόρτα της μισανοικτή. Άλλα δεν τον άκουσε. Έπειτα από βασανιστικές ώρες άπνιξης, η κούραση την είχε νικήσει κι' είχε βυθισθεί σε βαρύ, μολυβένιο ύπνο.

Ο δασοφύλακας πρόσεξε τις αλλαγές του σπιτιού, κι' η καρδιά του γτύπησε δυνατά. Κατάλαβε πως είχε έρθει η κόρη του!

Προχώρησε στα νύχια ως το κατώφλι της κάμαρας της και στάθηκε ακίνητος εκεί, συγκρατώντας την ανάσα του.

Η Ρόζα κοιμότανε, με το ένα χέρι της ξεχω από τα σκεπάσματα, τα μαλλιά της χυμένα στο μαξιλάρι και τα χείλη της μισανοικτά.

Φαινόταν ακόμη πιδ γλωμή, στο μισοσκόταδο της κάμαρας. Βλέποντάς την έτσι, ο Μπρινόν συγκινήθηκε.

Ήταν η μικρή του Ρόζα, το μοναχοπαίδι του!... Ποτέ ως τότε δεν είχε φύγει από κοντά του—εκτός από τις λίγες μέρες που περνούσε στο Παρίσι, στο μέγαρο των Μελάν. Μα και τότε τούστελνε σχεδόν κάθε μέρα γράμματα γεμάτα τρυφερότητα.

Την είχε δει να μεγαλώνει σιγά-σιγά, ν' ανθίζει σαν λουλούδι, να κελαιδίζει σαν πουλάκι, χαριτωμένη και καλή με όλους, αγαπημένη από όλους, εκτός από μερικούς μοχθηρούς και ζηλοφθόνους.

Πώς μπορούσε να τη μισήσει; Πώς να την πιστέψει ένοχη, αφού την ήξερε πάντα τόσο αγνή κι' ειλικρινή;

Πήγε κοντά της, αδόρυβα, κι' έσκυψε πάνω της.

Μια έκφρασι μελαγχολική, πονεμένη, έμενε αποτυπωμένη στη φυσιογνωμία της, ακόμη και στον ύπνο. Τα χείλια της σάλευαν έλαφρά, σαν να μουρμουρίζαν κάποιο παρόπινο.

Ο Μπρινόν την κυττάζε με βαθεία συμπόνια. Περιέμενε να ξυπνήσει, για να έξη-ξαφνικά όμως, έφτασε στ' αυτιά του ο Πάβος. «Ο Βοσκός έφερνε τα πρόβατά του ράθυρο του μικρού σπιτιού, για να ρωτήση τι κάνουν οι ένοικοί του.

Ο ήχος αυτός ξαναθύμισε απότομα στο Μπρινόν τα περασμένα... Με μια προσπάθεια, απομακρύνθηκε από το κρεβάτι της κόρης του, δίχως να γυρίση πια να την κυττάξη.

Έβαλε στην τσέπη του ένα κομμάτι ψωμί. Κρέμασε στον ώμο του το όπλο του, φόρεσε το κασκέτο του, έκλεισε αδόρυβα την πόρτα του σπιτιού κι' απομακρύνθηκε, προς την αντίθετη διεύθυνσι από εκείνη που έρχονταν ο Βοσκός.

Όταν, κατά τις 8, ξύπνησε η Ρόζα, βρήκε και πάλι το σπιτάκι άδειανό και σιωπηλό. Κυττάζε γύρω της, φοβισμένα. Κι' έγινε εσφινικά κατακόκκινη.

Είχε δει πάνω στο κομοδίνο της ένα γράμμα. Άπλωσε το χέρι της, το πήρε... κι' η καρδιά της σταμάτησε απότομα να γυγιάπη.

Ήταν από κείνον, από το Ζακ! Ο πατέρας της το είχε βάλει εκεί, πριν φύγει.

Ο φάκελλος είχε την ταχυδρομική σφραγίδα της Τουλόν και ημερομηνία 13 Οκτωβρίου. Είχε φτάσει λοιπόν εδώ και μερικές μέρες.

Η Ρόζα τον άνοιξε με αγωνία, γιατί έκλεινε μέσα την τύχη της...

Όταν βεβαίωσε την Άντρέ πως ο Ζακ, με τη βάνουση συμπεριφορά του είχε σπάσει τον έρωτικό δεσμό τους, έλεγε ψέματα από ηρωισμό. Απεναντίας, όσο ένοιωθε πως έχανε τον αρραβωνιαστικό της, τόσο πιδ πολύ τον άναπούσε.

Στις ημέρες της αρρώστειας της, σκεφτόταν αυτόν μονάχα. Ζητούσε δικαιολογίες για τη συμπεριφορά του. Έλεγε με το νου της πως είχε δικιο που της φέρθη, κε έτσι, αφού όλοι την καταδικάζανε... κι' ότι, όταν σκεφτόταν καλλίτερα, θα κατάλαβαινε πως είχε γελοστά και θα ξαναγύριζε κοντά της.

Η έλπιδα είχε ξαναγεννηθεί λοιπόν στην καρδιά της. Μόλις όμως διάβασε τις πρώτες γραμμές του μοιραίου γράμματος, τα μάτια της θολώσανε... Ένοιωσε να την πνίγει καινούργια αγωνία.

Να τι της έγραφε ο Ζακ Μπαγιέλ: «Ρόζα. Αυτός είναι ο τελευταίος αποχαιρετισμός μου. Μπορώ να σου πω από μακριά τι σκεπτόμαι, γιατί δε θα με δής να κοκκινίζω από ντροπή γι' αυτή την όμολογία.

Δε μου λείπει το θάρρος. Είμαι άντρας... Μα με σκότωσε ψυχικά με την αίσχρη προδοσία σου. Δεν έχω πια δύναμη, ούτε θέληση. Το μόνο που ζητάω, είναι να βρω τη λησιμονία μακριά από ξένα, να ξεφύγω από το μαρτύριό μου.

Σ' αγαπούσα τόσο τρυφερά! Ήσουν το πάλι για μένα, η χαρά των ματιών μου, η έλπιδα της ζωής μου... Μα και τώρα, έκπαιτα από το σφάλμα σου, σ' αγαπώ ακόμη, σαν τρελλός! Σε πρόσβαλα μπροστά σε όλους για να δημιουργήσω ένα φραγμό ανάμεσά μας. Κι' όμως, την ίδια εκείνη στιγμή, η καρδιά μου σπάραιζε από τη σκέψη του πόνου που σου προκαλούσα!

Ναι, ύπόφερα περισσότερο από σένα! Θα ύποφέρω ακόμη, έλπίζω όμως πως δε θάναί για πολύ. Δε θα με ξαναδής πιά, μείνε ήσυχη. Φεύγω για μια χώρα μακρινή, από όπου δε σκοπεύω να ξαναγυρίσω ποτέ. Χάρις στο συνταγματάρχη μου, που ήταν πάντα καλός μαζί μου, ύπόφερα να πάρω τη θέση ενός συναδέλφου μου σ' ένα λόχο που φύγει για τις αποικίες.

Δε θ' ακούσεις πια τίποτα για μένα. Όποια κι' αν είναι η τύχη που με περιμένει, δε θα ξαναγυρίσω πια στο χωριό μας, όπου έλπίζα να περάσω μέρες τόσο εύτυχισμένες... Το πλοίο που θα με πάει, έτοιμάζεται τώρα να ξεκινήσει. Κάποιος συνάδελφός μου, που θα βγη στη στεριά, θ' αναλάβει να ταχυδρομήσει αυτό το γράμμα μου.

Είχα κάνει όρκο να μη σου γράψω, ούτε και να σε ξαναδω. Μα δε βρήκα τη δύναμη να μη σου πω πως ξενιτεύομαι έξ αιτίας σου και πως έχω ακόμη στην καρδιά μου αγάπη για σένα, αλλά μια αγάπη άνακα-τεμένη με θυμό και περιφρόνηση. Είσαι όμορφη, αλλά ψεύτρα. Έχεις τη χάρη άγγέλου μαζί με την ψυχή μιας χαμένης γυναίκας. Τα μεγάλα σκούρα μάτια σου είναι άπατηλά, σαν τις ύποσχέσεις σου. Το κάθε τι σε σένα είναι ψευτιά και άπατη.

Κι' όμως σ' αγαπώ... η μάλλον, δεν ξέρω πια αν σ' αγαπώ ή σε μισώ!

Αντίο, Ρόζα, παλιά μου αγαπημένη, έσύ που έφερνες την άνοιξη στην καρδιά μου. Αντίο, Ρόζα ντροπιασμένη και πάντα άμορφη!

Δε θα με ξαναδής πιά. Όταν όμως θα

ΦΤΩΧΟΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΦΤΩΧΑΔΑΚΙΑ

Μπατίρης...

Τι έπαθα ως τα σήμερα
κι' ακόμα τι παθαίνω.
Βουρλίζομαι γιά διφραγκό,
γιά τάλληρο πεθαίνω.

Ποτέ μου δεν άπόλαυσα
την τσέπη μου γεμάτη
και βλέπω χαρτονόμισμα
με γουρλωμένο μάτι.

Απ' τη ζωή κεράσπηκα
το πιδ πικρό ποτήρι,

κι' η Μοίρα μου δεν
(μούκανε
κανένα μου κατήρι.

Τι έπαθα ως τα σήμερα
κι' ακόμα τι παθαίνω.
Τι πά να πη ξεφάν-
ποτέ δεν θα το μά-
(θα.

Και λαχανιάζω άδει-
(κα,
και τρέχω και δεν
(φτάνω.
Μπατίρης ενεννή-
(θηκα,
μπατίρης θα πεθα-
(νω...

Γ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

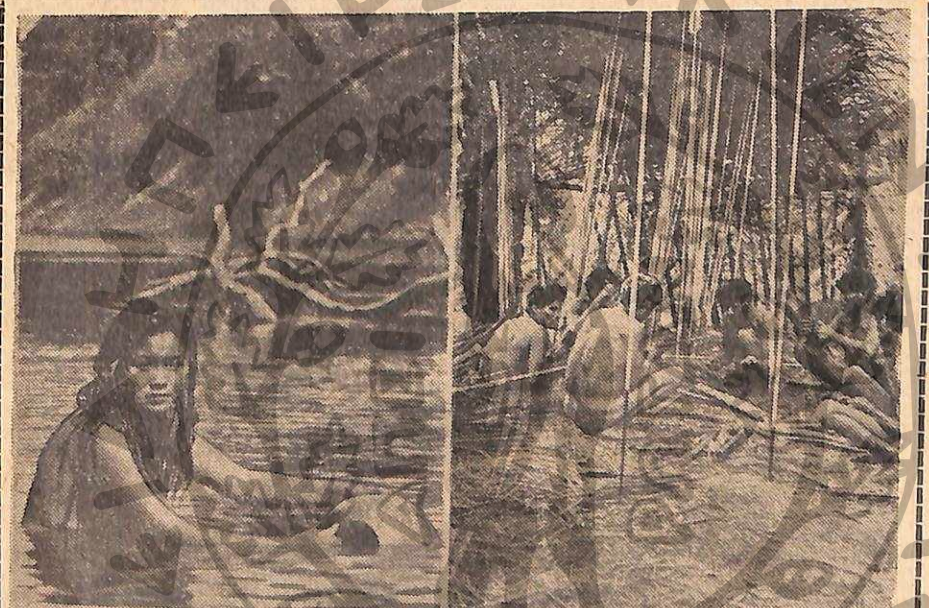
βρίσκεσαι στην άγκαλιά του άλλου, που δεν τον ξέρω αλλά θάθελα να τον λυώσω κάτω από τα πόδια μου, θα σκέπτεσαι ίσως πως ένας άντρας έφυγε για να βρη το θάνατο έξ αιτίας σου... και πως θα ξεψύχησε στα ξένα, στέλνοντάς σου την κατάρα του!

Σου άπαγορεύω να μου γράψης. Αν τυχόν πάρω κανένα γράμμα σου, θα σου το στείλω πίσω χωρίς να του ρίξω ούτε μια ματιά. Τόχω όρκησθή στον εαυτό μου Δε θέλω ούτε να σε δω ούτε να σ' ακούσω. Αν μπουρούσα, θα ξεκολλούσα με τα νύχια από την καρδιά μου την εικόνα σου και την ανάμνησή σου.

Αντίο για τελευταία φορά.

Ζακ».

Ήταν απεριγραπτή η κατάπληξη της άμοιρης Ρόζας, όταν τελείωσε το διάβασμα αυτού του γράμματος.

ΣΤΑ ΒΑΘΗ ΤΗΣ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ

Μια γερμανική έξερευνητική άποστολή, η οποία έπεστροψε προσπάθως από τα βάθη της Βραζιλίας, ανακάλυψε κοντά στις όχθες του Άμαζονίου μια φυλή φιλήσυχα ιθαγενών που δέν ήρθαν ποτέ σ' έπαφή με λευκούς και ζουν μια πρωτόγονη ζωή: τους Σεριόνους. Άντρες και γυναίκες της φυλής αυτής είναι γυμνιστάι και ζουν με χορτά, με φρούτα, και με κυνήγι. Στη φωτογραφία μας, άριστερά, μια νεάρα Σεριόνους γεμίζει με νερό τη νεροκοκούθα της, σ' ένα παραποτάμο του Άμαζονίου. Δεξιά, άντρες της φυλής ένω κατασκεύαζουν βελή που είναι τα μοναδικά τους όπλα στα κυνήγια τους. Όπως ανέφεραν οι έξερευνητάι, οι Σεριόνους είναι πολύ φιλόξενοι και έδειξαν άμέσως φιλικά αισθήματα για τους λευκούς που έβλεπαν για πρώτη φορά.